

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
VLADA

PLAN

ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

Na temelju članka 19. stavka (2) Zakona o Vladi Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 15/21), članka 23. točka d) i članka 163. stavka (4) Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 23/20) i članka 65. Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara („Službene novine Federacije BiH“, broj: 8/11), Vlada Županije Zapadnohercegovačke na 136. sjednici održanoj 27. rujna 2022. godine, donijela je

O D L U K U **O DONOŠENJU PLANA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE**

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom donosi se Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Županije Zapadnohercegovačke.

Članak 2.

(Sastavni dio Odluke)

Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Županije Zapadnohercegovačke iz članka 1. ove Odluke, sastavni dio ove Odluke.

Članak 3.

(Prestanak važenja ranije Odluke)

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o donošenju Plana zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 19/18).

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u „Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
-VLADA-
Broj: 01-948-3/22-136
Široki Brijeg, 27. rujna 2022.

Predsjednik
Zdenko Ćosić

S A D R Ž A J
**PLANA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I DRUGIH
 NESREĆA ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE**

DOKUMENT BROJ		NAZIV DOKUMENTA	Broj stranica	
1	2	3	4	5
		Sadržaj Plana zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Županije Zapadnohercegovačke	3 - 5	
I		DOKUMENT O OPERATIVNOM CENTRU CIVILNE ZAŠTITE		6 - 27
	I - 1	Uvod	7 – 11	
	I - 2	Način prijema i dostavljanja podataka o pojavama i opasnostima od prirodnih i drugih nesreća, odnosno o nastanku tih nesreća na području Županije Zapadnohercegovačke	12 – 25	
	I - 3	Način, sadržaj i redoslijed obavješćivanja županijskih tijela uprave, Vlade Županije Zapadnohercegovačke i Ureda predsjednika Vlade Županije Zapadnohercegovačke, te ovlaštenih tijela Županije Zapadnohercegovačke o pojavama i opasnostima od prirodnih ili drugih nesreća, na području Županije Zapadnohercegovačke	26 – 27	
II		DOKUMENT O AKTIVIRANJU I ANGAŽIRANJU SNAGA I SREDSTAVA		28 - 50
	II - 1	Mjere, postupci i zadaci kojima se aktivira Županijski stožer civilne zaštite	29 – 34	
	II - 2	Mjere, postupci i zadaci na aktiviranju službi zaštite i spašavanja Županije Zapadnohercegovačke	35 – 43	
	II - 3	Način angažiranja Oružanih snaga Bosne i Hercegovine na pružanju pomoći civilnim vlastima u zaštiti i spašavanju	44 – 46	
	RADNI DOKUMENT	Podsjetnik za rad u tijeku aktiviranja i angažiranja snaga i sredstava civilne zaštite	47–50	
III		DOKUMENT O PROVOĐENJU AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU		51 – 149
	III - 1	Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Županijskog stožera civilne zaštite	52 – 57	
	III - 2	Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Uprave civilne zaštite Županije Zapadnohercegovačke	58 – 62	
	III – 3	Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća županijskih tijela	63	
	III – 3 - 1	Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Ministarstva unutarnjih poslova Županije Zapadnohercegovačke	64 – 69	
	III – 3 - 2	Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Ministarstva pravosuđa i uprave Županije Zapadnohercegovačke	70 - 73	

DOKUMENT BROJ	NAZIV DOKUMENTA	Broj stranica		
1	2	3	4	5
	III – 3 - 3 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Ministarstva financija Županije Zapadnohercegovačke	74 – 78		
	III – 3 - 4 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Ministarstva gospodarstva Županije Zapadnohercegovačke	79 – 90		
	III – 3 - 5 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke i Zavoda za javno zdravstvo	91 - 104		
	III – 3 – 5 - 1 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke	92 - 101		
	III – 3 – 5 - 2 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Zavoda za javno zdravstvo Županije Zapadnohercegovačke	102 - 104		
	III – 3 - 6 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša Županije Zapadnohercegovačke	105 - 111		
	III – 3 - 7 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke	112 – 116		
	III – 3 - 8 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata Županije Zapadnohercegovačke	117 – 120		
	III – 3 - 9 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Županijske uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove Županije Zapadnohercegovačke	121 – 124		
	III – 3 - 10 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Županijske uprave za inspekcijske poslove	125 - 136		
	III – 4 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća službi zaštite i spašavanja Županije Zapadnohercegovačke	137		
	Uvod	138 - 139		
	III – 4 - 1 Služba za zaštitu od požara	140		
	III – 4 - 2 Služba za spašavanje s visina i drugih nepristupačnih terena	141		
	III – 4 - 3 Služba za spašavanje iz ruševina	142		
	III – 4 - 4 Služba radio amatera	143		
	III – 4 - 5 Služba za zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva i prvu medicinsku pomoć	144 - 145		
	III – 5 Aktivnosti, mjere i postupci i zadaci javnih poduzeća Županije Zapadnohercegovačke	146 - 149		

IV	DOKUMENT O MJERAMA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA		150 – 262
IV - 1	Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara	151 – 153	
IV - 2	Evakuacija ljudi i materijalnih dobara	154 – 161	
IV - 3	Zbrinjavanje ljudi i materijalnih dobara	162 – 171	
IV - 4	Zaštita i spašavanje od radioloških, kemijskih i bioloških sredstava	172 – 188	
IV - 5	Zaštita i spašavanje od rušenja	189 – 199	
IV - 6	Zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom	200 – 211	
IV - 7	Zaštita i spašavanje od požara	212 – 224	
IV - 8	Prva medicinska pomoć	225 – 232	
IV - 9	Zaštita i spašavanje životinja (epizotije) i namirnica životinjskog porijekla	233 – 240	
IV - 10	Asanacija terena	241 – 245	
IV - 11	Zaštita okoliša	246 – 254	
IV - 12	Zaštita bilja i biljnih proizvoda	255 – 262	
V	DOKUMENT PLANA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA O PRIHVACANJU I PRUŽANJU POMOĆI U ZAŠTITI I SPAŠAVANJU S DRUGIM ŽUPANIJAMA, REPUBLIKOM SRPSKOM I BRČKO DISTRIKTOM BOSNE I HERCEGOVINE I MEĐUNARODNA POMOĆ		263 – 264

DOKUMENT BROJ - I

**DOKUMENT O OPERATIVNOM
CENTRU CIVILNE ZAŠTITE
ŽUPANIJE
ZAPADNOHERCEGOVAČKE**

ŽUPANIJSKI OPERATIVNI CENTAR CIVILNE ZAŠTITE

1. UVOD

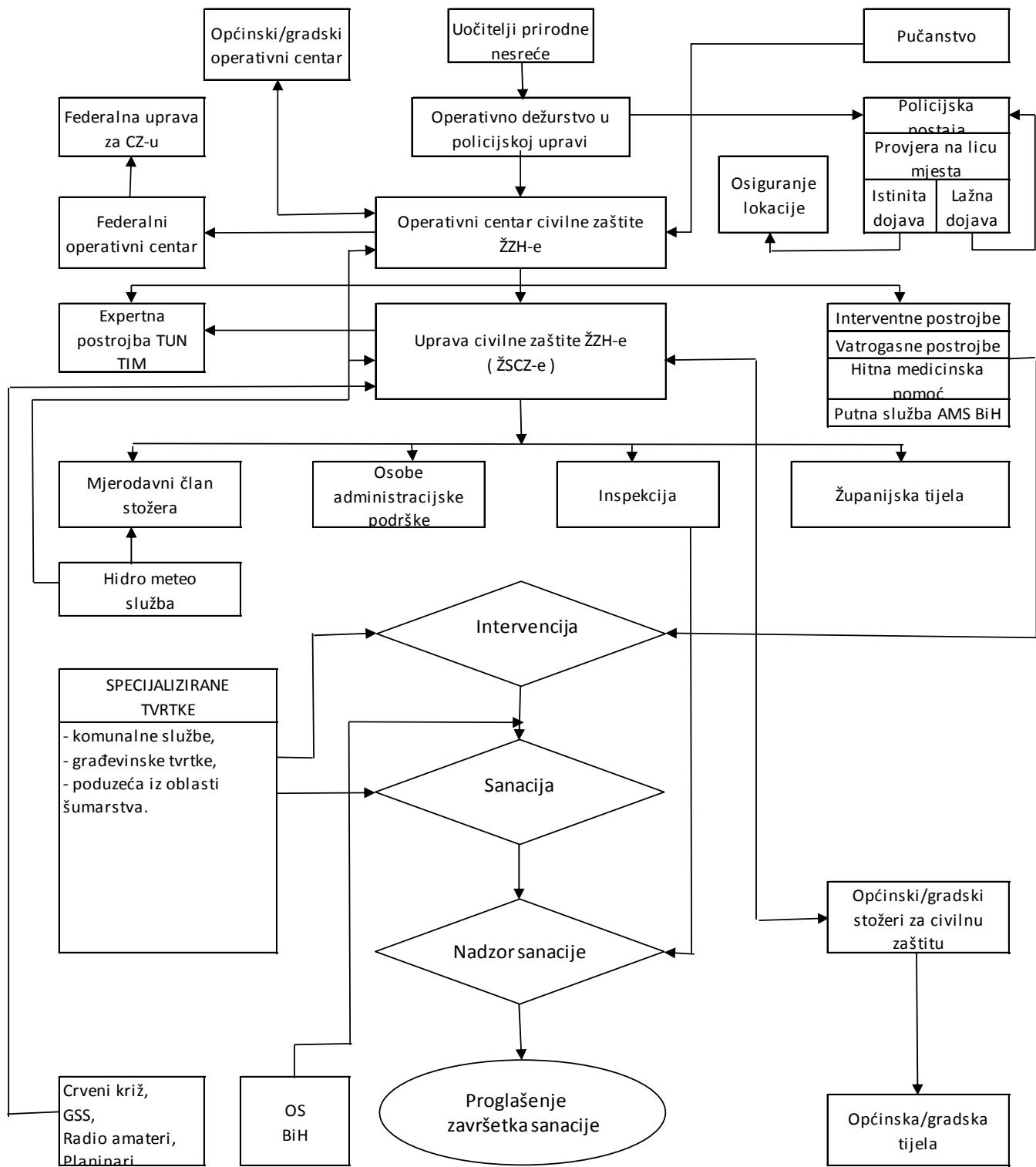
Županijski operativni centar civilne zaštite (u dalnjem tekstu: **Županijski operativni centar**), je organizacijski dio upravne i operativno stručne strukture Uprave civilne zaštite Županije Zapadnohercegovačke (u dalnjem tekstu: **Uprava civilne zaštite**), a njegova osnovna djelatnost, uloga i zadaće u sustavu zaštite i spašavanja utvrđeni su člancima 140. do 153. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (“Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke”, broj 23/20), (u dalnjem tekstu: **Zakon o zaštiti i spašavanju**), kao i člancima 149. do 163. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 39/03, 22/06 i 43/10) (u dalnjem tekstu: **Federalni Zakon o zaštiti i spašavanju**). Na temelju te zakonske podloge donesen je Pravilnik o organiziranju i funkcioniranju operativnih centara civilne zaštite (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 9/19). (u dalnjem tekstu: **Pravilnik**)

Ovaj je Pravilnik osnovni dokument kojim su uređena sva pitanja organizacije i funkcioniranja operativnih centara civilne zaštite u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća.

Organizacijska pozicija operativnih centara civilne zaštite u potpori upravljanju akcijama zaštite i spašavanja prikazana je u shemi, **Slika 1.**

SHEMA upravljanja akcijama zaštite i spašavanja

Prilog br. 1

Slika 1.

Organizacijska struktura operativnih centara svih razina, po pravilu obuhvaća:

1. Operativne centre civilne zaštite Federacije BiH, županija i općina/gradova,
2. Jedinstven besplatni telefonski broj za hitne pozive 121 (112),
3. Sredstva veza unutar operativnih centara,
4. Sredstva veza između operativnih centara i uprava i službi civilne zaštite na svim razinama,
5. Sredstva veza između operativnih centara i stožera, službi zaštite i spašavanja i postrojbi civilne zaštite,
6. Sredstva veza između operativnih centara i ostalih sudionika zaštite i spašavanja,
7. Jedinstvena informacijsko-računalna mreža Federalnog operativnog centra koja mora biti potpuno uvezana i usklađena sa operativnim centrima županija i općina/gradova za međusobnu razmjenu informacija i podataka,
8. Mogućnost povezivanja informacijsko-računalne mreže operativnih centara s drugim imateljima sustava veza federalnih i državnih tijela, pravnih osoba ili pojedinačnih subjekata zaštite i spašavanja.

2. OSNOVNI ZADACI ŽUPANIJSKOG OPERATIVNOG CENTRA

Pravilnikom, utvrđena je mjerodavnost Županijskog operativnog centra putem obavljanja sljedećih poslova, i to:

1. Prikuplja i obrađuje sve podatke i informacije o prirodnim i drugim nesrećama na području županije i te podatke dostavlja mjerodavnim tijelima županije i Federalnom operativnom centru civilne zaštite na način predviđen ovim Pravilnikom;
2. Prenosi zapovjedi Federalnog i Županijskog stožera civilne zaštite (u dalnjem tekstu: **Županijski stožer**) u vrijeme kada ti stožeri rukovode akcijama zaštite i spašavanja na području Županije;
3. Prima, priprema i šalje mjerodavnim tijelima, izvješća o mjerama i aktivnostima koje se poduzimaju u tijeku provođenja akcija na zaštiti i spašavanju na području Županije Zapadnohercegovačke (u dalnjem tekstu: **Županija odnosno ŽZH**);
4. Ostvaruje stalni kontakt sa Federalnim operativnim centrom civilne zaštite i postupa po nalozima i zahtjevima tog centra, kao i općinskim/gradskim operativnim centrima civilne zaštite na području Županije u vezi prikupljanja i međusobnoj razmjeni podataka o prirodnim i drugim nesrećama na području Županije;
5. Prenosi informacije javnim medijima Županije o podatcima koji se odnose na prirodne i druge nesreće iz nadležnosti operativnog centra;
6. Provodi odgovarajuće mjere na organiziranju i funkciranju općinskih/gradskih operativnih centara na području Županije i u tim pitanjima tim centrima pruža odgovarajuću stručnu pomoć i obuku pripadnika tih centara;
7. Obavlja i sve druge poslove koji se odnose na prikupljanje, obradu i distribuciju podataka i informacija o prirodnim i drugim nesrećama na području Županije, kao i druge poslove koji se zakonom i drugim propisima stave u mjerodavnost županijskih operativnih centara.

3. KAPACITETI ŽUPANIJSKOG OPERATIVNOG CENTRA

- 3.1. Županijski operativni centar, je unutarnja organizacijska jedinica u okviru Sektora za zaštitu i spašavanje, zaštitu od požara i vatrogastvo kao temeljne ustrojbene jedinice Uprave civilne zaštite.

Uprava civilne zaštite u svome organizacijskom sustavu ima i operativni centar, čija je osnovna namjena osiguranje informacijsko komunikacijske potpore upravljanju akcijama zaštite i spašavanja.

Sa stajališta osnovne namjene i zadaća Županijskog operativnog centra, može se konstatirati da je postojeće stanje kadrovske popunjeno zadovoljavajuće i broji 6 djelatnika od čega 5 zaposlenih i voditelj operativnog centra (ovo mjesto je sistematizirano, ali nije popunjeno). Svi uposlenici su posebno educirani i obučeni za posao koji obavljaju. Radno vrijeme centra je 24/7/365. U slučaju nastanka prirodne i druge nesreće angažiraju se svi zaposlenici koji su raspoređeni za rad u centru i uvodi se 24 satno radno vrijeme za sve zaposlene. U centru je instaliran besplatni broj 121 koji je dostupan 24 sata dnevno, na koji građani mogu zvati ako su osobno u opasnosti ili primijete pojave ili djelovanja koja ugrožavaju ljudske živote, kao i opasnosti od nastanka prirodne i druge nesreće. Operativni centar civilne zaštite raspolaže najmodernijom IT opremom, elektro instalacijama, video nadzorom, alarmom cijelog prostora centra, mogućnost za video sjednice, agregat za napajanje prostorija, IP centrala, dvije radio-stanice za komunikaciju zemlja zrak, te ostala oprema.

Operativni centar ima instaliran sustav za rano otkrivanje požara koji omogućuje 24 satni nadzor šumskog područja na četiri lokacije u Županiji (Široki Brijeg, Ljubiški, Posušje i Grude)

Postojeće stanje opremljenosti Županijskog operativnog centra:

- jedan analogni telefonski priključak,
- dojavni telefon 121,
- TV uređaj,
- računalo,
- multifunkcionalni uređaj (pisač, skener, fax i kopir),
- pristup internetu osiguran je putem ADSL-a.

Centar veze koristi isključivo sljedeće vrste komunikacija: telefon, fax i e-mail.

Da bi u potpunosti bili u mogućnosti osigurati kvalitetnu podršku u slučajevima prirodnih i drugih nesreća potrebo je osigurati pouzdanu komunikacijsku vezu između Županijskog operativnog centra i općinskih/gradskih operativnih centara Radio-vezom. Implementacijom ovog cilja će se stvoriti potpuni uvjeti za izgradnju sustava za komunikacijsku i informacijsku podršku, sa tehničko-tehnološkim i organizacijskim aspekata. Krajnji rezultat treba biti izgradnja kompletног sustava za komunikacijsku i informacijsku podršku Centra 112, po modelu zemalja EU, kojim se omogućuje integracija različitih podsustava za pomoć u hitnim situacijama u jedinstven sustav. To podrazumijeva smanjenje vremena odziva u hitnim slučajevima u smislu spašavanja ljudskih života i materijalnih dobara, te osiguranje govornih i podatkovnih servisa u uvjetima normalne eksploatacije i stanja katastrofe (prirodne i druge nesreće).

3.2 Prijelazno rješenje

Dok se ne postigne optimalizacija organiziranosti i funkcionalnosti operativnih centara u Županiji, sukladno članku 147. Zakona o zaštiti i spašavanju, operativni centri civilne zaštite ostvarivanje svoje funkcije i zadaća, vršit će korištenjem kapaciteta javnih telekomunikacijskih operatora, županijskih, federalnih i državnih institucija i drugih posjednika informacijskih i komunikacijskih sustava i infrastrukture, koji omogućuju multiservisnu komunikacijsku i informacijsku mrežu (prijenos govora, prijenos podataka i prijenos slike) osobito u uvjetima stanja prirodne i druge nesreće.

Uprava civilne zaštite će službenim putom sa vlasnicima funkcionalnih sustava veza dogоворити servise u vezama prema svim razinama rukovodenja u akcijama zaštite i spašavanja, od Vlade Županije do gradonačelnika i načelnika općina.

Raspored operativnih centara na području Županije (Slika 2.).

Slika 2.

NAČIN PRIJAMA I DOSTAVLJANJA PODATAKA O POJAVAMA I OPASNOSTIMA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA, ODNOŠNO O NASTANKU TIH NESREĆA NA PODRUČJU ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

4. TEMELJI ZA RAD OPERATIVNIH CENTARA CIVILNE ZAŠTITE

Sukladno s člankom 8. Pravilnika, temelje za rad Federalnog, županijskih i općinskih/gradskih operativnih centara civilne zaštite, osiguravaju materijalno – tehnička sredstva, informatička sredstva, oprema i pristup prostorijama operativnog centra.

- (1) Za rad operativnih centara, potrebno je osigurati:
  - a) pouzdan izvor električnog napajanja - osnovni priključak na elektrodistributivnu mrežu i sustav rezervnog napajanja putem agregata, automatičke i uređaja za neprekidno napajanje,
  - b) LAN, WAN i radio komunikacijsko-informacijsku mrežu u koju su uključeni svi subjekti od značaja za zaštitu i spašavanje na prostoru iz nadležnosti operativnog centra, a minimalno subjekti iz članka 145. Zakona o zaštiti i spašavanju.
  - c) tehničko rješenje za slučaj otežanog ili prekida rada sustava iz točke b),
  - d) opremu i sredstva namijenjena za potrebe informacijsko-komunikacijske podrške subjektima uključenim u akcije zaštite i spašavanja,
  - e) računarsku opremu i programske alate za obradu, analizu i pohranjivanje,
  - f) odgovarajuće prostorije
- (2) Oprema i sredstva, trebaju slijediti savremena tehničko-tehnološka rješenja, odnosno imati mogućnost za funkcionalnu, tehnološku dogradnju (skalabilnu) i faznu izgradnju komunikacijskoinformacijskog sustava.
- (3) Pristup prostorijama operativnog centra, kao i prostorijama u kojima je smještena komunikacijska, informatička ili oprema posebne namjene (vatrodojavna centrala, sustav za uzbunjivanje, uređaj za automatsko upravljanje napajanjem) treba biti ograničen na osobe koje su raspoređene za rad u operativnom centru, kao i ostale osobe ovlaštene posebnim odobrenjem rukovoditelja nadležnog tijela civilne zaštite.

5. INFORMACIJSKI TIJEK I PROCES RADA ŽUPANIJSKOG OPERATIVNOG CENTRA

Zakonom o zaštiti i spašavanju, Pravilnikom, Programom razvoja i projektom „Uspostavljanje operativnih centara civilne zaštite“ s pod-projektima za niže razine i stvaranje uvjeta za uvezivanje u Sustav 112, razrađen je način informacijsko komunikacijske podrške za postupak prijenosa svih dostupnih informacija u vezi nastanka prirodne i druge nesreće, postupak nakon zaprimanja informacije preko operativnog centra, obradi i prosljeđivanju dobivenih informacija stožerima, službama, postrojbama i drugim sudionicima zaštite i spašavanja, najpogodnijim načinom i najbržim sredstvom prijenosa informacija, te obveze sudionika zaštite i spašavanja operativnom centru civilne zaštite, u cilju organizirane i uskladene provedbe zaštite i spašavanja.

Operativni centri poslove iz svoje nadležnosti vrše tako što prikupljaju, obrađuju i dostavljaju informacije i podatke o svim pojавama i opasnostima koje mogu dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće, odnosno posljedicama nastalim djelovanjem prirodne ili druge nesreće.

Prikupljanje, obrada i dostavljanje informacija i obavlja se putem komunikacijsko-informacijskih sustava pružatelja telekomunikacionih usluga, pojedinih subjekata zaštite i spašavanja. Županijski operativni centar informacije prikuplja i razmjenjuje sa tijelima, službama i pravnim osobama iz članka 147. Zakona o zaštiti i spašavanju, općinskim/gradskim operativnim centrima sa područja Županije.

Imajući u vidu realno stanje kapaciteta ukupne (ne)razvijenosti operativnih centara, način prijama i dostavljanja podataka o pojавama i opasnostima od prirodnih i drugih nesreća, odnosno o nastanku tih nesreća na području Županije, vršit će se onom vrstom komunikacije koja omogućuje adekvatan i najbrži prijenos informacije prema subjektu informiranja.

Polazeći od pretpostavke da prirodna ili druga nesreća u pogledu destrukcije neće biti kataklizmičkih razmjera po područje Županije, osim u slučaju eventualnih epidemija, informacije je moguće i poželjno dostavljati putem fiksnih i mobilnih veza javnih operatora, dok te veze funkcioniraju, **po telefonskom imeniku Županijskog operativnog centra, privitak broj 1.**

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
Uprava civilne zaštite
Županijski operativni centar**

Privitak br. 1

TELEFONSKI IMENIK

Grude, 2022. godine

**BROJEVI TELEFONA, FAKSOVA I MOBITELA SKUPŠTINE, VLADE,
MINISTARSTAVA, UPRAVA, ZAVODA, UREDA, MINISTARA I RAVNATELJA U
ŽZH**

URED	DUŽNOST	IME I PREZIME	TELEFON	FAX	MOBITEL
Skupština	Predsjednik	Ivan Jelčić	039-706-644	039-705-695	063-325-958
Vlada	Predsjednik	Zdenko Ćosić	039-705-697	039-703-233	063-327-119
Vlada	Stručna služba		039-705-801	039-705-801	
Vlada	Ured predsjednika	Iva Milas	039-705-694	039-703-233	063-221-210
Vlada	Ured za zakonodavstvo	Mario Damjanović	039-705-696	039-705-696	063-260-155
Ministarstvo financija	Ministar	Toni Kraljević	039-831-122	039-831-199	063-443-238
Ministarstvo gospodarstva	Ministar	Dario Sesar	039-682-162	039-682-160	063-897-501
Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša	Ministar	Miroslav Ramljak	039-682-164	039-682-160	063-329-735
Ministarstvo pravosuđa i uprave	Ministar	Kristijan Zovko	039-703-234	039-703-229	063-368-401
Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa	Ministar	Ružica Mikulić	039-703-230	039-703-235	063-426-000
Ministarstvo unutarnjih poslova	Ministar	David Grbavac	039-830-803	039-830-830	063-423-999
Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata	Ministar	Mladen Begić	039-661-673	039-661-674	063-410-510
Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi	Ministar	Tomislav Pejić	039-661-675	039-661-676	063-840-421
Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove	Ravnatelj	v. d. Markan Zelić	039-832-847	039-832-943	
Zavod za javno zdravstvo	Ravnatelj	Andrea Jurić	039-661-702	039-662-676	063-062-073
Arhiv	Ravnatelj	Ivan Begić	039-703-938	039-703-941	063-606-680
Županijsko javno pravobraniteljstvo	Javni pravobranitelj	Mate Lončar	039-706-543	039-706-543	063-312-952
Crveni križ	Predsjednik	Viktor Grbavac			063-717-888

**KUĆNI I MOBILNI BROJEVI TELEFONA DJELATNIKA UPRAVE ZA CIVILNU
ZAŠTITU ŽZH**

IME I PREZIME	TELEFON- KUĆNI	MOBITEL
dr. sc. Drago Martinović - ravnatelj	039-711-301	063-796-648
Mladen Bošnjak - pomoćnik ravnatelja	039-661-872	063-359-599
Zoran Polunić - pomoćnik ravnatelja	039-670-348	063-904-444
Mile Ivanković - inspektor civilne zaštite		063-985-000
Marina Mikulić - stručni savjetnik	039-706-263	063-368-257
Vlado Šantić - viši samostalni referent	039-705-212	063-629-601
Miljenka Kopilaš - viši referent		063-384-607
Viktor Alerić - viši referent	039-661-443	063-824-008
Mate Bošnjak - viši referent	039-670-195	063-435-900
Milenko Glavota - viši referent	039-672-706	063-006-954
Ivan Knezović - viši referent		063-871-918
Viktor Roso - viši referent	039-677-006	063-401-299
Srećko Vukojević - viši stručni suradnik		063-251-244
Anamaria Begić - viši referent		063-055-405

UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE ŽZH

e – mail

tel. 039-661-580 fax: 039-852-077

uprava@civilnazastita-zzh.gov.ba

RAVNATELJ

e – mail

tel. 039-852-078 fax: 039-852-077

ravnatelj@civilnazastita-zzh.gov.ba

OPERATIVNI CENTAR

POSEBNI BROJ

e- mail

tel. 039-661-517 fax: 039-661-377

121

operativni.centar@civilnazastita-zzh.gov.ba

STOŽER CZ ŽZH

Ime i prezime	Mobitel	Telefon na poslu/fax	e- mail
Zdenko Ćosić, zapovjednik	063-327-119	039-705-697 Fax: 039-703-233	zdenko.bovo@gmail.com
dr.sc. Drago Martinović, načelnik	063-796-648	039-852-078 Fax: 039-852-077	ravnatelj@civilnazastita- zzh.gov.ba
Toni Kraljević, član	063-443-238	039-831-122 Fax: 039-831-199	toni.rlj@gmail.com
Dario Sesar, član	063-897-501	039-682-163 Fax: 039-682-161	dario.sesar@tel.net.ba
Tomislav Pejić, član	063-840-421	039-661-675 Fax: 039-661-676	ministarstvo.zrss.zzh@ tel.net.ba
David Grbavac, član	063-423-499	039-830-801 Fax: 039-830-830	kabinetministra@ mupzzh.ba
Miroslav Ramljak, član	063-329-735	039-682-164 Fax: 039-682-160	carliramljak@gmail.com
Zoran Zadro, član	063-304-803	039-700-630 Fax: 039-700-633	zoran.zadro@uiip-zzh-com
Jadranka Karačić, član	063-183-100	039-830-826 Fax: 039-830-890	jadranka.karacic@gmail.com
Mladen Bošnjak, član	063-359-599	039-661-580 Fax: 039-661-377	mladen.bosnjak@ civilnazastita-zzh.gov.ba
Josip Zelenika, član	063-030-325		josip.zelenika994@ gmail.com

SLUŽBE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA ŽZH

Red. broj	Naziv službe zaštite i spašavanja	Naziv tijela i udruge u kojima su formirana, odgovorna osoba i broj mobitela
1	2	3
1.	SLUŽBA ZA ZAŠTITU OD POŽARA	DVD Mokro - Ivo Slišković, 063-443-160 DVD Gorica - Darko Paradžik, 063-146-551 DVD Kočerin - Toni Mikulić, 063-882-271 DVD Rakitno - Drago Sabljo, 063-351-380 DVD Tihaljina - Nikola Kordić, 063-590-580 DVD Jare - Ivan Primorac, 063-824-336 DVD Trebižat – Srećko Mandić, 063-970-525
2.	SLUŽBE ZA ZAŠTITU I SPASAVANJE S VISINA I DRUGIH NEPRISTUPAČNIH MJESTA	GORSKYE SLUŽBE SPAŠAVANJA (GSS): - GSS LJUBUŠKI Milenko Dropuljić, 063-320-917 - GSS ŠIROKI BRIJEG Dragan Marušić, 063-620-000 - HGSS POSUŠJE Milan Jukić, 063-273-311 - GSS GRUDE Miro Bilić , 063-694-348
3.	SLUŽBA ZA ZBRINJAVANJE UGROŽENOG I NASTRADALOG STANOVNIŠTVA I PRVU MEDICINSKU POMOĆ	CRVENI KRIŽ ŽZH Josip Zelenika, 063-030-325
4.	SLUŽBA ZA SPAŠAVANJE IZ RUŠEVINA	GORSKYE SLUŽBE SPAŠAVANJA (GSS): - GSS ŠIROKI BRIJEG - GSS LJUBUŠKI - HGSS POSUŠJE - GSS GRUDE Milan Jukić, 063-273-311
5.	SLUŽBA RADIOAMATERA	“ZAJEDNICA RADIOAMATERA HERCEG-BOSNE” – MOSTAR Slaven Galić, 063-356-780

**BROJEVI TELEFONA, FAKSOVA I MOBITELA GRADONAČELNIKA I
NAČELNIKA OPĆINA U ŽZH**

GRAD/ OPĆINA	IME I PREZIME	TEL. POSAO	FAX	MOBITEL
Široki Brijeg	Miro Kraljević	039-702-802	039-705-915	063-384-610
Ljubuški	Vedran Markotić	039-835-502	039-833-810	063-255-444
Posušje	Ante Begić	039-681-035	039-681-041	063-465-408
Grude	Ljubo Grizelj	039-660-901	039-660-930	063-328-992

**BROJEVI TELEFONA, FAKSOVA I MOBITELA VODITELJA SLUŽBI CZ U
GRADOVIMA/OPĆINAMA ŽZH**

GRAD/ OPĆINA	IME I PREZIME	TEL. POSAO	FAX	MOBITEL
Široki Brijeg	Željko Vukoja	039-703-255	039-703-255	063-368-820
Ljubuški	Mario Bajto	039-835-562	039-833-810	063-322-875
Posušje	Mario Jukić	039-685-749	039-681-041	063-326-888
Grude	Mile Pejić	039-660-901	039-660-930	063-328-358

**BROJEVI TELEFONA, FAKSOVA I MOBITELA DJELATNIKA OPERATIVNIH
CENTARA U GRADSKIM/OPĆINSKIM SLUŽBAMA CIVILNE ZAŠTITE**

GRAD/OPĆINA	IME I PREZIME	TEL. POSAO	FAX	MOBITEL
Široki Brijeg	Ivica Ćavar Pero Šušak Boro Vukoja	039-706-964	039-703-255	063-142-015 063-385-958 063-718-658
Ljubuški	Lutko Nosić	039-831-826	039-831-826	063-832-986 063-501-580 063-914-950
Posušje	Mario Ćutura	039-681-985	039-681-123	063-375-579
Grude	-	-	-	-

BROJEVI TELEFONA I ZAPOVJEDNICI PVP I DVD SA PODRUČJA ŽZH

OPĆINA	IME I PREZIME	TEL. POSAO	FAX	MOBITEL
Široki Brijeg	Dario Čuljak	039-703-086		063-368-322
Ljubuški	Milan Tolić	039-831-826		063-688-713
Posušje	Mario Čutura	039-681-123	039-681-123	063-375-579
Grude	Svemirko Mikulić	039-662-182		063-328-500
DVD Mokro	Ivo Slišković			063-443-160
DVD Gorica	Darko Paradžik			063-146-551
DVD Kočerin	Toni Mikulić			063-882-271
DVD Rakitno	Drago Sabljo			063-351-380
DVD Tihaljina	Nikola Kordić			063-590-558
DVD Jare	Ivan Primorac			063-824-336
DVD Trebižat	Srećko Mandić			063-970-525

**HIDROELEKTRANE U ŽUPANIJI I
MAKSIMALNE VISINE VODOSTAJA**

Red. broj	Naziv	Telefon	Max. kote
1.	Centar za upravljanje HE Elektroprivrede HZ HB	036-333-252 036-335-222	
2.	HE Peć Mlini	039-672-202 039-672-383 Fax:039-672-201	Max.radna kota -256 m/nv Max.raz. jezera - 263 m/nv

PRAVNE OSOBE VAŽNE ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

URED	DUŽNOST	IME I PREZIME	TELEFON	FAX	MOBITEL
MUP ŽZH Operativni centar	voditelj	Damir Čutura	039/830-808	039/830-830	063/772-018
Agencija za vodno područje Jadranskog mora	ravnatelj	Damir Mrđen	036/397-881 036/397-882 036/397-891 036/397-899	036/397-883	063/312-074
Zračna luka Mostar	direktor	Ivan Ljubić	036/350-212 036/352-051	036/350-992	
AMSBiH	tajnik	Zoran Pinjuh	036/331-992 1288	036/331-998	063/312-210
BIHAMK			033/212-772 1282	033/213-668	
SKB Mostar	ravnatelj	Ante Kvesić	036/336-500 036/336-501 036/336-100	036/322-712	063/355-938
Hitna pomoć 124	Široki Brijeg Ljubaški Posušje Grude		124		
Dom zdravlja Široki Brijeg	ravnatelj	Mirko Kordić	039/852-210		
Dom zdravlja Ljubaški	ravnatelj	Ivan Landeka	039/831-514	039/831-515	063/436-201
Dom zdravlja Posušje	ravnatelj	Ivica Ćorić	039/681-017 039/681-689		
Dom zdravlja Grude	ravnatelj	Zdravka Erkapić	039/662-162		063/328355

BROJEVI TELEFONA, FAXOVA I MOBITELA U FUCZ SARAJEVO

URED	DUŽNOST	IME I PREZIME	TELEFON	FAX.	MOBITEL
Vitomira Lukića 10		CENTRALA	033/779-450	033/779-499	
FUCZ Sarajevo	p.o. ravnatelj	Enes Memić	033/779-451	033/779-491	061/564-456
FUCZ Sarajevo	voditelj Ureda	Dalila Efendić	033/779-466		062/854-097
Federalni operativni centar	voditelj	Muzafera Rastoder	033/779-461	033/767-560	061/147-232
Federalni operativni centar	centar		033/767-530	033/767-560	
Odjel za uklanjanje NUS-a	pomoćnik ravnatelja	Murat Baručija	033/779-701	033/472-999	061/210 557
Odjel za uklanjanje NUS-a	voditelj službe NUS-a	Sead Vrana	033/779 712	033/472 999	061/203-802
Odjel za uklanjanje NUS-a	voditelj deminera	Enes Dolić	033/779-712	033/472-999	061/203-844
A – tim Mostar	voditelj	Ivica Novak	036/327-387	036/327-387	063/997-518
B – tim Mostar	voditelj	Nermin Avdić	036/327-387	036/327-387	066-292-357
Strojni tim	voditelj	Drago Jarak	036/327-387	036/327-387	061/203-922
MAC Mostar – centar za uklanjanje mina	voditelj regionalnog Ureda	Ivica Brkić	036/333-145	036/332-588	063/284-433

BROJEVI TELEFONA I FAKSOVA OPERATIVNIH CENTARA SUSJEDNIH ŽUPANIJA

ŽUPANIJA	VODITELJ	TEL.POSAO	FAX	MOBITEL
Hercegovačko-neretvanska Mostar	Marin Čović	036/327-387	036-333-769	063/461-049
Herceg-bosanska Livno		034/200-965	034/200-965	

BROJEVI TELEFONA I FAKSOVA DRŽAVNOG CENTRA 112 I CENTRA ZA OBAVJEŠĆIVANJE RS BANJA LUKA

	TELEFON	FAX
OKC 112 BiH – Ministarstvo Sigurnosti BiH	033/492-778 033/492-786	033/555-715
Republički centar za obavješćivanje RS Banja Luka	051/212-500	051/212-566

Susjedna operativni centri u Republici Hrvatskoj

ŽUPANIJSKI CENTAR 112 – DUBROVNIK
ŽUPANIJSKI CENTAR 112 - SPLIT

00385 20 412 175
00385 21 460 710

a) Dostavljanje i obrada informacija

Davatelji informacija dužni su operativnom centrima dostavljati podatke o posljedicama koje su nastale djelovanjem prirodnih i drugih nesreća, i to: potresa; poplave; požara; klizanja terena, snježnih lavina i nanosa; nagomilavanja leda na vodotocima i komunikacijama; udara groma; jakih vjetrova; guste magle; jakih mrazeva; velikih vrućina i suša; prometnih nezgoda u željezničkom, cestovnom, riječnom i zračnom prometu; eksplozija, rušenja i drugih katastrofa u rudnicima; ispuštanja ili prosipanja štetnih i otrovnih tvari; zagađivanja riječnih tokova, zemljišta i okoliša; rušenja ili prelijevanja brana na hidroakumulacijama; havarija i većih kvarova u industrijskim postrojenjima; zaraznih bolesti kod ljudi (epidemije); zaraznih bolesti kod životinja (epizootija); zaraznih bolesti kod bilja (epifitije); radiološko – kemijsko – biološke kontaminacije; trovanja ljudi hranom ili vodom; oštećenjima električne ili vodovodne mreže, naftovoda, plinovoda, telekomunikacija ili prometne mreže; pronalaženja minsko-eksplozivnih sredstava (MES) i neeksplodiranih ubojitih sredstava (NUS) i drugih pojava i opasnosti koje svojim djelovanjem mogu ugroziti život i zdravlje ljudi i uništiti materijalna dobra.

Dostavljanje informacija operativnim centrima o pojavama opasnosti i nastanku prirodne i druge nesreće vrši se u svim situacijama, prije nastanka ili neposredno po nastanku prirodne i druge nesreće.

Organizacijski proces rada svih operativnih centara uređen je pravilima propisanim u Pravilniku.

Operativni centri civilne zaštite preko vlastitog informacijsko komunikacijskog sustava tehnički će se povezati sa sustavom uzbunjivanja, po pravilu, na općinskoj/gradskoj razini. Signalom opasnosti (uzbunjivanjem) upozoravaju građane na prijetnju od vrste opasnosti, kako bi mogli poduzeti odgovarajuće radnje i postupke u cilju zaštite od mogućeg ugrožavanja njihovih života i zdravlja, vidljivo iz grafičkog prikaza (Slika br. 3.).

GRAFIČKI PRIKAZ ZNAKOVA ZA UZBUNJIVANJE

Slika 3.

b) Neprekidnost procesa rada i razvrstavanje informacija i podataka

Federalni, županijski i općinski/gradski operativni centri civilne zaštite sa davateljem informacije održavaju kontakt po načelu neprekidnosti komunikacije radi prikupljanja relevantnih dodatnih podataka o opasnosti ili nesreći:

- uzrok koji može dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće;
- mjesto pojave opasnosti, odnosno nastajanja određene nesreće;
- vrijeme pojave opasnosti, odnosno nastajanja određene nesreće;
- posljedice koje može izazvati ili je izazvala ta nesreća;
- mjere koje se preduzimaju radi sprečavanja nastanka nesreće;
- potrebna pomoć u snagama i sredstvima civilne zaštite radi sprečavanja nastajanja nesreće.

Navedene informacije dobivene od bilo kojeg davatelja treba u potpunosti provjeriti putem operativnih centara civilne zaštite ugroženog područja na koje se informacija odnosi ili putem ovlaštenih tijela vlasti i službenih osoba sa kojima su operativni centri civilne zaštite povezani funkcionalnim sustavom veza.

Operativni centri civilne zaštite informacije prikupljaju i putem stalnog praćenja redovitih informativnih programa putem radija i TV, o pojavi ili nastanku prirodne ili druge nesreće. Putem istih medija operativni centri automatski obavješćuju javnost o pojavi opasnosti i postupcima u vezi sa ponašanjem građana u tim uvjetima provođenjem sadržaja konkretnih mjera zaštite i spašavanja.

Prilikom dobivanja zahtjeva od operativnog centra da se objavi određena informacija, tijelo, služba i pravna osoba dužni su odmah omogućiti objavlјivanje te informacije, odnosno prekinuti emisiju redovitog programa na TV i radiju, i objaviti dostavljenu informaciju.

Tijela, službe i pravne osobe dužni su vršiti prenošenje svih informacija koje zatraži operativni centar sa kojim su povezani i taj centar na osnovu ukazane potrebe najmanje jednom mjesечно informirati o stanju funkcioniranja vlastitog sustava veza u cilju saznanja mogu li se informacije operativnih centara primati i objavljivati tim sustavom veza.

Federalnom operativnom centru pored uobičajenih operativnih izvješća, dostavljaju se, u pravilu, one informacije koje se odnose na prirodne i druge nesreće većih razmjera i koje mogu ugroziti ili su već ugrozile život i zdravlje većeg broja ljudi i veći broj materijalnih dobara ili je nesreća zahvatila područje dvije ili više općina/gradova ili područje cijele županije.

c) Obavješćivanje ministarstava i drugih tijela županijske uprave i povratne informacije

Obradom zaprimljene informacije i podataka Županijski operativni centar utvrđuje kojem županijskom ministarstvu ili tijelu uprave treba dostaviti informaciju i nakon toga samostalno postupa na sljedeći način:

- 1) informaciju dostavlja samo onim županijskim ministarstvima ili tijelima uprave za koje se utvrdi da su mjerodavni za prirodnu ili drugu nesreću na koju se informacija odnosi;
- 2) informacije primljene od davatelja informacija bez obrade, odmah dostavlja općinskom/gradskom operativnom centru na čijem se području pojavila opasnost za nastanak prirodne ili druge nesreće ili je nesreća, na koju se informacija odnosi, već nastala;
- 3) o informacijama upoznaje ravnatelja Uprave civilne zaštite ili drugog ovlaštenog državnog službenika Uprave civilne zaštite.

U tehnološkom procesu rada Županijski operativni centar (uz sudjelovanje općinskog/gradskog operativnog centra) obrađuje informaciju po elementima iz Liste pitanja(Prilog broj 3. Pravilnika), pojedinačno za svaku prirodnu i drugu nesreću ovisno od operativne situacije u vezi s nesrećom.

Županijska ministarstva i druga tijela uprave i općinske/gradske službe za upravu također su dužni dostavljati informacije o nastanku prirodne i druge nesreće i posljedicama koje su nastale od te nesreće prema listi pitanja, pojedinačno za svaku nesreću.

Do proglašenja stanja prirodne i druge nesreće u Županiji, ravnatelj Uprave civilne zaštite određuje koje informacije Županijski operativni centar dostavlja Predsjedniku Vlade i Predsjedavajućem Skupštine Županije.

Županijski operativni centar u operativnoj situaciji proglašenog stanja prirodne i druge nesreće, obrađene i sistematizirane informacije i podatke kao rezultat precizno utvrđenih činjenica o nastanku i posljedicama prirodnih i drugih nesreća na ugroženom području, pretvara u **operativno izvješće** o posljedicama koje su nastale po život i zdravlje ljudi i životinja, materijalna dobra i okoliš na ugroženom području.

Sastavljeno operativno izvješće Županijski operativni centar dostavlja Županijskom stožeru i Upravi civilne zaštite koja obavlja poslove za Županijski stožer.

Županijski operativni centar stalno održava komunikaciju sa općinskim/gradskim operativnim centrom civilne zaštite na čijem je području nastala prirodna ili druga nesreća i traži dostavljanje određenih podataka.

Tijekom trajanja aktivnosti na spašavanju ljudi i materijalnih dobara i otklanjanju posljedica prouzročenim prirodnom ili drugom nesrećom, operativni centri civilne zaštite dužni su postupati po zapovijedima stožera civilne zaštite koji na ugroženom području upravljaju akcijama zaštite i spašavanja.

Prioritet dostavljanja informacija uvijek je prema onim subjektima koji izravno upravljaju ili su sudionici akcija spašavanja života i zdravlja ljudi i životinja na području pogodenom nesrećom odnosno prema tijelima vlasti Županije, koja su najodgovornija za stvaranje preduvjeta za učinkovitu zaštitu i spašavanje.

Ovlaštena županijska ministarstva i druga tijela uprave u procesu rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja izravno sudjeluju preko svojih predstavnika u Županijskom stožeru. Županijski operativni centar svim sudionicima u ostvarivanju zaštite i spašavanja pruža informacijsku komunikacijsku potporu, multipleksno.

Županijski operativni centar u funkciji djela službe stručnog servisa Uprave civilne zaštite pruža administrativnu i stručnu potporu pri izradi **Završnog izvješća** o aktivnostima koje su se provodile tijekom trajanja akcija na spašavanju, odnosno na otklanjanju nastalih posljedica i podacima o nastalim posljedicama.

Završno izvješće dostavlja se Vladi Županije na odlučivanje o dodjeli odgovarajuće pomoći području koje je zahvaćeno prirodnom ili drugom nesrećom i za utvrđivanje mjera za dogradnju određenih pitanja u sustavu zaštite i spašavanja na području Županije.

**NAČIN, SADRŽAJ I REDOSLIJED OBAVJEŠĆIVANJA ŽUPANIJSKIH TIJELA
UPRAVE, VLADE I UREDA PREDSJEDNIKA VLADE, TE OVLAŠTENIH TIJELA
ŽUPANIJE O POJAVAMA I OPASNOSTIMA OD PRIRODNIH I DRUGIH
NESREĆA NA PODRUČJU ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE**

a) Način

Pravilnikom o organiziranju i funkcioniranju operativnih centara civilne zaštite (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 9/19), utvrđen je način, sadržaj i redoslijed obavješćivanja tijela vlasti u Županiji Zapadnohercegovačkoj i to:

- Putem multiservisne komunikacijske i informacijske mreže za prijenos govora, prijenos podataka i prijenos slike, (fiksnom i mobilnom telefonijom, radio vezom i internetom).
- Komunikacijskim sustavom prijenosa govora i podataka u uvjetima stanja prirodne druge nesreće (fiksnom i mobilnom telefonijom, radio vezom i internetom).

b) Sadržaj i redoslijed obavješćivanja

Sadržaj i redoslijed obavješćivanja županijskih tijela uprave i mjerodavnih tijela Županije o pojavama i opasnostima od prirodnih i drugih nesreća na području Županije temeljen je na prethodno ostvarenom postupku unutar:

- obrade unutarnjeg, horizontalnog i vertikalnog tijeka informacija tijela uprave i operativno stručnih tijela (stožera) za civilnu zaštitu Federacije, županije i općina/gradova,
- obrade vanjskih tijekova informacija subjekata povezanih u sustavu operativnih centara civilne zaštite koji imaju obveze u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara, prema članku 147. Zakona o zaštiti i spašavanju.
- obrade vanjskih tijekova informacija međunarodnog, regionalnog značaja i od relevantnih faktora susjednih država.

Sadržaj informacija od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara uvijek mora biti ekvivalentan samoj prirodi i važnosti informacije kako bi se odredila njihova usmjerenošć na odgovarajuću razinu donošenja odluka i upravljanja u operativnim aktivnostima zaštite i spašavanja ili u saniranju posljedica prirodnih i drugih nesreća, što će se precizirati u okviru standardnih operativnih postupaka (SOP) za svaku od opasnosti ili nesreća koje se otkriju ili identificiraju procjenom ugroženosti.

Ukoliko Predsjednik Vlade Županije ili resorni ministar ujedno član Vlade Županije, nije u mogućnosti primiti informaciju uobičajenim putem fiksne i mobilne telefonije ili radio veze, dostavljanje obavijesti u vezi s operativnom situacijom prirodne i druge nesreće izvršit će se putem veza funkcionalnog imaoča na čijem području je dostupan ovlašteni rukovoditelj, odnosno putem veza MUP Županije koji servisiraju poslove fizičke i tehničke zaštite dužnosnika izvan sjedišta.

U situacijama do proglašenja stanja prirodne i druge nesreće, Županijskim tijelima uprave i institucijama Županije, priopćenje o pojavama i opasnostima od prirodnih i drugih nesreća će biti dostavljano ovisno od procjene potreba za priopćenjem, o čemu odlučuje ravnatelj Uprave civilne zaštite ili mjerodavna osoba Uprave civilne zaštite, a kada se proglaši stanje prirodne i druge nesreće u Županiji obavješćivanje državnih tijela uprave Županije i državnih institucija Županije ostvaruje se putem punog sudjelovanja Županijskog stožera, o čemu odlučuje zapovjednik, odnosno načelnik Županijskog stožera ili osoba koju ovlasti zapovjednik.

c) Redoslijed obavješćivanja

Redoslijed obavješćivanja mjerodavnih tijela vlasti u Županiji bit će određen procjenom potreba za redovitim ili specifičnim informacijama **od strane Uprave civilne zaštite / Županijskog stožera**, ovisno od mjerodavnosti pojedinih tijela uprave za rješavanje problema stanja posljedica izazvanih prirodnom ili drugom nesrećom, kroz:

1. Planiranje odgovora na stanje izazvano nesrećom:

- 1.1. Ministarstva i druga tijela uprave,
- 1.2. Vlada Županije.

2. Kontrolu izvođenja akcija zaštite i spašavanja:

- 2.1. Vlada Županije,
- 2.2. Skupština Županije.

3. Rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja:

- 3.1. Županijski stožer,
- 3.2. Vlada Županije.
- 3.3. Federalni i operativni centri susjednih županija.

DOKUMENT BROJ - II

**DOKUMENT O AKTIVIRANJU I
ANGAŽIRANJU SNAGA I SREDSTAVA**

DOKUMENT BROJ - II - 1

**MJERE, POSTUPCI I ZADACI KOJIMA SE
AKTIVIRA ŽUPANIJSKI STOŽER
CIVILNE ZAŠTITE**

MJERE, POSTUPCI I ZADACI KOJIMA SE AKTIVIRA ŽUPANIJSKI STOŽER CIVILNE ZAŠTITE

I - UVOD

1. U skladu s člankom 125. stavci 2. i 3. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj 23/20), (u dalnjem tekstu: **Zakon o zaštiti i spašavanju**), i Uredbom o formiranju Županijskog stožera civilne zaštite ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 16/11 i 4/17), aktiviranje Županijskog stožera civilne zaštite (u dalnjem tekstu: **Županijski stožer**), vrši se u svim situacijama kada zaprijeti neposredna opasnost ili pojava koja može dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće i koja može ugroziti život i zdravlje ljudi i materijalna dobra na određenom području ili je već nastala prirodna ili druga nesreća, pa je mjerodavno tijelo vlasti proglašio stanje te prirodne ili druge nesreće.

2. Aktiviranje Županijskog stožera se vrši iz razloga razmatranja nastale situacije i odlučivanja o sljedećim pitanjima:

a) utvrđivanje procjene o postojanju uvjeta da se Vladi Županije Zapadnohercegovačke (u dalnjem tekstu: Vlada Županije) predloži donošenje odluke o proglašenju nastanka prirodne ili druge nesreće,

b) odlučivanje o poduzimanju odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja iz svoje mjerodavnosti u cilju

- sprječavanja nastanka pojave ili opasnosti koja može dovesti do prirodne ili druge nesreće,
- sprječavanja širenja pojave ili opasnosti ili ublažavanja njenog djelovanja,
- spašavanja ugroženih ljudi i materijalnih dobara u toku djelovanja prirodne ili druge nesreće.

3. Županijski stožer se aktivira kada Uprava civilne zaštite procijeni da je stanje na ugroženom području takvo da je potrebna pomoć sa područja drugih općina/gradova ili županija ili kada općinski/gradski stožeri civilne zaštite zatraže pomoć Županijskog stožera ili kada je ugroženo područje dvije ili više općina/gradova ili područje cijele Županije Zapadnohercegovačke (u dalnjem tekstu: Županija odnosno ŽZH).

II - NAČIN AKTIVIRANJA

4. Županijski stožer aktivira Uprava civilne zaštite.

5. Odluku o aktiviranju Županijskog stožera donosi zapovjednik Županijskog stožera na osnovu informacija koje mu je dostavila Uprava civilne zaštite i vlastite procjene da je nužno aktiviranje Županijskog stožera da bi se adekvatno odgovorilo na potencijalnu opasnost, ili već nastalu prirodnu ili drugu nesreću.

Odluku o aktiviranju Županijskog stožera može donijeti i načelnik Županijskog stožera u slučaju opravdane odsutnosti Zapovjednika Županijskog stožera ili njegove spriječenosti da to osobno učini.

6. Odluka o angažiranju Županijskog stožera u pravilu treba biti u pismenoj formi, ali u hitnim situacijama odluka može biti i usmena, s tim da se što prije sačini i pismena forma, a najkasnije 24 sata nakon aktiviranja Županijskog stožera.

Odluka o aktiviranju Županijskog stožera se uručuje (ako je pismena) ili priopćava (ako je usmena) rukovoditelju Županijskog operativnog centra.

7. Rukovoditelj Županijskog operativnog centra preko dežurnog djelatnika organizira pozivanje članova Županijskog stožera.

Pored članova Županijskog stožera istovremeno se aktiviraju i ključni zaposlenici iz Uprave civilne zaštite (svi pomoćnici ravnatelja koji su ujedno i rukovoditelji pojedinih sektora).

8. Mjesto okupljanja članova Županijskog stožera je u sjedištu Vlade Županije u Širokom Brijegu, Stjepana Radića 37b, ili u sjedištu Uprave civilne zaštite, u Grudama, dr. Franje Tuđmana 85.

9. Pozivanje članova Županijskog stožera obavlja se telefonom (fiksnim i mobilnim) i elektroničkom poštom. U slučaju nemogućnosti ostvarivanja kontakta telefonom i el. poštom, Županijski operativni centar organizira slanje pismenih poziva za aktiviranje, članu Županijskog stožera na kućnu adresu.

10. Županijski operativni centar ima adresar članova Županijskog stožera i državnih službenika Uprave civilne zaštite koji su u funkciji službe Županijskog stožera sa podacima o adresi stanovanja, adresi mjesta rada, fiksnim i mobilnim telefonima, e-mail adresama, i već ispisane ovjerene i potpisane pismene pozive o aktiviranju za članove Županijskog stožera i Upravu civilne zaštite.

11. Za potrebe uručivanja pismenog poziva članovima Županijskog stožera i djelatnicima Uprave civilne zaštite, Županijski operativni centar koristi mrežu općinskih/gradskog operativnih centara civilne zaštite u Županiji.

12. U tijeku trajanja procesa aktiviranja Županijskog stožera, Županijski operativni centar informira ravnatelja Uprave civilne zaštite o tijeku aktiviranja članova Županijskog stožera, broju pozvanih, odazvanih, odsutnih i drugom, koji o istom informira zapovjednika Županijskog stožera.

13. Vrijeme aktiviranja Županijskog stožera sa pratećim službama je najkasnije 2 sata od uručenja - priopćenja zapovjedi o aktiviranju.

14. Nakon aktiviranja (okupljanja) članova Županijskog stožera zapovjednik ili načelnik upoznaju članove o razlozima aktiviranja stožera, te u dalnjem tijeku rukovode radom stožera u cilju razmatranja nastale situacije i odlučivanja o realizaciji zadataka navedenih u točkama 2. i 3. u uvodu ovog dokumenta.

15. Sastavni dio ovog dokumenta čine prilozi:

- Popis članova Županijskog stožera,
- Adresar članova Županijskog stožera i stručne službe Županijskog stožera,
- Rješenje o aktiviranju Županijskog stožera,
- Pojedinačni pozivi za članove Županijskog stožera i stručne službe Županijskog stožera,

Županijski stožer civilne zaštite formiran je na temelju Uredbe o formiranju Županijskog stožera civilne zaštite („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 16/11 i 4/17). Sastav Stožera utvrđen je Rješenjem o imenovanju Stožera civilne zaštite Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 1/19) i Rješenjima o dopuni Rješenja o imenovanju Stožera civilne zaštite Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 21/19 i 1/20).

Članovi Stožera su:

Zdenko Ćosić, zapovjednik

dr. sc. Drago Martinović, načelnik

Toni Kraljević, član

Darijo Sesar, član

Tomislav Pejić, član

David Grbavac, član

Miroslav Ramljak, član

Zoran Zadro, član

Jadranka Karačić, član

Mladen Bošnjak, član

Josip Zelenika, član

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE
GRUDE

Broj:
Grude, _____ 20 _____. godine

Na temelju članka 125. stavak 3. Zakona o zaštiti i spašavanju, ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj 23/20), a sukladno s člankom 17. stavak (3) točka 2. Pravilnika o načinu rada i funkcioniranja stožera i povjerenika civilne zaštite („Službene novine Federacije BiH“ br. 77/06 i 5/07), ravnatelj Uprave civilne zaštite, d o n o s i

R J E Š E N J E
o aktiviranju Županijskog stožera civilne zaštite

1. Zapovjeda se aktiviranje Županijskog stožera civilne zaštite iz razloga što je zaprijetila (nastala)

---

2. Županijski stožer civilne zaštite **će se okupiti u Grudama, u prostorijama Uprave civilne zaštite, dr. Franje Tuđmana 85 (sjedištu Vlade Županije Zapadnohercegovačke u Širokom Brijegu, Stjepana Radića 37b).**

3. Zapovjeda se Upravi civilne zaštite da osigura prihvat članova Županijskog stožera civilne zaštite na mjestu okupljanja, materijalno-tehnička sredstva potrebna za njegov rad, potrebnu logističku podršku i drugo.

4. Županijski operativni centar civilne zaštite **će svaki puni sat** izvještavati ravnatelja Uprave civilne zaštite o tijeku procesa aktiviranja Županijskog stožera civilne zaštite.

5. Realizaciju ovog rješenja osigurava Uprava civilne zaštite.

6. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

R A V N A T E L J

(m.p.)

Dostaviti :

1. Županijskom operativnom centru CZ _____
(Puno ime i prezime primatelja i vrijeme prijema Rješenja)
2. Upravi civilne zaštite _____
(Puno ime i prezime primatelja i vrijeme prijema Rješenja)
3. arhivu Županijskog stožera
4. a/a

(Napomena: Za slučaj da se aktiviranje izriče usmeno, tada se evidentira točno vrijeme izricanja aktiviranja dežurnom u Županijskom operativnom centru civilne zaštite)

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE
GRUDE

Broj: _____
Grude, _____ 20 _____. godine

Na temelju članka 16. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj 23/20), a u svezi Rješenja o aktiviranju Županijskog stožera civilne zaštite donešenog na osnovu članka 17. stavak 3. točka 2. Pravilnika o načinu rada i funkcioniranja stožera i povjerenika civilne zaštite („Službene novine Federacije BiH“, br. 77/06 i 5/07), ravnatelj Uprave civilne zaštite, **upućuje**

P O Z I V
članovima Županijskog stožera civilne zaštite

1. Član ŽSCZ (prezime i ime) : _____, sa stanom u

UI: _____ br. _____ u mjestu: _____, dužni ste da se

ODMAH po prijemu ovog poziva javite se u sjedište Županijskog stožera civilne zaštite koje se nalazi u prostorijama Uprave civilne zaštite ŽZH u ulici dr. Franje Tuđmana 85. Grude (sjedište Vlade Županije Zapadnohercegovačke u Široki Brijeg, Stjepana Radića 37b), jer je zapovjedeno aktiviranje Županijskog stožera civilne zaštite zbog _____

Neodazivanje ovom pozivu povlači odgovornost po članku 186. stavak (1) točka 2. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj 23/20).

Za sva eventualna pitanja možete se obratiti na telefon Županijskog operativnog centra civilne zaštite, broj: 039 661 377.

R A V N A T E L J
(m.p.) _____

D O S T A V N I C A

Poziv broj : _____ od _____ na ime: _____,
sa stanom u ul.: _____ br. mjesto: _____
Uručen na kućnu adresu dana _____ godine u _____ sati.

Uručitelj poziva :

_____
(Prezime i ime)

Primatelj poziva:

_____
(Prezime i ime i srođstvo)

**MJERE, POSTUPCI I ZADACI NA
AKTIVIRANJU SLUŽBI ZA ZAŠTITU I
SPAŠAVANJE ŽUPANIJE
ZAPADNOHERCEGOVAČKE**

**MJERE, POSTUPCI I ZADACI NA AKTIVIRANJU SLUŽBI ZA
ZAŠTITU I SPAŠAVANJE ŽUPANIJE
ZAPADNOHERCEGOVAČKE**

I - UVOD

1. U cilju stvaranja uvjeta da se u svim slučajevima nastanka prirodne i druge nesreće, na bilo kojem dijelu područja Županije Zapadnohercegovačke može osigurati odgovarajuća zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara shodno Procjeni ugroženosti Županije osnovane su službe za zaštitu i spašavanje na razini Županije. Vlada Županije je donijela Uredbu o organiziranju službi za zaštitu i spašavanje u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj 10/22 i 25/22), (u dalnjem tekstu: Uredba).

2. Ovom Uredbom u Županiji je organizirano osam službi zaštite i spašavanja.

3. Službe iz članka 7. Uredbe, angažiraju se kada Vlada Županije proglaši nastanak prirodne ili druge nesreće na području Županije, a izuzetno, angažiranje tih službi može se izvršiti i prije proglašenja prirodne ili druge nesreće, u slučaju kada prijeti neposredna opasnost od nastanka prirodne ili druge nesreće u cilju poduzimanja odgovarajućih mjera na sprečavanju nastanka te opasnosti ili nesreće ili ublažavanja njihovog djelovanja.

II - NAČIN ANGAŽIRANJA

4. Županijske službe angažiraju se temeljem zapovjedi o angažiranju službe ili više njih koju donosi Županijski stožer.

5. U slučaju kada zaprijeti neposredna opasnost od nastanaka prirodne ili druge nesreće, a ocijeni se da nije potrebno aktiviranje Županijskog stožera, ravnatelj Uprave civilne zaštite može zapovjediti angažiranje službi za zaštitu i spašavanje.

6. Kada se donese zapovjed o angažiranju službe ili više njih, rukovoditelji pravnih osoba i udruga, u kojima su formirane službe, su dužni poduzeti sve potrebne mjere i radnje kojima će osigurati da službe dođu pravovremeno na mjesto određeno naredbom Županijskog stožera i da mogu uspješno obavljati zadatke iz svoje mjerodavnosti.

7. Izuzetno, u žurnim slučajevima kada ne postoji mogućnost da se u što kraćem roku održi sjednica Županijskog stožera, angažiranje službi za zaštitu i spašavanje može da naredi zapovjednik, odnosno načelnik Županijskog stožera, ako je zapovjednik odsutan, o čemu je dužan blagovremeno obavijestiti zapovjednika Županijskog stožera.

8. Zapovjed o angažiranju županijske službe ili službi zaštite i spašavanja treba biti u pismenoj formi i da sadrži:

- sve elemente službenog akta (broj, pečat, potpis),
- zadatak službe u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara,
- vrijeme i mjesto djelovanja, realizacije zadatka,
- rok za izvršenje zadatka ukoliko je bitno,
- koordinaciju sa drugim snagama zaštite i spašavanja,
- osobu određenu ispred Županijskog stožera za koordinaciju i izvješćivanje,
- dostavu usmenih i pismenih izvješća,
- ostala pitanja.

9. Dostavu zapovjedi Županijskog stožera o angažiranju županijske službe rukovodstvu službe organizira Uprava civilne zaštite preko svojih resursa, a prije svega: preko Županijskog operativnog centra i općinskih/gradskih operativnih centara civilne zaštite sa područja Županije.

10. Zapovjed o angažiranju službe uručuje se ravnatelju pravne osobe, odnosno predsjedniku udruge u kojoj je obrazovana dotična služba, ili njihovim zamjenicima.

11. Službe postupaju po razrađenim procedurama za djelovanje u slučaju angažiranja na zadacima zaštite i spašavanja, kojim je konkretno razrađeno:

- prijem zapovjedi za angažiranje službe,
- način angažiranja službe,
- obveze rukovoditelja službe,
- izuzimanje materijalno - tehničkih sredstava za potrebe rada službe,
- rad službe na mjestu nesreće i poduzimanje operativnih mjera i
- druga pitanja.

Procedure djelovanja službi, iz ove točke su sastavni dio ovog Dokumenta i nalaze se u privitku.

12. Nakon prijema zapovjedi o angažiranju službe odgovorna osoba unutar svoje organizacije (pravne osobe ili udruge) poduzima mjere i postupke obavlješćivanja i pozivanja članova službe, njihovog okupljanja, izuzimanja potrebnih materijalno - tehničkih sredstava i upućivanja službe na izvršenje zadatka.

13. Mjesta okupljanja i vrijeme aktiviranja članova službe utvrđena su planom službe.

14. Odgovorna osoba službe čije je angažiranje naređeno obvezna je da, dok traje vrijeme pozivanja, okupljanja, izuzimanja materijalno-tehničkih sredstava (MTS-a) i upućivanja na mjesto izvršenja zadatka, svaka 2 sata obavještava Županijski operativni centar, o procesu angažiranja službe, eventualnim problemima i drugom.

15. Proces aktiviranja službe je završen tek nakon što je služba u planiranom broju i sa planiranim materijalno-tehničkim sredstvima i opremom stigla na mjesto izvršenja zadatka.

16. Nakon dolaska na mjesto izvršenja zadatka služba počinje izvršenje zadatka utvrđenog u zapovjedi o angažiranju i u daljem radu postupa s ostalim odredbama iz zapovjedi, ili odredbama drugih zapovjedi koje mogu biti izdane nakon izdavanja prve zapovjedi.

17. Županijski stožer prati izvršenje zadatka određenog dotičnoj službi i donosi odluku o njenom daljem angažiranju na drugim zadacima, na istom ili drugom lokalitetu, na poslovima koje izvršava odnosna služba i na području predviđenom za njeno djelovanje.

18. Ukoliko Županijski stožer odluči da se već angažirana služba nakon izvršenja prvog zadatka, angažira na drugom zadatku, na istom ili drugom lokalitetu, sa svim svojim snagama ili dijelom snaga, tu svoju odluku Županijski stožer formulira kroz novu zapovjed o angažiranju odnosne službe koju dostavlja odgovornoj osobi na izvršenje.

19. Ukoliko nema potrebe za daljim ili novim angažiranjem službe, Županijski stožer, preko Uprave civilne zaštite, odluku o tome pismeno ili usmeno priopćava odgovornoj osobi dotične službe.

Nakon priopćavanja ove odluke služba prestaje sa daljim angažiranjem, skuplja ljudstvo i opremu, vraća se u matičnu bazu, čisti i pohranjuje svoju opremu i raspušta ljudstvo.

20. Ovim se smatra da je aktiviranje i angažiranje županijske službe i izvršavanje zadataka postavljenih u zapovjedi o njenom angažiranju - ZAVRŠENO.

21. Nakon prethodnih radnji odgovorna osoba u službi podnosi Županijskom stožeru usmeno ili pismeno izvješće o angažiranju službe i realiziranju donesene zapovjedi, odnosno izvršenja zadataka. Ukoliko je izvješće podneseno usmeno, potrebno je podnijeti i pismeno izvješće u roku od 24 sata.

22. Ukoliko se ocijeni za potrebnim da se ista služba ponovo angažira na nekom drugom zadatku, na istom ili drugom lokalitetu **KOMPLETAN POSTUPAK ANGAŽIRANJA SLUŽBE NAVEDEN U OVOM DOKUMENTU SE PONAVLJA.**

23. Sastavni dio ovog dokumenta čine sljedeći privitci:

- Pregled županijskih službi za zaštitu i spašavanje,
- Pregled ljudstva, opreme i sredstava službi zaštite i spašavanja, koji se nalaze u Upravi civilne zaštite.
- Pregled organiziranih postrojbi i civilne zaštite u općinama/gradovima ŽZH
- Pregled federalnih službi zaštite i spašavanja,
- Pregled federalnih postrojbi civilne zaštite
- Zapovjed o aktiviranju županijskih službi za zaštitu i spašavanje.

P R E G L E D

SLUŽBI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

Red broj	Naziv službe zaštite i spašavanja	Naziv tijela i udruženja gdje je formirana
1	2	3
1.	SLUŽBA ZA ZAŠTITU OD POŽARA	DOBROVOLJNA VATROGASNA DRUŠTVA(DVD) DVD MOKRO DVD GORICA DVD KOČERIN DVD TIHALJINA DVD RAKITNO DVD JARE DVD TREBIŽAT
2.	SLUŽBE ZA ZAŠTITU I SPASAVANJE S VISINA I DRUGIH NEPRISTUPAČNIH MJESTA	GORSKЕ SLUŽBE SPAŠAVANJA(GSS) 1. GSS ŠIROKI BRIJEG 2. GSS LJUBUŠKI 3. HGSS POSUŠJE 4. GSS GRUDE
3.	SLUŽBA ZA ZBRINJAVANJE UGROŽENOG I NASTRADALOG STANOVNIŠTVA I PRVU MEDICINSKU POMOĆ	CRVENI KRIŽ ŽZH
4.	SLUŽBA ZA SPAŠAVANJE IZ RUŠEVINA	GORSKЕ SLUŽBE SPAŠAVANJA (GSS) GSS ŠIROKI BRIJEG GSS LJUBUŠKI HGSS POSUŠJE GSS GRUDE
5.	SLUŽBA RADIOAMATERA	“ZAJEDNICA RADIOAMATERA HERCEG-BOSNE” - MOSTAR

**PREGLED ORGANIZIRANIH POSTROJBI I SLUŽBI CIVILNE ZAŠTITE
U OPĆINAMA/GRAĐOVIMA ŽZH**

GRAD ŠIROKI BRIJEG

- GORSKA SLUŽBA SPAŠAVANJA ŠIROKI BRIJEG
- DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO KOČERIN
- DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO MOKRO
- DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO JARE
- SLUŽBA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE-CRVENI KRIŽ ŠIROKI BRIJEG

GRAD LJUBUŠKI

- GORSKA SLUŽBA SPAŠAVANJA LJUBUŠKI
- DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO LJUBUŠKI
- SLUŽBA ZA SPAŠAVANJE IZ RUŠEVINA
- DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO TREBIŽAT

OPĆINA POSUŠJE

- HRVATSKA GORSKA SLUŽBA SPAŠAVANJA, STANICA POSUŠJE
- SLUŽBA ZA OPSKRBU VODOM
- SLUŽBA ZA SPAŠAVANJE IZ RUŠEVINA
- POSTROJBA OPĆE NAMJENE

OPĆINA GRUDE

- GORSKA SLUŽBA SPAŠAVANJA GRUDE
- DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO GORICA
- DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO TIHALJINA

PREGLED FEDERALNIH SLUŽBI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA CIVILNE ZAŠTITE

Sukladno Uredbi o organiziranju službi zaštite i spašavanja Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 58/06, 40/10, 14/12 i 66/12) formirane su Federalne službe zaštite i spašavanja, i to:

<u>R / B</u>	<u>NAZIV SLUŽBE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA</u>	<u>NAZIV PRAVNOG LICA U KOME JE ORGANIZIRANA</u>
1 .	<u>Služba za RKB zaštitu</u>	<u>Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH-Sarajevo</u>
2 .	<u>Služba za medicinsku pomoć</u>	<u>Klinička bolnica Mostar i RMC "dr. Safet Mujić" Mostar, Univerzitetski klinički centar Tuzla, Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo.</u>
3 .	<u>Služba za veterinarske poslove</u>	<u>Veterinarski fakultet – Sarajevo</u>
4 .	<u>Služba za kontrolu zemljišta</u>	<u>Federalni zavod za agropedologiju- Sarajevo</u>
5 .	<u>Služba za zaštitu i spašavanje na vodi i pod vodom</u>	<u>Sportskorekreativni klub "Neretva Konjic"</u>
6 .	<u>Služba za zračni transport i izviđanje</u>	<u>Vazduhoplovni savez u BiH-Sarajevo</u>
7 .	<u>Služba za seismologiju i hidrometeorologiju</u>	<u>Federalni hidrometeorološki savez – Sarajevo</u>
8 .	<u>Služba za spašavanje sa visina</u>	<u>Udruženje građana "Klub spasilaca 2002 – Sarajevo</u>
9 .	<u>Služba Crvenog križa</u>	<u>Crveni križ/krst Federacije BiH-Sarajevo</u>

PREGLED FEDERALNIH POSTROJBI CIVILNE ZAŠTITE

Sukladno Uredbi o organiziranju federalnih specijaliziranih postrojbi civilne zaštite na razini Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 51/08) i Pravilniku o organiziranju službi zaštite i spašavanja i postrojbi civilne zaštite, njihovim poslovima i načinu rada („Službene novine Federacije BiH“, broj 77/06), formirane su specijalizirane postrojbe civilne zaštite, i to:

- a) za potrage i spašavanje u snježnim lavinama, koja se popunjava ljudstvom iz FMUP-a,
- b) za spašavanje na vodi i pod vodom, koja se također popunjava ljudstvom iz FMUP-a.,
- c) za spašavanje iz ruševina, koja se popunjava osobama uposlenim u Federalnoj upravi civilne zaštite, a dijelom ljudstvom iz FMUP-a,
- d) za RKB zaštitu, koja se popunjava ljudstvom iz Federalne uprave civilne zaštite, koja ima odgovarajuće stručno znanje za vršenje tih poslova,
- e) za deminiranje i druge zadatke zaštite i spašavanja, koja se popunjava ljudstvom iz timova za deminiranje Federalne uprave civilne zaštite, koje je osposobljeno za vršenje poslova iz nadležnosti te postrojbe.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
ŽUPANIJSKI STOŽER CIVILNE ZAŠTITE
GRUDE

Broj: _____
Grude, _____ godine

Na temelju članka 103. stavak 1. točka a. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (“Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke”, broj 23/20), i odredbe članka 19. Uredbe o organiziranju službi zaštite i spašavanja Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ br. 10/22), Županijski stožer civilne zaštite na sjednici održanoj dana _____
20 _____. godine donio je

**Z A P O V J E D
o angažiranju Službi zaštite i spašavanja u Županiji Zapadnohercegovačkoj**

1. Zapovjeda se angažiranje **sljedećih Službi zaštite i spašavanja u Županiji Zapadnohercegovačkoj** (naziv Službe, i njeno sjedište):

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____

2. Službe iz točke 1. ove zapovjedi dužne su doći na dole utvrđene lokacije i pristupiti izvršenju sljedećih zadataka

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____

3. Radi obavljanja poslova iz njihove mjerodavnosti rukovoditelji službi iz točke 1. ove zapovjedi dužni su **u što kraćem roku:** okupiti članove Službe na mjestu okupljanja, izuzeti opremu i sredstva potrebna za rad na terenu, upoznati se sa zadatkom koji je dodijeljen Službi i uputiti Službu na lokalitet gdje treba izvršiti svoj zadatak na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara. O svim ovim i drugim aktivnostima kontinuirano izvješćivati Županijskii stožer.

4. Članovi Županijskog stožera zaduženi za mjere zaštite i spašavanja, dok traje aktiviranje navedenih službi zaštite i spašavanja, **trebaju osigurati**:

- **stalni kontakt** sa odgovornim osobama odnosnih službi radi praćenja procesa njihovog okupljanja,
- **stalno prisustvo** predstavnika njihovog odjela na mjestu okupljanja službi,

- **izuzimanje potrebne opreme, materijalno-tehničkih sredstava(MTS) i vozila, ili njenog dijela, koju će Služba koristiti u svom radu, ukoliko se ista čuva u prostorima Uprave civilne zaštite,**

- **pomoći odgovornim osobama** iz odnosne službe u upoznavanju zapovjednog kadra službe, a prema potrebi i čitavog sastava službe, sa utvrđenim zadacima za njihovu službu,

- **upućivanje službi na izvršenje zadatka**, kontrolu i koordinaciju na mjestu izvršenja zadatka,
- **preko općinskih/gradskih službi civilne zaštite** osigurati izvršenje naprijed navedenih zadataka i na mjestima okupljanja službi čije je sjedište van Gruda,

5. Županijski operativni centar **će svaki puni sat** informirati potpisnika ove Zapovjedi i rukovoditelje službe iz točke 3. ove Zapovjedi o tijeku procesa angažiranja službi.

6. Nakon upućivanja službi na izvršenje zadataka, o daljem toku njihovih aktivnosti članovi Županijskog stožera zaduženi za mjere zaštite i spašavanja za deminiranje i uklanjanje neeksplođiranih ubojitih sredstava(NUS-a), koji će imati svoje predstavnike na licu mjesta, će izvješćivati Županijski stožer.

7. Ova Zapovjed stupa na snagu danom donošenja.

ZAPOVJEDNIK STOŽERA
(M.P.)

Dostaviti :

1. Županijski operativni centar CZ _____
(Puno ime i prezime primatelja i vrijeme prijema Zapovjedi)
2. Članovi Županijskog stožera zaduženi za mjere zaštite i spašavanja _____
(Puno ime i prezime primatelja i vrijeme prijema Zapovjedi)
3. Odjel za mjere zaštite i spašavanja Uprave CZ _____
(Puno ime i prezime primatelja i vrijeme prijema Zapovjedi)
4. u arhivu ŽSCZ
5. a/a

**NAČIN ANGAŽIRANJA ORUŽANIH SNAGA
BOSNE I HERCEGOVINE NA PRUŽANJU
POMOĆI CIVILNIM VLASTIMA U ZAŠTITI I
SPAŠAVANJU**

NAČIN ANGAŽIRANJA ORUŽANIH SNAGA BOSNE I HERCEGOVINE NA PRUŽANJU POMOĆI CIVILNIM VLASTIMA U ZAŠТИTI I SPAŠAVANJU

1. Uvod

U ovom dokumentu utvrđeno je:

- način angažiranja Oružanih snaga BiH u pružanju pomoći civilnim vlastima u akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća,
- postupak angažiranja postrojbi i materijalno-tehničkih sredstava i opreme Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja.
- mjere, postupci i zadaci na angažiranju Oružanih snaga BiH u pružanju pomoći civilnim vlastima u akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća

Člankom 34. Zakona o zaštiti i spašavanju je propisano da u uvjetima kada snage i sredstva civilne zaštite nisu dovoljni za efikasno spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, zapovjednik Federalnog stožera civilne zaštite može podnijeti zahtjev Ministarstvu obrane Bosne i Hercegovine za uporabu Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja na ugroženom području, što se vrši sukladno Zakonu o obrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/05).

Zakonom o obrani Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 88/05) u poglavljju V. (Prirodne i druge katastrofe i nesreće) utvrđena je mjerodavnost ministra obrane da zapovjedi angažiranje Oružanih snaga BiH (na zahtjev odgovarajućih civilnih tijela BiH ili entiteta o čemu izvještava Parlamentarnu skupštinu BiH).

U pogledu mogućnosti Županije da traži angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja na ugroženom području, prema gore navedenim zakonskim odredbama samo zapovjednik Federalnog stožera civilne zaštite može podnijeti zahtjev Ministarstvu obrane Bosne i Hercegovine za uporabu Oružanih snaga BiH, dok zapovjednik Županijskog stožera civilne zaštite na čijem je području nastala određena prirodna ili druga nesreća kada se ocijeni da je pomoći Oružanih snaga BiH stvarno neophodna može podnijeti inicijativu zapovjedniku Federalnog stožera za podnošenje zahtjeva ukoliko su ispunjeni uvjeti iz točke 2. ovog dokumenta.

Podnošenje zahtjeva se vrši prema operativnim procedurama i postupcima za odobravanje vojne pomoći civilnim vlastima u slučaju prirodnih katastrofa i nesreća, koje su donesene u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju i koje su sastavni dio ovog dokumenta

2. Uvjeti za angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja

Za angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području Federacije BiH, potrebno je da se ispune sljedeća tri uvjeta:

- da je na određenom području Federacije BiH nastala neka prirodna ili druga nesreća većih razmjera,

- da snage i sredstva civilne zaštite i druge snage i sredstva koji su angažirani na zaštitu i spašavanju ugroženih ljudi i materijalnih dobara nisu dovoljni da osiguraju efikasnu zaštitu i spašavanje na ugroženom području i
- da će se angažiranjem Oružanih snaga BiH smanjiti posljedice prirodne ili druge nesreće.

Navedeni uvjeti moraju biti ispunjeni da bi se moglo tražiti angažiranje Oružanih snaga BiH.

3. Zahtjev za angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja

Zahtjev za angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja mjerodavan je da podnese samo zapovjednik Federalnog stožera civilne zaštite ili u njegovom odsustvu načelnik Federalnog stožera civilne zaštite. Ako Federalni stožer nije u funkciji rukovođenja, zahtjev za angažiranje Oružanih snaga može podnijeti ravnatelj Federalne uprave civilne zaštite.

Taj zahtjev se podnosi kada se utvrdi da su ispunjeni navedeni uvjeti iz točke 2 ovog dokumenta. Podnošenje zahtjeva vrši se prema gore navedenim operativnim procedurama.

Inicijativu za angažiranje Oružanih snaga BiH, može podnijeti ravnatelj Federalne uprave civilne zaštite ili zapovjednik Županijskog stožera na čijem je području nastala određena prirodna ili druga nesreća kada se ocijeni da je pomoć Oružanih snaga BiH stvarno neophodna.

Prethodno je potrebno poduzeti sve mjere da se snage i sredstva civilne zaštite, građani i snage i sredstva pravnih osoba angažiraju na zaštitu i spašavanju.

Ukoliko te mjere nisu dovoljne da osiguraju efikasno spašavanje ugroženih i nastrandalih ljudi i materijalnih dobara stiču se uvjeti za podnošenje inicijative zapovjedniku Federalnog stožera civilne zaštite da uputi zahtjev Ministru obrane za angažiranje određenih vojnih resursa u akcijama zaštite i spašavanja na području Federacije BiH.

Ta inicijativa trebala bi da sadrži sljedeće podatke:

- razloge za angažiranje Oružanih snaga BiH,
- područje na kojem će se angažirati Oružane snage BiH i
- zadatke koje bi trebale izvršiti Oružane snage BiH ili sredstva koja treba staviti na raspolaganje za potrebe zaštite i spašavanja.

P O D S J E T N I K
ZA RAD U TIJEKU AKTIVIRANJA I
ANGAŽIRANJA SNAGA I SREDSTAVA
CIVILNE ZAŠTITE

P O D S J E T N I K
Z A R A D U T I J E K U V R Š E N J A P O S L O V A A K T I V I R A N J A
I A N G A Ž I R A N J A S N A G A I S R E D S T A V A C I V I L N E Z A Š T I T E

I – UVOD

Ovaj podsjetnik ima namjenu da pomogne osobi koja dođe u situaciju da provodi mjere postupke i zadatke na aktiviranju i angažiranju snaga i sredstva civilne zaštite, a koja u tome nema posebnih iskustava.

Ovaj Podsjetnik će pomoći i osobama koje su sudjelovale u izradi Plana zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Županije Zapadnohercegovačke(u dalnjem tekstu: Plan zaštite i spašavanja) tj. nekih njegovih dijelova. Te osobe su upoznate sa dijelovima Plana zaštite i spašavanja ali ne poznaju Plan kao cjelinu niti znaju sadržaje dijelova Plana u čijoj izradi nisu sudjelovali. Oni će u ovom Podsjetniku pronaći uputu koji dio Plana koristiti i kada.

Budući da će se osoba koja bude vršila primjenu pojedinih dokumenata iz Plana zaštite i spašavanja, zapravo, zateći u ulozi rukovatelja Plana zaštite i spašavanja, s toga ćemo se toj osobi u ovom Podsjetniku obraćati u toj ulozi, dakle: kao rukovatelj Plana zaštite i spašavanja (u daljem tekstu: **rukovatelj Plana**).

II – PRIJEM I PRIJENOS INFORMACIJA, ZAPOVJEDI I DRUGOG U UVJETIMA PODUZIMANJA MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

Kad je u pitanju prihvatanje informacija o mogućim ili nastalim posljedicama djelovanja prirodnih i drugih nesreća, zatim način i redoslijed prijenosa informacija federalnim i županijskim tijelima uprave, općinama/gradovima, prijenos zapovjedi u tijeku provođenja mjera zaštite i spašavanja, informiranje javnosti o stanju na terenu i sl. rukovatelj Plana zaštite i spašavanja u svrhu ovladavanja situacijom koristi Plan odnosno dio Plana zaštite i spašavanja pod oznakom i nazivom: **Dokument broj I – „Dokument o operativnom centru civilne zaštite“**.

U tom dokumentu rukovatelj plana će naći rješenja kako se vrši prijem informacija sa terena, kojim sredstvima i tehnikom, objasnjenju ulogu Federalnog, Županijskog i općinskih/gradskih operativnih centara civilne zaštite, način, sadržaj i redoslijed obavješćivanja federalnih i županijskih tijela uprave, Vlade Županije Zapadnohercegovačke(u dalnjem tekstu: Vlada Županije) i drugih mjerodavnih tijela.

III – AKTIVIRANJE SNAGA I SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Koje se snage od županijskog značaja aktiviraju kroz ovaj Plan? Rukovoditelj plana treba znati da su to:

- Županijski stožer civilne zaštite Županije Zapadnohercegovačke(u dalnjem tekstu: Županijski stožer,
- Županijske službe zaštite i spašavanja i
- Županijska ministarstva i druga tijela.

U slučaju zapovjedi da se aktivira bilo koji od navedenih tijela, Rukovatelj plana treba da koristi dio Plana zaštite i spašavanja Županije pod oznakom i nazivom: **Dokument broj II – „Dokument o aktiviranju i angažiranju snaga i sredstava“**.

1. Ukoliko se naredi **Aktiviranje Županijskog stožera** rukovatelj Plana koristi **Dokument broj II , tj, njegov dio sa oznakom II - 1.**

U tom dokumentu se nalaze dokumenti koji opisuju **način aktiviranja Županijskog stožera**, sa svim pratećim prilozima, pregledima, adresarima. Također, u tom dokumentu se već nalaze napisano **Rješenje o aktiviranju Županijskog stožera civilne zaštite** koje treba samo ovjeriti i uputiti na teren. Za članove Županijskog stožera koji se ne uspiju pozvati telefonom, u tom dokumentu se nalaze već ispisani i ovjereni **pojedinačni pozivi za sve članove Županijskog stožera**.

Dok traje aktiviranje Županijskog stožera, rukovatelj Plana ima vremena da se upozna sa ostalim dokumentima iz tog dijela plana koji će mu pomoći u otklanjanju eventualnih dilema.

2. Ukoliko se zapovjedi **angažiranje županijskih službi zaštite i spašavanja** rukovatelj Plana koristi **Dokument broj II , tj. njegov dio sa oznakom II- 2.**

U tom dokumentu se nalaze dokumenti koji opisuju **način angažiranja županijskih službi zaštite i spašavanja**, sa svim pratećim prilozima, pregledima, adresarima.

Također, u tom dokumentu se već nalazi napisana **Zapovjed o angažiranju službi zaštite i spašavanja** koju treba samo **PRILAGODITI** tome koja se služba (ili službe) angažiraju i unijeti im zadatak koji trebaju obaviti i rok njegovog izvršenja. Nakon toga zapovjed se ovjerava i upućuje pravnoj osobi ili udrugama građana u kojima je dotična služba zaštite i spašavanja formirana.

Pravna osoba ili udruženje građana u kojem je služba zaštite i spašavanja formirana, vrši njeno aktiviranje (okupljanje) i ima kod sebe već napisane **pojedinačne pozive za članove svoje službe** za slučaj da ih ne može pozvati telefonom.

Dok traje aktiviranje županijske službe zaštite i spašavanja, rukovatelj Plana ima vremena da se upozna sa ostalim dokumentima iz tog dijela plana koji će mu pomoći u otklanjanju eventualnih dilema.

IV – SITUACIJA KADA PO ZAPOVJEDI VLADE ŽUPANIJE ISTOVREMENO VIŠE ŽUPANIJSKIH TIJELA TREBA PROVODITI AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA

Ova situacija će biti prisutna uvijek kad Vlada Županije proglaši stanje prirodne i druge nesreće, a može se dogoditi i prije toga. U stanju prirodne i druge nesreće nikad jedno tijelo ili služba nisu dovoljni da se poduzmu sve preventivne ili operativne mjere na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara i da tako sami riješe situaciju. U takvim situacijama nužna je usklađena i koordinirana aktivnost više nositelja mjera zaštite i spašavanja.

U ovoj situaciji Rukovatelj plana treba da koristi Plan zaštite i spašavanja odnosno njegov dio pod oznakom i nazivom: **Dokument broj III - „Dokument o provođenju aktivnosti na zaštiti i spašavanju“**

U ovom dokumentu objedinjene su aktivnosti, mjere i postupci za:

- Županijski stožer,
- Upravu civilne zaštite,
- Županijska ministarstva i druga tijela uprave,
- Županijske službe zaštite i spašavanja,
- Javna poduzeća od značaja za Županiju,

Dakle u ovom dokumentu se može naći zakonski okvir, djelokrug rada i obveze za djelovanje županijskih tijela u zaštiti i spašavanju u tri pretpostavljene situacije i to:

- Faza I - Faza preventivne zaštite,
- Faza II - Faza spašavanja i
- Faza III - Faza otklanjanja posljedica.

V – PROVOĐENJE MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća se provodi kroz mjere zaštite i spašavanja koje su utvrđene u članku 44. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Za provođenje mjera zaštite i spašavanja (evakuacije, zbrinjavanja, prve medicinske pomoći, zaštite od požara itd), rukovatelj plana treba da koristi dio Plana zaštite i spašavanja pod oznakom i nazivom: **Dokument broj IV – „Dokument o mjerama zaštite i spašavanja”**.

U okviru ovog dokumeta sadržani su planovi provođenja svake od mjera zaštite i spašavanja sa utvrđenim zadacima i nositeljima.

VI – MEĐUSOBNO PRUŽANJE POMOĆI I MEĐUNARODNA POMOĆ

U slučaju nastanka prirodnih i drugih nesreća u Bosni i Hercegovini, očekivati je da će se dogoditi situacija u kojoj će jedan entitet (**npr. Federacija BiH**) tražiti pomoć od drugog entiteta (**Republike Srpske**) ili **Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine** ili obratno, ili situacija u kojoj će međunarodna zajednica ili neka susjedna i druga država samostalno ili u grupi sa drugim državama, pružiti pomoć Bosni i Hercegovini u snagama za zaštitu i spašavanje, materijalno - tehničkim sredstvima za zaštitu i spašavanje, raznim vidovima pomoći ugroženom stanovništvu, ekipe stručnjaka različitog profila, odnosno zatražiti istu.

U ovoj situaciji rukovatelj plana treba da koristi dio Plana zaštite i spašavanja Županije pod oznakom i nazivom: **Dokument broj V – „Dokument o prihvatanju i pružanju pomoći u zaštiti i spašavanju sa drugim županijama, Republikom Srpskom i Brčko Distrikтом Bosne i Hercegovine i međunarodna pomoć**.

Također, očekivati je da može nastati situacija kada postojeće snage zaštite i spašavanja nisu dovoljne za efikasan odgovor na nastalu nesreću, pa je nužno zatražiti **sudjelovanje Oružanih snaga Bosne i Hercegovine** u provođenju akcija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.

U ovoj situaciji rukovatelj plana treba da koristi dio Plana zaštite i spašavanja Županije pod oznakom i nazivom: **Dokument broj II-3 – „Način angažiranja Oružanih snaga Bosne i Hercegovine na pružanju pomoći civilnim vlastima u zaštiti i spašavanju**

DOKUMENT BROJ - III

**DOKUMENT O PROVOĐENJU AKTIVNOSTI
NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU**

DOKUMENT BROJ - III - 1

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI
I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I
DRUGIH NESREĆA ŽUPANIJSKOG STOŽERA
CIVILNE ZAŠTITE
ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE**

AKTIVNOSTI NA ZAŠTITU I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA ZA ŽUPANIJSKI STOŽER CIVILNE ZAŠTITE

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
Županijski stožer civilne zaštite (u dalnjem tekstu - Županijski stožer) ostvaruje poslove i zadatke u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Narodne novine Županje Zapadnohercegovačke", broj 23/20), (u dalnjem tekstu: Zakon o zaštiti i spašavanju , u redovnim uvjetima.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina,	- Razmatra stanje priprema organiziranosti, opremljenosti i sposobljenosti za zaštitu i spašavanje svih nositelja zaštite i spašavanja na području Županije Zapadnohercegovacke(u dalnjem tekstu: Županija odnosno ŽZH).	- Razmatra i predlaže: - Procjenu ugroženosti Županije od prirodnih i drugih nesreća; - Program razvoja zaštite i spašavanja Županije;	-	- Sredstva po članku 171. Zakona o zaštiti i spašavanju - Proračun Županije	

ŽUPANIJSKI STOŽER CIVILNE ZAŠTITE

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršite li	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
	2	3	4	5	6	7
Aktiviranje Županijskog stožera se vrši radi razmatranja nastale situacije i odlučivanja o sljedećim pitanjima: 1) utvrđivanje procjene o postojanju uvjeta da se Vladi Županije predloži donošenje odluke o proglašenju nastanka prirodne ili druge nesreće, 2) odlučivanje o poduzimanju odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja iz svoje mjerodavnosti u cilju: - spriječavanja nastanka pojave ili opasnosti koja može dovesti do prirodne ili druge nesreće, - spriječavanja širenja pojave ili opasnosti ili ublažavanja njenog djelovanja, - spašavanja ugroženih ljudi i materijalnih dobara u tijeku djelovanja prirodne ili druge nesreće.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Od aktiviranja Županijskog stožera i dalje - Materijalna sredstva i oprema Uprave civilne zaštite i materijalna formacija Županijskog stožera - Zapovjednik i načelnik Županijskog stožera i Uprava civilne zaštite	- Od aktiviranja Županijskog stožera i dalje - Materijalna sredstva i oprema Uprave civilne zaštite i materijalna formacija Županijskog stožera - Zapovjednik i načelnik Županijskog stožera i Uprava civilne zaštite	- Od aktiviranja Županijskog stožera i dalje - Materijalna sredstva i oprema Uprave civilne zaštite i materijalna formacija Županijskog stožera - Zapovjednik i načelnik Županijskog stožera i Uprava civilne zaštite	- Pomogni i donacijske spašavanijsa, sredstva po članiku 171. Zakona o zaštiti i spašavanijsu, - Proračun Županijske i općina/gradova, proračuni sudionika akcija	

ŽUPANIJSKI STOŽER CIVILNE ZAŠTITE

II - FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršite li	Materijalna i ruga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
Županijski stožer obavlja poslove i zadatke shodno Zakonu o zaštiti i spašavanju, u uvjetima stanja proglašene prirodne ili druge nesreće – faza spašavanja, odnosno upravlja akcijama zaštite i spašavanja. Operativnu funkciju rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja Županijski stožer ostvarjuju u odnosu na poslove iz svoje mjerodavnosti koji su utvrđeni u odredbama čl. 103. Zakona o zaštiti i spašavanju i članka 2. i 3. Uredbe o formiranju Županijskog stožera civilne zaštite. U rukovođenju akcijama zaštite i spašavanja Županijski stožer vrši sljedeće poslove: - odlučuje o uporabi snaga i sredstava civilne zaštite na zaštiti i spašavanju ugroženih i stradalih ljudi i materijalnih dobara i te snage raspoređuje na ona područja koja su ugrožena; - zapovjeda provođenje odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja i određuje snage i sredstva koje će provoditi te mjerne; - usmjerava, koordinira i rukovodi akcijama zaštite i spašavanja svih sudsionika angažiranih na zaštiti i spašavanju na cjelokupnom području Županije; - nalaže općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite, stožerima civilne zaštite pravnih osoba u kojima su ti stožeri osnovani i službama zaštite i spašavanja koje formira Vlada Županije da sudjeluju u poduzimanju mjera i aktivnosti na zaštiti i spašavanju na određenom području; - rješava sva pitanja koja se u tijeku provođenja aktivnosti na zaštiti i spašavanju pojavе u vezi sa angažiranjem snaga i sredstava civilne zaštite i provođenja mjera zaštite i spašavanja i samozашtitne grada.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Od aktiviranja Županijskog stožera pa sve do prestanka stanja prirode i druge nesreće - Materijalna sredstva svih sudsionika spašavanja, - Oprema i sredstva kosa se izuzima, - robe rezerve, - pomoc i donacije	0	7	8	

ŽUPANIJSKI STOŽER CIVILNE ZAŠTITE II
- FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mјere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
Pored navedenih poslova Županijski stožer vrši i sljedeće poslove: 1) predlaže Vladi Županije proglašenje stanja prirodne i druge nesreće, 2) predlaže Vladi Županije mјere za prevladavanje stanja nastalih uslijed prirodnih ili druge nesreće; 3) nalaže angažiranje snaga i sredstava civilne zaštite s područja jedne općine/grada na ugroženo područje druge općine/grada na području Županije; 4) na prijedlog Federalnog stožera civilne zaštite, nalaže angažiranje snaga i sredstava civilne zaštite na pružanju pomoći ugroženom području van područja Županije, u skladu sa Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća u Federaciji BiH (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 39/03, 22/06 i 43/10); 5) ostvaruje kontakte, suradnju i koordinaciju sa: stručno operativnim tijelima zaštite i spašavanja općina/gradova susjednih županija i Federacije BiH. 6) Županijski stožer podnosi inicijativu-zahтjev Federalnom stožeru civilne zaštite za angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara. 8) donosi godišnji program aktivnosti na provođenju vlastitih priprema za uspiješno vršenje operativne funkcije iz svoje nadležnosti (pripreme, obuka i osposobljavanje),	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Pomoći i donacije - Sredstva po članku 171. Zakona o zaštiti i spašavanju, - Proračun Županiјe i općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja,	- Od aktiviranja Županijskog stožera pa sve do prestanka stanja prirode i druge nesreće	- 4 - 3 - 2 - 1	- 5 - 6 - 7	

ŽUPANIJSKI STOŽER CIVILNE ZAŠTITE

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršite lji	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
- Na osnovu procijenjenog stanja na ugroženom području predlaže Vladi Županije donošenje odluke o prestanku stanja prirodne i druge nesreće na području Županije. - Županijski stožer obavlja poslove i zadatke u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju u uvjetima otklanjanja posljedica (odgovora), - Razmatra stanje na terenu i procjenjuje potrebe za vrtstom, načinom i obimom dajnjeg angažiranja nositelja zaštite i spašavanja na otklanjanju posljedica; - Zapovjeda provođenje odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja i određuje snage i sredstva koje će provoditi te mjeru; - Usmjerava, koordinira i rukovodi akcijama zaštite i spašavanja svih sudionika angažiranih na zaštiti i spašavanju na području Županije; - Prikuplja podatke radi utvrđivanja obima nastalih posljedica; - Organizira prikupljanje i raspodjelu pomoći (domaće i inozemne) nastradalom stanovništvu; - Daje prijedloge Vladi Županije o usmjeravanju sredstava za zaštitu i spašavanje i ublažavanje posljedica; - Donosi zapovjedi o deaktiviranju i demobilizaciji službi zaštite i spašavanja i snaga civilne zaštite kada redovne službe mogu preuzeti kontrolu nad situacijom na terenu; - Ostvaruje kontakte, suradnju i koordinaciju sa: stručno operativnim tijelima zaštite i spašavanja općina/gradova, susjednih županija i FBiH. - Stožer podnosi zahtjev-inicijativu preko Federalnog stožera civilne zaštite, za angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima otklanjanja nastalih posljedica.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča -grad, - velike hladnoće, - olujni vjetovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nestreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nestreće	Zupanijskog stožera, materijala sredstva svih sudionika spašavanja, oprema i sredstva koja se izuzima, robe rezerve, pomoći i donacije - Od aktiviranja Županijskog stožera pa sve do prestanka stanja prirode i druge nesreće - Proracun Županijske i općina/gradova, proracuni sudionika akcija spašavanja, sredstva po članku 171. Zakona o zaštiti i spašavanju, - Materijala sredstva i oprema Uprave civilne zaštite i tijela uprave snage CZ Županije i općina/gradova, Županijska i općinska/gradska Županijski stožer, stožeri CZ, općina/gradova i pravilih osoba, - Od aktiviranja Županijskog stožera pa sve do prestanka stanja prirode i druge nesreće - Proracun Županijske i općina/gradova, proracuni sudionika spašavanja - Nositelji resursa ministarstva	4 3 2 1	ja o c z	7 6 5 4	

DOKUMENT BROJ - III - 2

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA UPRAVE
CIVILNE ZAŠTITE**

**ŽUPANIJSKA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE
I – FAZA PREVENTIVNA ZAŠTITA**

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršite li	Materijalna i druga sredstva i oprema	Ro k	Izvori financiran ja	Napomen a
Uprava civilne zaštite Županije Zapadnohercegovačke (u daljem tekstu: Uprava civilne zaštite), vrši sljedeće poslove: 1) Organizira, priprema i prati funkcioniranje zaštite i spašavanja na području Županije; 2) Izrađuje procjenu ugroženosti za područje Županije; 3) Priprema program zaštite i spašavanja u Županiji; 4) Predlaže plan zaštite i spašavanja u Županiji; 5) Prati stanje priprema zaštite i spašavanja te predlaže mјere za unapređenje organizacije i sposobljavanja civilne zaštite Županije i općina/gradova; 6) Organizira i prati realiziranje obuke nositelja civilne zaštite; 7) Organizira i koordinira provođenje mјera zaštite i spašavanja, te organizira i provodi poslove zaštite od požara i vatrogastvo; 8) Predlaže programe zajedničkih i samostalnih vježbi i izradu elaborata za izvođenje vježbi pripadnika civilne zaštite, tijela uprave, te gospodarskih društava i drugih pravnih osoba iz oblasti zaštite i spašavanja; 9) Organizira Županijski operativni centar civilne zaštite i osigurava njegov rad; 10) Predlaže i poduzima mјere za popunu ljudstvom stožera, postrojbi civilne zaštite i službi za zaštitu i spašavanje te za njihovo opremanje materijalno-tehničkim sredstvima(u tekstu: MTS) 11) Priprema propise iz zaštite i spašavanja iz mjerodavnosti Županije; 12) Organizira i provodi obuku stanovništva i pruža pomoć općinskim/gradskim službama za civilnu zaštitu u obavljanju poslova u njihovoj mjerodavnosti;				- Potres, rušenja, velike poplave, snježni nanosi, suša, - tuča –grad, velike hladnoće, olujni vjetrovi, požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, ekspanzije eksplozije plina, rudarske nesreće, RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, prometne nesreće	- donacije - sredstva po članu 180. Zakona o zaštiti i spašavanju, - Redovna proračunska sredstva Uprave civilne zaštite, - Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u posedićim dokumentima, dlanovima, programima itd	

I – FAZA PREVENTIVNA ZAŠTITA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršite li	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
	1	2	3	4	5	6
13) Obavlja inspekcijski nadzor iz zaštite i spašavanja; 14) Vodi propisane evidencije te obavlja druge poslove zaštite i spašavanja, shodno zakonu, drugim propisima i općim aktima; 15) Uprava civilne zaštite vrši aktiviranje Županijskog stožera u svim situacijama, po pravilu, na zahtjev zapovjednika i načelnika stožera, dok svaki član stožera može dati inicijativu za aktiviranje Županijskog stožera kada u djelokruzu za koji je član stožera mjerodavan dođe do pojave opasnosti koja može dovesti do nastanka određene prirodne ili druge nesreće ili je već nastala ta nesreća, pa se cijeni da je situacija takva da je funkcioniranje stožera neophodno;	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - susa, - tuča, -grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, - životinjske i - biljne bolesti, - ekspanzije - eksplozije - plina, - rudarske - nesreće, - RKB - kontaminacija - zraka, vode i - tla, - mine i NUS, - promet - ne - nesreće			- Materijalna sredstva i oprema Uprave civilne zaštite, materijalne formacije snage CZ, - Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u poseđenim dokumentima, planovima, programima itd. - Preduvima proračunska sredstva Uprave civilne zaštite,		
16) Uprava civilne zaštite opslužuje rad Županijskog stožera u cjelosti i u svim oblicima od vremena aktiviranja do prestanka rada na zadacima zaštite i spašavanja;					- SVI odsjeli Uprave civilne zaštite	
17) Uprava civilne zaštite koordinira aktivnosti na organiziranju, planiranju i provođenju preventivnih mjera zaštite i spašavanja sa županijskim ministarstvima i drugim županijskim tijelima uprave.						
18) Ostvaruje kontakte, suradnju i koordinaciju sa: stručno operativnim tijelima zaštite i spašavanja u općinama/gradovima Županije, drugim županijama, u FBIH i Republici Srpskoj. - Izrada studije „Procjena resursa ŽZH za potrebe zaštite i spašavanja“						

II - FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršite li	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- Uprava civilne zaštite opslužuje rad Županijskog stožera u cijelosti i u svim oblicima od vremena aktiviranja do prestanka rada na zadacima zaštite i spašavanja. - Opslužuje službe zaštite i spašavanja u Županiji u skladu sa međusobnim ugovorima; - Osigurava rad Županijskog operativnog centra; - Vrši obradu podataka o nastalim posljedicama i poduzetim mjerama zaštite i spašavanja u funkciji informiranja Županijskog stožera, Vlade Županije, Federalne uprave civilne zaštite (FUCZ) i javnosti; - Prema potrebi osigurava rad Županijskog povjerenstva za procjenu štete; - Uprava civilne zaštite koordinira aktivnosti na provođenju mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara sa županijskim ministarstvima i drugim županijskim tijelima. - Ostvaruje kontakte, suradnju i koordinaciju sa: stručno operativnim tijelima zaštite i spašavanja u općinama/gradovima Županije, Županija u FBiH i Republike Srpske. - Županijski stožer podnosi inicijativu Federalnom stožeru civilne zaštite (FSCZ), putem Uprave civilne zaštite, za podnošenje zahtjeva za angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.	- Potres, rušenja, velike poplave, snježni nanosi, suša, tuča – grad, velike hladnoće, olujni vjetrovi, požar, masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, ekspanzije eksplozije plina, rudarske nesreće, RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - promet - ne nesreće	- Od nastupa opasnosti, a posebno od aktiviranje Županijskog stožera pa sve do uklidjanja stanja prirode i druge nesreće. - Maternjala sredstva i oprema Uprave civilne zaštite i Žup. stožera materijalna sredstva svih sudionika spašavanja, - Od nastupa opasnosti, a posebno od aktiviranje Županijskog stožera pa sve do uklidjanja stanja prirode i druge nesreće. - Redovna proračunska sredstva Uprave civilne zaštite donacije.	- Od nastupa opasnosti, a posebno od aktiviranje Županijskog stožera pa sve do uklidjanja stanja prirode i druge nesreće. - Od nastupa opasnosti, a posebno od aktiviranje Županijskog stožera pa sve do uklidjanja stanja prirode i druge nesreće. - Od nastupa opasnosti, a posebno od aktiviranje Županijskog stožera pa sve do uklidjanja stanja prirode i druge nesreće. - Od nastupa opasnosti, a posebno od aktiviranje Županijskog stožera pa sve do uklidjanja stanja prirode i druge nesreće.	- Od nastupa opasnosti, a posebno od aktiviranje Županijskog stožera pa sve do uklidjanja stanja prirode i druge nesreće. - Od nastupa opasnosti, a posebno od aktiviranje Županijskog stožera pa sve do uklidjanja stanja prirode i druge nesreće. - Od nastupa opasnosti, a posebno od aktiviranje Županijskog stožera pa sve do uklidjanja stanja prirode i druge nesreće. - Od nastupa opasnosti, a posebno od aktiviranje Županijskog stožera pa sve do uklidjanja stanja prirode i druge nesreće.	- Svih odsjek Uprave civilne zaštite u funkciji stručne službe Županijskog stožera - Ravnnateli Uprave civilne zaštite	- Svih odsjek Uprave civilne zaštite u funkciji stručne službe Županijskog stožera - Ravnnateli Uprave civilne zaštite

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršite li	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
- Uprava civilne zaštite opslužuje rad Županijskog stožera u cijelosti i u svim oblicima od vremena aktiviranja do prestanka rada na zadacima zaštite i spašavanju; - Opslužuje službe zaštite i spašavanja u Županiji u skladu s međusobnim ugovorima; - Osigurava rad Županijskog operativnog centra; - Vrši obradu podataka o nastalim posljedicama i poduzetim mjerama zaštite i spašavanja u funkciji informiranja Stožera, Vlade Županije, Federalne uprave civilne zaštite i javnosti. - Osigurava rad Županijskog povjerenstva za procjenu šteta; - Ostvaruje kontakte, suradnju i koordinaciju sa: stručno operativnim tijelima zaštite i spašavanja u općinama/gradovima Županije, Županija u FBiH i Republike Srpske.	3	4	- potres, rušenja, velike poplave, snježni nanosi, susa, tuča – grad, velike hladnoće, olujni vjetrovni, požar, masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, ekspanzije eksplozije plina, rudarske nesreće, RKB kontaminacija zraka, vode i tla, mine i NUS, prometne nesreće - Od aktiviranje Županijskog stožera pa sve do ukidanja stanja i donacije - Materijalna sredstva i oprema Uprave civilne zaštite i Žup. stožera, oprema i sredstva koja se izuzima, robe ne rezerve, pomoći i materijalna sredstva svih sudionika spašavanja, - Prirodne i druge nesreće - Redovna proračunska sredstva Uprave civilne zaštite, - sredstva po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju,	0	7	8

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA ŽUPANIJSKIH
TIJELA**

DOKUMENT BROJ - III – 3 - 1

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
MINISTARSTVA UNUTARNJIH POSLOVA
ŽZH**

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITU I SPAŠAVANJU LJUDI I
MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA**

MINISTARSTVA UNUTARNJIH POSLOVA ŽZH

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Izvori financiranja	Napomena
- Sudjeluje u izradi dokumenata Plana zaštite i spašavanja Županije, - Utvrđuje način zaprimanja podataka o pojavama i opasnostima od prirodnih tijela. - U suradnji s Upravom civilne zaštite utvrđuje način dostavljanja podataka o pojavama i opasnostima prirodnim tijelima, - Vrši inspekcijski nadzor zaštite od požara u skladu sa zakonima, - Na zahtjev pravnih subjekata poduzima određene preventivne mјere koje se odnose na zaštitu i spašavanje ljudi i imovine, - Sudjeluje za vrijeme kada Vlada Županije proglaši stanje prirodne i druge nesreće u provođenju preventivnih mјera zaštite i spašavanja, organizira svoj rad (dežurnu službu) i izvan utvrđenog radnog vremena sve dok traje potencijalna opasnost i provođenje mјera zaštite i spašavanja, - Izvršava zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koje se odnose na poduzimanje preventivnih mјera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, - Obavještava Županijski stožer o svim opasnostima po ljudi i materijalna dobra koja se dogodaju iz djelokruga koji prati Ministarstvo unutarnjih poslova Županije,	- Potres, rušenja, velike poplave, snježni nanosi, suša, tuča – grad, velike hladnoće, olujni vjetrovni, požari, masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, ekspanzije eksplozije plina, RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - pr. nestre	- Putevima poslova ŽZH i predsjednik policijskih uprava i policijskih poslova ŽZH i predsjednik policijskih uprava i policijskih poslova ŽZH sa mjerodavnim policijskim upravama i policijskim postasama - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH sa mjerodavnim postasama - Materijala sredstva i oprema Ministarstva unutarnjih poslova ŽZH i predsjednik policijskih uprava i policijskih poslova ŽZH, putem rokova utvrđenih u poslednjim dokumentima, planovima, - Putevima poslova ŽZH, proračuni sudionika akcija spašavanja	- 7 - 0 - 0 - 0		

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA ŽZH

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelј	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- Obaviještava Županijski stožer o svim poduzetim mјerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima, - Putem vlastitog funkcionalnog sustava veza ostvaruje suradnju sa Županijskim operativnim centrom i po potrebi omogućava obavlješćivanje Vlade Županije, kao i drugih struktura zaštite i spašavanja o nastanku prirodne ili druge nesreće na području Županije, - Koordinira sa agencijama za zaštitu ljudi i imovine radi poduzimanja preventivnih mјera zaštite, po zahtjevu Županijskog stožera, - Izvješćuje Županijski stožer o realizaciji zapovjedi koju je isti izdao, - Pruža pomoć u poduzimanju preventivnih mјera zaštite u slučaju opće opasnosti prouzročene prirodnim i drugim nesrećama i epidemijama, - Vrši međusobnu suradnju sa policijskim upravama i postajama općina/gradova te drugim županijskim tјelima, Ministarstvom unutarnjih poslova FBiH, SIPA, GS, Ministarstvom sigurnosti BiH, Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Srpske i Brčko Distrikta u poduzimanju preventivnih mјera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometn e nesreće	- Materijala sredstva i oprema Ministarstva unutarnjih poslova ZZH i predajalica policajskih postaja - ZZH sa mjerodavnim policajskim upravama - ZZH, proračuni sudionika akcija spašavanja	- Redovna aktivnost	- Postaja		

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA ŽZH

II - FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mјere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelј	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
- Kada Vlada Županije proglaši stanje prirodne i druge nesreće sudjeluje u provođenju operativnih mјera zaštite i spašavanja, organizira svoj rad (dežurnu službu) i izvan utvrđenog radnog vremena sve dok traje opasnost, - Izvršava zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koje se odnose na poduzimanje operativnih mјera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, - Obaviještava Županijski stožer o svim opasnostima po ljudi i materijalna dobra koja se događaju iz djelokruga koji prati Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Obaviještava Županijski stožer o svim poduzetim mјerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima, - U slučaju kada su van upotrebe sva sredstva za komunikaciju osigurava odgovarajuće veze Županijskog stožera sa nositeljima funkcija u Županiji (predsjednik Vlade, ministri u Vladi, presjedavajući Skupštine), - Izvješćuje Županijski stožer o realiziranju zapovjedi koju je isti izdao, - Pruža pomoć radi spašavanja ljudi i imovine u slučaju opće opasnosti prouzročene elementarnim nepogodama i epidemijama, - Virsi međusobnu suradnju sa policijskim upravama i postajama općina/gradova te drugim županijskim tјelima unutarnjih poslova iz FBiH, Ministarstvom unutarnjih poslova FBiH, SIPA, GS, Ministarstvom sigurnosti BiH, Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Srpske i Brčko Distrikta u poduzimanju preventivnih mјera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovni, požari, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometni e nesreće	- prestanku stvarja prirode i druge nesreće - Od aktiviranja Županijskog stožera, pa sve do donošenja odluke o raspisavanja, pomoći i donacije - Proračun, ZZH, proračuni općina/gradova, proračuni studionika akcija	- 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0	- Robne rezerve, pomoć i donacije - Materijalna sredstva i oprema ministarstava, direkcija i javnih poduzeća - Od aktiviranja Županijskog stožera, pa sve do donošenja odluke o raspisavanja, pomoći i donacije - Proračun, ZZH, proračuni općina/gradova, proračuni studionika akcija	- 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0	

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA ŽZH

II - FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci 1	Vrsta nesreće ili opasnosti 2	Izvršitelj 3	Materijalna i druga sredstva i oprema 4	Izvori finansiranja 5	Napomena 6
- Koordinacija sa agencijama za zaštitu ljudi i imovine za osiguranje novih objekata u procesu odgovora na posljedice koje su izazvane prirodnim i drugim nesrećama, a na zahtjev Županijskog stožera, - Vršenje osiguranja, procjene i vođenja istrage u dijelu zaštite od požara, - Obaviještava javnost o nastanku prirodnih i drugih nesreća (prometne nesreće i dr.), - Koordinacija sa policijskim upravama i stanicama i ministarstvima unutarnjih poslova drugih županija koji se odnose na pružanje pomoći u otklanjanju nastalih posljedica uslijed prirodnih i drugih nesreća, a na zahtjev Županijskog stožera, - Osiguravanje konvoja pomoći u suradnji sa policijskim upravama i stanicama te drugim županijskim ministarstvima unutarnjih poslova, a na zahtjev Županijskog stožera.	- Potres, rušenja, velike poplave, snježni nanosi, suša, tuča – grad, velike hladnoće, olujni vjetrovni, požar, - masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, ekspanzije eksplozije plina, rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće,	- Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH sa mjerodavnim policijskim upravama i policijskim postajama - Robne rezerve, pomoc i donacije - Materijalna sredstva i oprema ministarstava, direkcija i javnih poduzeća - Od aktiviranja Županijskog stožera, pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirodone i druge nesreće o spasavanja, - Proračun ŽZH, proračuni općina/gradova, proračuni sudionika akcija pomoci i donacije	- 0 - 7	- 8	

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA ŽZH

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Aktivnosti, mјere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
- Izvršava zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koje se odnose na poduzimanje mјera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara u slučaju prestanka prirodnih i drugih nesreća, i dodatnih mјera, - Obaviještača Županijski stožer o svim poduzetim mјerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima, - Koordinacija sa agencijama za osiguranje novih objekata u procesu otklanjanja nastalih posljedica uslijed prirodnih i drugih nesreća, a na zahtjev Županijskog stožera, - Koordinacija sa policijskim upravama i stanicama i ministarstvima unutarnjih poslova drugih županija koja se odnosi na pružanje pomoći u otklanjanju nastalih posljedica uslijed prirodnih i drugih nesreća, a na zahtjev Županijskog stožera, - Suradnja sa Županijskim operativnim centrom u otklanjanju posljedica, - Osiguranje konvoja pomoći u suradnji sa policijskim upravama i stanicama i drugim županijskim ministarstvima unutarnjih poslova, a na zahtjev Županijskog stožera, - Izvršava Županijski stožer o realizaciji zapovjedi koju je isti izdao, pruža pomoć radi otklanjanja posljedica u slučaju opće opasnosti prouzročene prirodnim i drugim nesreću, te epidemijama, - Vrši međusobnu suradnju sa tijelima unutarnjih poslova drugih županijama, Ministarstvom unutarnjih poslova FBiH, SIPA, GS, Ministarstvom sigurnosti BiH, Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Srpske i Brčko Distrikta u poduzimanju sigurnosnih mјera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća kao i pružanje pratnje međunarodne pomoći do mјesta isporuke.	- Potres, rušenja, velike poplave, snježni nanosi, suša, - tuča – grad, velike hladnoće, olujni vjetrovi, požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, ekspanzije eksplozije plina, RKB kontaminacija zraka, vode i tla, mine i NUS, prometne nesreće	- Od nastanka opasnosti (problema) do usjegovoг otklanjanja	3	3	- Odgovana i izvaređena proračunska sredstva, - Pomoci i donacije	

DOKUMENT BROJ - III – 3 - 2

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I
SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH
NESREĆA MINISTARSTVA PRAVOSUĐA
I UPRAVE ŽZH**

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
MINISTARSTVA PRAVOSUDA I UPRAVE ŽZH**

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Ministarstvo pravosuda i uprave, obavlja upravne i druge stručne poslove utvrđene zakonom i drugim propisima kojih se odnose na: - organiziranje, kadrove, uvjetne za rad sudova, tužilaštava, pravobraniteljstva i službi pravne pomoći, - kazneno-popravnih ustanova sukladno s zakonom; - nadzor nad vršnjem poslova pravosudne uprave, županijskih pravosudnih institucija i poslova tijela Županije u provođenju istrage iz članka V-2-7 (5) Ustava Federacije; - poduzimanje svih potrebnih mјera zaštite ljudskih prava i sloboda utvrđenih članovima II A. 1 do 7 Ustava Federacije BiH i Aneksu Ustava; - nadzor nad istragom i kaznenim gonjenjem u slučajevima kršenja županijskih zakona; - odvjetništvo i javne bilježnike sukladno zakonu; - ustrojstvo i način rada tijela uprave u Županiji, sustav državne uprave u Županiji; - prava i dužnosti tijela uprave Županije te korištenje i raspolažanje sredstvima u vlasništvu Županije; - inspekcijski nadzor nad radom županijskih tijela uprave i općinskih/gradskih službi za upravu u ostvarivanju sustava državne uprave, provođenju propisa o upravnom postupku, posebnim upravnim postupcima i propisa o uredskom poslovanju i radnim odnosima službenika i namještenika u tijelima uprave i drugim državnim tijelima Županija i općina/gradova; - udruživanje građana u političke organizacije i udruge iz mjerodavnosti Županije; - rješavanje u drugom stupnju iz svoje mjerodavnosti; - pripremanje načrta i prijedloga zakona i drugih propisa iz svoje mjerodavnosti; - obavljanje i drugih poslova u skladu sa zakonom, koji ne spadaju u mjerodavnost drugog ministarstva odnosno drugih tijela uprave;	Poduzeća Županijska sredstva i oprema ministarstava, direkcija i javnih dokumentima, plamovima, programima itd. Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u poslednjim proracunima Županije i proračuni sukladnika akcija spašavanja	Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	–	Zupanijske uprave daje mišljenska -Na sva pravna dokumenta i mјere koje provode druge ministarstva i tijela		

Dokument broj - III – 3 - 2

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE ŽZH
II - FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
Sačiniti žurno izmjene i dopune Zakona i drugih propisa iz mjerodavnosti Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave kako bi se smanjila nastala šteta i spasili ljudski životi. U ostalim propisima potrebno je odredbe prilagoditi nastaloj situaciji i kontinuirano pratiti potrebu za izmjenama i dopunama propisa po hitnom postupku. Na temelju zakona i drugih propisa pojačati upravni nadzor na svim razinama organiziranja. Pored navedenog Ministarstvo pravosuđa i uprave: a) realizira zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koji se odnose na mјere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara kroz osiguranje odgovarajućih pravnih akata iz mjerodavnosti ovoga ministarstva, b) preko Županijskog operativnog centra civilne zaštite izvještava Županijski stožer o: - realizaciji zapovjedi Županijskog stožera, - drugim pitanjima od značaja za zaštitu i spašavanje, - o svim opasnostima po ljudi i materijalna dobra, - poduzetim mјerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima. c) uspostavlja suradnju sa Federalnim ministarstvom pravde, d) uspostavlja suradnju sa međunarodnim organizacijama, e) poduzima odgovarajuće mјere za aktiviranje djelatnika Ministarstva, f) organizira zaštitu i spašavanje svojih uposlenika, MTS-a i opreme i objekata koje koriste za organiziranje procesa rada Ministarstva, g) u slučaju prirodnih ili drugih nesareće vеćih razmjera organizira i raspoređuje radno vrijeme prema potrebama i organizira dežurstvo tijekom 24 sata.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovni, - požar, - masovne ljudske, - životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB - kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- od aktivitiranja Županijskog stožera, pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirodnih i drugih nesareće - od aktivitiranja Županijskog stožera, pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirodnih i drugih nesareće - Materijalna sredstva i oprema ministarstava, direkcija i javnih poduzeća - Robne rezerve, - Pomoc i donacije - Pomoc i donacije - Proracun Županijske i općine/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja, - Pomoci i donacije i općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja,	6	7	8	

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE ŽZH

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Aktivnosti, mјere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
				5	6	7
U fazi otklanjanja posljedica potrebno je kao prvo razmotriti nastalu situaciju i stanje, te shodno tome poduzeti mјere koje bi pomogle povratu u prethodno stanje i normalizaciji odnosa. Kao prvo, u zakonima u kojima je došlo do izmjena u bilo kojoj odluci, potrebno je razmotriti posljedice, te eventualno sve odluke koje su izazvale dobre rezultate zadržati, ostale koje su bile privremenog karaktera i koje nisu neophodne za funkcioniranje sustava državne uprave treba staviti van snage i ako je potrebno vratiti stara tješenja koja su bila dobra.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - susa, - tuča -grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, - životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće				- Od nastanka opasnosti (problema) do ujegovoг otklanjanja - Redovna i izvamređena proračunska sredstva, pomoći i donacije	

DOKUMENT BROJ - III – 3 - 3

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I
SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH
NESREĆA MINISTARSTVA FINANCIJA
ŽZH**

**AKTIVNOSTI NA ZAŠТИTI I SPAŠAVANJU LJUDI I
MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH
NESREĆA**

MINISTARSTVA FINANCIJA ŽZH

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršite lij	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Shodno Zakonu o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave ("Narodne novine ŽZH" broj 17/09, 17/11 i 9/22) vrši upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na: - izradu županijskog Proračuna; - pranje izvršenja županijskog Proračuna; - pripremu planova za novčane tijekove sredstava JRR; - sustav Glavne knjige Županijske Riznice; - vodenje Jedinstvenog računa županijske riznice; - upravljanje novcem; - nadzor nad finansijskim, materijalnim i računovodstvenim poslovanjem Ministarstva, proračunskih korisnika i izvanproračunskih fondova; - izradu izvješća o izvršenju Proračuna i izradu drugih izvješća; - utvrđivanje stanja javnih prihoda na temelju prikupljanja podataka od županijskih tijela te institucija iz djelokruga finančija; - pripremu zakona i drugih propisa i općih akata iz djelokruga poreza, doprinosa i drugih javnih prihoda; - druge poslove utvrđene zakonom. - osigurava provođenje zakonske obvezе izdvajanja, prikupljanja i trošenja finansijskih sredstava ostvarenih temeljem „posebne naknade za zaštitu i spašavanje (0,5%), u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju i Odluci o uvjetima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br. 4/12, 80/13 i 20/20),	Potres, Rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, suša, tuča–grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, požar, masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, ekspanzije eksplozije plina, RKB kontaminacija zraka, vode i tla, mine i NUS, - prometne nesreće	Materijalna sredstva i oprema ministarstava Ministarstvo finančija ŽZH	Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u poslednjim dokumentima, planovima, programima itd. Proračuni Županije, redovna sredstva Ministarstva finančija, proračuni sudionika akcija spašavanijsa	5 5 5 5	6 6 6 6	7 7 7 7

MINISTARSTVO FINANCIJA ŽZH

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršite lji	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- prema Poglavlju D. točka 7. iz Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Županiji Zapadnohercegovačkoj za razdoblje od 2022 do 2028 godine(u dalnjem tekstu:Program razvoja), (Pregled očekivanih troškova sa izvorima finansiranja) osigurava finansijska sredstva (0,5% Proračuna Županije), za implementaciju projekata čiji su nositelji druga županijska ministarstva i druga tijela županijske uprave. - planira, organizira i provodi preventivne mjeru zaštite i spašavanja za zaštitu vlastitog ljudstva, materijalnih sredstava i objekata koje koristi u svom radu. - iznalaže rješenja i priprema naloge za prijenos sredstva u okviru jedinstvenog računa Riznice po nalogu proračunskih korisnika vezanih za realizaciju specifičnih platnih naloga.	Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovii, - požar, - masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće			- Ministarstvo finansija ZZH - Materijalna sredstva i oprema ministarstava, - Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u posednim dokumentima, planovima, programima itd. - Pročekun Županije, redovna sredstva Ministarstva finansija, proracuni sudionika akcija spašavanja		

MINISTARSTVO FINANCIJA ŽZH

II - FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mјere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršite lј	Materijalna i druga sredstva i oprema	Ro k	Izvori financiranja	Napomena
- Priprema rebalans Proračuna ili novi Proračun, u tijeku djelovanja prirodne ili druge nesreće u smislu da vrši prerašpodjelu sredstava proračunskih korisnika u situaciji kad proračunske rezerve nisu dovoljne za realizaciju i provođenje mјera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara koje zapovjedi Županijski stožer. - Iznalaži rješenja i priprema naloge za prijenos sredstva u okviru jedinstvenog računa Riznice po nalogu proračunskih korisnika vezanih za realizaciju specifičnih platnih naloga. - Priprema žurne i izvanredne odluke za Vladu Županije radi davanja finansijske potpore ugroženim područjima shodno pravilima i procedurama za pružanje takve pomoći, - Osigurava rad svih svojih organizacijskih jedinica koji će omogućiti odgovor Ministarstva u najtežim uvjetima prirodnih i drugih nesreća. Pored navedenog Ministarstvo financira: - Realizira zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koji se odnose na mјere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara putem osiguranja potrebnih finansijskih sredstava, - Preko Županijskog operativnog centra civilne zaštite izvještava Županijski stožer o: ▪ svim opasnostima po ljudi i materijalna dobra, ▪ poduzetim mјerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima, ▪ realizaciji zapovjedi Županijskog stožera, i ▪ drugim pitanjima od značaja za zaštitu i spašavanje. - Uspostavlja suradnju sa Federalnim ministarstvom financija - Poduzima odgovarajuće mјere za aktiviranje djelatnika Ministarstva. - Organizira zaštitu i spašavanje svojih uposlenika, materijalno-tehničkih sredstava(MTS), opreme, i objekata koje koriste za organiziranje procesa rada Ministarstva. - U slučaju prirodne ili druge nesreće većih razmjera organizira radno vrijeme prema potrebama i organizira dežurstvo 24 sata.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovni, - požar, - masovne ljudske, - životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće			- Od aktiviranih Županijskog stožera, pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirode i druge nesreće - Robne rezerve, pomoći i donacije - Materijalna sredstva i oprema ministarstava, - Pomoći i donacije Županijske i općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja,		

MINISTARSTVO FINANCIJA ŽZH

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Aktivnosti, mјере, postupci zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršite li	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- Priprema rebalans Proračuna ili novi Proračun, u fazi otklanjanja posljedica djelovanja prirodne ili druge nesreće u smislu da vrši preraspodjelu sredstava proračunskih korisnika u situaciji kad Proračunske rezerve nisu dovoljne za realizaciju i provođenje mјera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara koje zapovjedi Županijski stožer.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča, -grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometn e nesreće	- Od aktiviranja Županijskog stožera, pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirode i druge nesreće	- Robne rezerve, pomoć i donacije - Materijalna sredstva i oprema ministarstava,	- Od aktiviranja Županijskog stožera, pa sve do donošenja odluke o akcija spašavanja, pomoći i donacije	- Progrāumi Županije i općina/gradova, prorāumi sudionika	-
- Iznalaži rješenja i priprema naloge za prijenos sredstva u okviru jedinstvenog računa Riznice po nalogu proračunskih korisnika vezanih za realizaciju specifičnih platnih naloga.					- Ministarstvo finančija ZZH	
- Kontaktira sa Središnjom bankom i poslovnim bankama po osnovu osiguranja kreditnih linija po povoljnim uvjetima za sanaciju nastalih šteta i obnovu infrastrukture, poslovnih i stambenih objekata.						

DOKUMENT BROJ - III – 3 - 4

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
MINISTARSTVA GOSPODARSTVA ŽZH**

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA**

MINISTARSTVA GOSPODARSTVA ŽZH

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok financiranja	Napomena
Ministarstvo gospodarstva u skladu sa Zakonom o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave ("Narodne novine" Županije "Zapadnohercegovačke" broj: 17/09, 17/11 i 9/22) obavlja upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na:	- Potres, rušenja, - velike poplave, snježni nanosi, suša, - tuča –grad, velike gladnoće, - olujni vjetovi, pozar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspansije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	Sektor energetike, industrije i rudarstva - Praćenje primjene zakona, uredbi i drugih propisa iz industrije, energetike i rudarskoga; - praćenje proizvodnje i poduzimanje odgovarajućih mjera za njezino ostvarivanje i unapređenje; - korištenje prirodnih bogastava shodno zakonima FBiH i Županije; - analiziranje i potvrda zaliha mineralnih sirovina i vodenje evidencije o njima; - utvrđivanje i pružanje ostvarivanja energetske bilance; - utvrđivanje bilance proizvodnje ugljena i drugih industrijskih mineralnih sirovina; - raspodjelu i distribuciju energije i energenata; - pripremanja odluka u okviru gospodarske politike za policanje gospodarskog i društvenog razvoja Županije; - sudjelovanje u donošenju tarifnog sustava i općih uvjeta za isporuku električne energije;	- Materijalna sredstva i oprema Ministarstava i javnih poduzeća - Ministarstvo gospodarstva ŽZH i javna poduzeća - Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrdenih u posednim dokumentima, planovima, programima itd. - Pročitun Županije, proračuni studionika akcija spašavanja	5	6

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA ŽZH

I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena	
	1	2	3	4	5	6	7
Sektor poljoprivrede, šumarstva i veterinarstva - prаćenje primjene zakona, uredbi i drugih propisa iz poljoprivrede, šumarstva i veterinarstva; - osiguranje uvjeta za razvoj poljoprivrede; - zaštita i korištenje poljoprivrednog zemljišta; - ugođaj, zaštita i unapređenje šuma, šumske komunikacije i eksploatacija šuma; - prati stanje iz dijelokruga veterinarstva i zdravstvene zaštite životinja; - proizvodnju i promet lijekova koji se upotrebljavaju u veterinarstvu; - u sastavu Ministarstva je Uprava za šume. Sektor vodnog gospodarstva - prаćenje primjene zakona, uredbi i drugih propisa iz područja vodnog gospodarstva - uređivanje režima voda, zaštitu voda, zaštitu od štetnog djelovanja voda; - planiranje vodoprivrednih aktivnosti u oblasti uporabe i zaštite voda; - sudjelovanje u definiranju i ostvarivanju vodoprivrednih osnova, planova, upravljanju vodoprivrednim sustavom i financiranju vodoopskrbe. - osiguranje provođenja obrane od poplava, koordiniranje rada sa stožerom civilne zaštite i vodoprivrednim poduzećima prilikom nastupa redovne i izvanredne obrane od poplava; Sektor prometa i veza - sve vrste prometa (cestovni, telekomunikacijski, poštanski, željeznički, vodni i zračni) iz mjerodavnosti Županije, - izgradnju, održavanje, rekonstrukciju i zaštitu cesta na području Županije, financiranje radova i povjeravanje ovlaštenim poduzećima poslova izgradnje, održavanja, rekonstrukcije i zaštite cesta; - vođenje investicijsko-tehničke dokumentacije o cestama i cestovnim objektima na području Županije; - predlaganje visine naknade za uporabu cesta; - obavljanje drugih poslova utvrđenih zakonom	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča -grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinih dokumentima, planovima, programa itd. - Materijalna sredstva i oprema Ministarstava i javnih poduzeća - Ministarstvo gospodarstva ŽZH i javna poduzeća - Prograncun Županije, proračuni sudionika akcija spašavanja	6	5	7		

- Županijskog šumsko-gospodarsko društvo je obvezno izraditi godišnje planove zaštite šuma od požara i izvršiti procjenu ugroženosti šuma od požara;
- Županijsko šumsko-gospodarsko društvo i Županijska uprava za šumarstvo dužni su redovito obavijestavati Federalno ministarstvo, Federalnu upravu za šumarstvo i Županijski stožer o svim požarama u šumama i šumskom zemljištu; osigurava minimum zaštite životinja od zaraznih bolesti u pogledu spriječavanje zaraznih bolesti u slučajevima prirodnih i drugih nesreća i ako se pojave zarazne bolesti sa liste A;
- zabranu ili ograničenja prometa životinjama i robama kao i privremeno obavješćivanje putem sredstava javnog informiranja;
- u suradnji sa Agencijom za vodno područje Jadransko mora, osigurava provođenje aktivnosti i mera na površinskim vodama II kategorije u cilju smanjenja ili spriječavanja ugroženosti ljudi i materijalnih dobara od štetnog djelovanja voda i otklanjanja posljedica njihovog djelovanja;
- instaliranje meteoroloških stanica za prognoziranje pojave biljnih bolesti i niskih temperatura i upozoravanje proizvođača na određene opasnosti po razvoju biljaka.
- uposlenici Ministarstva obučavaju se i sposobjavaju za osobnu i uzajamnu zaštitu u skladu sa člankom 156. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.
- preko svoga predstavnika u Županijskom stožeru predlaže svrshodne mjere i aktivnosti u vezi sa potpunom primjenom zakonskih i podzakonskih propisa iz zaštite i spašavanja i dobiva povratnu informaciju o poduzetim mjerama i aktivnostima u vezi sa istim.
- inspekcijski nadzor iz svoje mjerodavnosti, upravni nadzor i rješavanje u upravnom postupku.

PROGRAM: Prema programu razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u ŽZH za period 2022 – 2028 ovo Ministarstvo je nosilac izrade slijedećih programa:

- „Program zaštite od poplava“
- „Program zaštite šuma“
- „Program zaštite od epizootija“
- „Studije o stanju objekata kulturne baštine po kategorijama i načini njihove zaštite u prirodnim i drugim nesrećama“.

Sudjeluje u izradi projekta: „Izrada katastra izvorišta vode za piće“ s pod projektom za općine/gradove. Surađuje sa drugim ministarstvima na izradi drugih projekata kako je utvrđeno Programom razvoja.

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA ŽZH
II – FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Ministarstvo gospodarstva Županije u Fazi II (Faza spašavanja) radi poduzima sljedeće aktivnosti: Vrši sve poslove i zadatke u maksimalno mogućoj mjeri koji su navedeni u Fazi I. - daje informacije i obavještuje javnost te koordinira na razini cijele Županije poslove oko prioritetskog napajanja električnom energijom kao i opskrbe i drugim energetima (nafta, plin), - surađuje sa drugim sudionicima u spašavanju i donosi pravovremeno akte vezano za sudionike iz svoje mjerodavnosti u ovoj fazi spašavanja. - određuje elemente po prioritetu za potrebe spašavanja. - u slučaju velikih nesreća na elektroenergetskim objektima (pučanje brana, razaranje termoelektrana, eksplozije ili nesreće u rudnicima) postupa se prema već propisanim aktima u ovakvim uvjetima. - po potrebi donosi odluke o prioritetnim proizvodnim assortimanima u gospodarskim društvima. - u slučaju prirodnih i drugih nesreća, odrona, kizanja, nanosa i drugih nesreća poduzima mjeru na otklanjanju smetnji raščišćavanjem ruševin i uspostavljanjem prometa na regionalnim cestama. - pravovremeno obavijestiti nadležni MUP o svim promjenama stanja na cesti koje bitno utječu na prohodnost ceste i sigurnost prometa. - vrši i druge aktivnosti sukladno zakonima i donesenim odlukama za datu situaciju. - realizira zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koje se odnose na mjeru zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća - preko Županijskog operativnog centra civilne zaštite obavijestava Županijski stožer o : a) svim opasnostima po ljudi i materijalna dobra koje prati ovo ministarstvo, b) o poduzetim mjerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima, c) o realizaciji zapovjedi Županijskog stožera, d) o drugim pitanjima od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetovi, - požar, - masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i ita, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Materijalna sredstva i oprema Ministarstava i javnih poduzeća	- Ministarstvo gospodarstva ŽZH i javna poduzeća	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u posebnim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun Županije, proračuni sudionika akcija spašavanja	

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA ŽZH
II – FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- u okviru Županijskog šumsko-gospodarskog društava trebala bi biti formirana vatrogasna postroјba koja u suradnji sa Županijskom upravom za šumarstvo poduzima sve potrebne mјere u cilju gašenja i sprečavanja daljnje širenja požara; - poređ preventivne zaštite šuma od pojave biljnih bolesti i kalamiteta insekata, u slučaju njihove pojave i širenja, Županijsko šumsko-gospodarsko društvo poduzima i kurativne mјere zaštite (između ostalog i testiranja kemijska sredstva mogu biti korištena za zaštitu sadnica od divljači i od korovskih vrsta kao i za smanjenje prekomjerne populacije insekata čiji broj ne može biti smanjen ni na koji drugi način kao i za gašenje šumskih požara, ako ne ugrožavaju biološku ravnotežu); - Ministarstvo gospodarstva Županije i Županijsko šumsko-gospodarsko društvo dužni su informirati javnost o stanju šuma i stupnju oštećenosti šuma; - Ministarstvo uvodi stalno dežurstvo za vrijeme trajanja izvanredne obrane od poplava radi održavanja veze sa Agencijom za vodno područje sliva Jadranskog mora i drugim tijelima organizacija; - putem operativnog centra obrane od poplava i Županijskog operativnog centra civilne zaštite izvještava Županijski stožer, o stanju na ugroženim područjima. Federalnim operativnim planom obrane od poplava („Službene novine FBiH“, broj: 7/11) (u daljem tekstu: FOP) je utvrđeno provođenje mјera aktivne obrane od poplava i leda, u vrijeme neposredne opasnosti od pojave velikih (poplavnih) voda, u vrijeme trajanja poplava i otklanjanja posljedica poplava, na vodnom području Jadranskog mora uz površinske vode I. kategorije, pri čemu su vode I kategorije na području Zapadnohercegovačke županije vodotoci: Tihališta, Mlada, Trebižat i Lištica (nizvodno od Širokog Brijega), dok svи ostali vodotoci na području Županije spadaju u vodotoke II. kategorije. - Županijskim operativnim planom obrane od poplava (u dalnjem tekstu: ŽOP) utvrđuje se provođenje mјera aktivne obrane od poplava i leda u vrijeme neposredne opasnosti od pojave velikih (poplavnih) voda, u vrijeme trajanja poplava i otklanjanja posljedica poplava na vodotocima II kategorije, na području Županije Zapadnohercegovačke.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča – grad, - velike hidroloče, - olujni vjetrovni, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u posebnim dokumentima, planovima, programima itd. - Materijalna sredstva i oprema Ministarstava i javnih poduzeća - Ministarstvo gospodarstva ŽZH i javna poduzeća - Proračun Županije, proračuni sudionika akcija spašavanja				

radove na obrani od poplava prema Glavnom operativnom planu, a naročito:	
- organizira poduzimanje mjera obrane od poplava na vodnom području, - organizira, u vrijeme trajanja obrane od poplava, neprekidnu službu radi održavanja stanih veza sa obrambenim sektorima, - organizira provođenje mjera na ugroženim područjima i zaštitnim vodnim objektima kojima se sprječava nastanak težih posljedica.,, - svakodnevno obavješćuje, putem glavnih rukovatelja obrane od poplava, Županijski stožer i Ministarstvo gospodarstva ŽZH o toku obrane od poplava, i o stanju odbrambenih nasipa i slabim mjestima u sustavu;	
	- Agencije za vodna područja i nadležna županijska ministarstva, za osiguranje potrebnih količina vode u slučaju pojave suša, posebnim rješenjem imaoču prava korишtenja vode privremeno ograničavaju to pravo.

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA ŽZH
II – FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Ministarstvo gospodarstva u sklopu obavljanja poslova iz veterinarstva osigurava vršenje sljedećih poslova: - adekvatno postupanje s leževima uginulih životinja i otpacima životinskog podrijetla u cilju spriječavanja širenja zaraznih bolesti. - angažiranje, policije, komunalnih poduzeća, zdravstvenih, obrazovnih i drugih institucija, angažiranje osoba iz djelokruga građevinarstva radi neškodljivog uklanjanja otpada - poduzimanje mјera za prikupljanje leševa i otpadaka životinskog podrijetla radi dekontaminacije i daljeg tretmana, te određivanje zone kontaminacije - zabranu ili ograničenja prometa životinjama i robama kao i pravovremeno obaveješćivanje putem sredstava javnog informiranja; - obaveješćivanje javnosti o pruhodnosti puteva, u slučaju prirodnih i drugih nesreća; - raspolaganje evidencijama o vozilima koja obavljaju poslove transporta leševa i otpadaka životinskog podrijetla; - obavljanje poslova pojedinačne zaštite životinja (zaštitna maska, zaštita za tijelo i noge) kao i skupne zaštite u smislu priprema staja i evakuacije životinja iz ugroženog područja i sl.; - kontrola stočne hrane, vode i namirnica; - dekontaminacija životinja i terena; - osposobljavanje namirnica za potrošnju; - neškodljivo uklanjanje leševa u koordinaciji sa komunalnim poduzećima. Nositelji veterinarske zaštite su veterinarske stanice u svakoj općini/gradu.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča – grad, - velike hadnoće, - olujni vjetrovni, - požar, - masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i ita, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u poslednjim dokumentima, planovima, programima itd. - Materijalna sredstva i oprema Ministarstava i javnih poduzeća - Ministarstvo gospodarstva ŽZH i javna poduzeća - Veterinarske stanice općina/gradova - Pročitajte Zupanije, proračuni sudionika akcija spašavanja				

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA ŽZH
III – FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

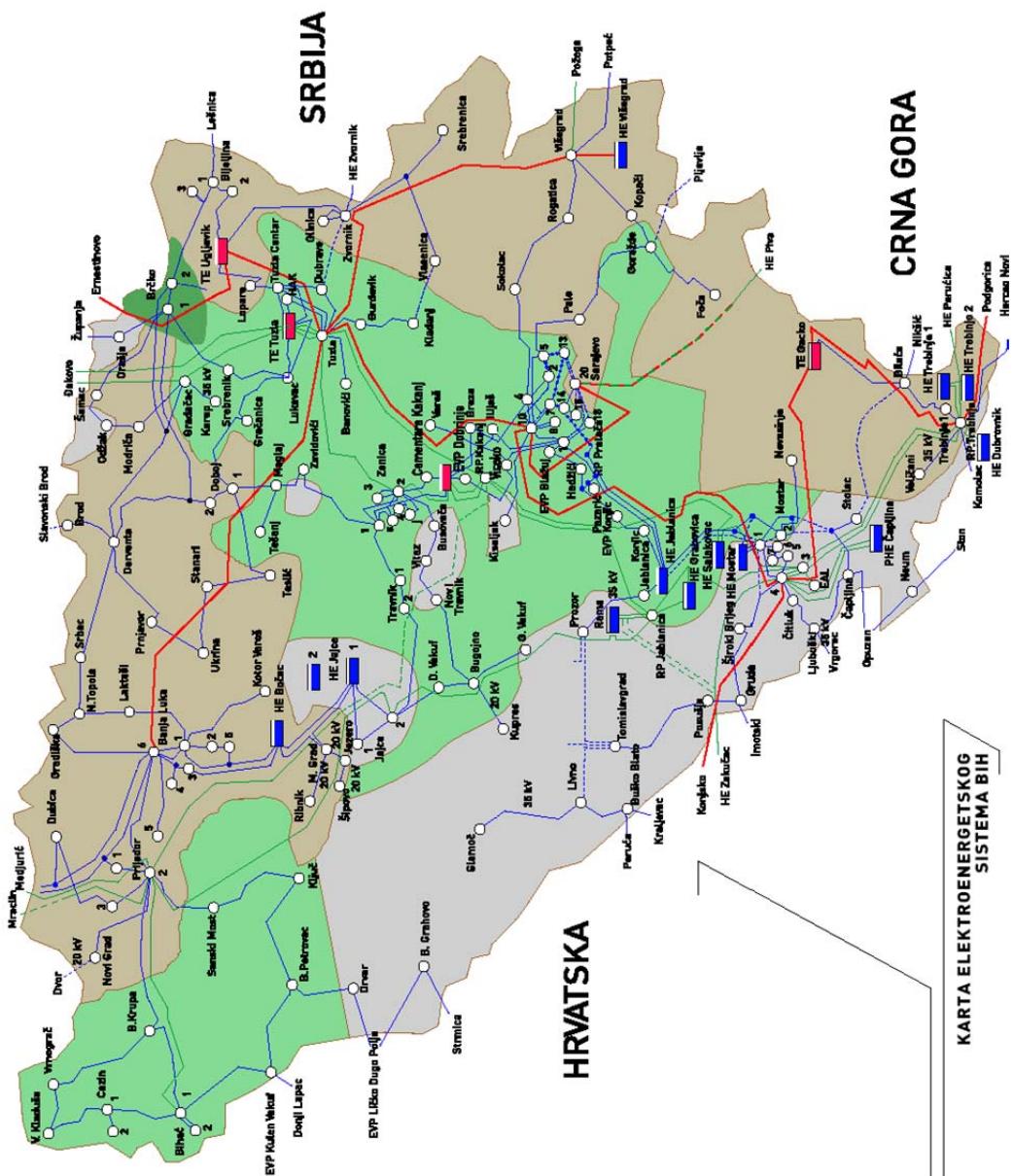
Aktivnosti, mјere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Otklanjanje nastalih posljedica iz djelokruga poljoprivrede, može se samo djelimično provesti kod nekih kultura, i to će provesti proizvođači: a) Pojačana zelena rezidba kod voćaka, a) Pojačana (dopunska) gnjidba, b) Odvodnja suvišne vode, c) Ponovna sadnja ili sjetva nekih kultura, d) Promjena uzgajane kulture, Ministarstvo gospodarstva Županije iz djelokruga vodoprivrede vrši sljedeće poslove: - u suradnji sa Agencijom za vodno područje sliva Jadranскog mora, putem posebnog povjerenstva, vrši procjenu šteta na zaštitnim i drugim vodnim objektima, - u suradnji sa Agencijom za vodno područje sliva Jadranскog mora i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva priprema program sanacije i organizira njegovu realizaciju. Iz djelokruga veterinarstva vrši se između ostalog: - kontrola stočne hrane, vode i namirnica, - dekontaminacija životinja i terena, - sposoblivanje namirnica za potrošnju, - neškodljivo uklanjanje leševa u koordinaciji sa komunalnim poduzećima. - dijagnosticanje bioloških borbenih sredstava koristenjem metoda izolacije uzročnika, seroloških i alergiskih metoda, - utvrđivanje, čime je kontaminirano, u kojem stupnju, o kojoj vrsti kontaminacije se radi (varjiska/unutarnja) te onemogućiti prehranu ljudi i životinja. - Obavješćivanje javnosti o pruhodnosti javnih puteva u slučaju prirodnih i drugih nesreća - zabrana ili ograničenja prometa životinjama i robama kao i pravovremeno obavješćivanje putem sredstava javnog informiranja - utvrđivanje šteta i posljedica koje su nastale.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovni, - požar, - masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, - ekspanzije - eksplozije plina, - rudske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Materijalna sredstva i oprema Ministarstava i javnih poduzeća - Ministarstvo gospodarstva ŽZH i javna poduzeća - Veterinarske stanice općina/gradova	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u poslednjim dokumentima, - Planovima, programima itd. - Proračun Županije, proračuni sudionika skupština spašavanja			

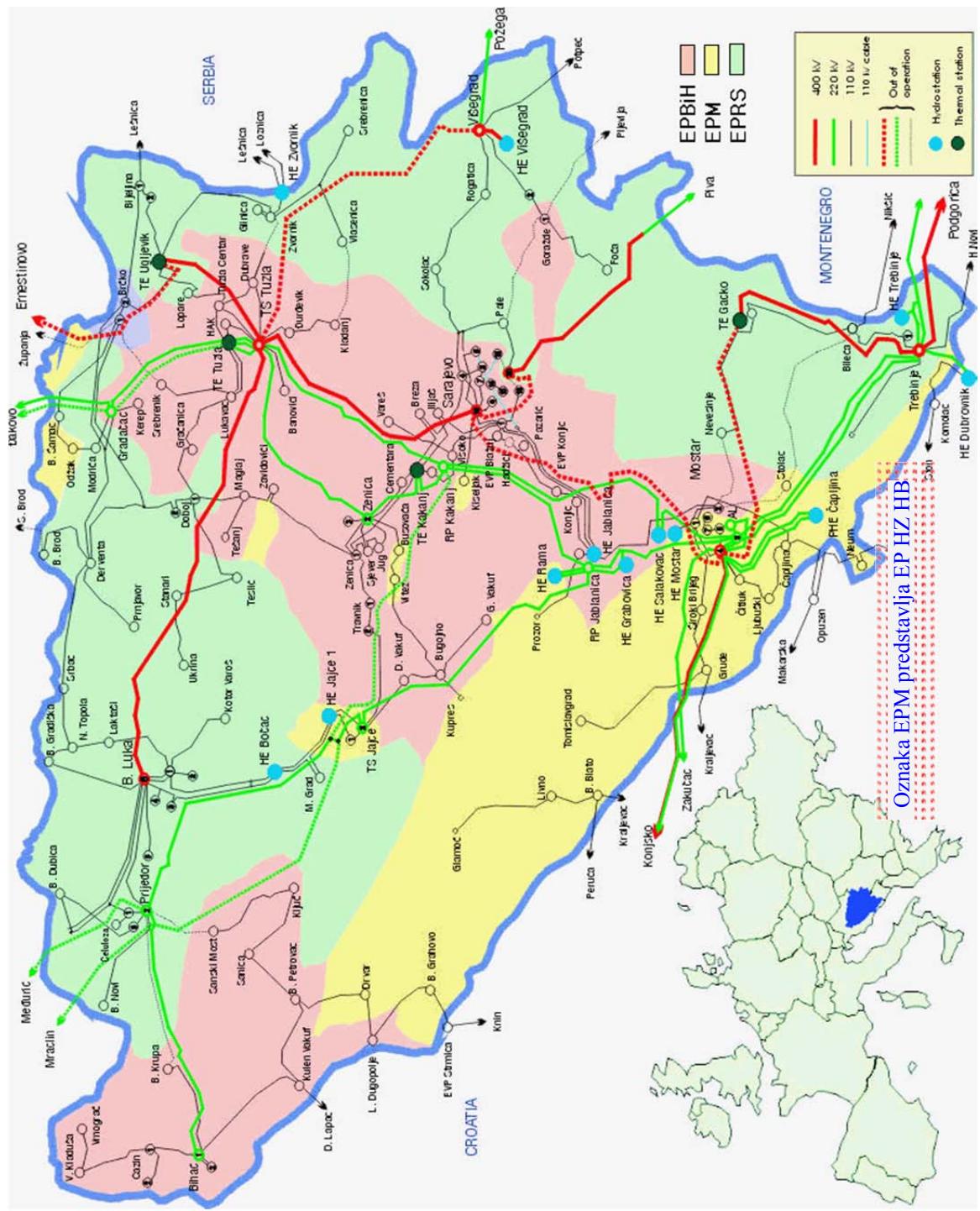
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA ŽZH

III – FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Iz djelokruga šumarstva vrše se sljedeći postrovi: 1. Nakon prestanka nepogoda vrši se ustanavljanje i procjena nastalih šteta. 2. Sanacija opožarenih površina i pošumljavanje shodno važećim propisima. Izvršavanje sanitarnih sječa nakon prenamnoženja određenih vrsta insekata, masovne pojave imele kao i drugih bljih bolesti i štetočina.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, - ekspanzije				- Proracun Županije, proračuni sudionika skicija spašavanja	
Ministarstvo gospodarstva-sektor prometa i veza radi i poduzima sljedeće aktivnosti: 1.Vrši sve poslove i zadatke koji su navedeni u Fazi I, te poslove i zadatke navedene u Fazi II (po potrebi). 2.Poduzima sve mјere i aktivnosti iz svoje mjerodavnosti za normalno funkcioniranje i normalizaciju uvjeta na cestama i cestovnim objektima. 3.Sumiranje nastalih šteta i oštećenja te pokretanje aktivnosti za njihovo otklanjanje nudeći rješenja iz svoje mjerodavnosti.					- Ministarstvo gospodarstva ŽZH i javna poduzeća - Materijalna sredstva i oprema Ministarstava i javnih poduzeća - Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u poslednjim dokumentima, planovima, programima itd.	

KARTE ELEKTROENERGETSKOG SUSTAVA BOSNE I HERCEGOVINE

DOKUMENT BROJ - III – 3 - 5

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I
SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH
NESREĆA MINISTARSTVA ZDRAVSTVA,
RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH I
ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO ŽZH**

AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

MINISTARSTVA ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH

I = FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
I - IZVOD IZ ZAKONA O MINISTARSTVIMA	Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi Županje viši upravni strucne i druge poslove utvrđene Zakonom koji se odnose na: - razvitak i unapređenje zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja u jedinstvenom sustavu zdravstvene djelatnosti preko mreže zdravstvenih ustanova u vlasništvu Županije, općina/gradova, domaćih i stranih fizičkih i pravnih osoba; - praćenje zdravstvenog stanja i potreba stanovništva; - spriječavanje i suzbijanje zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti; - promociju i unapređenje prehrane, mentalne i tjelesne rehabilitacije; - praćenje stanja opskrbljenošti lijekovima, sanitetskim materijalom, medicinskom opremom, te utvrđivanje liste prioriteta za nabavu tih stvari; - pretrage namirnica i vode namijenjenih za ljudsku prehranu; - inspekcijski nadzor u sanitarnom, zdravstvenom i farmaceutskom djelokrugu; - suradnja sa stranim i domaćim humanitarnim organizacijama i donatorima na pobjoljšanju stanja zdravstva u Županiji; - uređivanje i provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite, - priprema nacrta i prijedloga zakona i drugih akata iz mjerodavnosti ministarstva; - zaštita od štetnih djelovanja ionizirajućih, odnosno neionizirajućih zračenja, buke, vibracije, nepovoljnog uticanja okoline i drugih štetnih čimbenika.	- Potres, rušenja, velike poplave, snježni nanosi, suša, - tuča – grad, velike hladnoće, olujni vjetrovi, pozar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	Zdravstvene ustanove Javno zdravstvo ZZH, Federalno ministarstvo zdravstva I - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ZZH, Zavod za zdravstvena sredstva i oprema ministarstava, Zavoda,	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova u tvrdeneh u posedinih dokumentima, planovima, - Proračun Županije, proračuni sudionika akcija spašavanja		

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH
I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Izvori financiranja	Rok	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Pored navedenog u Fazi preventivne zaštite Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi: - osigurava provedbu postojećih propisa, te osigurava izradu drugih propisa koji reguliraju djelatnost zdravstvene zaštite, rada i socijalne skrbi; - razvija planski pristup za područje pripravnosti kojim će se povezati svи aspekti zakonskih područja nosilaca planiranja u postizanju predpostavki za upravljanje u situacijama prirodnih i drugih nesreća - studije u izradi Županijskog plana zaštite i spašavanja u dijelu koji se odnosi na zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb - utvrđuje način prijema i dostavljanja podataka o pojavama i opasnostima od nesreća i njihovom nastanku te redoslijedu obavijješćivanja županijskih tijela uspostavlja bazu podataka značajnih za zaštitu i spašavanje (o svim resursima u zdravstvu, firmama registriranim za promet otrova, izdatih dozvola za promet otrova, firmama ovlaštenih za DDD poslove, velenodrogerijama, institucijama ovlaštenim za patološku i sudsku medicinu) - u slučaju nastanka opasnosti po ljude i materijalna dobra, kada Vlada Županije proglaši stanje prirodne i druge nesreće, ili još nije proglašila isto, ali je došlo do aktiviranja Županijskog stožera, Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi organizira u prostorijama Ministarstva dežurnu službu (24 sata) sve dok traje potencijalna opasnost i provođenje preventivnih mјera zaštite i spašavanja. - realizira zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koje se odnose na mјere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara. - vriši međuresornu suradnju sa drugim ministarstvima radi provođenja zajedničkih zadataka na zaštiti i spašavanju. - uspostavlja suradnju i koordinaciju sa Ministarstvom zdravstva Federacije BiH, Zavodom za javno zdravstvo ŽZH i zdravstvenim ustanovama.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovni, požar, - masovne ljudske, životinske i bijne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava, Žavoda i zdravstvenih ustanova - Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u posedimim dokumentima, planovima, programima itd. - Proračun Županije, proračuni svih sudionika u spašavanju				

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH
I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
- postojeće komunikacijske resurse i infrastrukturu čini optimalnim za smanjenje vremena odziva svih nositelja zaštite i spašavanja u žurnim situacijama, u pogledu spašavanja ljudskih života. - izvještajava javnost o nastalom opasnostima ili prijetnjama za nastanak opasnosti po zdravlje i život ljudi, te daje odgovarajuće upute kako zaštiti zdravljje i spasiti živote ugroženih ljudi. - planira potrebe i osigurava namjenske rezerve krv, krvnih derivata, u koordinaciji sa Zavodima za transfuzijsku medicinu pri bolnicama u Hercegovačkoneretvanskoj županiji, u odnosu na potrebne faze smanjenja rizika koji prethodi prirodoj ili drugoj nesreći te u suradnji sa istim koordinira suradnju sa humanitarnim organizacijama, klubovima, udruženjima u prikupljanju krvi. - u suradnji sa zdravstvenim ustanovama i drugim institucijama osigurava rezerve sanitetskog materijala, ekipiva u odnosu na potrebne faze smanjenja rizika koji prethodi prirodoj ili drugoj nesreći - ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi preko Županijskog operativnog centra izvještaava Županijski stožer o: - svim opasnostima po ljudje - poduzetim mjerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima - realizaciji zapovjedi Županijskog stožera - drugim pitanjima od značaja	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča–grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, - životinske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- zdravstva I zdravstvene Federale ministarstvo zdravstvo Županije, Zavod za javno ustanova - Materijalna sredstva i oprema ministarstava, zavoda i zdravstvenih dionica - Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u posediniim dokumentima, planovima, programima itd. - Proračun Županije, proračuni svih studionika u spasaču	1 2 3 4 5 6 7			

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH
I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6
U Fazi preventivne zaštite Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi u suradnji sa mjerodavnim tijelima i institucijama posebno se bavi zaštitom stanovništva od zaraznih bolesti koja se sastoji u organiziranju i sprovodenju: 1. mjera za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti i 2. osiguravanju materijalnih sredstava. a) Epidemiološko stanje se kontinuirano prati ciljanim epidemiološkim izvidanjem po definiciji slučaja oboljelog od zarazne bolesti, predlažu se, organiziraju i provode protuepidemijske mjere, posebno u izvanrednim prilikama b) Provode se aktivnosti s ciljem osiguravanja higijensko-epidemiološki minimuma u svim uvjetima življjenja: - prati se, proučava i ocjenjuje higijensku ispravnost vode za piće, površinske i otpadne vode, stanja vodoopskrbe na terenu, zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opće upotrebe - planira se dovoljna količina sredstava za DDD, planiraju, provode i nadziru mjere dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, te provodi preventivne i protuepidemijske DDD postupke. - prati, analizira i ocjenjuje uticaj okoliša na zdravstveno stanje stanovništva U ovoj fazi potrebno je osigurati: • zaštitnu opremu za intervентне epidemiološke ekipe, kao i za zdravstvene službe, • vozila za transport oboljelih i epidemiološki nadzor • planira se i vrši distribuciju cijepiva, nadzire provođenje imunizacija • u ovoj fazi neophodno je planirati poređ cijepiva, neophodne količine lijekova za hemoprofilaksu, antiretrovirale lijekove, imunglobuline, antibiotike U narednom periodu u cilju efikasnog planiranja i provođenja svih aktivnosti neophodno je pored izrade baze podataka o svim resursima kojih se mogu staviti na raspolaganje, planski razviti referentne mikrobioloske i virusološke laboratorije	Platnovima, programima itd. - Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u poslednjim dokumentima, - Materijalna sredstva i oprema Ministarstva, jedinica lokalne samouprave općina/gradova, zdravstvenih ustanova, Zavoda za javno zdravstvo - Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi ŽZH, jedinica lokalne samouprave – općina/gradova, zdravstvene ustanove, Zavod za javno zdravstvo Zupanije	- Potres, rušenja, velike poplave, sniježni nanosi, suša, tuča – grad, velike hladnoće, olujni vjetrovi, požar, masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, eksplozije plina, RKB kontaminacija zraka, vode i tla, mine i NUS, prometne nesreće	- Izvor finansiranja	- Proračun Zupanije, proračuni svih sudionika u akciji spašavanja	

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH
I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvrištejl	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok financiranja	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- stručno savjetodavno tijelo za zarazne bolesti koje djeluje pri Federalnom ministarstvu zdravstva kontinuirano proučava probleme vezano za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti, daje i predlaže stručna mišljenja iz područja planiranja, programiranja i drugih bitnih pitanja iz djelokruga zaštite stanovništva od zaraznih bolesti. Na prijedlog ovog tijela federalni ministar, odnosno županijski ministar donosi program: - Općih mjera za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti - Posebnih mjera za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, u međunarodnim sporazumima, programima Svjetske zdravstvene organizacije - nadzor nad provedbom mjera za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti obavljaju sanitarni inspektorji, u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti(„Službene novine Federacije BiH, br. 29/05). - mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti koje se mogu prenijeti sa životinja na ljudе sastoje se u uzajamnom obavješćivanju o pojavi i kretanju tih bolesti i organiziraju i sprovodeju epidemioloških, higijenskih i drugih mjera za sprječavanje, odnosno suzbijanje pojedinih zaraznih bolesti. Svaka dijagnosticirana zarazna bolest ili sumnja na zaraznu bolest mora se odmah i istovremeno prijaviti Zavodu za javno zdravstvo ŽZH i Zavodu za javno zdravstvo FBiH sukladno Zakonu - epidemija i prestanak epidemije se proglašavaju kako je definirano u čl. 6. i 7. Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti. (Zarazne bolesti su definirane u poglaviju II „,Zarazne bolesti“ Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti).	- Potres, rušenja, velike poplave, snježni nanosi, suša, tuča-grad, velike hladnoće, olujni vjetrovni, pozar, masovne ljudske, životinjske I biljne bolesti, eksplozije plina, RKB kontaminacija zraka, vode i tla, mine I NUS, prometne nesreće	- Mjistarstvo zdravstva radia i socijalne skrbi ŽZH, jedinice lokalne samouprave – općina/gradova, dravstvene ustanove, Zavod za javno zdravstvo Županije Nadležni organi za poslove veterinarske i večernarske stanice, nadležne ustanove za dravstvenih ustanova, nadležna tijela za poslove veterinarsva, veterinarske stanice	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u poseđenim dokumentima. - Materijalna sredstva i oprema ministarstva, Zavoda za javno zdravstvo, dravstvenih ustanova, nadležna tijela za poslove veterinarsva, veterinarske stanice - Proracun Županije, proračuni svih sudionika u akciji spašavanja			

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH
I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok financiranja	Napomena
☐ uspostavlja suradnju i koordinaciju sa mjerodavnim tužilaštvom, Ministarstvom unutarnjih poslova u cilju sveobuhvatnog i pravovremenog rješenja svih mogućih situacija izazvanih epidemijama većih razmjera, ☐ uspostavlja koordinaciju nad praćenjem kretanja osoba sa simptomom znacima zaraznih bolesti koje ugrožavaju zdravstveno stanje stanovništva, ☐ izrađuje akcijski plan za ovu fazu, kao i implementaciju mjera na području svake općine/grada.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovji, - požar, - masovne ljudske, - životinske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB - kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- spasačanstvo	- programima itd.	- Putem redovnih aktivnosti putem rokova utvrđenih u posedimim dokumentima, planovima,	- Proracun Županije, proracuni općina/gradova, proracuni svih sudionika u akciji

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH
I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6
PROGRAM: Prema Programu razvoja ovo Ministarstvo je nositelj izrade Programa zaštite od epidemija (Izrada svih provedbenih propisa – do kraja 2028. godine; razvijati znanstvena i stručna istraživanja – kontinuirano; opremanje službi za medicinsku pomoć i drugih zdravstvenih institucija minimumom sredstava i osiguranje odgovarajućih pričuva, s tim da će se godišnjim finansijskim planom i ovisno od epidemiološke situacije osiguravati potreban iznos sredstava.	- Potres, rušenja, - velike poplave, snježni nanosi, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, - životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, RKB	- nuklearnu sigurnost, Zavod za javno zdravstvo ZZH i Federacije BiH, ministarstvo zdravstva, Državna regulatorska agencija za radijaciju i ostala ministarstva	- Matrijalna sredstva i oprema ministarstava, Državna regulatorska agencija za radijaciju i nuklearnu sigurnost, Zavod za javno zdravstvo ZZH i Federacije BiH, ministarstvo zdravstva, Državna regulatorska agencija za radijaciju i ostala ministarstva	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova u tvrdeneh u posednim dokumentima, plamovima, programima itd.	- Prijenos Zupanije, proračuni općina/gradova, proračuni svih sudionika u akciji
					Federacije BiH, zdravstvo ZZH i agencija za radijaciju i nuklearnu sigurnost, Zavoda za javno

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH
II – FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelј	Materijalna i druga sredstva i oprema	Izvori financiranja	Rok finansiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- U slučaju prirodne ili druge nesreće većih razmjera Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi organizira i raspoređuje radno vrijeme prema potrebama i organizizira dežurstvo tijekom 24 sata. - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi realizira zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koji se odnose na mјere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije preko Županijskog operativnog centra izvješćuje Županijski stožer o: a) svim opasnostima po ljudi b) poduzetim mјerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima c) realizaciji zapovjedi Županijskog stožera d) drugim pitanjima od značaja - Uspostavlja suradnju sa Federalnim ministarstvom zdravstva, Zavodom za javno zdravstvo Županije i zdravstvenim institucijama i ustanovama te sa drugim županijskim ministarstvima radi izvršavanja zadataka na zaštiti i spašavanju ljudi, - Po potrebi mijenjuju se mjesta i uvjeti rada pojedinih zdravstvenih ustanova, sa ciljem da javne ustanove, pravne osobe, domovi zdravlja i druge institucije, koje obavljaju djelatnosti iz zdravstva i opskrbe lijekovima organizirano vrše pružanje zdravstvene njegе povrijedjenim i oboljelim ljudima, - Angažiraju se instituti za sudsku patologiju i ostale institucije radi identifikacije i otkrivanja uzroka smrti umrlih, - Poduzimanje mјera zaštite zdravlja ljudi od ionizirajućih zračenja, mјera smanjenja posljedica kontaminacije radioaktivnim tvarima.	- Potres, rušenja, velike poplave, snježni nanosi,, suša, - tuča –grad, velike hladnoće, olujni vjetrovni, požar, masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Proracun Županije, proracuni općina/gradova, proracuni studionika akcija spašavanja, pomoci i donacije	- Kontinuirano- od aktiviranja Županijskog stožera, pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirode i druge nesreće	- Kontinuirano- od aktiviranja Županijskog stožera, pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirode i druge nesreće	- Matеријalna sredstva i oprema ministarstava, zdravstvenih ustanova, pravnih osoba i drugih institucija	- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH, Federalno ministarstvo zdravstva, Zavod za javno zdravstvo ŽZH i Federacije BiH, ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH, Federacije BiH, zdravstvene ustanove, pravne osobe i druge institucije

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBII ŽZH
II – FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mјere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6
Pored gore navedenog u fazi spašavanja, a radi poduzimanja mјera spriječavanja, suzbijanja i liječenja zaraznih bolesti: 1) Vlada Županije na prijedlog Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbii, poduzima, sljedeće mјere: a) uvođenje radne obvezе zdravstvenim radnicima i angažiranjem drugih građana; b) angažiranje opreme, lijekova i transportnih sredstava; c) privremeno korištenje poslovnih i drugih prostorija za pružanje zdravstvene zaštite; d) izolaciju i liječenje zaraznih bolesnika od bolesti koje ugrožavaju zdravstveno stanje stanovništva; e) određuje mjesto i prostor rada karantena; f) određivanje posebnih zadataka zdravstvenim ustanovama i nositeljima privatne prakse. 2) Županijski ministar imenuje Krizni stožer sa zadatkom organiziranja i koordiniranja mјera za suzbijanje određenih zaraznih bolesti. 3) Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbii može narediti posebne izvanredne zaštitne mјere protiv zaraznih bolesti ukoliko se procijeni da su potrebne: a) zabrana kretanja stanovništva, odnosno ograničenje kretanja u zaraženim ili neposredno ugroženim područjima; b) cijepljenje i hemoprofilaksu protiv zaraznih bolesti koje su prisutne; c) ograničenje ili zabranu prometa pojedinih vrsta roba i proizvoda; d) obvezno sudjelovanje zdravstvenih ustanova i drugih pravnih osoba, nositelja privatne prakse i drugih fizičkih osoba u suzbijanju bolesti, odnosno uporabu objekata, opreme i prevoznih sredstava, a radi suzbijanja zaraznih bolesti.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- o prestanku stajala prirode i druge nesreće - Kontinuirano- od aktiviranja Županijskog stozera, pa sve do donošenja odluke o prenosi spasača, sredstva zdravstvenog osiguranja, pomoci i donacija	- Proračun Županije, proračuni općina/gradova, proračuni studionika akcija spašavanja, sredstva zdravstvenog osiguranja, pomoci i donacija		

**MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH
HI - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA**

Aktivnosti, mjere, postupci zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršite li	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi realizira zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koje se odnose na mјere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara. - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi preko Županijskog operativnog centra izvještava Županijski stožer o: - svim opasnostima po ljudi, - poduzetim mjerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima, - o realizaciji zapovjedi Županijski stožer, - drugim pitanjima od značaja. - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi preko Zavoda za javno zdravstvo koordinira obilazak ugroženog područja od strane medicinskih profesionalaca u cilju: - vršenja procjena higijensko - epidemiološke situacije, - procjene pojave, odrižavanje i vrste epidemije, - procjene stanja zdravlja stanovništva - trijaže i liječenja obojelih, - utvrđivanja procjene potreba za lijekovima, sanitetskim materijalom, cjepivima i sl.	2	3	4	5	6	
- Od nastanka opasnosti po ljudi i materijalna dobra, od nastanka problema do njegovoг otklanjanja - Proracun Županije, proracuni općina/gradova, proracuni udionika akcija spašavanja, pomoći i donacije	7	7	7	7	7	7

AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO ŽZH

I-FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
1) Zavod za javno zdravstvo je prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine Županije „Zapadnohercegovačke“ broj: 3/13, 21/17 i 23/20) zdravstvena ustanova koja obavlja javnozdravstvenu djelatnost za područje Županije Zapadnohercegovačke. (2) Zavod obavlja sljedeće poslove: a) predlaže programe zdravstvene zaštite iz djelokruga svoga rada, b) provodi zdravstveno-statistička istraživanja u svrhu praćenja, procjene i analize zdravstvenoga stanja stanovništva, kao i organizacije i rada zdravstvenih ustanova za područje Županije, c) prati, ocjenjuje i analizira zdravstveno stanje stanovništva, kao i organizaciju i rad zdravstvenih ustanova na području Županije, d) planira, organizira i provodi aktivnosti promocije zdravlja i zdravstvenog odgoja stanovništva, e) sudjeluje u planiranju, predlaganju i provođenju mјera za spriječavanje, rano otkrivanje i suzbijanje kroničnih masovnih bolesti, uključujući i bolesti ovisnosti, f) prati, analizira i ocjenjuje utjecaj okoliša i hrane na zdravstveno stanje stanovništva na području Županije, te predlaže mјere za unapređenje stanja u oblasti, g) stručno-metodološki nadzire i usmjerava rad higijensko-epidemioloških službi h) koordinira usklađuje i stručno povezuje rad zdravstvenih ustanova za područje Županije, i) kontinuirano provodi mјere higijenskoepidemiološke zaštite i nadzora sa epidemiološkom analizom stanja na području Županije i provodi protiv-epidemijske mјere, te nadzire provođenje obveznih imunizacija, j) obavlja raspodjelu obveznih cjepliva zdravstvenim ustanovama na primarnoj razini zdravstvene zaštite na području Županije, k) nadzire provedbu mјera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, te provodi preventivne i protiv epidemijačke postupke dezinfekcije, dezinfekcije, dezinsekcije i dezinsekcije i	- Potres, - rušenja, - veliki poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	regulatorična agencija za radijaciju i nuklearnu sigurnost, Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, Zavod za javno zdravstvo ZZH, Ministarstvo zdravstva rada i socijalne skrbti ZZH, Federalno ministarstvo zdravstva, Družavna regulatorična agencija za radijaciju i nuklearnu sigurnost, Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH, zdravstvo Federacije BiH, spasavanska	- Puteem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u posedišnim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun Županije, proračuni općina/gradova, proračuni svih studionika u akciji!		

deratizacije za područje Županije, l) obavlja sanitarnu kemiju i sanitarnu mikrobiološku dijagnostiku djelatnost, m) sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih programa zdravstvene zaštite u izvandednim prilikama,	(3) Zavod za javno zdravstvo Županije, pored navedenih poslova , može obavljati i sljedeće poslove: a) izrađuje, implementira i evaluiraju projekte u oblasti zdravstva i zdravstvene zaštite, b) provodi obuku uposlenika za stjecanje osnovnih znanja o higijeni životnih namirnica i predmeta opće uporabe, kao i osobnoj higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu životnih namirnica i predmeta opće uporabe, c) obavlja kemiske, bakteriološke, serološke, toksikološke i virusološke preglede i ispitivanja u svezi s proizvodnjom i prometom životnih namirnica, vode, zraka i predmeta opće uporabe, kao i preglede u svezi sa dijagnostikom zaraznih i nezaraznih bolesti, d) ispijuje zdravstvenu ispravnost vode za piće, vode za dijalizu, vode za rekreaciju, površinske i otpadne vode, stanje vodoopskrbe, te zdravstvenu ispravnost životnih namirnica i predmeta opće uporabe, e) provodi mjere dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, f) predlaže i provodi aktivnosti na unapređenju sustava zdravstvene sigurnosti proizvodnje i prometa životnih namirnica, vode i predmeta opće uporabe u cilju smanjenja rizika od obolijevanja i drugih štetnih posljedica po zdravljie, g) provodi zdravstveni nadzor nad klicoноšama, uposlenicima i drugim osobama sukladno propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, - h)vrši sanitarne preglede uposlenika koji se obvezno provode radi zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, zaštite potrošača, odnosno korisnika.

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO ŽZH
II – FAZA SPAŠAVANJA I III-FAZA OTKLANJANJA NASTALIH
POSLJEDICA

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok financiranja	Napomena
Faza spašavanja	1	2	3	4	5
- U fazi spašavanja Zdravstvena ustanova "Zavod za javno zdravstvo" ŽZH zavisno od vrste prirodne ili druge nesreće i posljedica koje ona prouzrokuje i utiče na zdravlje ljudi, a naročito na promjenu epidemiološke situacije, provodi sve poslove i zadatke iz faze I. čiji je cilj spriječavanje nastanka i širenja zaraznih bolesti kod stanovništva. - Provodi zapovijedi Županijskog stožera	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i bijne bolesti,	- sigurnost, Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, regulatorna agencija za radijaciju i nuklearnu sigurnost, Zavod za javno zdravstvo agencija za radijaciju i nuklearnu sigurnost, Zavod za javno zdravstvo socijalne skrbbi ŽZH, Federaldo ministarstvo zdravstva, Državna regulatorna Federacija BiH	- sigurnost, Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, regulatorna agencija za radijaciju i nuklearnu sigurnost, Zavod za javno zdravstvo radila i Zavod za javno zdravstvo ŽZH, Ministarstvo zdravstva radila i Federacija BiH	- 5	- donacije - Proracun Županije, proraci općina/gradova, proraci sudionika akcija - Kontinuirano- od aktiviranih Županijskog stožera, pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirode i druge - Materijalna sredstva i oprema zavoda za javno zdravstvo ŽZH, Državna
Faza otklanjanja nastalih posljedica; U ovoj fazi "Zavod za javno zdravstvo" ŽZH vrši slijedeće poslove : • poduzima mјere na angažovanju stručnih timova higijensko-epidemiološke zaštite u otaklanjanju posljedica, • vršenje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na pogodenom području, • vršenje imunizacije stanovništva, • pruža stručnu pomoć higijensko-epidemiološkim službama domova zdravlja.			- ekspanzije eksplozije plina, RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- 6	- 7

DOKUMENT BROJ- III – 3 - 6

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
MINISTARSTVA PROSTORNOG UREĐENJA,
GRADITELJSTVA I ZAŠTITE OKOLIŠA ŽZH**

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITU I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA**
MINISTARSTVA PROSTORNOG UREĐENJA, GRADITELJSTVA I ZAŠTITE OKOLIŠA ŽZH
I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
I – IZVOD IZ ZAKONA O MINISTARSTVIMA Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene Zakonom koji se odnose na: - planiranje i uređenje prostora i politiku korištenja zemljišta na razini Županije; - izradu, provođenje i primjenu prostornog plana Županije; - uskladenost prostornih planova Županije sa prostornim planom Federacije; - graditeljstvo - zaštita okoliša - stambeno i komunalno gospodarstvo u okviru mjerodavnosti Županije kao i druge poslove za koje je nadležno; - obavljanje inspekcijskog nadzora iz svoje mjerodavnosti, - priprema nacrta i prijedloga zakona i drugih akata iz mjerodavnosti ministarstva;	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	5	4	3	0	7

- Proračun Županije, proračuni sudionika akcija spašavanja

- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u poslednjim dokumentima, planovima, programima itd.

- Materijala sredstva i oprema ministarstava

MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA, GRADITELJSTVA I ZAŠTITE OKOLIŠA ŽZH
I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
PROGRAM: Prema Programu razvoja ovo Ministarstvo je nositelj izrade sljedećih programa:	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni manosi, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - pozar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće					
1. Zaštitu i revitalizaciju kulturno – povjesnog i prirodnog nasljedja i njihova ekonomska valorizacija.	Projekt „Studija o stanju objekata kulturne baštine i načini njihove zaštite u prirodnim i drugim nesrećama“ Kroz realizaciju ovog projekta poduzeće se sljedeći koraci: - razvoj zakonskog okvira, - izrada studije, - osiguranje finansijskih sredstava.				- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH - Materijalna sredstva i oprema ministarstava - Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u poslednjim dokumentima, planovima, programima itd.	
2. Projekt „Zaštita od potresa, mjere i postupci za smanjenje ugrožavanja“ koji je utvrđen u Programu razvoja.	U izradi ovog projekta sudjelovati će Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, te općinske/gradske službe za upravu iz djelokruga prostornog planiranja, gradenja i urbanizma i Služba za seismologiju i hidrologiju Federacije BiH. Kroz realizaciju ovog projekta poduzet će se sljedeći koraci: - vršit će se daljnja dogradnja zakonskih okvira, - izvršit će se izrada projekta otpornosti specifičnih objekata na seizmičku opasnost na mikro lokalitetima, naročito u većim urbanim sredinama, - osigurat će se potrebna sredstva za realizaciju ovog projekta,				- Proračun Zupanije, proračuni sudionika akcija spašavanja	

MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA, GRADITELJSTVA I ZAŠTITE OKOLIŠA ŽZH
I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјере, postupci zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
3. Projekt "Izrada katastra područja ugroženog opasnim otpadom sa akcentom na poljoprivredno zemljište" 4. Projekt "Zaštita od postojećeg opasnog industrijskog otpada" Kroz realizaciju ovih projekata poduzet će se sljedeći koraci: Osiguranje kataстра područja ugroženog opasnim otpadom, osobito poljoprivrednog zemljišta, spaljivanje ili odlaganje na deponije na okolišno prihvatljiv način, sprijećevanje nastajanja divljih deponija, stalni nadzor i pružanje onečišćenosti okoliša (zrak, voda i tlo), izvršiti sanaciju divljih otpada, razvoj zakonskog okvira i inspekcijski nadzor iz zaštite okoliša.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni manosi, - suša, - tuča - grad, - velike hladnoće, - oljni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	z z	z z	z z	z z	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava - Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH - Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u poslednjim dokumentima, planovima, programima itd. - Proračun ŽZH, proračuni sudionika akcija spašavanja

MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA, GRADITELJSTVA I ZAŠTITE OKOLIŠA ŽZH
II - FAZA SPAŠAVANJA

Dokument broj- III – 3 - 6

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok financiranja	Napomena
- S obzirom na to da se u skladu sa postojećom legislativom, aktivnosti ovog ministarstva odnose najvećim dijelom na aktivnosti i mjerne prevencije od prirodnih i drugih nesreća, to će se u II fazi (spašavanje) mjeru zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara provoditi u suradnji sa drugim županijskim ministarstvima i institucijama, i drugim pravnim subjektima i po zapovijedi Županijskog stožera. - Realizira zahtjeve i zapovijedi Županijskog stožera koji se odnose na mjeru zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, - Preko Županijskog operativnog centra izvještava Županijski stožer o: - svim opasnostima po ljudi i materijalna dobra, - poduzetim mjerama zaštite i spašavnjia i njihovim učincima, - realizaciji zapovijedi Županijskog stožera, i - drugim pitanjima od značaja za zaštitu i spašavanje. - Poduzima odgovarajuće mjeru za aktiviranje djelatnika Ministarstva, organizira zaštitu i spašavanje svojih uposlenika, materijalno-tehničkih sredstava, opreme i objekata koje koriste za organiziranje procesa rada Ministarstva. - U slučaju prirodne ili druge nesreće većih razmjera organizira i raspoređuje radno vrijeme prema potrebama i organizira dežurstvo tijekom 24 sata. - Utvrđuje konцепciju koja sadrži tretman postojećih objekata, odnosno, utvrđuje potrebu njihovog uklanjanja, rekonstrukcije ili sanacije, te odnos prema objektima kulturno-povijesnog i prirodnog nasljeđa	- Potres, rušenja, velike poplave, snježni nanosi, suša, tuča –grad, velike hladnoće, olujni vjetrovni, požar, masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, ekspanzije eksplozije plina, RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, prometne nesreće	ZZZ	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava, robne rezerve, - pomoći i donacije - Od aktiviranih Županijskog stožera pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirode i druge nesreće - Proračun Županije, proračuni općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja	- Pomoc i donacije - Od aktiviranih Županijskog stožera pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirode i druge nesreće - Proračun Županije, proračuni općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja	

MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA, GRADITELJSTVA I ZAŠTITE OKOLIŠA
II- FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mјere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
- Vrši procjenu ugroženosti područja od prirodnih i drugih nesreća, ratnih djelovanja, mјere za ograničavanje negativnih efekata prirodnih i tehničkim djelovanjem izazvanih nesreća i katastrofa - realizira zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koji se odnose na mјere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, - Određuje građevine i zahvate od značaja za Županiju, Federaciju i građevine, djelatnosti i zahvate koji mogu u znatnoj mjeri uticati na okoliš, život i zdravlje ljudi Županije i šire (regionaljske i zaštitne vodne građevine, građevine za zaštitu voda, građevine za postupanje s otpadom, energetska industrija, kemijska, metalna, ekstraktivna, mineralna industrija, infrastrukture građevine i drugi zahvati, upravljanje otpadom, opasne tvari).	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča -grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovni, požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije plina, rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- presutanju stanja prirode i druge nesreće	- Od aktiviranih Županijskih stožera pa sve do donošenja odluke o akcija spašavanja, pomoći i donacije	- Proracun Županije, proracuni općina/gradova, proracuni studionika pomoc i donacije	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva I zaštite okoliša ZZH	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava, robe rezerve,

MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA, GRADITELJSTVA I ZAŠTITE OKOLIŠA ŽZH
FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finančiranja	Napomena
1. S obzirom na to da se u skladu sa postojećom legislativom, aktivnosti ovog ministarstva odnose najvećim dijelom na aktivnosti i mjerne prevencije od prirodnih i drugih nesreća, to će se u III fazi (otklanjanje nastalih posljedica) mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara provoditi u spremi sa drugim županijskim ministarstvima i institucijama, i drugim pravnim subjektima i po zapovijedi Županijskog stožera.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni manosi, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetovi, - pozar, - masovne ljudske, - životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	2. Projekcija urbanog uredjenja: površine urbanog područja predviđene za obnovu (površine unutar urbanog područja sa porušenim, oštećenim, slabo održavanim, nedovoljno iskorишtenim ili opustošenim objektima i neprimijerenom komunalnom infrastrukturom), za koje se radi racionalnije upotrebe radi koncept obnove postojećeg stambenog fonda, komunalne infrastrukture i izgradnje novih građevina sa ciljem oživljavanja postojećih i razvoja novih djelatnosti.	- Ministarstvo prostornog uredenja, graditeljstva I zaštite okoliša ŽZH	3. Poduzimanje svih mjera i aktivnosti iz svoje mjerodavnosti za normalno funkcioniranje i normalizaciju životnih uvjeta.	- Sumiranje nastalih šteta i oštećenja te pokretanje aktivnosti za njihovo otklanjanje nudeći rješenja iz svoje mjerodavnosti. - Suraduje sa drugim sudionicima u otklanjanju nastalih posljedica i donosi pravovremeno akte vezano za sudionike iz svoje mjerodavnosti u ovoj fazi spasašavanja.	- Od nastanka opasnosti (problema) do ujegovaže otklanjanja - Robne rezerve, pomoc i donacije - Materijalna sredstva i oprema ministarstava - Redovna i izvarenda proragunska sredstva, pomoći i donacije

DOKUMENT BROJ- III – 3 - 7

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I
SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH
NESREĆA MINISTARSTVA
OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, KULTURE I
ŠPORTA ŽZH**

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA**

MINISTARSTVA OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA I ŽZH

I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok financiranja	Izvori finansiranja	Napomena
IZVOD IZ ZAKONA O MINISTARSTVIMA	Ministarstvo obrazovanja, znanosti kulture i športa ŽZH vrši upravne i druge stručne poslove utvrđene Zakonom o ministarstvima ŽZH koji se odnose na: - predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje; - vodenje evidencije osnivača i brisanja odgojno-obrazovnih ustanova osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja; - vodenje baze podataka obrazovno-odgojnih, znanstveno-istraživačkih, kulturnih, športskih i informacijskih ustanova i organizacija na području Županije; - organiziranje prosvjete i donošenje nastavnih planova i programa za osnovno i srednje obrazovanje kao i sudjelovanje u donošenju istih za visokoškolske ustanove. - vršenje inspekcijskog nadzora nad zakonitošću rada ustanova čiji je osnivač Županija; - razvoj znanstveno-tehničkih informacija - zaštitu i korištenje kulturno-povijesnog i prirodnog nasljeđa, muzejsku, arhivsku, likovnu, kazališnu, glazbenu, filmsku, izdavačku i književnu djelatnost. - razvoj športa, tehničke i tjelesne kulture. - prometnu edukaciju - pripremanje nacrtia zakona i drugi propisa iz svoje mjerodavnosti; - vršenje drugih poslova za koje je mjerodavno	obrazovne ustanove ostanova - Materijalna sredstva i oprema ministarstva i obrazovnih - Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u poslednjim dokumentima, planovima, programima itd. - Proračun ŽZH, proračuni studionika akcija spašavanja	4 5 6 7	5	6	

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA ŽZH

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Pored navedenog Ministarstvo obrazovanja, znanosti kulture i športa ŽZH vrši i sljedeće poslove: - sudjeluje u izradi Županijskog plana zaštite i spašavanja; - utvrđuje način prijema i dostavljanja podataka o pojavama i opasnostima od nesreća, njihovom nastanku, te redoslijedu obavješćivanja županijskih tijela; - u slučaju nastanka opasnosti po ljudi i materijalna dobra, u vrijeme kada je Vlada Županije proglašila stanje prirodne i druge nesreće, ili kad Vlada još nije proglašila stanje prirodne i druge nesreće, a došlo je do aktiviranja Županijskog stožera, sudjeluje u provođenju preventivnih mјera zaštite i spašavanja, organizira svoj rad (dežurnu službu) i izvan utvrđenog tradnog vremena sve dok traje potencijalna opasnost i provođenje preventivnih mјera zaštite i spašavanja; - svojim instrukcijama na mjerodavnom području obavezuje sve obrazovne institucije (škole i fakultete) da osposobe podrumske prostorije za eventualni prilivat daka i studentata u slučaju preventivnih i drugih mјera ili proglašenja neposredne opasnosti; - upućuje zahtjev školama i fakultetima da osopose izlaze za brzu evakuaciju u slučaju koji situacija nalaže. Ukoliko navedeni objekti nemaju izgradene izlaze za brzu evakuaciju, iste u narednom periodu izgraditi. - pokreće aktivnosti na obučavanju, osposobljavanju, na zaštitu i spašavanju ljudi i objekata u suradnji sa obrazovnim ustanovama; - viši evidentiranje i kategorizaciju športskih objekata u Županiji;	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	ustanova obrazovne ustanove - Ministarstvo obrazovanja, znanosti kulture i športa ŽZH,	- Materijalna sredstva i oprema ministarstva i obrazovnih - Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u posedimim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni sudionika akcija spašavanja		

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA ŽZH

Dokument broj - III – 3 - 7

II - FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelј	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
Ministarstvo obrazovanja, znanosti kulture i športa ŽZH realizirat će zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koje se odnose na mјere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, te koordinirati rad ako je nesreća na području jedne ili više općina/gradova. Ministarstvo obrazovanja, znanosti kulture i športa će preko Županijskog operativnog centra obavješćivati Županijski stožer o: -svim opasnostima po ljudi i materijalna dobra koje se dogadaju na terenu -o poduzetim mjerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima -o realizaciji zapovjedi Županijskog stožera -o drugim pitanjima od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara. Ministarstvo obrazovanja, znanosti kulture i športa vršit će suradnju sa Federalnim ministarstvom prosvjetе, općinskim/ gradadskim tijelima i obrazovnim ustanovama. Zavisno od vrste opasnosti i težine posljedica predlaže i koordinira aktivnosti na: - privremeno obustavljanje obrazovnog procesa, - organiziranje online nastave, - privremenu promjenu namjene objekata, - smanjenje trajanja nastavnih sati i promjene u nastavnom planu, - sprječavanju od propadanja kulturno-povijesnog naslijeđa i sportskih objekata, kao i otklanjanje nastalih šteta uslijed prirodnih i drugih nesreća	Potres, - rušenja, - velike poplave, - snijежni nanosi, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovici, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće prestanku stajala prirode i druge nesreće - Od aktiviranja Županijskog stožera pa sve do donesenja odluke o spasavanju, pomoci i donacije	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA ŽZH
III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
- koordinaciju aktivnosti na provođenju mjera na spašavanju ljudi i oklanjanju šteta na obrazovnim, kulturno-povijesnim i drugim objektima nastalih uslijed prirodnih i drugih nesreća. - poduzima mjeru na utvrđivanju nastalih šteta te vrši obradu podataka o nastalim štetama i preduzetim mjerama zaštite i spašavanja - u suradnji sa drugim ministarstvima, Županijskim stožerom pokrenuti aktivnost da se što prije osposobe i saniraju preostali obrazovni objekti (škole i fakulteti) za prihvat i organiziranje nastave u otežanim uvjetima. - vrši evidentiranje i kategorizaciju športskih objekata nakon nastalih šteta i posljedica prirodnih i drugih nepogoda. - daje podršku projektima na izgradnji i opremanju športskih objekata za realizaciju športskih aktivnosti kao i za potrebe spašavanja uslijed prirodnih i drugih nesreća - utvrđuje podatke o nastalim štetama i proslijedi ih Županijskom stožeru putem Županijskog operativnog centra.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snijeg i nanosi, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Od nastanka opasnosti (problema) do njegovoga otklanjanja	- Redovna i izvanredna proračunska sredstva, pomoći i donacije	5	5	7
- Materijalna sredstva i oprema ministarstva i obrazovnih ustanova - Robne rezerve, pomoći i donacije						
			- Ministarstvo obrazovanja, znanosti kulture i sporta ŽZH, - Obrazovne ustanove			

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
MINISTARSTVA HRVATSKIH BRANITELJA
IZ DOMOVINSKOG RATA ŽZH**

**AKTIVNOSTI NA ZAŠТИĆI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
MINISTARSTVA HRVATSKIH BRANITELJA IZ
DOMOVINSKOG RATA ŽZH**

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
IZVOD IZ ZAKONA O MINISTARSTVIMA I DRUGIM TIJELIMA UPRAVE Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata vrši upravne i druge stručne poslove utvrđene zakonom koji se odnose na: - zaštite statusa i interesa sudionika Domovinskog rata - brige za obitelji poginulih i nestalih, za ranjene i bolesne, stare i nemocne veterane, pomoć djeci poginulih i nestalih- odgoj i školovanje, ostvarivanje materijalnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih potreba - suradnja sa drugim mjerodavnim subjektima radi rješavanja materijalne i stambene problematike, radnih odnosa i ostalih prava svih kategorija stradalnika i članova obitelji - zaštita prava u sferi mirovinskog, invalidskog i zdravstvenog osiguranja i njihovog ostvarenja te općeg poboljšanja materijalnog položaja - usklajivanje djelatnosti radi izgradnje, uređenja i održavanja spomen obilježja, grobija branitelja i nevinih žrtava - osiguranje i nadzor namjenskog trošenja sredstava; - usklajivanje rada općinskih tijela uprave iz ovog djelokruga; - suradnju s ostatim mjerodavnim tijelima i udrugama radi obavljanja navedenih poslova - obavljanje svih drugih poslova iz ovog djelokruga utvrđenih u Zakonu o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave ŽZH ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj 17/09, 17/11 i 9/22).	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - velike hladnoće, - olujni vjetrovii, - požar, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- sluzbe za braniteljsko- invalidsku zaštitu	- Materijalna sredstva i oprema Ministarstva i općina/gradova	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u posedim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun Županije, proračuni općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja	

**MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA IZ
DOMOVINSKOG RATA ŽZH
II - FAZA SPAŠAVANJA**

Aktivnosti, mјere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
U slučaju nastanka nesreće pristupiti zbrinjavanju najtežih ratnih vojnih invalida sa invaliditetom 100% prve grupe kojii su korisnici dodatka za njegu i pomoć druge osobe, kao i ratnim vojnim invalida 100%, II., III., IV. i V. grupe koji imaju pravo na ortopetski dodatak. U slučaju nastanka opasnosti po ljudi i materijalna dobra, a došlo je do aktiviranja Županijskog stožera, Ministarstvo organizira svoj rad (dežurnu službu) i izvan utvrđenog radnog vremena sve dok traje potencijalna opasnost i provođenje preventivnih mјera zaštite i spašavanja. 2. U ovoj fazi Ministarstvo realizira zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koje se odnose na mјere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća. 3. U ovoj fazi (Faza II) preko Županijskog operativnog centra informira Županijski stožer o: - svim opasnostima po ljudi i materijalna dobra koje se događaju u djelokrugu koji prati Ministarstvo, - o poduzetim mјerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima, - o realizaciji zapovjedi Županijskog stožera, - o drugim pitanjima od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara. 4. U ovoj fazi (Faza II) vrši suradnju i koordinaciju sa mjerodavnim Federalnim ministarstvom i općinskim/gradskim službama.	Potres, - rušenja, - velike poplave, - velike hladnoće, - olujni vjetrovii, - požar, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće					- Od nastanka opasnosti (problema) do njegeovog otklanjanja - Materijalna sredstva i oprema Ministarstva i općina/gradova - Proracun Županije, proracuni općina/gradova, proracuni sudionika akcija spašavanja

**MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA IZ
DOMOVINSKOG RATA ŽZH
III - FAZA OTKLJANJANJA NASTALI POSLJEDICA**

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
U ovoj fazi Županijsko ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata analizira efekte posljedica na braniteljsku populaciju i predlaže mјere i aktivnosti na zbrinjavanju ugroženih i stradalih građana iz braniteljske populacije.	Potres, rušenja, velike poplave, velike hladnoće, olujni vjetrovici, požar, RKB kontaminacija zraka, vode i tla, mine i NUS, prometne nesreće	općinske/gradske službe za braniteljsko-imovinski zastitu - Ministarstvo hrvatskih branitelješa iz domovinskog rata i općina/gradova robe rezerve, pomoc i - Materijalna sredstva i oprema Ministarstva,	odnacije - Od nastanka opasnosti (problema) do ujeđenoga otklanjanja	3	0	donacije - Redovna i izvanredna proračunska sredstva, pomoći i donacije

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
UPRAVE ZA GEODETSKE I IMOVINSKO-
PRAVNE POSLOVE ŽZH**

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA**

**UPRAVE ZA GEODETSKE I IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE ŽZH
FAZA PREVENTIVNA ZAŠTITA**

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
IZVOD IZ ZAKONA O MINISTARSTVIMA I DRUGIM TIJELIMA UPRAVE Županijska uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnose na: - premjer, uspostavu i obnovu katastra nekretnina, osim poslova koji su zakonom stavljeni u mjerodavnost Federacije i općina/gradova; - kartografiiranje teritorija Županije; - geodetsko-katastarske poslove od znacaja za obranu; - komisaciju zemljišta i premjeravanje zemljišta za posebne potrebe; - imovinsko pravne i druge stvarno pravne odnose na nekretninama i pravima na nekretnine; - imovinsko pravne poslove u svezi sa nekretninama na kojima Županija ima pravo raspolažanja i davanja prijedloga za reprivatizaciju imovine; - inspekcijski nadzor iz svoje mjerodavnosti; - poslove digitalizacije geodetskih podloga područja Županije kao potpora prostornom planiraju; - obavljanje i drugih propisa iz ovih djelatnosti skladno zakonu. Planira zaštitu i spašavanje svojih uposlenika, materijalno-tehničkih sredstava (MTS) i opreme, arhiva i objekata koje koristi u svom radu.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove sa Vlastitim kapacitetima - Materijalna sredstva i oprema Uprave, - Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u poslednjim dokumentima, planovima, programima itd. - Proračun Županije i proračuni sudionika akcija spašavanja	3 4 5 6 7			

UPRAVA ZA GEODETSKE I IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE ŽZH

II - FAZA SPŠAVANJA

Aktivnosti, mјere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1. U slučaju nastanka opasnosti po ljudi i materijalna dobra, u vrijeme kada je Vlada Županije proglašila stanje prirodne i druge nesreće, ili kad Vlada Županije još nije proglašila stanje prirodne i druge nesreće, a došlo je do aktiviranja Županijskog stožera, Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, organizira svoj rad (džurnu službu) i izvan utvrđenog radnog vremena sve dok traje potencijalna opasnost i provođenje preventivnih mјera zaštite i spašavanja. 2. U svim fazama zaštite (Faza I, II i III) Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove realizira zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koje se odnose na mјere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća. 3. Provodi zaštitu i spašavanje svojih uposlenika, MTS i opreme, arhiva i objekata koje koristi u svom radu.	Potres, rušenja, velike poplave, snježni nanosi, suša, tuča–grad, velike hladnoće, olujni vjetrovni, požar, masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, ekspanzije eksplozije plina, RKB kontaminacija zraka, vode i tla, mine i NUS, prometne nesreće			3 4	3 0	- Proracun Županije i proračuni sudionika akcija spašavanja - Od nastanka opasnosti (problema) do useljovanog otklanjanja - Materijalna sredstva i oprema Uprave

UPRAVA ZA GEODETSKE I IMOVINSKO-PRAWNE POSLOVE ŽZH

III – FAZA OTKLANJANJA POSLJEDICA

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
	1	2	3	4	5	6
1. U svim fazama zaštite (Faza I, II i III) vrši suradnju i koordinaciju sa Federalnom upravom za geodetske i imovinsko-pravne poslove i općinskim/gradskim tijelima zaduženim za ovu djelatnost. Realizira zaključke Vlade Županije, Pruža podršku drugim ministarstvima u provođenju mјera otklanjanja posljedica kroz izradu odgovarajućih karata i drugih geodetskih podloga za kojim se ukaže potreba.						
			kappačeteima - Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove sa Vlastitim - Materijalna sredstva i oprema Uprave - Od nastanka opasnosti (problema) do uješovog otklanjanja - Proracun Županije i proracuni sudionika akcija spašavanja			

DOKUMENT BROJ- III – 3 - 10

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA UPRAVE ZA
INSPEKCIJSKE POSLOVE**

ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršilac	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
	1	2	3	4	5	6
Nadležnost	Uprava vrši inspekcijske poslove iz nadležnosti županijskih inspekacija koje su prema Zakonu o inspekciji u ŽZH organizirane u njezinom sastavu i to: • Donosi provedbene propise, opće i pojedinačne akte iz svoje nadležnosti, • Poduzima upravne i druge mјere u vršenju inspekcijskog nadzora, • Rješava o žalbama na prvostupanjska rješenja općinskih/gradskih inspektora donesenih na osnovu županijskih propisa, • Koordinira rad županijskih i općinskih/gradskih inspekacija, prati stanje u oblasti inspekcijskog nadzora i podnosi izvješće o radu Vladi Županije; • podnosi posebna izvješća o poduzetim upravnim i drugim mjerama Vladi Županije; • Županijski inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora nadležan je poduzimati preventivne mјere u cilju sprječavanja nastupanja štetnih posljedica zbog nedostatka i nepravilnosti u provedbi zakona i drugih propisa, čije izvršenje nadzire.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča–grad, - velike bladnoće, - olujni vjetrovji, - požar, - masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, - eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	Federalno ministarstvo sa direkcijama i javnim poduzećima Zupanijska uprava za inspekcijske poslove Planovalima, programima - Kroz redovne aktivnosti i kroz rokove utvrđene u posedimim dokumentima, - Proracun ZZH, proracun sudionika akcija spašavanja	materijalna sredstva i oprema ministarstava i javnih poduzeća -		

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršilac	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
				5	6	7
U sastavu Županijske uprave za inspekcijske poslove nalaze se sljedeće ustrojbine jedinice: a) inspektorat za područje rada, zaštite na radu i socijalne zaštite; b) inspektorat za područje trgovine, ugostiteljstva i turizma; c) inspektorat za područje poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, rudarstva i ekologije; d) inspektorat za područje prometa, urbanizma, energetike, tehničke i termoenergetske inspekcije e) inspektorat za područje zdravstva i veterinarstva. f) Odjel za stručne i zajedničke poslove	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuga – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovji, - požar, - masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS,	Zupanijska uprava za inspekcijske poslove Federalno ministarstvo sa direkcijama i javnim poduzećima	- materijalna sredstva i oprema ministarstava i javnih poduzeća		- Kroz redovne aktivnosti i kroz rokove utvrđene u poseđim dokumentima, - Planovalima, programima	- Proračun ZZH, proračun sudionika akcija spašavanja

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršilac	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
	1	2	3	4	5	6
Inspektorat za područje trgovine, ugostiteljstva i turizma; Županijska tržišna inspekциja i turističko-ugostiteljska inspekcijska obavljaju inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona i propisa koji se odnose na način i uvjete obavljanja gospodarske djelatnosti na domaćem tržištu, ako posebnim zakonom nije određena nadležnost nekog drugog tijela državne uprave, cijene proizvoda i usluga, naknade, pristojbe (osim sudskeih i upravnih), pretpлатi i druge slične naknade koje se zaračunavaju po posebnim propisima, standard i kvalitetu proizvoda u proizvodnji i prometu, zaštitu prava potrošača, zaštitu dobara od posebnog značaja za turizam (prirodne rijetkosti, kulturno-povijesni spomenici, etnografske znamenitosti i drugo), način i uvjete obavljanja turističko-ugostiteljske djelatnosti i druge inspekcijske poslove sukladno ovlastima.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuga–grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovij, - požar, - masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB	- Federativno ministarstvo sa direkcijama i javnim poduzećima - Županijska uprava za inspekcijske poslove	- materijalna sredstva i oprema ministarstava i javnih poduzeća - planovima, programima - Kroz redovne aktivnosti i kroz rokove utvrđene u posedišnim dokumentima, - redovna i izvaređena proračunska sredstva, Pomoci i donacije	7		
Aktivnosti preventivne zaštite: <i>-Inspekcijski nadzor kvalitete i određivanje upotrebljivosti i namjene spornih roba koje su predmet umatrašnjeg prometa, u cilju sprečavanja prometa roba koje u pogledu kvalitete mogu prouzrokovati štetne posledice po život i zdravlje ljudi i životinja.</i>						

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršilac	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
				5	6	7
Inspektorat za oblast poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, rudarstva i ekologije; Poljoprivredne inspekcija	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuga–grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovij, - požar, - masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB	Zupanijska uprava za inspekcijske poslove Federativno ministarstvo sa direkcijsama i javnim poduzećima	- materijalna sredstva i oprema ministarstava i javnih poduzeća		- Kroz redovne aktivnosti i kroz rokove utvrđene u poseđidim dokumentima,	- redovna i izvanredna proračunska sredstva, Pomoci i donacije
Nadležnost: Poljoprivredna inspekcija obavlja inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona i propisa koji se odnose na: poljoprivredu, zaštitu i uređenje poljoprivrednog zemljišta; prostorno uređenje u odnosu na poljoprivredno zemljište; korištenje umjetnog gnojiva i zaštitnih sredstava; sjemenarstvo i sadni materijal; ispunjavanje tehničko – proizvodnih uvjeta za registraciju uvoznika i distributera sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja; fitosanitarni nadzor roba u prekograničnom prometu; zaštitu bilja od bolesti i štetocinama...						
Aktivnosti preventivne zaštite:						
- Redovni inspekcijski nadzor zdravstvene ispravnosti bilja koje je predmet uvoza, u cilju sprečavanja uvoza bilja koje u pogledu ispravnosti može prouzrokovati štetne posledice po zdravlje bilja, ljudi i životinja.						

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršilac	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
Šumarsko-lovna inspekcija						
Nadležnost: Šumarska inspekcija obavlja nadzor nad provođenjem zakona i propisa koji se odnose na zaštitu i čuvanje šuma; vođenje evidencija o izvršenim inspekcijskim pregleđima, pripremanje izvještaja o značajnim pojavama u vršenju inspekcijskog nadzora i poduzetim mjerama, učešće u izradi zakonskih i podzakonskih akata; gospodarenje šumama i šumskim zemljištem; zaštitu šuma od bolesti i štetocina; upravljanje šumama i šumskim zemljištem; šumske radove, objekte, pilane i dr.; kontrolira katastar šuma i šumskog zemljišta; sjemenstvo i sadne materijale u šumarstvu; promet drveća i šumske proizvode; vršenje javnih ovlasti u primjeni zakona i drugih propisa o šumama; lovstvo (zaštitu i uzgoj divljači, uređenje lovista, lovljene i dr.); unapređenje lovstva; rad lovačkih organizacija; obavlja i inspekcijske poslove iz domena lovstva. Aktivnosti preventivne zaštite: - Inspekcijski nadzor u dijelu izrade i provođenja mјera, te izrade planova od zaštite od požara nad šumskoprivrednim društivima koji upravljaju šumama, Županijskoj upravi za šumarstvo i privatnih vlasnika šuma. - Nadzor nad eksploatacijom šuma od strane šumskoprivrednih društava i privatnih vlasnika šuma u cilju sprečavanja nekontrolirane sječa koje mogu izazvati prirodne nesreće (bujuće, klizista, erozije zemljišta i sl.) - Kontrola uspostavljanja službe za osmatranje i dojavljivanje te opremljenost i sposobljenost šumsko priv. društava za protivpožarnu zaštitu namjenjenju zaštiti šuma.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča –grad, - velike bladnoće, - olujni vjetrovji, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	Federalno ministarstvo sa direkcijsama i javnim poduzećima Zupanijska uprava za inspekcijske poslove - redovna i izvanredna proračunska sredstva, Pomoci i donacije - Kroz redovne aktivnosti i kroz rokove utvrđene u posediniim dokumentima, planovima, programima - materijalna sredstva i oprema ministarstava i javnih poduzeća	5 6 7			

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršilac	Materijalna i druga sredstva i opterena	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
Vodoprivredne inspekције						
Nadležnost: Vodoprivredna inspekciјa obavlja inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona i propisa koji se odnose na: vode, kvalitet voda i korишћenje voda; uređenje vodotoka i vodoprivrednih objekata; eksploataciju mineralnih sirovina iz korita vodočaka (šljunak, pijesak, kamen); izgradnju objekata u vodotoku ili u blizini vodočaka; upravljanje vodoprivredom i vodenje vodoprivrednog kataстра; provođenje međudržavnih i međunarodnih obaveza za vodu; vršenje javnih ovlasti od strane javnih poduzeća za vodna područja i drugih pravnih osoba u primjeni zakona i drugih propisa o vodama; zaštitu od voda;	- Potres, - rušenja, - Velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tucă – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovji, - požar, - masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	Federalno ministarstvo sa direkcijama i javnim poduzećima Zupanijska uprava za inspekcijske poslove		- redovna i izvanredna proračunska sredstva, Pomoci i donacije		

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršilac	Materijalna i druga sredstva i opterena	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
	1	2	3	4	5	6
Inspekcija zaštite okoliša					- redovna i izvanredna proračunska sredstva, Pomoci i donacije - Kroz redovne aktivnosti i kroz rokove utvrđene u posedim dokumentima, Zupanijska uprava za inspekcijske poslove	
Nadležnost: Županijska inspekcija zaštite okoliša obavlja inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona i drugih propisa koji se odnose na: provođenje zakona i drugih propisa iz oblasti zaštite okoliša, provođenje federalnih zakona i drugih federalnih propisa, u dijelu koji je prenesen u nadležnost Županije, iz oblasti zaštite okoliša; Županijska inspekcija zaštite okoliša obavlja i sljedeće poslove: poduzima upravne i druge mјere, po obavljenom inspekcijskom nadzoru, sukladno zakonu; izrađuje analize, izvješća i informacije o obavljenim inspekcijskim pregledima iz oblasti zaštite okoliša, daje informacije i podatke, neophodne za izradu prednacrta, nacrtia i prijedloga zakona, drugih propisa i općih akata iz oblasti zaštite okoliša; izrađuje odgovarajuće materijale kojima se obavlja informiranje nadležnih tijela o stanju i problemima u oblasti zaštite okoliša i predlaganje mјera za rješavanje utvrđenih problema; uspostavlja, izraduje, vodi i održava propisane evidencije o inspekcijskom nadzoru;			- Federativno ministarstvo sa direktorijama i javnim poduzećima - materijalna sredstva i oprema ministarstava i javnih poduzeća - planovima, programima			

Aktivnosti preventivne zaštite:

- Inspeksijski nadzor nad korишtenjem prirodnih resursa u smislu zaštite od narušavanja flore i faune, što u određenim okolnostima može izazvati posljedice opasne po biljni i životinjski svjet i živote i zdravlje ljudi.

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršilac	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
Inspektorat za područje prometa, urbanizma, energetike, tehničke i termoenergetske inspekcije Županijska inspekcija za ceste Županijska inspekcija za ceste obavlja inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona i drugih propisa koji se odnose na javne ceste, njihovu gradnju, rekonstrukciju, korištenje i održavanje, upravljanje i zaštitu javnih cesta i njene infrastrukture kao i zaštitni cestovni pojas i njegovo korištenje. Županijska urbanističko-gradevinska inspekcija Županijska urbanističko-gradevinska inspekcija obavlja nadzor nad provođenjem zakona i drugih propisa koji se odnose na izradu dokumentiranih prostornog uređenja koje donosi Skupština Županije, odnosno Vlada Županije,b) izradu i provedbu Prostornog plana Županije i prostornih planova područja posebne namjene, gradnju za koju lokacijsku dozvolu izdaje nadležno ministarstvo, izgradnju građevina i zahvata koji će se odvijati na područjima dvije ili više općina, izgradnju građevina i zahvata od značaja za Županiju, izgradnju objekata u zaštićenom pojusu magistralnih i regionalnih putova izvan urbanog područja,izgradnju pilana, brenti, asfaltnih baza, objekata za drobljenje i separaciju kamena, izgradnju objekata i zahvata čiji je investitor Vlada Županije.	1 2 3 4 5 6 7	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovji, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, prometne nesreće	- redovna i izvarredna proračunska sredstva,, Pomoći i donacije - Kroz redovne aktivnosti i kroz rokove utvrđene u posedišnim dokumentima, planovima, programima	- materijalna sredstva i oprema ministarstava i javnih poduzeća Federativno ministarstvo sa direkcijsama i javnim poduzećima Županijska uprava za inspekcijske poslove	- redovna i izvarredna proračunska sredstva,, Pomoći i donacije - Kroz redovne aktivnosti i kroz rokove utvrđene u posedišnim dokumentima, planovima, programima	
Aktivnosti preventivne zaštite: -Inspeksijski nadzor iz oblasti prostornog planiranja, gradenja (aspekt opasnosti,klikanje tla, odroni) u cilju spričavanja neplanskog korištenja prostora. -Inspeksijski nadzor korištenja i održavanja izgrađenih objekata u cilju spričavanja neželjenih posljedica (mostovi, brane...)						

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršilac	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
	1	2	3	4	5	6
Županijska sanitarna inspekcija						
Županijska sanitarna inspekcija obavlja inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona i drugih propisa koji se odnose na: neposredno provođenje sanitarnog inspekcijskog nadzora u složenim situacijama, praćenje stanja higijene i poduzimanje potrebitih mјera u cilju poboljšanja higijensko-sanitarnih prilika u Županiji, mјera zaštite zdravlja stanovništva kroz zaštitu okoliša, higijensku ispravnost živežnih namirnica i predmeta opće uporabe u prometu u Županiji, praćenje novih saznanja u preventivni i usavršavanje rada općinskih sanitarnih inspektorata kroz redovne konzultacije i edukacije, primjenu propisa i obavljanje potrebnih izmjena i dopuna, zaštitu zdravja ljudi, spriječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, proizvodnju i promet živežnih namirnica i predmeta opće uporabe koji su pod sanitarnim nadzorom, proizvodnju i promet otrova i sličnih supstanci, snabdijevanje vodom i odstranjivanje opadnih voda i materijala, sanitarno-tehničke i higijenske uvjetne u javnim objektima (javni lokalni, škole, ustanove socijalne zaštite i dječje zaštite i drugo) i drugim mjestima od značaja za osiguranje sanitarne, higijenske i protuepidemijske zaštite, zdravstveno stanje uposlenih u djelatnostima i na poslovima koji su pod sanitarnim inspekcijskim nadzorom, preventivno sanitarni nadzor nad izgradnjom objekata, zabranu uporabe duhanskih proizvoda sukladno posebnim propisom.		- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča–grad, - velike bladnoće, - olujni vjetrovni, - požar, - masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- redovna i izvanredna proračunska sredstva, Pomoci i donacije			

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvрšilac	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Županijska veterinarska inspekcija Županijska veterinarska inspekcija obavlja inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona i propisa koji se odnose na: zdravstvenu zaštitu životinja, kretanje i transport, suzbijanje i otklanjanje zaraznih bolesti životinja, zdravstvenu ispravnost sirovina i proizvoda životinjskog podrijetla u proizvodnji, preradi i prometu, ispunjavanje veterinarsko-zdravstvenih uvjeta za objekte za proizvodnju proizvoda životinjskog podrijetla, njihovo držanje i uskladištenje, promet i drugo, kao i za druge objekte (za proizvodnju hrane, oplođnju i drugo), veterinarske djelatnosti, uporabu veterinarskih lijekova i sijemena za umjetno osjeničivanje; f) proizvodnju , promet i uporabu hrane za životinje, organiziranje i obavljanje veterinarske djelatnosti u veterinarskim organizacijama i samostalnoj veterinarskoj praksi, obavljanje javnih ovlasti u primjeni zakona i drugih propisa o veterinarstvu.	- potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuga – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetarovi, - požar, - masovne ljudske, životinske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	Federalno ministarstvo sa direkcijsama i javnim poduzećima Županijska uprava za inspekcijske poslove	- redovna i izvarevana proračunska sredstva, Pomoci i donacije - Kroz redovne aktivnosti i kroz rokove utvrđene u posebnim dokumentima, planovima, programima - materijalna sredstva i oprema ministarstava i javnih poduzeća			
Aktivnosti preventivne zaštite: -Nadzor nad prometom životinja u Županiji (tržnice, klaonice i transport) -Nadzor nad veterinarsko-zdravstvenom dokumentacijom u prometu životinja (veterinarska stanica, tržnice i klaonice) -Nadzor nad sprovodenjem veterinarsko zdravstvenih mjera od strane veterinara iz vet. stanica i općinskih/gradskih inspektora u domaćinstvu ili mjestu gdje se dijagnosticirala zarazna bolest životinja i zonoza (bolesti životinja i ljudi) -Nadzor nad klanjem, proizvodnjom, preradom i prometom namirnica životinskog porijekla u objektima proizvodnje, prerade i prometa. Nadzor nad prometom stočne hrane i prehrane životinja.						

II – FAZA SPAŠAVANJA / III – FAZA OTKLANJANJA POSLEDIĆA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršilac	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena	
	1	2	3	4	5	6	7
ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE će u slučaju nastanka izvanrednih situacija izraženih u vidu nesreća i opasnosti putem svojih ustrojbenih jedinica poduzeti naznačene mriere:							- Kroz redovne aktivnosti i kroz rokove utvrđene u poslednjim dokumentima, planovima, programima - materijalna sredstva i oprema ministarstava i javnih poduzeća - federalno ministarstvo sa direkcijsama i javnim poduzećima Županijska uprava za inspekcijske poslove

- Ured ravnatelja
- Odjel za stručne i zajedničke poslove
- a) inspektorat za područje rada, zaštite na radu i socijalne zaštite;
- b) inspektorat za područje trgovine, ugostiteljstva i turizma;
- c) inspektorat za područje poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, rудarstva i ekologije;
- d) inspektorat za područje prometa, urbanizma, energetike, tehničke i termoenergetske inspekcije
- e) inspektorat za područje zdravstva i veterinarstva.

- Potres,
- rušenja,
- velike poplave,
- snježni manosi,
- suša,
- tuča - grad,
- velike hladnoće,
- olujni vjetrovici,
- požar,
- masovne ljudske, životinske i biljne bolesti,
- ekspanzije eksplozije plina,
- RKB kontaminacija zraka, vode i ita,
- mine i NUS,
- prometne nesreće

U fazi spašavanja i fazi oticanja nastalih posljedica prirodne ili druge nesreće, navedene inspekcije u sastavu Županijske uprave za inspekcijske poslove, provodiće isključivo poslove i zadatke čiji je cilj smanjenje posljedica djelovanja nesreće i stvaranje normalnih uvjeta za život i rad stanovništva na ugroženom području. U tom cilju intenzivirati će inspekcijski nadzor u poduzećima, ustanovama i drugim pravnim licima koji su obavezni provoditi mjeru i postupke za dovođenje osnovnih društvenih sustava u funkciju.

Realizira zapovjedi Županijskog stožera koji se odnose na mjeru zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara putem osiguranja potrebnih inspekcijskih nadzora.

Preko Županijskog operativnog centra izvještava Županijski stožer o:

- realizaciji zapovjedi Županijskog stožera,
- drugim pitanjima od znacaja za zaštitu i spašavanje,
- o svim opasnostima po ljudi i materijalna dobra,
- poduzetim mjerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA SLUŽBI
ZAŠTITE I SPAŠAVANJA ŽZH**

U V O D

Službe zaštite i spašavanja su jedan od organizacijskih oblika civilne zaštite koji su utvrđeni u članku 36. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Služe zaštite i spašavanja se formiraju u pravnim subjektima iz članka 29. Zakona čija je redovna djelatnost bitna za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, kao što je oblast zdravstva, šumarstva, vodnog gospodarstva itd. Namijenjene su za obavljanje poslova iz svoje djelatnosti u sve tri faze zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Faza I - Faza preventivne zaštite, Faza II - Faza spašavanja i Faza III – Faza otklanjanja posljedica).

Služe zaštite i spašavanja se organiziraju na razini općine/grada, županija i Federacije Bosne i Hercegovine, zavisno od potreba utvrđenih kroz procjene ugorženosti od prirodnih i drugih nesreća. Odluku o pravnim osobama (sredinama) u kojima se formiraju službe zaštite i spašavanja, zadacima i namjeni službi, njihovoj veličini i drugim pitanjima o organiziranju službi zaštite i spašavanja donose: za općine/gradove - općinski načelnik/gradonačelnik, za županije - Vlada Županije i za Federaciju BiH -Vlada Federacije BiH.

U skladu sa navedenim Vlada Županije je donijela Uredbu o organiziranju službi zaštite i spašavanja („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 10/22 i 25/22) kojom je u Županiji formirano 8 (osam) službi zaštite i spašavanja i to:

- Služba za zaštitu od požara,
- Služba za spašavanje sa visina i drugih nepristupačnih terena (4),
- Služba za zbrinjavanje ugroženog i nastrandalog stanovništva i prvu medicinsku pomoć,
- Služba za spašavanje iz ruševina i
- Služba radio amatera

Pregled formiranih službi zaštite i spašavanja u ŽZH sa podacima o pravnim osobama i udruženjima građana u kojima su ove službe formirane nalazi se već na slijedećoj stranici ovog dijela Plana zaštite i spašavanja.

U svom daljem sadržaju u ovom dijelu Plana zaštite i spašavanja su utvrđene aktivnosti, mjere, postupci i zadaci za službe zaštite i spašavanja, za sve tri faze zaštite i spašavanja: Faza I - faza preventivne zaštite, Faza II - Faza spašavanja i Faza III – Faza otklanjanja poslj

P R E G L E D
FORMIRANIH SLUŽBI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA ŽZH

Red broj	Naziv službe zaštite i spašavanja	Naziv tijela i udruženja gdje je formirana
1	2	3
1.	SLUŽBA ZA ZAŠTITU OD POŽARA	DOBROVOLJNA VATROGASNA DRUŠTVA (DVD) DVD MOKRO DVD GORICA DVD KOČERIN DVD TIHALJINA DVD RAKITNO DVD JARE DVD TREBIŽAT
2.	SLUŽBE ZA SPASAVANJE S VISINA I DRUGIH NEPRISTUPAČNIH TERENA	GORSKE SLUŽBE SPAŠAVANJA (GSS) 1. GSS ŠIROKI BRIJEG 2. GSS LJUBUŠKI 3. HGSS POSUŠJE 4. GSS GRUDE
3.	SLUŽBA ZA ZBRINJAVANJE UGROŽENOG I NASTRADALOG STANOVNIŠTVA I PRVU MEDICINSKU POMOĆ	CRVENI KRIŽ
4.	SLUŽBA ZA SPAŠAVANJE IZ RUŠEVINA	GORSKE SLUŽBE SPAŠAVANJA (GSS) GSS ŠIROKI BRIJEG GSS LJUBUŠKI HGSS POSUŠJE GSS GRUDE
5.	SLUŽBA RADIOAMATERA	“ZAJEDNICA RADIOAMATERA HERCEG-BOSNE”- MOSTAR

SLUŽBA ZA ŽAŠTITU OD POŽARA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci		Faza	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršilac	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
		1	2	3	4	5	6	8
U fazi preventivne zaštite, Služba za zaštitu od požara će kontinuirano planirati i provoditi stručnu obuku i ospozobljavanje svih pripadnika za uspješno i efikasno vršenje zadatka, kao i planiranje i osiguranje materijalno-tehničkih sredstava i opreme neophodne za rad Službe za zaštitu od požara.	I - FАЗА PREVENTIVNA ZАШТИТА	Potres, rušenja, velike poplave, snježni nanosi, suša, tuča – grad, velike hladnoće, olujni vjetrovni, požar, masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, ekspanzije eksplozije plina, rudarske nesreće, RHB kontaminacija zraka, vode i tla, mine i NUS, prometne nesreće	Služba za zaštitu od požara	MTS i oprema Službe, MTS Koji se izuzimaju Razne pomoći	MTS i oprema Službe, MTS i oprema Službe za spasavane s vismom	Kroz redovne aktivnosti	- Proračun ŽZH, - Sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o zaštiti i spašavanju. - Sredstva udruge	- Proračun ŽZH, - Sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o zaštiti i spašavanju - Donacije
Organizira dojavu i izvješćivanje o mjestima gdje je došlo do pojave požara, utvrđuje pravac kretanja požara i određuje snage i sredstava potrebite za gašenje nastalog (uočenog) požara, o d e d uje naj p o g o d n ije p r a v c e k r e t a nja protupožarnih (vatrogasnih) postrojbi do požarista (mjesto požara), obavlja evakuaciju – izmjeljanje strojeva i uređaja, kao i tovarnih životinja, koje se u tom trenutku nalaze na ugroženom području, prema vlastitim mogućnostima obavlja gašenje požara, u tijeku gašenja požara, surađuje s drugim snagama angažiranim na gašenju požara, obavlja nadzor i organiziranje gašenja požara svih snaga angažiranih na gašenju požara, obavlja spašavanje ljudi iz zadimljenih i zapaljenih prostorija i evakuira ljudi iz objekata koji se nalaze ispred fronta požara, obavlja sprečavanje prenošenja vatre na okoline objekte, u obavljanju nabrojanih poslova ostvaruje suradnju s vetrogasnim postrojbama koje djeluju na području požara.	II - FАЗА SPAŠAVANJA	Poduzima aktivnosti i postupke kojima se umanjuju nepovoljni učinak nesreća prilikom spašavanja ugroženih ljudskih života, ostvaruje koordinaciju i suradnju s tijelima civilne zaštite i drugim pravnim i fizičkim osobama u poduzimanju postupaka za spašavanje ljudskih života i pružanje prve pomoći, surađuje s povjerenstvima za procjenju šteta, utvrđuje obim nastalih šteta na području koje je zahvaćeno požarom, osigurava prostor na kojem je bio požar, nakon gašenja požara i sudjeluje u uklanjanju uništenog materijalnog dobra na području koje je zahvaćeno požarom.	Do prestanaka potrebe za radom Službe	Od amagaziranja Službe	Od amagaziranja Službe	Do prestanaka potrebe za radom Službe, Razne pomoći i donacije	- Proračun ŽZH, - Sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o zaštiti i spašavanju - Donacije	
Poduzima aktivnosti i postupke kojima se umanjuju nepovoljni učinak nesreća prilikom spašavanja ugroženih ljudskih života, ostvaruje koordinaciju i suradnju s tijelima civilne zaštite i drugim pravnim i fizičkim osobama u poduzimanju postupaka za spašavanje ljudskih života i pružanje prve pomoći, surađuje s povjerenstvima za procjenju šteta, utvrđuje obim nastalih šteta na području koje je zahvaćeno požarom, osigurava prostor na kojem je bio požar, nakon gašenja požara i sudjeluje u uklanjanju uništenog materijalnog dobra na području koje je zahvaćeno požarom.	III - FАЗА OTKLJANJANJA	Poduzima aktivnosti i postupke kojima se umanjuju nepovoljni učinak nesreća prilikom spašavanja ugroženih ljudskih života, ostvaruje koordinaciju i suradnju s tijelima civilne zaštite i drugim pravnim i fizičkim osobama u poduzimanju postupaka za spašavanje ljudskih života i pružanje prve pomoći, surađuje s povjerenstvima za procjenju šteta, utvrđuje obim nastalih šteta na području koje je zahvaćeno požarom, osigurava prostor na kojem je bio požar, nakon gašenja požara i sudjeluje u uklanjanju uništenog materijalnog dobra na području koje je zahvaćeno požarom.	Do prestanaka potrebe za radom Službe, Razne pomoći i donacije	Od amagaziranja Službe	Od amagaziranja Službe	Do prestanaka potrebe za radom Službe, Razne pomoći i donacije	- Proračun ŽZH, - Sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o zaštiti i spašavanju - Donacije	

SLUŽBE ZA SPAŠAVANJE SA VISINA I DRUGIH NEPRISTUPAČNIH TERENA ŽZH

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci		Faza	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršilac	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7	8	
U fazi preventivne zaštite, Služba za spašavanje sa visina i drugih nepristupačnih terena, će kontinuirano planirati i provoditi stručnu obuku i osposobljavanje svih pripadnika službe za uspјešno i efikasno vršenje njenih zadataka, kao i planiranje i osiguranje MTS i opreme neophodne za rad.							- Proračun ŽZH, - Sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o zaštiti i spašavanju, - Sredstva udruge	
Tijekom trajanja prirodne ili druge nesreće, Služba za spašavanje sa visina i drugih nepristupačnih terena mora biti stalno u mobilnom stanju, i izvršavati sve zadatke iz svoje mjerodavnosti na području cijele ŽZH koje naredi Županijski stožer, zavisno od prirodne ili druge nesreće koja se desila na tom području s tim da se, po naredbi Županijskog stožera može angažirati i na cijelokupnom teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, kada se za tim ukaže neophodna potreba.	I - FАЗА PREVENTIVNA ЗАШТИТА	II - FАЗА СПАСАВАЊА	III - FАЗА ОТКЛАНЈАЊА	Služba za spašavanje sa visina	Služba za spašavanje sa visina	MTS i oprema Šlužbe, Razne pomoći i donacije	- Proračun ŽZH, - Sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o zaštiti i spašavanju, - Donacije	
Osnovni cilj ove službe u ovoj fazi je spašavanje ljudi pogodenih nesrećom. Vršenje potrage za izgubljenim ljudima u planinama, podzemnim objektima, skijalištima-lavine i smetovoj, jame.				MTS i oprema Šlužbe, Razne pomoći i donacije	Od angaziranja Šlužbe	Do prestatka potrebe za radom Šlužbe	- Proračun ŽZH, - Sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o zaštiti i spašavanju,	
Poduzima aktivnosti i postupke kojima se umanjuje nepovoljan učinak nesreće prilikom spašavanja ugroženih ljudskih života, ostvaruje koordinaciju i suradnju s tijelima civilne zaštite i drugim pravnim i fizičkim osobama u poduzimanju postupaka za spašavanje ljudskih života u složenom pristupu unesrećenome i pružanje prve pomoći.							- Proračun ŽZH, - Sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o zaštiti i spašavanju,	

SLUŽBA ZA SPAŠAVANJE IZ RUŠEVINA

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci		Faza	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršilac	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
		2	3	4	5	6	7	8
U kojoj se utvrđuju one mјere i aktivnosti zaštite od rušenja čijim poduzimanjem se sprječavaju ili ublažavaju posljedice djelovanja potresa na objekte koji mogu biti zahvaćeni tim djelovanjem.							- Proračun ŽZH,	
Preventivne mјere i aktivnosti zaštite od rušenja propisane s vrјećom zakonskom regulativom i podzakonskim propisima iz djelokruga prostornog uređenja odnosno građenja, gdje se utvrđene obaveze a seizmičkog projektiranja i građenja. Naime, prilikom projektiranja i građenja uzimaju se u obzir seizmički parametri, kako bi se utvrdile sve potrebne mјere koje imaju za cilj da pod utjecajem potresa ne dođe do strukturnih već samo do manjih oštećenja na objektima – opadanje materalra, manje pukotine u pregradnim zidovima, rušenje dимnjaka i sl.				- Sredstva ostvarena po članku 171.				
Obavlja radnje i postupke na izvidanju ruševina, pronaalaženju i spašavanju ljudi zatrpanih u ruševinama i vrši raščišćavanje ruševina, vrši vizualnu i tehničku kontrolu oštećenih objekata, vrši osiguranje oštećenih i pomjerjenih dijelova konstrukcija zgrada i objekata radi sprijecavanja zarušavanja (podgradnja, proširivanje i slično), vrši raščišćavanje ruševina kada dođe do rušenja stambenih i drugih objekata, organizira izvlačenje materijalnih dobara izvan zona rušenja; 6) organizira kontrolirano rušenje objekata koji se ne mogu sanitari, poduzima mјere na prevoženju i deponiranju gradeviinskog štta i raščišćavanju i sposobljavanju komunikacija do objekta, vrši kategorizaciju objekata u odnosu na obim oštećenja i utvrđuje neophodne sanacijske radove, u cilju sprijecavanja rušenja oštećenih objekata od njihovog naknadnog rušenja, vrši djelomičnu sanaciju oštećenih stambenih i drugih objekata, organizira izgradnju privremenih objekata za smještaj i zaštitu ugroženog i nastrandalog stanovništva, zaklona i skloništa, usjeka, šahtova, tunela i protupožarnih prepreka.			Zakona o zaštiti i spašavanju,	- Proračun ŽZH,				
Organizira aktivnosti na stvaranju smještajnih stambenih i drugih uvjeta za život ljudi na pogodenom području, vrši prikupljanje podataka i utvrđivanje obima posljedica koje su nastale djelovanjem prirode ili druge nesreće na stambene i druge zgrade i objekte na pogodenom području, pruža pomoć drugim službama i pravnim osobama u saniranju posljedica.					- Sredstva ostvarena po članku 171.		Zakona o zaštiti i spašavanju,	- Donacije

SLUŽBA RADIOAMATERA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Faza	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvrsilac	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvor finansiranja	Napomena
vrši ospozobljavanje članova i članica za zaštitu ljudi i imovine, u slučaju prirodnih i drugih nesreća u skladu sa zakonskim propisima nadležnih tijela, kako to bude utvrđeno u okviru sustava radio-veza u kritiznim situacijama	2	3	4	5	6	7	8
Koristi amaterska valna područja a u skladu sa pravilima koje je propisala Regulatorna agencija za komunikacije, u izvanrednim situacijama, pruža pomoći (u svom domenu) za očuvanje i zaštitu okoliša, sudjeluje u humanitarnim, ekološkim i drugim akcijama, te u pružanju nesebične pomoći u prirodnim, ekološkim i ostalim nesrećama.	II - FAZA SPASAVANJA	Služba radioamatera	Služba radioamatera	MTS i oprema Službe, MTS koja se izuzimaju donacije	Proračun ŽZH, - Sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o zaštiti i spašavanju, - Sredstva udruge	Proračun ŽZH, - Sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o zaštiti i spašavanju, - Donacije	
Pruža druge vrste pomoći koje Služba radio amatera može pružiti u koordinaciji s drugim službama i postrojama civilne zaštite u Županiji Zapadnohercegovačkoj	III - FAZA OTKLANJANJA	Služba radioamatera	Služba radioamatera	MTS i oprema Službe, MTS koja se izuzimaju donacije	Proračun ŽZH, - Sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o zaštiti i spašavanju, - Donacije	Proračun ŽZH, - Sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o zaštiti i spašavanju, - Donacije	

SLUŽBE ZA ZBRINJAVANJE UGROŽENOG I NASTRADALOG STANOVNJIŠTVA I PRVU MEDICINSKU POMOĆ

Aktivnosti, mјере, postupci i zadaci	Faza	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršilac	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
	1	2	3	4	5	6	7
Ova služba je organizirana u Crvenom križu ŽZH							
U fazi preventivne zaštite Crveni križ ŽZH: - kontinuirano planira i provodi stručnu i drugu obuku i osposobljavanje svih pripadnika Crvenog križa u cilju efikasnog odgovora na prirodne ili druge nesreće, - planira i organizira interne i zajedničke vježbe na razini općina/gradova i Županije u koje mogu biti uključene i druge službe i jedinice iz sustava zaštite i spašavanja u Županiji; - planira nabavku MTS-a i opreme i u vezi s tim, priprema odgovarajuću specifikaciju, kriterije izbora i potrebne referencije dobavljača i dostavlja Upravi civilne zaštite.	Potres, rušenja, velike poplave, snežni nanosi, odroni i kitanje tla, suša, tuča–grad, velike hladnoće, olujni vjetrovi, požar, masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, eksplozije plina, rudarske nesreće, RHB kontaminacija zraka, vode i tla, mine i NUS, prometne nesreće						
I - FAZA PREVENTIVNA ZAŠTITA							
Crveni križ se angažira prema potrebi za: izviđanje ugroženog terena, transport povrijeđenih i poginulih, prevoz oboljelih i nezbrinutih, prevoz spasilačkih snaga, dopremanja lijekova, hrane i drugih vidova pomoći na ugroženu lokaciju.							
- Sredstva Crvenog križa ŽZH - Proračun ŽZH, sredstva ostvarena po članku 180. Zakona o zaštiti i spasa. - Putem redovnih aktivnosti i u vrijeme angažiranja - MTS i oprema Crvenog križa ŽZH							

SLUŽBE ZA ZBRINJAVANJE UGROŽENOG I NASTRADALOG STANOVNIŠTVA I PRVU MEDICINSKU POMOĆ ŽZH

Aktivnosti, mјere, postupci i zadaci	Faza	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršilac	Materijala i druga sredstva i oprema	Rok	Izvor finansiranja	Napomena
	2	3	4	5	6	7	8
Crveni križ ŽZH u fazi spašavanja obavlja sljedeće: - pruža prvu pomoć nastradalom stanovništvu na licu mjesta, vrši trijažu i u saradnji sa službama za medicinsku pomoć i medicinskim jedinicama povrijedene upućuje na daljnje zbrinjavanje; - u saradnji sa zdravstvenim ustanovama organizuje akcije dobrovoljnog darivanja krvи, organizira smještaj i zbrinjavanje nepovrijetenog stanovništva sa ugroženog područja, što podrazumijeva osiguranje privremenog smještaja, prehranu i higijensko – sanitarnih uvjeta; - pruža psiho – socijalnu podršku stanovništvu, organizira rad službe traženja, a po potrebi i kućnu njegu za stare i osobe sa posebnim potrebama; - po potrebi osvaruje saradnju sa Međunarodnom federacijom društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca (IFRC) i Međunarodnim komitetom Crvenog križa (ICRC) s ciljem prihvatanja i distribucije međunarodne pomoći, - u izvršavanju navedenih zadataka u akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara ostvaruje saradnju s drugim službama i postrojbama civilne zaštite.		- Zemljotres, rušenja, - velike poplave, snijžni nanosi, suša, tuča – grad, - velike hladnoće, olujni vjetrovи, požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RHB kontaminacija zraka, vode i tla, mine i NUS, - prometne nesreće			- Proragun ŽZH, sredstva ostvarena po članu 180. - Od angaziranija Crvenog križa ŽZH - MTS i oprema Crvenog križa ŽZH	Zakona, - Proragun ŽZH, sredstva ostvarena po članu 180.	
			- Crveni križ ŽZH			- MTS i oprema Crvenog križa ŽZH	
						- Crveni križ ŽZH	
SPASAVANJA II - FAZA	III - FAZA	OTKLJANJANJA POSLJEDICA					

DOKUMENT BROJ: III – 5

AKTIVNOSTI, MJERE I POSTUPCI I ZADACI JAVNIH PODUZEĆA ŽZH

**AKTIVNOSTI NA ZAŠТИĆU I SPAŠAVANJU LJUDI I
MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA**

JAVNIH PODUZEĆA

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mјere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
U izvršenju poslova na zaštiti i spašavanju pravne osobe – javna poduzeća provode: - odgovarajuće pripreme, za organiziranje i vršenje poslova zaštite i spašavanja, - donose i razrađuju planove zaštite i spašavanja za svoje djelovanje u zaštiti i spašavanju, - pripreme za zaštitu i spašavanje vlastitog ljudstva i materijalnih dobara, - planiraju i osiguravaju MTS-a i opremu za provođenje mјera zaštite i spašavanja i - formiraju postrojbe i određuju povjerenike civilne zaštite, - vrše opremanje postrojbe i povjerenike potrebnom opremom i sredstvima i zaštiti i spašavanju, kao i svih zaposlenika. - vrše osposobljavanje postrojbi i povjerenika za njihovo sudjelovanje u zaštiti i spašavanju poslova, svakodnevno, kao i ostale poslove iz svog djelokruga za koje su registrirani (osnovani). Obveza organiziranja i vršenja poslova zaštite i spašavanja u javnim poduzećima ima za cilj: - organiziranje i sprovodenje priprema koje su u funkciji zaštite i spašavanja zaposlenika i materijalnih dobara koja prema procjeni mogu biti ugrožena od prirodnih i drugih nesreća. Taj dio aktivnosti odnosi se na pripreme za vlastitu zaštitu. - da se mogu angažirati na zaštiti i spašavanju ugroženog ljudstva i materijalnih dobara, odnosno na otklanjanje posljedica nastalih na širem području (van objekata javnog poduzeća) kada to naredi nijetodavno tijelo vlasti (Županijski stožer). U slučaju postojanja neposredne opasnosti od nastajanja prirodne i druge nesreće u javnim poduzećima se: - aktivira stožer civilne zaštite (ako je formiran) ili drugo tijelo na zaštitu i spašavanju, - prikupljaju podaci o prijetecim opasnostima i viši utvrđivanje razmjera tih opasnosti; - aktiviraju odgovarajuće službe poduzeća i sredstava za zaštitu i spašavanje.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča – grad, - olujni vjetrovni, hladnoće, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - promene nesreće	nesreća drugsih poduzeća u kojima se obavlja transporta, opskrbe, uslužne, vlasništva, hidrometeorologije, seismologije, ekologije i sumarske, poljoprivrede, kemijske i petrokemijiske industrije, građevinarstva, sumarske drustva i druge pravne osobe (u daljem tekstu: pravne osobe) koje obavljaju djelatnosti iz područja: zdravstva, veterinarstva, stambenih i komunalnih poslova, vodoprivrede, programa id. - Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u posediniim dokumentima, planovima, - javna poduzeća	4 3 2 1	5 6 7		

JAVNA PODUZEĆA

II - FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna druga sredstva i oprema	Rok financiranja	Napomena
Tijekom vođenja akcija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, javna poduzeća su dužna: - provoditi odluke Županijskog stožera koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja na području na kojem se nalaze objekti tih poduzeća. Ako mjerodavna tijela javnih poduzeća, u okviru obavljanja svoje redovite djelatnosti, utvrdi postojanje određene opasnosti od prirodne nepogode, tehnološke, ekološke ili druge nesreće, dužna su podatke o takvoj opasnosti odmah dostaviti najbližem operativnom centru civilne zaštite ili službi civilne zaštite općine grada ili najbližoj policijskoj upravi.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča -grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske,	- životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	<i>gradevinarska, transportna, sportske, ugostiteljska, varoča, poljoprivredna, remarska, petrokemijске industrije, rudarska, stambeni i komunalnih poslova, zdravstva, sumarska, osobе) koje obavljaju djelatnosti iz područja: zdravstva, vetrinarska, Gospodarska društva i druge pravne osobe (u skladu sa zakonom o pravne</i>	6	8

- javna poduzeća

- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinih dokumentima, planovima, programima itd.

- javnih poduzeća

JAVNA PODUZEĆA**III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA**

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalni i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
Nakon prestanka djelovanja prirodne ili druge nesreće u javnim poduzećima se poduzimaju mјere i postupci za ublažavanje i otklanjanje posljedica nastalih od prirodnih i drugih nesreća i to: - angažiranjem stručnih ekipa (zdravstvenih, veterinarskih, komunalnih i drugih) i odgovaraјućih postrojbi civilne zaštite za provođenje asanacije; - stvaranje uvjeta za normaliziranje života ljudi i rada na ugroženom području; - prikupljanje podataka i utvrđivanje obima posljedica nastalih od djelovanja prirodne i druge nesreće; - provođenje zdravstvenih i higijensko-epidemioloških mјera zaštite i neposredne posljedice izazvane prirodnom ili drugom nesrećom.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - suša, - tuča –grad, - velike gladnoće, - olujni vjetrovii, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspozicije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - promene nesreće	spasavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća seizmologije, geologije i drugih oblasti u kojima se obavljaju delatnosti od znakala za zaštitu i gradačevinska transpora, opštete, neštete, vrtogasstva, hidrometeorologije. poljoprivrede, kemijske i petrokemijske industrije, rudarstva, djelatnosti iz : zdravstva, vetrinarijstva, stambenih i komunalnih poslova, vodoprivrede, sumarstva, Gospodarska djelatna i druge pravne osobe (u deljem tekstu: pravne osobe) kofu obavljaju - Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u posedimim dokumentima, planovalima, programima itd. - Javna poduzeća	- -	5 6	7	

DOKUMENT BROJ - IV

**DOKUMENT O MJERAMA ZAŠTITE I
SPAŠAVANJA**

DOKUMENT BROJ- IV – 1

**SKLANJANJE LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA**

SKLANJANJE LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA

Da bi se posljedice po ljudi i materijalna dobra od mirnodopskih i ratnih havarija na nuklearnim reaktorima, elektranama i drugim nuklearnim postrojenjima i od upotrebe nuklearnog oružja sprječile i smanjile njihove posljedice potrebno je planirati i provoditi mjeru sklanjanja ljudi i materijalnih dobara.

Županija Zapadnohercegovačka (u dalnjem tekstu: Županija odnosno ŽZH) i općine/gradovi su nositelji ove mjere zaštite i spašavanja i u skladu djeluju u izvršavanju zadaća iz svoje mjerodavnosti. Ta organizacija i djelovanje utvrđuje se planovima sklanjanja ljudi i materijalnih dobara u tri faze: faza preventivne zaštite, faza spašavanja i faza otklanjanja nastalih posljedica.

1. **Faza preventivne zaštite** – u ovoj fazi planiraju se mjeru sklanjanja ljudi i materijalnih dobara da bi se umanjile posljedice po ljudi i materijalna dobra i to u:

1.1. U djelokrugu zakonodavstva

Županija i općine/gradovi kroz razvoj zakonskog okvira vrše:

- usklajivanje svih zakonskih i provedbenih propisa,
- provode zakone i druge provedbene propise: Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj 23/20), (u dalnjem tekstu:Zakon o zaštiti i spašavanju), Zakon o prostornom uređenju ("Narodne Novine Županije Zapadnohercegovačke" broj 4/99, 15/01, 10/03, 18/11)
Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 02/06, 72/07, 32/08, 4/10, 45/10, 85/21 i 92/21), **Uredba o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja** („Službene novine Federacije BiH“, br. 63/04 i 50/07), **Uredbu o mjerilima, kriterijima i načinu izgradnje skloništa i tehničkim normativima za kontrolu ispravnosti skloništa** („Službene novine Federacije BiH“, broj 21/05 i 59/07).

1.2. U djelokrugu prostornog planiranja i građenja:

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša i druga tijela iz ovog područja u općinama/gradovima:

- izrađuju i provode planska dokumenata prostornog uređenja (planiranje i izgradnja skloništa i zaklona),
- vrše inspekcijski nadzor po pitanjima planiranja i izgradnje skloništa i zaklona.

1.3. U djelokrugu zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara:

Općinske/gradske službe civilne zaštite:

- održavaju i čuvaju u ispravnom stanju postojeća skloništa i zaštitne objekte,
- vrše procjenjivanje mogućnosti sklanjanja na ugroženim područjima u odnosu na postojeći sklonišni prostor i broj stanovnika,
- utvrđuju stupanj otpornosti postojećih skloništa, njihovu funkcionalnost i opremljenosti (tehnički pregled postojećih skloništa), sačinjavaju kartografski pregled mreže skloništa – ucrtane lokacije skloništa i zaklona,
- formiraju postrojbe specijalizirane namjene za upravljanje i održavanje skloništa i zaklona,
- određuju povjerenike civilne zaštite,
- izrađuju naputke za održavanje reda u skloništu.

2. Faza spašavanja

U ovoj fazi Uprava civilne zaštite Županije Zapadnohercegovačke(u dalnjem tekstu: Uprava civilne zaštite), i općinske/gradske službe civilne zaštite vrše:

- uzbunjivanje stanovništva (znak opće opasnosti, putem radija, TV ili na drugi način),
- izdaju zapovjedi za oslobođanje skloništa izdanih pod zakup i njihovo stavljanje u funkciju sklanjanja ljudi i materijalnih dobara (u roku od 24 sata)
- vrše sklanjanje stanovništva u skloništa i zaštitne objekte (zaposjedanje skloništa),
- osiguravaju red u skloništima i zaštitnim objektima na način propisan u naputku za održavanje reda u skloništu,

U ovoj fazi upravljanje skloništima i zaštitnim objektima vrše postrojbe specijalizirane namjene u općinama/ gradovima i povjerenici civilne zaštite.

3. Faza otklanjanja posljedica

U ovoj fazi, nakon proglašenja prestanka stanja prirodne ili druge nesreće tijela koja su upravljala skloništima i zaštitnim objektima organiziraju napuštanje iz skloništa i izmještaju stanovništvo u njihove domove i dalje postupaju po naputku za održavanje reda u skloništu (ostavljaju ga u čistom i ispravnom stanju).

DOKUMENT BROJ- IV – 2

**EVAKUACIJA LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA**

EVAKUACIJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA

Zbog djelovanja određenih prirodnih i drugih nesreća (potresi, odronjavanje, klizanje i slijeganje tla, poplave, rušenja ili prelivanja brana na akumulacijama i požari), a u cilju spašavanja ljudi i materijalnih dobara od opasnosti i posljedica koje one sobom nose, planira se i provodi evakuacija ljudi i materijalnih dobara. Organiziranje i uskladeno djelovanje nositelja aktivnosti evakuiranja ljudi i materijalnih dobara i njihovih zadaća utvrđuje se u Planu evakuacije ljudi i materijalnih dobara u tri faze, i to:

1.1. Faza preventivne zaštite - U ovoj fazi, planiraju se odgovarajuće mjere s ciljem učinkovite evakuacije ljudi i materijalnih dobara u slučaju nastanka prirodnih ili drugih nesreća koje se odnose na sljedeće:

1.2. U djelokrugu zakonodavstva

Županijska i općinska/gradska tijela uprave kroz razvoj zakonskog okvira:

- redovito vrše izmjene i dopune postojećih zakona i provedbenih propisa, u smislu njihovog poboljšanja i reguliranja mjere evakuacije ljudi i materijalnih dobara (ažuriranje baza podataka o raspoloživim resursima potrebnim za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara),
- provode zakone i druge provedbene propise: Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave ŽZH ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 17/09, 17/11 i 9/22) Zakon o Federalnim robnim rezervama ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/99), Zakon o trgovini („Službene novine Federacije BiH“ broj: 64/04 i 12/05), Zakon o Crvenom križu Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 28/06), Zakon o zaštiti i spašavanju, Zakon o prostornom uređenju ("Narodne Novine Županije Zapadnohercegovačke" broj: 4/99, 15/01, 10/03, 18/11) Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije BiH („Službenenovine Federacije BiH“, broj 02/06, 72/07, 32/08, 4/10, 45/10, 85/21 i 92/21), Uredba o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja („Službene novine Federacije BiH“, broj: 63/04 i 50/07).

1.3. U djelokrugu prostornog planiranja i građenja:

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH i druga tijela:

- izrađuje i primjenjuje planska dokumenata prostornog uređenja za razinu Županije i u okviru njih planira mjere evakuacije ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, primjenjuje zakonske i podzakonske propise o načinu gradnje stambenih, poslovnih, industrijskih, infrastrukturnih objekata i prema potrebi vrše njihove izmjene i dopune,
- u skladu s Programom razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Županiji Zapadnohercegovačkoj za razdoblje od 2022 do 2028 (u dalnjem tekstu: Program razvoja) izrađuju projekte od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara, i to:
  - a) „Zaštita od potresa, mjere i postupci za smanjenje ugrožavanja“.

1.4. U djelokrugu prometa i komunikacija

Ministarstvo gospodarstva ŽZH-sektor prometa i veza:

- upravlja regionalnim cestama na prostoru Županije, brinu o zaštiti, rekonstrukciji, izgradnji, upravljanju i održavanju regionalnih i drugih cesta na području Županije,
- izrađuju bazu podataka o pravnim osobama čija je djelatnost prijevoz putnika i o putničkim prijevoznim sredstvima koja će biti na raspolaganju za slučaj evakuacije ljudi i materijalnih dobara,
- ostvaruju suradnju sa Ministarstvom unutarnjih poslova ŽZH – policijom, koja će tijekom evakuacije osigurati sigurnost prometnica i odrediti pravce kretanja evakuiranog stanovništva i materijalnih dobara.

1.5. Djelokrug zdravstva:

Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi i druge zdravstvene ustanove trebaju osigurati zdravstvenu zaštitu stanovništva tijekom evakuiranja kroz pružanje primarne i druge zdravstvene zaštite i eventualno zbrinjavanje povrijeđenih i oboljelih u zdravstvene ustanove.

1.6. U djelokrugu zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća

U skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju i drugim provedbenim propisima , na razini Županije i općina/gradova vrši se:

- a) organiziranje, pripremanje i obučavanje stožera, postrojbi i povjerenika civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja,
- b) njihovo opremanje i osposobljavanje za djelovanje u akcijama zaštite i spašavanja,
- c) u skladu s Programom razvoja izrada projekta od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara:
- d) Procjena resursa Županije za potrebe zaštite i spašavanja,

2. Faza spašavanja

Kad se provodi evakuacija s područja jedne ili više općina/gradova na područje druge ili više općina/gradova na području Županije, Županijski stožer civilne zaštite(u dalnjem tekstu: Županijski stožer), koordinira aktivnosti sa općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite i na temelju procjene ili na zahtjev općinskih/gradskog stožera civilne zaštite, zapovijeda:

- a) uporabu službi za zaštitu i spašavanja na pružanju pomoći ugroženim općinama/gradovima za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara,
- b) uporabu snaga i materijalno – tehničkih sredstava pravnih osoba u Županiji,
- c) distribuciju sredstava iz robnih rezervi, prema evidenciji koja bi se trebala voditi u skladu s „Programom osiguranja minimuma sredstava robnih i drugih zaliha za potrebe zaštite i spašavanja, a prema Programu razvoja,
- d) angažira policijska tijela Županije, zbog sigurnosti prometa tijekom evakuacije, zaštite imovine i osiguranja javnog reda i mira na ugroženom području,
- e) angažira pravne osobe čija je djelatnost prijevoz putnika i njihova putnička prijevozna sredstva za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara,
- f) putem Županijskog operativnog centra civilne zaštite(u dalnjem tekstu: Županijski operativni centar), uspostavlja stalnu komunikaciju i veze sa Federalnim i općinskim/gradskim centrima civilne zaštite (veza dokument broj I Plana),
- g) putem Federalne uprave civilne zaštite traži pomoć Oružanih snaga BiH,
- h) putem Federalne uprave civilne zaštite traži međunarodnu pomoć,
- i) redovito informira javnost o stanju na ugroženom području,

Pored navedenog, Županijski stožer, na zahtjev grada/načelnika, a na prijedlog Županijskog povjerenstva za procjenu štete donosi odluku o dodjeli jednokratne novčane pomoći za žurne intervencije općinama/gradovima za troškove prijevoza, smještaja, prehrane evakuiranog stanovništva, kao i za osposobljavanje putnih i infrastrukturnih komunikacija.

Ukoliko procjeni da je to potrebno, Županijski stožer općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite zapovijeda:

- a) da izvrše procjenu stanja na ugroženom području (broj i kategorije stanovnika koji se evakuiraju, potrebe za prijevoznim sredstvima, osiguranju prometnica, policijskom osiguranju, medicinskom zbrinjavanju, prehranom i dr.) i utvrde potrebe za eventualnim angažiranjem službi zaštite i spašavanja koje su formirane na razini Županije,
- b) da prate provođenje evakuacije stanovništva i materijalnih dobara u općinama/gradovima koje vrše evakuaciju, odnosno u općinama/gradovima koje vrše prihvat evakuiranog stanovništva i prema potrebi pružaju odgovarajuću stručnu i drugu pomoć,
- c) angažiranje postrojbi civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, te njihovih materijalno – tehničkih sredstava, s područja jedne općine/grada i njihovo raspoređivanje na ugrožena područja druge općine/grada,

- d) angažiranje pravnih osoba čija je djelatnost prijevoz putnika i njihova putnička prijevozna sredstva za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara,
- e) izuzimanje postojećih objekata za smještaj evakuiranih ljudi i materijalnih dobara i određivanje mesta za smještaj ugroženih (škole, hoteli, sportske dvorane, šatori i sl.) u tim objektima koji se nalaze na području neugroženih općina/gradova - veza dokument broj: IV – 3,
- f) Suradnju s humanitarnim i nevladinim organizacijama koje egzistiraju na području Županije,

3. Faza otklanjanja posljedica

Zbog nastalih posljedica i šteta na ugroženom području, Vlada Županije Zapadnohercegovačke (u dalnjem tekstu: Vlada Županije), aktivira Županijsko povjerenstvo za procjenu štete koje vrši procjenu štete na cjelokupnom području zahvaćenom prirodnom ili drugom nesrećom.

Županijski stožer i Vlada Županije, na prijedlog Županijskog povjerenstva za procjenu štete, donosi odluku o dodjeli jednokratne novčane potpore općinama/gradovima za saniranje posljedica prirodne ili druge nesreće, iz svih raspoloživih sredstava u Proračunu Županije, za:

- rekonstrukciju oštećenih objekata stanovanja i izgradnju novih,
- rekonstrukciju i izgradnju infrastrukturnih objekata,
- plaćanje troškova evakuacije (prijevozna sredstva, smještaj, prehrana, rehabilitacija) i dr.
- vrši raspodjelu pomoći po prioritetima

Vlada Županije, odnosno resorna ministarstva uz koordinaciju Županijskog stožera, poduzimaju daljnje mjere i koordinira aktivnosti sa općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite. Te aktivnosti odnose se na:

- procjenu stanja na ugroženom području (broj uništenih i oštećenih objekata, prioritetna rekonstrukcija i dr.)
- povrat evakuiranog stanovništa na vlastita ognjišta,
- osiguranje osnovnih uvjeta za život (hrana, odjeća, obuća, voda za piće),
- žurnu popravku kuća, stambenih i drugih objekata, koji se mogu popraviti, radi povratka evakuiranog stanovništva,
- u nedostatku smještajnog prostora, produženi boravak u objektima u kojima su već smješteni,
- rehabilitacija evakuiranih osoba

Nakon, što je odlukom Vlade Županije prestalo angažiranje Županijskog stožera sve zadaće iz faze otklanjanja posljedica preuzimaju redovna tijela vlasti Županije i općina/gradova.

Pregled kategorija stanovništva koji podliježu djelomičnoj evakuaciji:

- teško ranjeni i bolesni, invalidi preko 60% invalidnosti,
- stari i iznemogli građani,
- trudnice,
- majke s djecom do sedam godina, odnosno dvoje ili više djece s deset godina,
- djeca i učenici osnovnih škola,
- druge osobe za koje se ocjeni da nemaju uvjeta za život i učinkovitu zaštitu na ugroženom području.

Popis pravnih osoba koja se bave linijskim prijevozom putnika na području Županije i sa sjedištem u Županiji:

- 1., „MIŠKIĆ- BUS“- Široki Brijeg
2. „AUTOHERC“ - Grude
3. „TMT tours “- Ljubuški
4. „AUTOTRANSPORT“- Ljubuški
5. „BUS POSUŠJE“ - Posušje
6. „LAGUNA“ d.o.o. – Posušje
7. „INĐILOVIĆ“ d.o.o. - Posušje

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Ivržitelji	SURADUJE	Napomena
R / B	Uzrok	Postjedice	2.	3.	4.
1	Djelovanje određenih prirodnih i drugih nesreća (potresi, odronjavanje, klizanje i slijeganje tla, poplave, rušenja ili prelijevanja hrana na akumulacijama i požari), za posljedicu mogu imati:	a) ljudske žrtve, b) povrede i oboljenja ljudi, c) uništenje i oštecenje stambenih i poslovnih objekata, d) uništenje i oštecenje infrastrukturnih objekata (mostova, prometnica, vodovoda, traftostanica idr.), e) velike ekonomske štete Posebna zadaća u prevenciji u je realizacija akcijskih planova iz „Programa razvoja“ i pokretanje izrade projekata: - „Zaštita od potresa, mjere i postupci za smanjenje ugrožavanja“ - „Procjena resursa ŽZH za potrebe zaštite i spašavanja“	Kako bi se preventivale posljedice po ljudi od navedenih prirodnih i drugih nesreća i učinkovito provela evakuacija ljudi i materijalnih dobara, u ovoj fazi planiraju se sljedeće mjere: 1.1. Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH i druga tijela uprave na nižim razinama organiziranja: - izradjuju i primjenjuju planska dokumenata prostornog uređenja od znacaja za Županiju i u okviru njih planiraju mjerne evakuacije ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, - primjenjuju zakonske i podzakonske propise o načinu gradnje stambenih, poslovnih, industrijskih, infrastrukturnih objekata i prema potrebi vrše njihove izmjene i dopune, 1.2. Iz djelokruga prometa i komunikacija: - zaštita, rekonstrukcija, izgradnja, upravljanje i održavanje regionalnih i drugih puteva, - izrada baze podataka o pravnim osobama čija je djelatnost prijevoz putnika i o putničkim prijevoznim sredstvima koja će biti na raspolaganju za slučaj evakuacije ljudi i materijalnih dobara, - ostvarivanje suradnje sa Ministarstvom unutarnjih poslova – policijom, koje će tijekom evakuacije osigurati sigurnost prometnica i odrediti pravce kretanja evakuiranog stanovništva i materijalnih dobara. 1.3. U zdravstvu - osiguranje zdravstvene zaštite stanovništva tijekom evakuiranja. 1.4. Iz djelokruga zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara a) organizira, priprema i obučava stožere, postrojbe i pojverenike civilne zaštite i službe zaštite i spašavanja, b) vrši njihovo opremanje i osposobljavanje za djelovanje u akcijama zaštite i spašavanja	Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva I zaštite okoliša ŽZH Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, Ministarstvo gospodarstva ŽZH, Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH, Uprava civilne zaštite ŽZH	- Službe za upravu općina/gradova - Općinske/gradska službe civilne zaštite - Mjerodavna federalna tijela uprave iz predmetnih područja
EVAKUACIJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA					

II FAZA - SPAŠAVANJE

PRIRODNA NESREĆA			Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	NOSITELJI	IZVRŠITELJI	SURADNICI
R / B	uzrok	Posljedice				
T	Z.	J.				
1	Kad dođe do određenih prirodnih i drugih nesreća (potresi,, klijanje i slijeganje tla, poplave, rušenja ili prelivanja brana na akumulacijama i požari), za posljedicu imaju:	a) ljudske žrtve, b) povrede i oboljenja ljudi, c) uništenje i oštećenje stambenih i poslovnih objekata, d) uništenje i oštećenje infrastrukturnih objekata (mostova, prometnica, vodovoda, traftostanica idr.), e) velike ekonomske štete	Županijski stožer, usmjerava i koordinira aktivnosti na evakuaciji ljudi i materijalnih dobara sa općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite i na temelju procjene o stanju na ugroženom području ili na zahtjev općinskih/gradskog stožera civilne zaštite, zapovjeda: 1. uporabu strukture civilne zaštite Županije na pružanju pomoći ugroženim općinama/gradovima za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara (službe za zaštitu i spašavanje,povjerenici i postrojbe civilne zaštite) 2. uporabu snaga i materijalno –tehničkih sredstava pravnih osoba u Županiji 3. distribuciju sredstava iz Županijskih robnih rezervi, 4. angažira Ministarstvo unutarnjih poslova zbog sigurnosti prometa tijekom evakuacije, zaštite imovine i osiguranja javnog reda i mira na ugroženom području, 5. angažira pravne osobe čija je djelatnost prijevoz putnika i njihova putnička prijevozna sredstva za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara, 6. putem Županijskog operativnog centra uspostavlja stalnu komunikaciju i veze sa Federalnim i općinskim/gradskim službama civilne zaštite – veza dokument broj I Plana ,	-Županijski stožer, -Uprava civilne zaštite ŽZH, - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Policijske uprave i policijske stanice - Ministarstvo gospodarstva ŽZH,	-Služba za zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva -Služba za zaštitu i spašavanje s visina	-Federala uprava civilne zaštite, - Mjerođavna federalna ministarstva, - Oružane snage Bosne i Hercegovine, -Humanitarne organizacije i građani

EVAKUACIJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA

IIFAZA - SPAŠAVANJE

PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi		NOSITELJI	IZVRŠITELJI	SURADNICI
R / B	uzrok	Postljedice				
1	Z.	Kad dođe do određenih prirodnih i drugih nesreća (potresi, klizanje i slijeganje tla, poplave, rušenja ili prelijevanja brana na akumulacijama i požari), za posljedicu imaju:	Općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite zapovjeda: a) da izvrše procjenu stanja na ugroženom području (broj i kategorije stanovnika koji se evakuiraju, potrebe za prijevoznim sredstvima, osiguranju prometnica, policijskom osiguranju, medicinskom zbrinjavanju, prehranom i dr.) i utvrdi potrebe za eventualnim angažiranjem službi zaštite i spašavanja koje su formirane na razini Županije, b) da prati provođenje evakuacije stanovništva i materijalnih dobara u općinama/gradovima koje vrše evakuaciju, odnosno u općinama/gradovima koje vrše prihvat evakuiranog stanovništva i prema potrebi pružaju odgovarajući stručnu i drugu pomoć, c) angažiraju postrojbi civilne zaštite i spašavanja, te njihovih materijalno – tehničkih sredstava, s područja jedne općine/grada i njihovo raspoređivanje na ugrožena područja druge općine/grada, d) angažiraju pravnih osoba čija je djelatnost prijevoz putnika i njihova putnička prijevozna sredstva za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara, e) izuzimanje postojećih objekata za smještaj evakuiranih ljudi i materijalnih dobara i određivanje mjesta za smještaj ugroženih (škole, hoteli, sportske dvorane, šatori i sl.) u tim objektima koji se nalaze na području neugroženih općina/gradova - veza dokument broj: IV – 3, f) suradnju s humanitarnim i nevladnim organizacijama koje egzistiraju na području Županije, e) velike ekonomiske štete	- Općinski/gradski stožeri civilne zaštite, - Općinske/gradske službe za civilnu zaštite, -- - Općinska/gradska tijela uprave mjerodavna za: promet, komunikacije, gospodarstvo i zdravstvo.	- Postrojbe civilne zaštite i spašavanja općini/gradu - Povjerenici civilne zaštite - Mjerođavna općinska/gradska tijela uprave -Pravne osobe čija je djelatnost prijevoz putnika	Humanitarnie organizacije i građani

EVAKUACIJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA

III – FAZA - OTKLANJANJE NASTALIH POSLJEDICA

PRIRODNA NESREĆA			Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	NOSITELJI	IZVRŠITELJI	SURADNICI
r / b	Uzrok	Posljedi će	4.	5.	6.	7.
1.		Nakon prestanka djelovanja prirodnih i drugih nesreća kojima su bili ugroženi ljudi i materijalna dobra izdvajaju se sljedeće mjere na saniranju tih posljedica:	Vlada Županije, odnosno resoma ministarstva uz koordinaciju sa općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite u cilju povratka evakuiranog stanovništva u svoje domove. Te aktivnosti odnose se na: - procjenju stanja na ugroženom području (broj uništenih i oštećenih objekata, prioritetna rekonstrukcija i dr.) - povrat stanovništa koji se mogu vratiti u svoje domove, - osiguranje osnovnih uvjeta za život (hrana, odjeća, obuća, voda za piće), - žurnu popravku kuća, stambenih i drugih objekata, koji se mogu popraviti, - u nedostatu smještajnog prostora, produženi boravak u objektima u kojima su već smješteni, - rehabilitacija evakuiranih osoba Zbog nastalih posljedica i štete na ugroženom području, Vlada Županije, aktivira Županijsko povjerenstvo za procjenu štete koje vrši procjenju štete na cijelokupnom području zahvaćenom prirodom ili drugom nesrećom. Vlada Županije, na prijedlog Županijskog povjerenstva za procjenu štete, donosi odluku o dodjeli jednokratne novčane pomoći općinama/gradovima za saniranje posljedica prirodne ili druge nesreće, sukladno važećim propisima, za: - rekonstrukciju oštećenih objekata stanovanja i izgradnju novih, - rekonstrukciju i izgradnju infrastrukturnih objekata, - plaćanje troškova evakuacije (prijevozna sredstva, smještaj, prehrana, rehabilitacija) i dr. Nakon što je odlukom Vlade Županije prestalo angažiranje Županijskog stožera, sve zadatce iz faze oklanjanja posljedica preuzimaju tijela vlasti Županije i općina/gradova.	-Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, -Županijski stožer, -Uprava civilne zaštite ŽZH, - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva ŽZH. - Županijsko povjerenstvo za procjenu štete, -Općinske/gradske službe za civilnu zaštitu	Poduzeća koja se bave visokogradnjom i niskogradnjom i pravne osobe i gospodarska društva mjerodavna za stambene i komunalne djelatnosti, područje prometa i komunikacija Općinska tijela mjerodavna za: -Zdravstvo -Prostorno uređenje i građenje, -Promet i komunikacije, -Robne zalihu, -Općinska/gradska povjerenstva za procjenu štete, -Općinske/gradske	Humanitarne organizacije i građani

EVAKUACIJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA

ZBRINJAVANJE LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA

Da bi se posljedice po ljudi i materijalna dobra od pojave određenih prirodnih i drugih nesreća (potresa, požara, poplave, rušenja ili prelijevanje brana na akumulacijama i požara) spriječile, smanjile njihove posljedice i što brže osigurali uvjeti za život ljudi na ugroženom području potrebno je planirati i provoditi zbrinjavanje ugroženih i stradalih. Organiziranje i usklađeno djelovanje nositelja aktivnosti zbrinjavanja ugroženih i stradalih (službe za upravu općine/grada) i njihovih zadaća utvrđuje se u Planu zbrinjavanja ugroženja i stadalih, i to u tri faze:

1. **Faza preventivne zaštite – Županijska ministarstva i druga tijela županijske uprave provode mjere za zbrinjavanje ugroženih i stradalih u okviru svoje redovite djelatnosti koje se odnose na sljedeće:**

1.1. U djelokrugu prostornog planiranja, građenja i urbanizma:

- a) Ministarstvo prostornog uredjenja, graditeljstva i zaštite okoliša izrađuje i primjenjuje planska dokumenata prostornog uređenja za razinu Županije i u okviru njih planira mjeru zaštite zbrinjavanja ugroženih i stradalih,
- b) uspostavlja jedinstveni informacijski sustav u oblasti prostornog planiranja - izrađuje bazu podataka u okviru tog sustava koja će sadržavati podatke o područjima koja su ili koja mogu biti ugrožena od pojedinih prirodnih ili drugih nesreća, mikro i makro područja za pružanje maksimalne zaštite ljudi i materijalnih dobara u kojima se može osigurati minimalan stupanj smještajnih kapaciteta (vikend naselja, turistička naselja, kampovi i slično),
- c) u skladu s Programom razvoja izrađuju projekte od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara, i to projekt-, „Zaštita od potresa, mjeru i postupci za smanjenje ugrožavanja“.

1.2. U djelokrugu turizma:

Ministarstvo gospodarstva i druga tijela na nižim razinama organiziranja raspolažu podacima o turističkim područjima i objektima (hoteli, moteli, apartmani i sl.) pogodnim za smještaj ugroženog stanovništva.

1.3. U djelokrugu trgovine i robnih zaliha:

Ministarstvo gospodarstva, tijela za robne rezerve i druga tijela iz ovih djelatnosti na nižim razinama organiziranja raspolažu podacima:

- o raspoloživim zalihama i potrebama u životnim namircicama i opremi potrebnoj za zbrinjavanje ugroženog stanovništva u slučaju prirodne ili druge nesreće,
- o sklađašnjim i drugim objektima u kojima će se prema potrebi osnivati logistički centri,
- o trgovačkim poduzećima i drugim pravnim osobama koja će u slučaju prirodne ili druge nesreće vršiti opskrbu i distribuciju roba široke potrošnje,
- U skladu s “Programom razvoja” izrađuju projekte od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara: „Program osiguranja minimuma sredstava robnih i drugih rezervi za potrebe zaštite i spašavanja ljudi, kao dio spremnosti i odgovora na nastanak prirodne i druge nesreće“.

1.4. U djelokrugu zdravstva:

Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi i druga tijela iz zdravstva, na svim razinama organiziranja trebaju sačiniti bazu podataka o zdravstvenim ustanovama i njihovim kapacitetima za slučaj nastanka prirodne ili druge nesreće – veza dokument broj IV -9.

1.5. U djelokrugu obrazovanja:

Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa i druga tijela na svim razinama organiziranja raspolažu podacima o osnovnim, srednjim i visokoškolskim ustanovama i mogućim alternativnim objektima za provođenje politike obrazovanja.

1.6. U djelokrugu zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća:
U skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju i drugim provedbenim propisima donesenim na temelju Uprava civilne zaštite, na razini Županije i općina/gradova vrši:

- a) organiziranje, pripremanje i obučavanje stožera, postrojbi i povjerenika civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja,
- b) njihovo opremanje i oposobljavanje za djelovanje u akcijama zaštite i spašavanja,
- c) u skladu s Programom razvoja izrađuju projekt od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara

- „Procjena resursa ŽZH za potrebe zaštite i spašavanja“ ,

1.7. Ostvarivanje suradnje između svih izvršitelja na svim razinama vlasti.

Suradnja svih tijela iz navedenih djelokruga na svim razinama organiziranja predviđa je za plansko i organizirano provođenje zbrinjavanja ugroženih stradalih.

2. Faza spašavanja

Nakon proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće na području Županije, Županijski stožer, vrši koordinaciju aktivnosti općinskih/gradskih stožera civilne zaštite i na temelju procjene ili na zahtjev općinskih/gradskih stožera civilne zaštite, zapovjeda:

- a) aktiviranje službi zaštite i spašavanja koje su organizirane na razini Županije,
- b) distribuciju sredstava iz Županijskih robnih rezervi, prema evidenciji koju vodi mjerodavno tijelo za robne rezerve (treba ga osnovati).
- c) Putem Federalne uprave civilne zaštite traženje međunarodne pomoći,

Ukoliko procjeni da je to potrebno, Županijski stožer općinskim/gradskom stožerima civilne zaštite zapovjeda:

- a) da izvrše procjenu stanja na ugroženom području, odnosno utvrde potrebe za:
  - smještajnim prostorom,
  - namirnicama široke potrošnje za prehranu ugroženog stanovništava i djelatnika spasilačkih postrojbi,
  - opskrbom pitkom vodom i strujom
  - bolničkim kapacitetima i zdravstvenim ustanovama sa područja drugih općina/gradova i Županija,
- b) da osiguraju nesmetan pristup centrima za zbrinjavanje, u suradnji s Županijskim ministarstvom unutarnjih poslova – policijom i gospodarskim društivima čija je djelatnost sigurnost i održavanje puteva u cilju raščišćavanja ključnih prometnica, pripreme heliodroma i sl.),
- c) u suradnji sa zdravstvenim ustanovama u centrima za zbrinjavanje organizirati zdravstvenu i higijensko-epidemiološku zaštitu – veza dokument IV - 9,

- d) da osiguraju javni red i mir na ugroženom području i pojačane mjere zaštite imovine, u suradnji s Županijskim ministarstvom unutarnjih poslova – policijom,
- e) da prate situaciju kod stanovništva pogodbenog prirodnom ili drugom nesrećom, pronalaziti nestale osobe i ponovno spajanje obitelji, te odžavati moral stanovništva,
- f) uspostavljanje suradnje s Crvenim križom na području općine/grada i Županije i drugim humanitarnim i nevladnim organizacijama koje egzistiraju na području općine/grada i Županije,
- g) izuzimanje smještajnih kapaciteta i po potrebi angažiranje postrojbi civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, te njihovih materijalno – tehničkih sredstava, s područja jedne općine/grada i njihovo raspoređivanje na ugrožena područja druge općine/grada.

3. Faza oticanja posljedica

Vlada Županije, odnosno resorna ministarstva uz koordinaciju Županijskog stožera, poduzimaju daljnje mjere i koordinira aktivnosti sa općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite.

Te aktivnosti podrazumijevaju procjenu posljedica i troškova zbrinjavanja, kao i daljnja potreba za zbrinjavanje na ugroženom području. Osigurava se smještajni prostor, kreveti, posteljina, hrana, odjeća i obuća, voda za piće, lijekovi, dezinfekcijska sredstva i sanitarna oprema, agregati, gorivo, komunikacijska oprema idr.

Utvrđuju se prioriteti za pružanje pomoći i vrši raspodjela te pomoći.

Nakon, što je odlukom Vlade Županije prestalo angažiranje Županijskog stožera sve zadaće iz faze oticanja posljedica preuzimaju redovna tijela vlasti Županije.

Privitak: Pregled smještajnih kapaciteta na području Županije

Grad Široki Brijeg

- osnovne škole (10 objekata) 3 objekata u gradskom području i 7 objekata u prigradskim naseljima)
- objekti predškolskog obrazovanja (2 objekta)
- srednje škole (1 objekat)
- sveučilište Mostar (1 -Akademija likovnih umjetnosti)
- športska dvorana (5 objekata)
- hotel (2 objekta)

Općina Ljubuški

- osnovne škole (18 objekta) 1 objekat u gradskom području i 17 objekata u prigradskim naseljima)
- objekti predškolskog obrazovanja (1 objekat)
- srednje škole (2 objekta)
- športska dvorana (1)
- hote

Općina Posušje

- osnovne škole (9 objekta) 1 objekat u gradskom području i 8 objekata u prigradskim naseljima
- objekti predškolskog obrazovanja (2 objekta)
- srednje škole (1 objekat)
- športska dvorana (1)

Općina Grude

- osnovne škole (7 objekata) 1 objekat u gradskom području i 6 objekata u prigradskim naseljima
- objekti predškolskog obrazovanja (1 objekat)
- srednje škole (1 objekat)
- športska dvorana (2)

Dokument broj - IV – 3

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Izvršitelji	SURADUJE	ZAKONSKI OKVIR
R/ B	Uzr ok	Posljedice			
1.	2.	Usljed potresa, poplava, rušenja ili prelijevanja hrana na akumulacijama i požara mogu nastati posljedice po ljudi i materijalna dobra i to: a) ljudske žrtve, b) povrede i oboljenja ljudi, c) uništenje i oštećenje stambenih i poslovnih objekata, d) uništenje i oštećenje infrastrukturnih objekata (mostova, prometnica, vodovoda, traftostanica idr.). Aktivnosti i mjere koje se preventivno poduzimaju podrazumijevaju: - osiguranje nužnog smještaja, - prehrana za unesrećene, - medicinskog zbrinjavanja, - osiguranja prične vode i struje Posebna zaduća u prevenciji je realizacija akcijskih planova iz Programa razvoja i pokretanje izrade projekata: - „Zaštita od potresa, mjere i postupci za smanjenje ugrožavanja“, - „Projekta resursa Županije za potrebe zaštite i spašavanja“, - „Program osiguranja minimuma sredstava robnih i drugih rezervi za potrebe zaštite i spašavanja ljudi, kao dio spremnosti i odgovora na nastanak prirodne i druge nesreće“.	U cilju poduzimanja preventivnih mjera zaštite i spašavanja potrebno je da: Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša i druga tijela: - izrade i primjenjuju planska dokumenata prostornog uređenja na svim razinama organiziranja i u okviru njih planiraju mjerne zbrinjavanja ugroženih i stradalih, - uspostavlja jedinstveni informacijski sustav u djelokrugu prostornog planiranja - izrađuje bazu podataka u okviru tog sustava koja će sadrzavati podatke o područjima koja su ili koja mogu biti ugrožena od pojedinih prirodnih ili drugih nesreća, mikro i makro područja a za pružanje maksimalne zaštite ljudi i materijalnih dobara u kojima se može osigurati minimalan stupanj smještajnih kapaciteta (vikenad naselja, turistička naselja, kampovi i slično) Ministarstvo gospodarstva i druga tijela na nižim razinama organiziranja raspolažu podacima o turističkim područjima i objektima (hoteli, motelji, apartmani i sl.) pogodnim za smještaj ugroženog stanovništva. - O raspoloživim zalihamama i potrebanma u životnim namircama i oprenim potrebnoj za zbrinjavanje ugroženog stanovništva u slučaju prirodne ili druge nesreće, - o trgovackim poduzećima i drugim pravnim osobama koja će u slučaju prirodne ili druge nesreće vršiti opskrbu i distribuciju roba široke potrošnje, - o skladništvom i drugim objektima u kojima će se prema potrebi osnovati logistički centri.	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša i druga tijela - Ministarstvo gospodarstva i druga tijela na nižim razinama organiziranja	Zakon o Županijskim ministarstvima i drugim tijelima Županije ("Narodne novine Županije") Zapadnohercegovačke", broj 17/09, 17/11 i 9/22), Zakon o Federalnim robnim rezervama novine Federacije BiH", broj 46/99), Zakon o trgovini („Službene novine Federacije BiH" br. 40/10), Zakon o Crvenom križu/krstu BiH Federacije novine Federacije BiH", broj 28/06), Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih drugih nesreća ("Narodne novine Županije Županije Zapadnohercegovačke" broj 23/20, Zakon o prostornom planiranju i konisušju zemljišta na razini Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH", broj 02/06, 32/08, 4/10 i 45/10), Uredba o Jedinstv. metodol. za Izradu dokumentata prostornog uređenja novine Federacije BiH", br. 63/04 i 57/07), Županijski propisi

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

PRIRODNA NESRECA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi		Izvršitelji	SURADUJE	ZAKONSKI OKVIR
R/ B	Uzr ok	Posljedice		5.	6.	7.
1.	2.	Uslijed potresa, poplava, rušenja ili prelijevanja voda na akumulacijama i požara mogu nastati posljedice po ljudi i materijalna dobra i to: a) ljudske žrtve, b) povrede i oboljenja ljudi, c) uništenje i oštećenje stambenih i poslovnih objekata, d) uništenje i oštećenje infrastrukturnih objekata (mostova, prometnica, vodovoda, traftostanica idr.). Aktivnosti i mjere koje se preventivno poduzimaju podrazumijevaju unaprijed: -planiranje nužnog smještaja, -planiranje prehrane za unestrećene, -medicinskog zbrinjavanja, -osiguranja pitke vode i struje Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi i druga tijela na svim razinama organiziraju trebaju sačiniti bazu podataka o zdravstvenim ustanovama i njihovim kapacitetima za slučaj nastanka prirodne ili druge nesreće – vezu dokument broj IV-9. Ministarstvo prosvjetе, znanosti, kulture i športa i druga tijela iz ovog djelokruga, na svim razinama organiziranja raspolažu podacima o osnovnim, srednjim i visokoškolskim ustanovama i mogućim alternativnim objektima za provođenje politike obrazovanja. U skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju i drugim provedbenim propisima, na razini Županije i općina/gradova, vrši se: a) organiziranje, pripremanje i obučavanje stožera, postrojbi i pojverenika civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, b) njihovo opremanje i sposobljavanje za djelovanje u akcijama zaštite i spašavanja, Suradnja svih tijela iz navedenih djelokruga na svim razinama organiziranja preduvjet je za plansko i organizirano provođenje zbrinjavanja ugroženih i stradalih.	- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH, Ministarstvo prosветe, znanosti, kulture i športa ŽZH, -Uprava civilne zaštite - Općinske/gradske službe imjerodavne za poslove zdravstva - Općinske/gradske službe imjerodavne za obrazovanje i znanost - Općinske/gradske službe civilne zaštite			

ZBRINJAVANJE UGROŽENIH I STRADALIH

II - FAZA SPAŠAVANJE

R / B	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi		NOSITELJI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	
	uzrok	Posljedice	1.	2.	3.	4.	5.	6.
1	Kada dođe do potresa, klizanje i slijeganje tla, poplava, rušenja ili prelivovanja brana na akumulacijama i požara nastaju posljedice po ljude i materijalna dobra i u tom cilju potrebno je poduzeti mjeru za njihovo spašavanje.	Nakon proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće na području Županije, Županijski stožer , vrši koordinaciju aktivnosti općinskih/gradskih stožera civilne zaštite i na temelju potrebe za pružanje pomoći u zbrinjavanju ugroženih i stradalih i na zahtjev općinskih/gradskih stožera civilne zaštite, zapovjeda: - Aktiviranje službi zaštite i spašavanja koje su organizirane na razini Županije i to: a) Služba za zbrinjavanje-Crveni križ. b) Služba za zaštitu i spašavanje s visina i drugih nepristup terena. c) Služba za zaštitu od požara. d) Služba za spašavanje iz ruševina. e) Služba radioamatera	Te mjeru i aktivnosti su: - osiguranje nužnog smještaja, - osiguranje prehrane za unesrećene, - osiguranje zdravstveni i higijensko – epidemiološke zaštite u centrima za zbrinjavanje - osiguranje lijekova i sanitetskog materijala, - higijenskih sredstava - pitke vode i struje	- Nakon proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće na području Županije, Županijski stožer , vrši koordinaciju aktivnosti općinskih/gradskih stožera civilne zaštite i na temelju potrebe za pružanje pomoći u zbrinjavanju ugroženih i stradalih i na zahtjev općinskih/gradskih stožera civilne zaštite, zapovjeda: - Aktiviranje službi zaštite i spašavanja koje su organizirane na razini Županije i to: a) Služba za zbrinjavanje-Crveni križ. b) Služba za zaštitu i spašavanje s visina i drugih nepristup terena. c) Služba za zaštitu od požara. d) Služba za spašavanje iz ruševina. e) Služba radioamatera	- Županijski stožer, Uprava civilne zaštite	- Županijski stožer, Uprava civilne zaštite	- Služb za zaštitu i spašavanje s visina i dr. nepristupačnih terena. - Služb za zaštitu od požara. -Služb za spašavanje iz ruševina. -Služb radioamatera	- Trgovačka poduzeća čija je djelatnost trgovina robama široke potrošnje, - Policija, - Zdravstvene ustanove - Gospodarska društva i pravne osobe - djeplatnost održavanje puteva, - Građevinska poduzeća koja se bave niskograđnjom i visokogradnjom, koja imaju odgovarajuću opremu za spašavanje iz ruševina, - Komunalna poduzeća koja se bave vodo-opskrbom i pravne osobe koje se bave transportom i distribucijom plina, - humanitarne organizacije i gradani
ZBRINJAVANJE UGRÖZENIH I STRADALIH								

II - FAZA SPAŠAVANJE

R B	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi		NOSITELJI 5.	IZVRŠITELJI 6.	SURADNICI 7.
	/ uzrok	Postjedice	1.	2.			
1	Kada dođe do potresa, klanjanje i slijeganje tla, poplava, rušenja ili prelijevanja brana na akumulacijama i požara nastaju posljedice po ljude i materijalna dobra i u tom cilju potrebno je poduzeti mjeru za njihovo zbrinjavanje.	Ukoliko procjeni da je to potrebno, Županijski stožer općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite zapovjeda:	a) da izvrše procjenu stanja na ugroženom području, odnosno utvrde potrebe za:	- smještajnim prostorom, - namirnicama široke potrošnje za prehranu ugroženog stanovništva i djelatnika spašilačkih postrojbi, - opskrbom pitkom vodom i strujom, - bojničkim kapacitetima i zdravstvenim ustanovama sa područja drugih županija,	- Županijski stožer	- Općinski/gradski stožeri civilne zaštite, Općinske/gradska službe za civilnu zaštitu, Ministarstvo unutarnjih poslova-policija, Ministarstvo gospodarstva Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi,	Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Federalno ministarstvo zdravstva,
		Te mjeru i aktivnosti su:	b) da osiguraju nesmetan pristup centrima za zbrinjavanje, u suradnji s Županijskim ministarstvom unutarnjih poslova – policijom i gospodarskim društvinama čija je djelatnost sigurnost i održavanje puteva u cilju raščišćavanja ključnih prometnica, pripreme heliodroma i sl.),	c) u suradnji sa zdravstvenim ustanovama u centrima za zbrinjavanje organizirati zdravstvenu i higijensko-epidemiološku zaštitu – vezu dokument IV - 9 ,	d) da osiguraju javni red i mir na ugroženom području i pojačane mjeru zaštite imovine, u suradnji sa Županijskim ministarstvom unutarnjih poslova – policijom,	e) uspostavljanje suradnje s Crvenim krizom na području Županije i općina/gradova te drugim humanitarnim i nevladitim organizacijama koje egzistiraju na području Županije i općina/gradova,	Organizacije Crvenog križa u Županijama i općinama/gradovima i druge humanitarne i nevladine organizacije na području Županije i općina/gradova, Općinska/gradska povjerenstva za procjenu šteta
			- osiguranje nužnog smještaja,	- osiguranje prehrane za unesrećene,	f) izuzimanje smještajnih kapacita i po potrebi angažiranje postrojbi civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, te njihovih materijalno – tehničkih sredstava, s područja jedne općine/grada i njihovo raspoređivanje na ugrožena područja druge općine/grada.		
			- osiguranje liječkova i zdravstvene i higijensko – epidemiološke zaštite u centrima za zbrinjavanje	- osiguranje sanitetskog materijala,			
			- higijenskih sredstava	- piće vode i struje			

ZBRINJAVANJE UGROŽENIH I STRADALIH

Dokument broj - IV – 3

III - FAZA OTKLANJANJE NASTALIH POSLJEDICA

PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	NOSITELJI	IZVRŠITELJI	SURADNICI		
r / b	Uzrok	Posljedice	3.	4.	5.	6.	7.
		Nakon proglašenja prestanka opasnosti od potresa, poplava, rušenja ili prelivanja brana na akumulacijama i požara, zbog kojih se vršilo zbrinjavanje ugroženih i stradalih izdvojavaju se slijedeće mјere na saniranju nastalih posljedica: - Pracenje situacije kod stanovništva pogodenog prirodnom ili drugom nesrećom: - eventualne daljnje potrebe za zbrinjavanje (osiguranje smještajnog prostora, hrane, odjeće i obuće, vode za piće, lijekova, dezinfekcijskih sredstava i sanitarnе opreme, agregata, goriva, komunikacijske opreme itd.), - njihova rehabilitacija, - pronaalaženje nestalih osoba i ponovno spajanje obitelji, te održavanje morala stanovništva, - procjenu posljedica i troškova zbrinjavanja.	Vlada Županije, odnosno resorna ministarstva uz koordinaciju Županijskog stožera, poduzimaju daljne mјere i koordiniraju aktivnosti sa općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite u cilju normaliziranja života ugroženih ljudi. Te aktivnosti odnose se na: – Procjenu stanja na ugroženom području i utvrđivanje prioriteta u pružanju pomoći ugroženim i stradalim – veza dokument broj IV-2, – procjenu potreba za daljnje zbrinjavanje ugroženih smještenih u centre za zbrinjavanje i njihovu rehabilitaciju, – pracenje situacije kod stanovništva pogodenog prirodnom ili drugom nesrećom, pronaalaženje nestalih osoba i ponovno spajanje obitelji, te održavanje moral stanovništva, – raspodjela pomoći po prioritetima.	- Služba za zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva - Služba za zaštitu i spašavanje s visina - Općinski/gradski stožeri civilne zaštite Županijske ministarstva i druge županijske institucije.	- Služba za zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva - Županije i općina/gradova, -- Humanitarnе organizacije i građani	- Uprava civilne zaštite i općinske/gradske službe civilne zaštite Županijsko i općinsko gradsko povjerenstvo za procjenu šteta	- Crveni križ Federacije BiH i organizacijske jedinice na području Županije i općina/gradova, -- Humanitarnе organizacije i građani

ZBRINJAVANJE UGRÖZENIH I STRADALIH

DOKUMENT BROJ: IV – 4

**ZAŠTITA I SPAŠAVANJE OD
RADIOLOŠKIH, KEMIJSKIH I BIOLOŠKIH
SREDSTAVA**

ZAŠTITA I SPAŠAVANJE OD RADILOŠKIH, KEMIJSKIH I BIOLOŠKIH SREDSTAVA

U cilju smanjenja ugroženosti života i zdravlja ljudi i zaštite životne sredine u cjelini od radioloških, kemijskih i bioloških (**u dalnjem tekstu: RKB**) agenasa, odnosno RKB nesreće, u Planu zaštite i spašavanja od RKB sredstava, utvrđuju se mjere koje će se provoditi i to:

1. za I - fazu preventivne zaštite određuju se one mjere koje podrazumjevaju sprječavanje i lokaliziranje pojava RKB agenasa, s ciljem smanjenja šteta, odnosno smanjenja djelovanja ovih agenasa po ljude, životinjski, biljni svijet i materijalna dobra.

S tim u svezi, potrebno je da mjerodavna tijela u Županiji redovito i blagovremeno vrše:

- 1.1.** Izmjene i dopune postojećih zakonskih i podzakonskih akata koji reguliraju djelokrug RKB zaštite,
- 1.2.** Provodenje godišnjeg programa rada redovne djelatnosti navedenih tijela, institucija i pravnih osoba u koji su ugrađene mjere, postupci i zadaci iz županijskog i vlastitih planova zaštite i spašavanja i Programa razvoja,
- 1.3.** Realiziranje akcijskog plana iz Programa razvoja - pokretanje izrade projekta "Program zaštite od RKB agenasa i mjere za saniranje posljedica po ljude i okoliš".
- 1.4.** Pojačan inspekcijski nadzor u pravnim osobama koja se bave proizvodnjom, skladištenjem, odlaganjem i prijevozom opasnih tvari, radi otklanjanja slabosti i nedostataka u proizvodnji kemijske i petrokemijske industrije, čime se doprinosi sprečavanju akcidentnih situacija i RKB nesreća većih razmjera.

Kroz realizaciju zadatka iz ove faze ostvaruje se puna suradnja sa drugim mjerodavnim državnim, federalnim i županijskim tjerima iz djelokruga: zdravstva, okoliša, industrije, prostornog uređenja, veterinarstva, poljoprivrede, unutarnjih poslova, šumarstva i vodoprivrede, kao i institucijama iz obrazovanja, znanosti dr.

Radi lakšeg otkrivanja i utvrđivanja RKB agenasa, sukladno razvojnim planovima vrše se pripreme ili nabava suvremenih sredstava i opreme za RKB zaštitu i vrši ospozobljavanje osoba za rad na tim sredstvima i opremi. Pored toga, vrši se ospozobljavanje osoba za rad i rukovanje u radiološkim, kemijskim, mikrobiološkim i drugim laboratorijama za utvrđivanje značajnih pokazatelja zagađenosti zemljišta (teški metali, pesticidi, „radioaktivni otpad“ i dr.), higijenske ispravnosti vode, hrane (bilja i biljnih proizvoda i životinja i namirnica životinjskog podrijetla), i zagađenosti zraka (prisustva radijacije, dima, prašine, sumpora, dušičnih oksida, ozona i dr). Poseban značaj daje se opremanju laboratoriјa koji se mogu baviti ispitivanjem prisustva bojnih otrova, radioaktivnosti i bioloških agenasa u svim sferama životne sredine, te ospozobljavanju kadrova za rad u tim laboratorijsima.

2. za II- fazu- spašavanja određuju se mjere zaštite i spašavanja koje podrazumjevaju neposredno spašavanje ugroženih ljudi i materijalnih dobara i vrši uticaj na smanjenje, odnosno sprječavanje širenja posljedica izazvanih RKB agensima i to kroz:

- 2.1.** Prenošenje zapovjedi Županijskog stožera preko Županijskog operativnog centra civilne zaštite, ravnatelju Zavoda za javno zdravstvo Županije ili u njegovo odsutnosti njegovom zamjeniku za angažiranje snaga i sredstava sa kojima raspolažu na zadacima zaštite i spašavanja. Na nižim razinama općinski/gradski stožeri civilne zaštite, na ugroženom području angažiraju službe i postrojbe civilne zaštite za RKB zaštitu općina/gradova.
- 2.2.** Provjeru realiziranja zapovjedi od strane zaduženog člana Županijskog stožera i izvješćivanje Županijskog stožera o njenom realiziranju sa prijedlogom mjera.
- 2.3.** Angažiranje službe za RKB zaštitu na ugroženom području na zaštiti ljudi i materijalnih dobara, pa potom i službi za RKB zaštitu i postrojbi civilne zaštite specijalizirane namjene općina/gradova koje vrše:
- pregled i analizu zatečenog stanja na mjestu nesreće i prikupljaju informacije od rukovoditelja odgovora na RKB nesreću i zatečenih pojedinaca i procjenjuju situaciju i potrebe na mjestu nesreće-incidenta,
  - informiraju se o poduzetim mjerama općinskih/gradskih stožera civilne zaštite na ugroženom području: angažiranju općinskih/gradskih službi i postrojbi specijalizirane namjene za RKB zaštitu i drugih službi i postrojbi civilne zaštite (za medicinsku pomoć, za veterinarske poslove, crvenog križa i dr) i drugih sudionika u zaštiti i spašavanju: angažiranju MUP-a - odnosno policijskih tijela, vatrogasaca i dr, osobnoj zaštiti stanovništva, sklanjanju u skloništa i druge objekte zaštite, poduzetim mjerama na evakuaciji stanovništva na manje ugrožena područja, poduzetim mjerama zaštite životinja i namirnica životinjskog podrijetla, sklanjanju životinja u objekte za zaštitu, evakuaciji životinja na manje ugrožena područja, poduzetim mjerama na zaštiti bilja i biljnih proizvoda i dr.
  - procjenu medicinskih posljedica, prirode povreda, očekivanom broju žrtava radi pripreme kapaciteta za smještaj i liječenje,
  - procjenu kontaminiranosti pogodenog područja, kao i njegove unutarnje zone na procjenjenoj sigurnosnoj udaljenosti od mjesta oslobađanja RKB agenasa u odnosu na pravac, smjer i brzinu vjetra,
  - procjenu operativnog djelovanja u odnosu na nastale opasnosti (požar, prisustvo plinova, aerosoli, isticanje kemikalija u okolinu ili u korita rijeka i dr). i mogućnosti izvršenja neutralizacije efekata nastale nesreće,
  - oblačenje osobne i zaštitne opreme radi ulaska u žarišno područje,
  - RKB kontrolu područja pogodenog RKB nesrećom (RKB osmatranje, RKB izviđanje, dozimetrijsku kontrolu, laboratorijske poslove),
  - uzimanje uzoraka (tla, vode, zraka i biomase) i slanje u laboratorij Zavoda za javno zdravstvo Županije i Federacije BiH radi identifikacije fizičkih i drugih svojstava RKB agenasa,
  - preliminarnu identifikaciju oslobođenog agensa po indikativnom mirisu i poznavanju svojstva agensa i po očitanju sa detektora i procjena rizika po spasioce i stanovništvo,
  - utvrđivanje krajnjih parametara vanjskog sigurnosnog koridora,
  - utvrđivanje zone kontaminacije: vruća, topla i hladna zona u odnosu na sigurnosne parametre na ugroženog područja,
  - izvlačenje povrijeđenih i oboljelih iz žarišta kontaminacije na punkt za etapno medicinsko zbrinjavanje na tretman dekontaminacije i radi medicinskog tretiranja povreda.
- 2.4.** Ukoliko oslobađanje RKB agensa potraje Služba za RKB zaštitu, pa potom i službe za RKB zaštitu i postrojbe civilne zaštite specijalizirane namjene općina/gradova vrše:
- sve operativne mjere na prevenciji daljeg oslobađanja RKB agensa,
  - preko zaduženog člana Županijskog stožera traže poduzimanje mjera na provođenju evakuacije naknadno ugroženog stanovništva i uključivanje dodatnih snaga spasioca, i zabranu kretanja na ugroženom području kao i organiziranje i provođenje dekontaminacije terena i objekata, sve do završene asanacije terena ugroženog područja.

Takođe, u cilju zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara vrši se:

- 2.5. Angažiranje obrazovnih, znanstvenih i drugih institucija koje se u svom djelokrugu rada bave poslovima RKB zaštite: Prirodno - matematički fakultet Sarajevo (vrši detekciju radioaktivnog zračenja, određivanje pesticida, soli, teških metala, polikloriranih bifenila i dr.); Veterinarski Fakultet Sarajevo (vrši detekciju radioaktivnog zračenja, vrši mikrobiološke pretrage uzoraka namirnica animalnog porijekla, utvrđivanja zaraznih bolesti životinja – ptičiju gripu, goveđu kugu, uključujući i zonooze - antraks, salmonelu i dr., vrši dijagnosticiranja soli, teških metala, mikro-toksina, bojnih otrova u vodi, hrani i zraku i dr.), Prirodno - matematički fakultet u Tuzli (vrši detekciju radioaktivnosti plina radona u svim ambijentalnim sredinama i dr), Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH (vrši ispitivna zagađenosti zraka, vode i tla, vrši mikrobiološke analize na prisustvo zaraznih klica kao i na antrax, dijagnosticiranje prirodnih i umjetnih radionukleida i dr.), Federalni zavod za agropedologiju (vrši dijagnosticiranje zagađenosti zemljišta teškim metalima i dr.) i Zavod za javno zdravstvo Županije.
- 2.6. Angažiranje MUP-a- odnosno policijskih snaga Županije i drugih pravnih osoba, čija je djelatnost osiguranje ugroženog lokaliteta, putnih pravaca kojima se vrši evakuacija i zbrinjavanje stanovništva, na zaštiti imovine i osiguranja javnog reda i mira na ugroženom području,
- 2.7. Evakuacije građana koji podliježu evakuaciji, prikupljanje na određena mjesta i upućivanje na sigurnije lokalitete utvrđene planovima zaštite i spašavanja, prihvat, smještaj i zbrinjavanje ljudi i izmeštanje materijalnih dobara (vidi **plan evakuacije dokument IV 2**)
- 2.8. Vođenje baze podataka o RKB agensima utvrđenih detekcijom i laboratorijskim ispitivanjima i preliminarnim procjenjenim štetama o zagađenju okoliša (zemlje, zraka, vode i biomase) i materijalnih dobara što ima uticaja na zdravlje ljudi.
- 2.9. Vršenje zaštite životinja osobnim zaštitnim sredstvima ili sklanjanje u odgovarajuće pripremljene zaštićene objekte ili evakuacijom na sigurnija mjesta. Pored toga, u ovoj fazi mjerodavne pravne osobe vrše sklanjanje namirnica biljnog i životinjskog porijekla u odgovarajuće zaštitne objekte.
- 2.10. Angažiranje drugih službi zaštite i spašavanja.
- 2.11. Angažiranje profesionalnih vatrogasnih postrojbi protupožarne zaštite na zaštiti i spašavanju od požara i dekontaminaciji ljudi, materijalnih dobara i objekata i dr.,
- 2.12. Angažiranje Zavoda za javno zdravstvo,
- 2.13. Angažiranje Županijske i općinskih/gradskih organizacija Crvenog križa na praćenju situacije, te vođenje evidencija i pronalaženje poginulih i povrijeđenih i spajanje sa obiteljima i dr.

3. Za III- fazu otklanjanja nastalih posljedica planiraju se određene mjere zaštite i spašavanja kojima se osiguravaju osnovni uvjeti za život i rad na području pogodenom RKB agensima a to su sljedeće mjere:

- 3.1. Dekontaminaciju ljudi vršit će zdravstvene ustanove na području općina/gradova objekata, zemljišta i po potrebi materijalno-tehničkih sredstava služba za RKB zaštitu i službe i postrojbe specijalizirane namjene za RKB zaštitu i postrojbe opće namjene općina/gradova. Pored toga, na dekontaminaciji angažirati će se profesionalne vatrogasne postrojbe i općinske/gradske komunalne organizacije,
- 3.2. Uspostavljanje monitoringa RKB kontaminacije: vodotoka i izvorišta, tla i zraka i zdravlja građana na ugroženom području, radi daljeg praćenja i uočavanja RKB kontaminata i poduzimanja daljih mjera na njihovom saniranju, gdje su nositelji aktivnosti: Ministarstvo zdravstva, rad i socijalne skrbi i Vlada Županije,
- 3.4. Vođenje baze podataka o prisustvu RKB agenasa i izvršenoj dekontaminaciji na ugroženom području,
- 3.5. Utvrđivanje šteta i posljedica koje su nastale djelovanjem RKB agenasa na materijalnim dobrima, što je u mjerodavnosti Županijskog i općinskih / gradskih povjerenstava za procjenu štete.

I – FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

R/b	Uzrok	PRIRODNE NESREĆE	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Izvršitelj	Suradnik	ZAKONSKI OKVIR
1	2	3	4	5	6	7
1	. Radiološke, kemijske i biološke(RKB) nesreće u slučaju nastanka može izazvati:	a) RKB kontaminaciju životne sredine koja će imati izrazito štetno djelovanje po ljudi, životinje i biljni svijet: - gubitak života i zdravlja ljudi, - uginuće velikog broja životinja, - posljedice po ljudi sa odloženim djelovanjem (genetske anomalije), b) Štetne posljedice po poljoprivredu, c) Štetne posljedice po stočni fond, d) Nestaćući poljoprivredni proizvoda, hrane i ptike vode (radi kontaminacije), e) Rušenje industrijskih pogona sa otrovnim tvarima gdje bi stradali: - radnici, transportna vozila i njihovo osoblje, - prolaznici i mješani okolnih naselja i objekti vitalne infrastrukture, - hidrološka mreža, - ostala okruženja, flora, fauna i dr. f) Zatrpavanje ljudi i životinja, g) Velike požare i eksplozije, što dodatno može ugroziti ljudi, životinje i materijalna dobara,	1. U cilju poduzimanja preventivnih mjera zaštite i spašavanja koje mogu prouzročiti prirodne i druge nesreće, kao i smanjenje nastanka posljedica mjerodavna tijela: 1.1 Iz zdravstva, zaštite okoliša, prostornog uređenja, poljoprivrede, vodoprovredne i šumarstva, energetike, industrije i rудarstva, veterinarstva i dr., shodno svojim ovlaštenjima, potrebno je da izvrše izmjene i dopune zakonskih i podzakonskih propisa i donešu propise koje nisu donijeli. Navedenim propisima treba pravno uređiti sve aspekte zaštite ljudi, materijalnih dobara, flore i faune i živote sredine od radioloških, kemijskih i bioloških agenasa (bojnih otrova, industrijskih otrovnih kemikalija, radioloških agenasa izvanih nuklearnim sredstvima u eventualnom ratu, kao rezultat havarija na nuklearnim elektranama u okruženju, izvora ionizirajućeg zračenja-radioaktivni gromobrani, dojavljivači požara i drugih izvora zračenja koji imaju primjenu u privredi i medicini i dr., i bioloških agenasa). U procesu izrade ili dogradnje zakonskih i podzakonskih propisa treba osigurati da se svaka navedena akta usuglaše sa direktivama i drugim propisima Europske unije koju uređuju djelokrug prevenkcije, pripravnosti, ublažavanja i otklanjanja posljedica RKB nesreća, incidenta, što je uvjet za pristupanje Bosne i Hercegovine Europskoj uniji,	Radi provođenja preventivnih mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, navedene mjere zaštite i spašavanja treba da vrše: - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, Zavod za javno zdravstvo ŽZH, - Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša - Ministarstvo gospodarstva - Županijska tijela koji poduzimaju mjere u cilju zaštite od ionizirajućeg zračenja i radijacijiske sigurnosti, shodno članku 7, stavak 3, Zakona o zaštiti od ionizirajućeg zračenja i radijacijiskoj sigurnosti („Službene novine FBiH“, br.15/99), - Federalno ministarstvo turizma i turizma, - Federalno ministarstvo energetike, industrije i rudarstva, - Federalno ministarstvo prostornog uređenja, („Službene novine FBiH“, br. 29/97,46/10 i 75/13, - Zakon o zaštiti od ionizirajućeg zračenja i radijacijiskoj sigurnosti („Službene novine FBiH“, br.15/99), - Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službene novine FBiH“, br.29/05), -Zakon o prometu otrova („Službene novine FBiH“, br.2/92 i 13/94)-preuzeti propis iz ex SFRJ	Zakon o Županijsajalnim ministarstvima i drugim tijelima Županijsajalne uprave ŽZH („Službene novine ŽZH“, broj 17/09, 17/11 i 9/22.), - Zakon o federalnim ministarstvima i drugim organima federalne uprave („Službene novine FBiH“, br. 58./02, 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 52/09 i 148/11), - Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine FBiH“ br. 39/03, 22/06 i 43/10), - Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine FBiH“, br. 29/97,46/10 i 75/13, - Zakon o zaštiti od ionizirajućeg zračenja i radijacijiskoj sigurnosti („Službene novine FBiH“, br.15/99), - Federalno ministarstvo prostornog uređenja,	

RKB NESREĆA

I-FAZA – PREVENTIVNA

ŠTITA

		PRIRODNE NESREĆE		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Izvršitelj	Suradnik	ZAKONSKI OKVIR
R/b	Uzrok	Posljedice		4	5	6	7
1	2	3					
		h) Zarazne bolesti kod ljudi i životinja (izazvane biološkim agensima), i) Dugotrajno kontaminiranu životnu средину: tla, usjeve, vodotoka i podzemnih voda prodirući do pitke vode vodovodnih rezervoara i sl.), j) Velike ekonomiske štete, k) Prekid produktivnosti pravnih osoba i blokada sredstava za investicije. l) zabrinutost javnosti, strah i nesigurnost	1.2. Da donesu Plan i program mjera zaštite života i zdravlja ljudi i zaštite okoline od štetnog djelovanja ionizirajućeg zračenja u slučaju nuklearne nesreće, a suglasno međudržavnim sporazumima. Ovim planom i programom, shodno zakonskim i provedbenim propisima utvrđuju se intervencijska i izvedbeno intervencijska razina za zaštitu ljudi, te poduzimanje mjera za zaštitu stanovništva, domaćih životinja i poljoprivrede od strane tijela, odgovornih za provođenje ovih mjera, načinu obavješćivanja javnosti, kao i program periodične provjere djelatnosti; 1.3. Izradjuju dugoročne programe ispitivanja mogućih uticaja osiromašenog urana na zdravje ljudi, posebno djece u suradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom i drugim međunarodnim institucijama, Financijska sredstva neuložena u prevenciju višestruko se uvećavaju za liječenje posljedica. Poseban zadatak u prevenciji je realizacija akcijskog plana iz Programu razvoja i pokretanje izrade podprojekta „Utjecaj RKB agenasa i mјere za saniranje posljedica po ljudi i okoliš“	- Ministarstvo prosvjetе, znanosti, kulture i športa - Ministarstvo gospodarstva - Odjel Vlade za informiranje Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta Županijski Crveni križ - Ured za informiranje Vlade Federacije BiH, - Mjerođavna veterinarsko, općinska/gradsk a tijela - Federalno povjerenstvo za procjenu šteta -Crveni križ/Federacije BiH - općinska /gradsk a povjerenstva za procjenu šteta - općinske/gradske organizacije Crvenog križa	- Federalno ministarstvo za obrazovanje i znanost - Federalno ministarstvo za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, - Ured za informiranje Vlade Federacije BiH, - Ured za općinsku/gradsk a tijela - Federalno povjerenstvo za procjenu šteta -Crveni križ/Federacije BiH - općinska /gradsk a povjerenstva za procjenu šteta - općinske/gradske organizacije Crvenog križa	Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije BiH („Službene novine FBiH“, br.02/06, 72/07, 32/08, 4/10 i 45/10), Zakon o upravljanju opadom(„Službene novine FBiH“, br. 33/03,72/09 i 92/17), Zakon o zaštiti okoliša,„Službene novine FBiH“, br.15/21). -Zakon o zaštiti okoliša ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke ", broj 8/13 i 11/17) -Zakon o vodama („Službene novine FBiH“, br.70/06), -Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće („Službeni glasnik BiH“ broj: 40/10,43/10, 30/12/11 62/17)	

RKB NESREĆA

I-FAZA-PREVENTIVNA ZAŠTITA

/b	Uzrok	PRIRODNE NESREĆE	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Izvršitelj	Suradnik	ZAKONSKI OKVIR
1	2	3	4	5	6	7
			1.4. Redovito vrše pranje parametara radioaktivnosti na lokalitetima tretiranih streljivom sa osromnašenim uranom, površinskih i podzemnih voda i zemljišta i redovito vrše ispitivanje radioaktivnosti kod bilja i biljnih proizvoda i životinja i namincica životinjskog porijekla; U cilju poduzimanja preventivnih mjera zaštite i spašavanja koje može prouzročiti RKB nesreća, kao i smanjenje nastanka posljedica mjerodavna tijela iz djelokruga okoliša, zdravstva i prostornog uređenja, energetike, industrije i rудarstva: 1.5. Poduzimaju mjerne da mjerodavna tijela i institucije izvršavaju zadatke utvrđene u Programu zaštite od kemijskog oružja i reagiranja u slučaju nesreće i incidenta u koju su uključene kemikalije i sudjeluju u realizaciji vlastitih zadataka utvrđenih u tom programu, 1.6. Provode protivepidemijske mjerne koje obuhvaćaju: higijensko-epidemiološko izviđanje i aktivno otkrivanje oboljelih ljudi od zaraznih bolesti, provođenje svih mjera na izolaciji sumljivih i oboljelih ljudi od zaraznih bolesti, 1.7. Usklađuju zakonske odredbe o selekciji, transportu i odlaganju komunalnih i industrijskih otpadnih tvari sa standardima Europske unije; 1.8. Izraduju registar odlagalista i uspostavljaju kontinuirani nadzor nad specifičnim otpadom;	-Program zaštite od kemijskog oružja i reagiranja u slučaju nesreće i incidenta u koje su uključene kemikalije („Službeni glasnik BiH broj:80/06) -Zakon o veterinarstvu u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, br.46/00), Uredba o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine FBiH“, br.75/04, 38/06, 52/09,56/09 i 36/14), -Odluka o vrsti i minimalnim količinama sredstava potrebnih za provođenje osobne i kolektivne zaštite građana i zaposlenika u poslovnim objektima i stanbenim zgradama od prirodnih i drugih nesreća „Službene novine FBiH“, br.23/04 i 58/06)		

RKB NESREĆA

**FAZA-PREVENTIVNA
ZAŠTITA**

Dokument broj - IV - 4

R/b	PRIRODNE NESREĆE		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Izvršitelj	Suradnik	ZAKONSKI OKVIR
Uzrok	Posljedice	4	5	6	7	
1	2	3				
			1.9. Izrađuju registre industrijskih onečišćivača i redovito ažuriraju popise rizičnih lokaliteta i pravnih osoba kemijske industrije u kojima se proizvode, koriste u proizvodnji, skladište, prevoze ili odlazu opasne kemijske tvari i registre drugih izvora rizika po ljude, materijalna dobra i životnu sredinu (rizike lokalnih i prekograničnih razmjera) sa podacima o vrsti onečišćenja i potencijalnoj opasnosti po okoliš, kao i kontinuirani nadzor nad njima; 1.10. Više nabavu mobilnih postrojenja za spajljivanje, koja bi se po potrebi premještao s jedne na drugu lokaciju, 1.11. Izrađuju procjene i analize rizika ili sigurnosne studije za opasne aktivnosti (analiza i procjena zdravstvenog stanja stanovništva na određenom području), 1.12. Izrađuju procjenu kapacita zdravstvenih ustanova i izrađuju plan organizacije odgovora javnog zdravstva na RKB nesreće i incidente,			

RKB NESREĆA

I-FAZA-PREVENTIVNA ZAŠTITA

R/b	PRIRODNE NESREĆE	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Izvršitelj	Suradnik	ZAKONSKI OKVIR
Uzrok	Posljedice				
1	2	3	4	5	6
		1.13. Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi u suradnji sa mjerodavnim Federalnim ministarstvom zdravstva poduzima mjere da se opreme i osposebe radioološke, kemijske, mikrobiološke i druge laboratorije za ispitivanje značajnih pokazatelja zagadenosti zemljišta (teški metali, pesticidi, radioaktivni otpad i dr.), higijenske ispravnosti vode i hrane (bilja i biljnih proizvoda i životinja i naminica životinskog porijekla), ispravnosti zraka (radijacije, dima, prašine, sumpora, dušika) i dr. Posebno je značajno opremiti i osposobiti ove laboratorije za ispitivanje pokazatelja prisustva bojnih otrova i radioaktivnosti i bioloških agenasa u svim uzorcima životne sredine. 2. Ustrojavaju baze podataka o opasnim tvarima sa: 2.1. Točnim kemijskim nazivom i struktumom formulom, 2.2. Fizičkim, kemijskim i toksičnim osobinama opasnih tvari, 2.3. Procedurama za dekontaminaciju opasnih tvari, 2.4. Popisom profesionalnih i znanstvenih institucija ospособljenih za izvođenje adekvatnih mjera zaštite od RKB agenasa,			7

RKB NESREĆA

**I-FAZA-PREVENTIVNA
ZAŠTITA**

R/b	PRIRODNE NESREĆE		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Izvršitelj	Suradnik	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice				
1	2	3				
			2.5. Podacima o instrumentima i procedurama za detekciju, uzorkovanju i dekontaminaciju RKB agenasa; 2.6. Pregledom prethodnih nesreća nastalih djelovanjem RKB agenasa			
			3. Osobna i kolektivna RKB zaštita 3.1. Radi realizacije preventivnih mjera zaštite i spašavanja potrebno je vršiti nabavu sredstava za provođenje osobne i kolektivne zaštite građana i zaposlenika u poslovnim objektima i stambenim zgradama utvrđene Odlukom o vrsti i minimalnim količinama sredstava potrebnih za provođenje osobne i kolektivne zaštite građana i zaposlenika u poslovnim objektima i stambenim zgradama od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“ broj 23/04 i 58/06), 3.2. Da bi se stanovništvo zaštitilo od RKB agenasa grade se i ureduju skloništa odgovarajuće namjene. Ta skloništa se opremaju tipiziranim ili priručnim filternog ventilacionim uređajima i drugim sredstvima koja osiguravaju život u skloništu za duže vrijeme pridržavajući se propisanih tehničkih normativa,			

RHB NESREĆA

**I-FAZA-PREVENTIVNA
ZAŠTITA**

R/b	Uzrok	PRIRODNE NESREĆE	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Izvršitelj	Suradnik	ZAKONSKI OKVIR
1	2	3	4	5	6	7
			3.3. Za osobnu i kolektivnu zaštitu potrebno je intenzivirati nabavu odgovarajućih formacijskih sredstava i opreme ili pripremiti priručna sredstva za zaštitu organa za disanje i drugih dijelova tijela životinja i za smještaj životinja za zaštitu od RKB agenasa i objekti za skladištenje namirnica životinjskog podrijetla. U vezi sa navedenim pripremaju se odgovarajuće upute, letci i sl.; 3.4. Vršiti pripreme odgovarajućih objekata i skladišta za smještaj bilja i biljnih proizvoda i planirati određena područja i skladišta za eventualno izmjешtanje ovih kapaciteta. 4. Obučavanje i osposobljavanje Vrši se donošenje i provedba planova i programa obučavanja za RKB zaštitu i to: 4.1. Obučavanje stanovništva; 4.2. Radnika i menadžmenta u pravnim osobama koji rade sa opasnim tvarima; 4.3. Osoblja u operativnim centrima civilne zaštite; 4.4. Pripadnika službi zaštite i spašavanja; 4.5. Rukovoditelje službi zaštite i spašavanja, 4.6. Stožera i povjerenika civilne zaštite, 4.7. Obučavanje i instruiranje predstavnika izvršne i zakonodavne vlasti, kao i upoznavanje predstavnika sredstava javnog informiranja sa ovom tematikom.			

RKB NESREĆA

II - FAZA - SPAŠAVANJE

R/b	Uzrok	Posljedice	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici
1	2	3	4	5	6	7
	RKB nesreća mogu prouzročiti niz posljedica (zavisno da li se radi o upotrebi nuklearnog oružja, havariji u nuklearnoj elektrani, upotrebi bojnih oružava, tehnološkoj havariji ili upotrebi bioloških agenasa) i to: a) radioološka, hemijska i biološka kontaminacija na mjestu nesreće imala bi za posljedicu: - ljudske žrtve, - uginuće životinja, - zagađenost izvorišta, vodotoka i podzemnih voda, tla i zraka, - zagađenost zasijanih poljoprivrednih površina, bilja i biljnih proizvoda, - zagađenost namirnica životinjskog podrijetla, - nedostatak pitke vode i hrane, - nedostatak hrane za stoku i dr.;	5. Po proglašenju stanja prirodne i druge nesreće, odnosno RKB nesreće, Županijski stožer donosi: 5.1 Zapovijed o angažiranju snaga i sredstava Službe za RKB zaštitu ŽZH (treba biti formirana), 5.2 Određuje člana stožera koji će pratiti i osiguravati realizaciju utvrđenih mjera i zadataka, odnosno osigurati angažiranje predviđenih snaga i sredstava na ugroženom području, 5..3 Zapovijed koja se dostavlja ravnatelju Zavoda za javno zdravstvo odnosno, u njegovom odsustvu njegovom zamjeniku, što se vidi u procedurama za djelovanje Službe za RKB zaštitu u slučaju angažiranja na zadacima zaštite i spašavanja 5.4 Zaduženi član Županijskog stožera putem sredstava veze: - provjerava da li je rukovoditelj pravne osobe dobio Zapovijed, - da li je poduzeo mjeru za angažiranje snaga i sredstava za zaštitu i spašavanje kako je to utvrđeno u zapovjedi i traži da ga o tome redovno informiraju (shodno utvrđenom vremenu u zapovjedi), b) rušenje industrijskih pogona sa otrovnim tvarima imalo bi za posljedicu: - stradanje radnika, transportnih vozila i njihovog osoblja, prolaznika i mještana okolnih naselja i objekata, uništenje vitalne infrastrukture, hidrološka mreža, ostala okruženja, flora i fauna,	- Služba za zaštitu i spašavanje s visinom, - Služba za zbrinjavanje-Cr.križ - Općinske/građanske službe i postrojbe civilne zaštite za RKB zaštitu - Obrazovne i znanstvene institucije - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne križ ŽZH, - Zavod za javno zdravstvo ŽZH, - Ministarstvo prostornog uređenja, - Ministarstvo poljoprivrede, vodopрivrede i šumarstva, - Ured za veterinarstvo, - Federalno ministarstvo energetike, industrije i rudarstva, - Federalno ministarstvo okoliša i turizma, - Federalno ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH - Ministarstvo prostvjete,kulture i sporta ŽZH, - Uprava civilne zaštite Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta Županijski crveni križ	- Federalno ministarstvo zdravstva, - Federalno ministarstvo prostornog uređenja - Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodopрivrede i šumarstva, - Crveni križ Federacije BiH - Općinske/gradske službe za civilnu zaštitu		

RKB NESREĆA

II - FAZA - SPAŠAVANJE

R/b	Uzrok	PRIRODNE NESRECE	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici
1	2	3	4	5	6	7
		c) požari i eksplozije imali bi za posljedicu: - ljudske žrtve, - uginuća životinja, uništavanje šuma i usjeva, - uništavanje objekata i materijalnih dobara, - zarazne bolesti kod ljudi i životinja (izazvane biološkim agensima); d) dugotrajno kontaminiranu životnu stardinu: - tla, - usjeve, - vodoftoka i podzemnih voda prodirući do pitke vode, - objekata za opskrbu (vodovodnih rezervoara), e) velike ekonomske štete, f) g) zabrinutost javnosti, strah i nesigurnost.	5.5 Po dolasku Službe na mjesto RKB nesreće zaduženi član Županijskog stožera traži od rukovoditelja službe informaciju o: - pregledu i analizi zatečenog stanja, prikupljenim informacijama od zatečenih pojedinaca, procjeni situacije i potrebama na mjestu nesreće-incidenta; - poduzetim mjerama općinskih/gradskih stožera civilne zaštite na ugroženom području, osobnoj zaštiti stanovništva, i sklanjanju u skloništa i druge zaštitive objekte, zaštiti životinja i namirnice životinjskog podrijetla, zaštiti bilja i biljnih proizvoda, poduzetim mjerama evakuacije stanovništva i životinja na manje ugrožena područja, - procjeni medicinskih posljedica, prirodi povreda, očekivanom broju žrtava radi pripreme kapaciteta za smještaj i liječenje, - kontaminiranosti pogodenog područja, kao i njegove unutarnje zone na procijenjenoj sigurnosnoj udaljenosti od mjesta oslobadanja RKB agenasa, u odnosu na pravac, smjer i brzinu vjetra, h) operativno djelovanje u odnosu na nastale opasnosti (požar, prisustvo plinova, aerosoli, kemikalija u okolini ili u koritu rijeka i dr.), mogućnosti izvršenja neutralizacije efekata nastale nesreće,			- Mjerodavna općinska/gradska tijela - Općinska/gradska povjerenstva za procjenu šteta - Općinska gradska organizacija Crvenog križa - zdravstvene ustanove - vatrogasne postrojbe - komunalna poduzeća

RHB NESREĆA

II - FAZA - SPAŠAVANJE

PRIRODNE NESREĆE			Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici
R/b	Uzrok	Posljedice				
1	2	3	4	5	6	7
			- uključenim drugim službama zaštite i spašavanja i postrojbama za RKB zaštitu, te policije, vatrogasaca i dr. (razi podatke o rukovoditelju odgovora na RKB nesreću i mogućnosti uspostave veze) i potrebi pružanja podrške. 5.6. Zaduženi član Županijskog stožera upoznaje Županijski Stožer sa stanjem na terenu i predlaže dalje mјere na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara. 5.7. Rad službe RKB zaštite: Izviđanje, daljnja procjena i zoniranje			
				Na području pogodenom RKB nesrećom pripadnici službe za RKB zaštitu vrše sljedeće: - uzimaju uzorke i identificiraju fizička i druga svojstva RKB agenasa u laboratorijsima analizom uzoraka tla, vode, zraka, kao i dodatno sredstvima dozimetrije i detekcije (uzimanje uzoraka vrši služba na licu mјesta odmah po dolasku na mјesto incidenta). - utvrđuju krajnje parametre vanjskog sigurnosnog koridora, - utvrđuje zone kontaminacije: vruća, topla i hladna zona u odnosu na sigurnosne parametre u pogodenoj zoni; - prisustvo emitera kontaminacije, - koncentraciju RKB agenasa,		

RKB NESREĆA

II - FAZA - SPAŠAVANJE

R/b	PRIRODNE NESREĆE		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Saradnici
	Uzrok	Posljedice				
1	2	3				
			- smjer i jačina vjetra i ostale meteorološke prilike, - broj stanovnika u blizini nestrće i dr., - opasnost djelovanja agenasa za šire područje. 5.8 Trijaza u vrućoj zoni - poduzimaju mјere za izvlačenje izloženih žrtava iz žarišta kontaminacije, iz vruće zone u toplu zonu (na izlazu iz tople u hladnu zonu), na punkt za prikupljanje žrtava na tretman dekontaminacije, radi medicinskog tretiranja povreda. 5.9 Ukoliko oslobođanje RKB agenasa potraje Rukovoditelj službe, - poduzima sve operativne mјere na prevenciji daljnog oslobođanja RKB agenasa, - preko zaduženog člana Županijskog stožera traži uključivanje dodatnih snaga spasioca i snaga podrške u akciji zaštite i spašavanja od RKB agenasa, traži poduzimanje mјera evakuacije potencijalno pogodenog stanovništva.			

RKB NESREČA

II - FAZA - SPAŠAVANJE

PRIRODNE NESREĆE		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Saradnici
R/b	Uzrok	Posljedice	5	6	7
1	2	3	4	5	6
		<i>Zaduženi član Županijskog stožera upoznaje Stožer sa situacijom na terenu i zahtjevima službe za uključivanje i drugih spasioca i predlaže mjeru radi pružanja dodatne pomoći uključujući i pomoći države BiH i međunarodnu pomoć</i> 5.10. Dalja trijaža i tretman - organiziraju se punktovi za etapno medicinsko zbrinjavanje (prijemno–trijažniog i centralnog punkta). - organizira se dekontaminacija spasioca na izlazu iz tople u hladnu zonu, - organizira se privremena mrtvačnica, - organizira se i provodi dekontaminiranje žrtava, spasioca i njihove opreme, sve do provođenja dugoročne dekontaminacije, odnosno završene asanacije terena (mjesta oslobođanja od RKB agenasa)			

RKB NESREĆA

III-FAZA - OTKLANJANJE NASTALIH POSLJEDICA

R/b	Uzrok	PRIRODNE NESREĆE Posljedice	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Saradnici
1	2	3	4	5	6	7
		a) kontaminacija zemljišta, objekata i izvorišta, vodotoka i životne sredine u cjelini, b) nestaćica poljoprivrednih proizvoda, c) nedostatak hrane za ljude, životinje i vode za piće, d) pojava zaraznih bolesti kod ljudi i životinja, e) nedostatak slijestajnog prostora za slijestaj ljudi, f) nedostatak slijestajnog prostora za životinje, nedostatak struje i vode, g) zatpani ljudi i životinje, h) kontaminirane životinje i namirnice životinjskog podrijetla, i) velike ekonomske štete.	Ova faza obuhvaca mjeru zaštite i spašavanja koje mjerodavna tijela, službe zaštite i spašavanja i postrojbe civilne zaštite i druge organizacije i pravne osobe i stanovništvo poduzimaju na saniranju stanja na ugroženom području i to: Uspostavljanje monitoringa RKB kontaminacije: vodotoka i izvorišta, tla i zraka i zdravljia građana na ugroženom području, radi daljeg praćenja i uočavanja RKB kontaminata i poduzimanja daljih mjera na njihovom saniranju - poduzimanje sanitarno higijenskih i tehničkih mjera u cilju sprječavanja širenja zaraza, epidemija i drugih štetnih posljedica po ljudi i materijalna dobra, - zbrinjavanje ugroženog i nastrandalog stanovništva, - uspostavljanje proizvodnje, prometa i dr., dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija, - uklanjanje otpadnih štetnih tvrđi koje ugrožavaju zdravlje i život ljudi i okoliš u cjelini, - određivanje alternativnih pravaca obilaska kontaminirane zone, - kontrolu izvršene dekontaminacije, zaštite okoline, uklanjanja RKB agenasa iz zraka, vode i zemljišta, - prikupljanje podataka o posljedicama djelovanja RKB agenasa na ljudi i materijalna dobra, - procjenjivanje i utvrđivanje nastalih šteta od RKB agenasa i dr.	- Ministarstva zdravstva, rada I socijalne skrbi ŽZH- Zavod za javno zdravstvo , Ministarstvo za prostorno uređenje, graditeljstvi i zaštitu okolina ŽZH - Ministarstvo gospodarstva ŽZH, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa ŽZH, - Uprava civilne zaštite, Županijsko povjerenstvo za procjenju šteta, - Županijski Crveni kriz.	- Služba za RKB zaštitu, - Služba za zaštitu i spašavanje s visina, - Služba za zbrinjavanje ugroženog i nastrandalog stanovništva i prvu medicinsku pomoć - Općinske/gradske službe i postrojbe civilne zaštite za RKB zaštitu - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa ŽZH, - Uprava civilne zaštite, - Županijsko povjerenstvo za procjenju šteta, - Crveni kriz Federacije BiH - Općinske službe za civilnu zaštitu nadležna općinska tijela - Općinska/gradska povjerenstva za procjenju šteta - Općinska/gradska organizacija Crvenog kriza - Zdravstvene ustanove - Vatrogasne postrojbe - Komunalna poduzeća	

RKB NESREĆA

DOKUMENT BROJ: IV - 5

ZAŠTITA I SPAŠAVANJE OD RUŠENJA

ZAŠTITA I SPAŠAVANJE OD RUŠENJA

Polazeći od činjenice da uzroci rušenja objekta - stambenih, gospodarskih, poslovnih, javnih i drugih, mogu biti:

- ❖ u miru: prirodne pojave i nesreće - potresi, odroni zemljišta i klizanje tla, bujične vode, tehničko-tehnološke nesreće - požari, eksplozije i dr.,
- ❖ u ratu: ratna djelovanja i razaranja,

U Procjeni ugroženosti područja Županije Zapadnohercegovačke od prirodnih i drugih nesreća” ”(u dalnjem tekstu: Procjena ugroženosti) nalazi u zonama označenim brojkama 6.,7., 8. i 9. stupnja MCS ljestvice ugroženosti od potresa.

S tim u vezi utvrđeno je da postojeća struktura stambenog fonda i koncentracija zgrada na određenim područjima Županije, ne pruža mogućnost primjene efikasne zaštite od potresa, osim zgrada građenih savremenim konstrukcionim sustavima velike otpornosti.

Pored potresa, rušenje objekata može nastati i uslijed pojava poplava, klizanja, slijeganja i odronovanja tla, odnosno tehničko – tehnoloških nesreća.

Izrada Plana zaštite i spašavanja od rušenja

Na temelju naprijed navedenih činjenica utvrđenih u Procjeni ugroženosti, pristupa se izradi Plana zaštite i spašavanja **od rušenja** u Županiji, u tri faze:

I – za fazu preventivne zaštite, u kojoj se utvrđuju one mjere i aktivnosti zaštite od rušenja čijim poduzimanjem se sprječavaju ili ublažavaju posljedice djelovanja potresa na objekte koji mogu biti zahvaćeni tim djelovanjem. Preventivne mjere i aktivnosti zaštite od rušenja propisane

važećom zakonskom regulativom i podzakonskim propisima iz djelokruga prostornog uređenja odnosno građenja, gdje se utvrđene obaveze aseizmičkog projektiranja i građenja. Naime, prilikom projektiranja i građenja uzimaju se u obzir seizmički parametri, kako bi se utvrdile sve potrebne mjere koje imaju za cilj da pod uticajem potresa ne dođe do strukturnih već samo do manjih oštećenja na objektima – opadanje maltera, manje pukotine u pregradnim zidovima, rušenje dimnjaka i sl.

II – za fazu spašavanja, u kojoj se utvrđuju one mjere i aktivnosti koje podrazumjevaju neposredno spašavanje i zaštitu ljudi i materijalnih dobara u vrijeme djelovanja prirodne nepogode – potresa, što podrazumjeva vremenski period od početka do završetka djelovanja ove pojave,

III – Za fazu otklanjanja nastalih posljedica, u kojoj se utvrđuju one mjere i aktivnosti koje se ostavaraju poslije prestanka djelovanja prirodne nepogode – potresa i traju dok se u cjelini ne saniraju sve posljedice koje su nastale djelovanjem prirodne nepogode – potresa, odnosno dok se ne osiguraju osnovni uvjeti za život i rad na području pogodenom potresom.

Izrada ovog plana ima za cilj:

- ❖ Smanjenja opasnosti od posljedica rušenja uslijed pojava potresa, velikih poplava, odrona zemljишta, slijeganja i klizanja tla, tehničko - tehnoloških nesreća (požari i eksplozije u pogonima i postrojenjima sa zapaljivim i eksplozivnim tvarima i dr.),
- ❖ Smanjenja i ublažavanja mogućih štetnih posljedica po ljude i materijalna dobra u uvjetima kada dođe do rušenja većih razmjera (spašavanje ljudi iz ruševina, izvlačenje poginulih).

Pregled pravnih osoba koje posjeduju građevinske strojeve za raščišćavanje ruševina: Grad

Široki Brijeg

- HERING
- A3

Grad Ljubuški

Općina Posušje

- BRINA
- LAGER

Općina Grude

- MIV
- PUTEVI GRUDE
- MINA
- PUŠINA DRINOVCI

Dokument broj - IV - 5

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESRECE		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE OD RUŠENJA		IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLJEDICE	3	4	5	6	
Velika rušenja stambenih, javnih, gospodarskih i drugih objekata i građevina mogu prouzročiti: - mnogobrojne ljudske žrtve uslijed zatrpavanja, - povreda i ugrožavanje zdravlja ljudi kao posljedica zatrpavanja, - ranjavanje i ugušće životinja, - velike štete na materijalnim dobitima uslijed rušenja, razaranja, uništenja ili oštećenja infrastrukture, objekata, pogona, postrojenja, - druge štetne posljedice po ljudi, materijalna dobra i okoliš. POTRES, POPLAVE, BUIĆNE VODE, KLIZANJE I SLIJEGANJE TLA, TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE NESRECE	U fazi preventivne zaštite s ciljem spriječavanja polave rušenja, potrebno je poduzimati sljedeće mjeru: 1. Mjere iz djelokruga prostornog uređenja 1.1. Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša u skladu sa zakonskom regulativom pri izradi odgovarajućih planinskih dokumenata prostornog uređenja Županije, odnosno kod projektiranja, izgradnje i održavanja stambenih, javnih, industrijskih, vodoprovodnih i drugih objekata osigurava primjenu seizmoloških parametara, građevinsko – tehničkih, prostornih i drugih potrebnih mjera radi spriječavanje odnosno smanjivanje štetnih uticaja od prirodnih i drugih nesreća na mogućnost rušenja objekata, 1.2. Vrše procjenju stanja objekata posebno ugroženih od rušenja, te planiranje i sprovodenje odgovarajućih naknadnih poboljšanja građevina, odnosno dodatna opremanja i ugradnje osjetljivih objekata u cilju smanjenja njihovog rizika od rušenja ili zabranu korištenja, 2. Mjere organiziranja, opremanja i obučavanja snaga civilne zaštite za spašavanje iz ruševina: Uprava civilne zaštite u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima iz zaštite i spašavanja, provodi aktivnosti na organiziranju, obučavanju i opremanju služe zaštite i spašavanja iz ruševina, na osnovu potreba koje se utvrđuju u procjenama ugroženosti od rušenja područja Županije, Poseban zadatak u prevenciji je realizacija akcijskog plana iz "Programa razvoja"	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Mjerođavna inspekcijska tijela, - Ministarstvo gospodarstva ŽZH, - Uprava civilne zaštite 3. Mjere koje sprovode mjerodavna inspekcijska tijela Kroz pojaćani inspekcijski nadzor mjerodavne inspekcije Županije osiguravaju primjenu važećeg zakona, podzakonskih propisa, tehničkih normativa i standarda u djelokrugu prostornog planiranja, urbanizma i građenja objekata, pogona, postrojenja, što podrazumjeva i visoke brane na akumulacijama, nasipe ili druge vodozastitne objekte. 4. Mjere na uspostavljanju jedinstvenog informacijskog sustava: Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša u suradnji sa Federalnim hidrometeorološkim zavodom izrađuje bazu podataka koja sadrži evidenciju: - o setzničkim karakteristikama terena područja Županije i općina/gradova, - o starijim građevinskim objektima koji nisu aseinički projektirani i na kojima potres intenziteta VII i XIII stupnju Merkaljeve skale može dovesti do strukturmih oštećenja, - o utvrđivanom stupnju otpornosti na potres već izgrađenih planiranja	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Federalno ministarstvo prostornog uređenja, - Federalno ministarstvo okoliša i turizma - Federalna uprava za inspekcijske poslove - Federalni hidrometeorološki zavod, - Centar za seismologiju, - Sektor hidrološke mјerenja, Odsjek za prognozu i bilansne voda), - Sektor meteoroloških mјerenja i prognoze, - Federalna uprava civilne zaštite - Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede, išumarsvina, - Agencija za vodno područje Jadranskog mora, Zakon o vodama, („Službene novine FBiH“, broj 70/06), Uredba o vrstama i sadržaju planova zaštite od štetnog djelovanja voda („Službene novine Federacije BiH“, broj 26/09) - Pravilnik o minimumu sadržine općeg aktu o održavanju, koristenju i osmatranju vodoprivrednih objekata („Službene novine FBiH“ broj 97/17), - Zakon o zaštiti okoliša, („Službene novine FBiH“ 15/21) - Zakon o zaštiti prirode („Službene novine FBiH“ 66/13, - Zakon o upravljanju otpadom („Službene novine FBiH“ 33/03, 72/09 i 92/17),	- ZAKON O federalnim		

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE OD RUŠENJA	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLJEDICE	3	4	5	6
		građevinskih objekata prema starosti objekta, namjeni i sl., objekata posebno ugroženih od rušenja s ciljem planiranja i provođenja odgovarajućih naknadnih poboljšanja osjetljivih građevina odnosno dodatnog opremanja i ugradnje objekata kako bi se smanjeno rizik od njihovog rušenja idr. Podatke o područjima Županije, gdje su prisutni poremećaji u stabilitosti tla, Druge podatke od značaja za mogućnost predviđanja pojave potresa s ciljem primjene dopunskega mjera zaštite na ublažavanju oštećenja objekata i posljedica koji mogu prouzročiti rušenjem po ljudi i okoliš, Pregled pravnih osoba iz građevinarstva koja se bave niskogradnjom i visokogradnjom i imaju odgovarajuće strojeve i drugu specijalnu građevinsku opremu za spašavanje nastradalih ljudi iz ruševina, Evidencije o izrađenim kartama seizmoloških, geofizičkih, geotermičkih, geokemijskih, geomorfoloških i drugih karakteristika terena potrebnih za seizmičko planiranje, projektiranje i gradenje, Podatke o procjeni stanja strukture stambenog fonda i cjelokupne infrastrukture u Županiji i dr.	- ministarstvima i drugim organima federalne uprave („Službene novine FBiH“, br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06 i 8/06, 61/06, 52/09 i 48/11), -Zakon o Županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave („Savjetnik Županije Zapadnohercegovačke“, broj 17/09, 17/11 i 19/22), - Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ broj 23/20) Zakon o organizaciji tijela uprave u („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ broj, 9/06 i 6/20) - Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine FBiH“, br. 39/03, 22/06 i 43/10) i podzakonski propisi doneseni na osnovu ovog zakona,		

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESRECA		MIERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U ZAVRIJEME TRAJANJA PRIRODNE NEFOGDE I DRUGE NESREĆE – ZEMLJOTRES,				NOSTITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLJEDICE	1	2	3	4	5	6	7	
Velika rušenja stanbenih, javnih, gospodarskih i drugih objekata i građevina mogu prouzročiti:	- mogobrojne ljudske žrtve uslijed zatrpanjila, - povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi (opekotine, trovanje dimom i drugim otrovnim plinovima, prelomi i druge vrste lakših i težih povreda), - velike stete namaterijalnim dobrim uslijed rušenja, razaranja, uništenja ili oštećenja infrastrukture, objekata, pogona, postrojenja i - druge stete po ljudi, materijalna dobra i okoliš.	1. U fazi nastanka prirodne ili druge nesreće – potresa, na području dvije ili više općina/gradova, kada gradio/nacelinici građova/općina na projektlog općinskih/gradskog stožera za civilnu zaštitu svojim odlukama proglaše stanje prirodne ili druge nesreće – potresa, i priopće sadržaj tog akta putem sredstava informiranja, na projektlog Uprave civilne zaštite, aktivira se: 1.1. Županijski stožer koji analizira stanje na ugroženom području, nakon čega Vladi Županiju predlaže donošenje Odluke o proglašenju stanja prirodne ili druge nesreće – potresa, na teritoriju Županije, 1.2. Stavljanju u stanje pripravnosti za djelovanje i postupanje po zapovjedi Županijskog stožera: a) županijska ministarstva (iz kolone 4 faze I ovog plana), b) pravne osobe i udruženja građana koja su proglašena za službe zaštite i spašavanja i poduzimaju sve potrebne mjeru kojima će se osigurati izvršavanje zadataka iz njihove mjerodavnosti po zapovjedi Županijskog stožera, c) policijske snage Županije koje poduzimaju odgovarajuće mjeru iz svoje mjerodavnosti na ugroženom području (zaštite imovine, osiguranje javnog reda i mira i druge mjeru), d) lokale televizijske i radio postaje, Federalnu televiziju i druga sredstva informiranja, 2. U fazi spašavanja, nakon što Vlada Županije svojim aktom – odlukom, proglaši stanje prirodne ili druge nesreće – potres na području Županije i sadržaj tog akta migranđanstvu putem medija Županijski stožer postupa skladno svojim mjerodavnostima na sljedeći način: 2.1. Donosi zapovjed o angaziranju snaga i sredstava: a) <i>Službi zaštite i spašavanja</i>	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva ŽZH, - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH, Ministarstvo finansija ŽZH, Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Uprava civilne zaštite, - Županijski stožer - Zavod za javno zdravstvo, - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta. - Županijska tijela za robne rezerve,	- Služba za spašavanje iz ruševina. - Služba za zaštitu od požara. - Služba radioamatera Županije - Služba za zaštitu i spašavanje sa visina, - Pravne osobe iz i građevinarstva - Mjerovalna općinska/gradska tijela; - Javne ustanove iz zdravstva Županija i općina/gradova, koje pružaju medicinsku pomoć - Javne zdravstvene ustanove, domovi zdravstva i sl. - Federalno ministarstvo prostornog uređenja, - Federalno ministarstvo okoliša i turizma, - Federalni hidrometeorološki zavod, - Federalno povjerenstvo za procjenu šteta. - Federalno ministarstvo vodoprivrede, poljoprivrede i šumarstva,	- Općinski/gradski istožeri civilne zaštite - Općinska/gradska služba civilne zaštite - Općinska/gradska povjerenstva za procjenu šteta, - Mjerovalna općinska/gradska tijela; - Javne ustanove iz zdravstva Županija i općina/gradova, koje pružaju medicinsku pomoć - Pravne osobe iz zaštite okoliša - Policijske snage općina/grada - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta. - Županijska tijela za robne rezerve,	- Propisi navedeni u koloni 6 faze I, kao i: - Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj: 88/05), - Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave BiH («Službeni glasnik BiH», broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 i 103/09), - Zakon o upravi («Službeni glasnik BiH», broj: 32/02), 102/09 i 72/17 , - Sporazum o saradnji u ostvarivanju zadataka civilne zaštite, koji je zaključen između Federalne uprave civilne zaštite i Republike uprave civilne zaštite Republike Srske («Službene			

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESRECA UZROK	POSLJEDICE	MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U ZA VRIJEME TRAJANJA PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE – ZEMLJOTRES,	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRSITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVR
1	2	3	4	5	6	7
		2.2. Određuje člana županijskog stožera koji je zadužen za područje prostornog uređenja, odnosno mjeru zaštite i spašavanja koji će prati i osiguravati realizaciju utvrđenih mjera i zadataka, odnosno osigurati angažiranje predviđenih snaga i sredstava na ugroženom području. ▪ Zapovijed županijskog stožera za angažiranje snaga i sredstava službi zaštite i spašavanja, dostavlja se rukovoditeljima pravnih osoba koji zatim postupaju nanačin predviđen <i>procedurom rada za djelovanje službe</i>. Zaduženi član županijskog stožera izločke provjerava da li rukovoditelj pravne osobe dobio naredbu i da li je poduzeo mjeru za angažiranja snaga i sredstava za zaštitu i spašavanjem, kako je to utvrđeno u zapoviedi i traži da ga o tome dodatno informira (shodno utvrđenom vremenu u zapoviedi). ▪ 2.2. ovog plana putem sredstava veze provjerava da li rukovoditelj pravne osobe dobio naredbu i da li je poduzeo mjeru za angažiranja spašavanje kako je to utvrđeno u zapoviedi i traži da ga o tome dodatno informira (shodno utvrđenom vremenu u zapoviedi). 3. Po dolasku službe ili službi zaštite i spašavanja na mjesto prirođene ili druge nesreće traži od odgovornog rukovoditelja službe: 3.1. Informacije o zatećenom stanju na potresom pogodjenom području (kakav je obim i intenzitet posljedica po ljudi, materijalna dobra i sl.), 3.2. Informacije o posebnim okolnostima ili opasnostima (da li je prisutna opasnost za sudionike spašavanja, ugrožena materijalna dobra velike vrijednosti i dr.). 3.3. Realnu procjenu i ocjenu trenutnog stanja. 3.4. Poduzetim mjerama općinskih/gradskog stožera civilne zaštite na ugroženom području i to: - poduzetim mjerama na angažiranju Općinskih/gradskih službi zaštite i spašavanja iz ruševina, - pravnih osoba odnosno udruženja građana koja se bave niskogradnjom i visokogradnjom, vatrogastvom i dr. na izvršavanju zadataka zaštite i spašavanja ljudi imaterijalnih dobara iz ruševina na igroženom području, - poduzetim mjerama na angažiranju snaga u ljudstvu i sredstvima sa područja jedne ili više općina/grada za potrebe organiziranog izviđanja, potrage, pronaalaženja i spašavanja zatrpanih ljudi i materijalnih dobara u ruševinama na ugroženom području (specijalni instrumenti za okrivljanje zatrpanih, specijalni strojevi za uklanjanje ruševina, psi tragači, i dr.) - poduzetim mjerama na izvlačenju ljudi iz ruševina izvan zona		Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, - Federalno ministarstvo zdravstva, - Zavod za javno zdravstvo FBiH, - Ministarstvo financija Federacije BiH, - Federalna direkcija robnih rezervi, - Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, - Ministarstvo sigurnosti BiH - Sporazum o međusobnoj saradnji u ostvarivanju zadataka u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, koji je zaključen 01.09.2005.g. između Federalne uprave civilne zaštite i Crvenog križa BiH («Službene novine Federacije BiH» broj: 65/05).	novine Federacije BiH» broj 36/01, - Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Hrvatske o saradnji u zaštiti od prirodnih i civilizacijskih katastrofa («Službeni glasnik BiH» broj: 7/01 - međunarodni ugovor) - Sporazum o međusobnoj saradnji u ostvarivanju zadataka u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, koji je zaključen 01.09.2005.g. između Federalne uprave civilne zaštite i Crvenog križa BiH («Službene novine Federacije BiH» broj: 65/05).	

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESRECA		MIJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI UZ VRIJEME TRAJANJA PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESRECE – ZEMLJOTRES,				NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLJEDICE	1	2	3	4	5	6	7	
		rušenja i poduzetim mjerama zdravstvenog zbrinjavanja, kao i izvlačenja materijalnih dobara, - poduzetim mjerama na spašavanju građana i materijalnih dobara sa visokih zgrada i objekta i sl., - poduzetim mjerama na organiziranju raščišćavanja ruševina; - poduzetim mjerama na osiguranju oštećenih i pomjerenih dijelova konstrukcija zgrada i objekata radi sprečavanja zarušavanja, - poduzetim mjerama na organiziranom kontroliranom rušenju objekata koji se ne mogu sanirati i drugim mjerama organizacije spašavanja i evakuacije ljudi i materijalnih dobara saugroženog područja, - poduzetim mjerama na uklanjanju opasnih i štetnih tvari koje su eksozemnim slučajem dospijele u zrak, vodu ili vodotok i sl., - poduzetim mjerama na blagovremenom informiranju stanovništva ugroženog područja kako bi se izbjeglo stanje stvaranja panike i olakšalo provođenje potrebnih mjera zaštite spašavanja, - uključenim drugim snagama i sredstvima koji sustavljeni u funkciju zaštite i spašavanja na ugroženom području – vatrogasne postrojbe, policijske snage, oružane snage i dr. 4. Pripadnici određene službi ili službi zaštite i spašavanja Županije pristupaju obavljanju svih predviđenih operativnih poslova i zadatka zaštite i spašavanja iz svoje mjerodavnosti sukladno utvrđenoj <i>proceduri rada za djelovanje tih službi u fazi spašavanja i shodno situaciji i potrebanama.</i> 5. Zaduženi član Županijskog stožera iz točke 2.2. ovog plana, upoznaje Županijski stožer sa stanjem na terenu, odnosno svim priskupljenim informacija dobijenih sa područja koja su pogodena potresom i predlaže dalje mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području. 6. Pored navedenog, Županijski stožer može donijeti slijedeće <i>zapovjedi:</i> 6.1. da se na spašavanju ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području angažiraju građani sa područja općine grada, stariji od 18 godina, 6.2. da javna poduzeća, državna tijela i druge institucije stave na raspolaganje prevozna, tehnička i druge sredstva i opremu potrebnu za spašavanje ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području,							

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESRECA	MIJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI UZ VRIJEME TRAJANJA PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESRECE – ZEMLJOTRES,	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR			
UZROK	POSLJEDICE	1	2	3	4	5	6	7
	6.3. za pripravnost dodatnih službi zaštite i spašavanja i službi i postrojbi civilne zaštite i specijalizirane namjene općina/gradova, 6.4. da mjerodavna <i>povjerenstva za procjenu šteta</i> vrše pregled pogodnog područja, prikupljaju podatke i utvrđuju posljedice koje su nastale djelovanjem potresa na ljudje, stambene i druge zgrade i objekte na pogodenom području, poljoprivredno zemljište i dr. materijalna dobra i druge potrebne mjere shodno situaciji na terenu. 7. Upućivanje zahtjeva za pružanje pomoći u zračnim i drugim snagama Bosne i Hercegovine i od susjednih država U slučaju prirodnih ili drugih nesreća većih razmjera, kada snage i sredstva civilne zaštite i druge strukture zaštite i spašavanja nisu dovoljne da efikasno i blagovremeno osiguraju spašavanje, zbrinjavanje i smještanje ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara, Županijski stožer upućuje Federalnom stožeru civilne zaštite putem Federalne uprave civilne zaštite za angažiranje dodatnih snaga i sredstava: - Oružanih snaga BiH (inžinjerskih, zračnih idr.) - posredstvom Ministarstva obrane BiH, - Republičke uprave civilne zaštite - Republike Srpske, - Iz susjednih i drugih država;							

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLEDICA

PRIRODNA NESRECA I DRUGA NESRECA – POTRES		MJERE ZA ŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U FAZI OTKLANJANJA NASTALIH POSLEDICA		NOSITELJI AKTIVNOSTI		IZVRŠITELJI		SURADNICI		ZAKONSKI OKVIR	
UZROK	POSLEDICE	1	2	3	4	5	6	7			
Velika rušenja stambenih, javnih, gospodarskih i drugih objekata i građevina mogu prouzročiti:	- mnogobrojne ljudske žrtve uslijed zatrpanjavanja, - povreda i ugrožavanje zdravlja ljudi (opekotine, trovanje dimom i drugim otrovnim plinovima, prelomi i druge vrste lakših i težih povreda), - velike štete na materijalnim dobrima uslijed rušenja, razaranja, uništenja ili oštećenja infrastrukture, objekata, pogona, postrojenja i druge štete po ljudi, materijala dobra i okoliš. POTRES, POPLAVE, BUJICNE VODE, KLIJANJE I SLIJEGANJE TLA, TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE NESRECE	1. U fazi otklanjanja nastalih posledica kada se proglaši prestanak stanja prirodne ili druge nesreće – potresa, na području Županije, poduzimaju se aktivnosti na stvaranju uvjeta za normalizaciju života na ugroženom području. Resorna ministarstva, institucije, gospodarska društava i druge pravne osobe Županije u suradnji sa građanima i u koordinaciji sa Županijskim strukturama civilne zaštite organiziraju i poduzimaju slijedeće mjeru: 1.1. Mjerovalna tijela i pravne osobe koje obavljaju djelatnost iz djelotvora stambenih, komunalnih poslova, građevinarstva i sl.: - organiziraju aktivnosti i na raščišćavanju ruševina, prevoženje i depoziranje gradevinskog šuta i rasčišćavanje i ospozobljavanje komunikacija do objekata; - kategorizaciju objekata u odnosu na veličinu oštećenja i utvrđivanje neophodnih sanacijskih radova u cilju spriječavanja rušenja oštećenih objekata od njihovog naknadnog rušenja; organiziranje djelimične sanacije oštećenih stambenih i drugih objekata; - organiziraju aktivnosti na stvaranju sumjestranih stambenih drugih uvjeta za život ljudi na pogodenom području i utvrđuju potrebne kapacitete za zbrinjavanje povrijedjenih ljudi i dr. 1.2. Gospodarska društava i druge pravne osobe čija je djelatnost opskrba namirnicama, robama široko potrošnje vrše opskrbu stanovništva potrebnim namirnicama i drugim sredstvima radi preživljavanja i pružanje pomoći u sanitiranju posjedica, 1.3. Javne ustanove, pravne osobe, domovi zdravlja i druge institucije, koje obavljaju djelatnosti iz zdravstva i opskrbe lijekovima, organizirano vrše pružanje zdravstvene njegе povrijedjenim i oboljelim ljudima, 1.4. Odgovarajuće službe i postrojbe civilne zaštite i ekipe Crvenog križa obavljaju aktivnosti traženja nestalih osoba,	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva ŽZH, - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH, - Ministarstvo financija ŽZH, Ministarstvo unitarnijih poslova ŽZH, - Uprava civilne zaštite, - Županijski stožer, - Zavod za javno zdravstvo, - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta.	Službe za zaštitu i spašavanje: - Služba za spašavanje iz ruševina - Služba za zbrinjavanje ugroženog i nastrandalog stanovništva i prvu medicinsku pomoć - Službe za zaštitu i spašavanje sa visinom, - Opcinske/gradsk e službe i postrojbe zaštite i spašavanja iz ruševina - Pravne osobe iz djelokruga zdravstva Zapanje i općina grada, koje pružaju medicinsku pomoc - Javne ustanove iz djelokruga zdravstvene ustanove, domovi zdravlja i sl. - Federalno ministarstvo okoliša i turizma, - Federalni hidrometeorološki zavod,	- Općinski/gradski stožeri civilne zaštite -Općinske/gradski e službe civilne zaštite -općinska/gradsk o povjerenstva za procjenu šteta, -Mjerovalna općinska/gradsk a tijelai; -Javne ustanove iz djelokruga zdravstva	Kao u koloni 6 faze i ovog plana.					

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

PRIRODNA NESREĆA I DRUGA NESREĆA – POTRES		MERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U FAZI OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA		NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR	
UZROK	POSLJEDICE	1	2	3	4	5	6	7
		spajanja obitelji razdvojenih uslijed prirodne nesreće i druge aktivnosti, 1.5. Mjerodavna tijela, gospodarska društva i pravne osobe iz elektroprivrede, vodoprivrede, transporta i distribucije plinai sl. obavljaju pregled i uverđivanje stanja vodovodne i elektrodistributivne mreže, kao i opravke i otklanjanje kvarova u cilju uspostavljanja normalne opskrbe stanovništva vodom, električnom energijom i sl. 2. Mjerodavna povjerenstva za procjenu šteta vrše pregled potresom pogodenog područja, prikupljavaju podatke i utvrđuju veličinu posljedica koje su nastale djelovanjem potresa na ljudе, stambene i druge zgrade i objekte na pogodenom području i druga materijalna dobra. 3. Služba za seismologiju FBiH, odnosno Centar za seismologiju i dalje kontinuirano prati stanje naknadnih udara i o tome dostavlja podatke mjerodavnim tijelima i operativnim centrima civilne zaštite;		- Profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe - Županije i općina/grada, - pravne osobe iz zastite okoliša - Policijske snage općina/gradov a	- Federalno povjerenstvo za procjenu šteta. - Federalno ministarstvo vodoprivrede, poljoprivrede i šumarstva, - Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	- Federalno ministarstvo energije, rудarstva i industrije, - Federalno ministarstvo zdravstva, - Zavod za javno zdravstvo FBiH, - Ministarstvo financija Federacije BiH, - Federarna direkcija robnih rezervi, - Federalno ministarstvo unutarnjih poslova.		

DOKUMENT BROJ - IV - 6

ZAŠTITA I SPAŠAVANJE NA VODI I POD VODOM

ZAŠTITA I SPAŠAVANJE NA VODI I POD VODOM

Polazeći od činjenice da uzroci koji mogu dovesti do plavljenja užeg ili šireg kompleksa zemljišta Županije izlivanjem vode iz riječnog korita ili jezera, mogu biti:

- ❖ prirodne nepogode - poplave, potresi, prolomi oblaka, olujni ili orkanski vjetrovi,
- ❖ druge nesreće - rat i druge velike nesreće koje uzrokuje čovjek svojim aktivnostima a koje mogu prouzročiti rušenje ili oštećenje brana na hidroakumulacijama, nasipa i drugih zaštitnih vodnih objekata ili postrojenja. U Procjeni ugroženosti utvrđena su područja Županije koja mogu biti ugrožena ovom vrstom opasnosti.

Područja Županije gdje su prisutne opasnosti od pojave poplava

Prema Procjeni ugroženosti područja Županije Zapadnohercegovačke od prirodnih i drugih nesreća (u dalnjem tekstu: Procjena ugroženosti) obilježja Županije karakteriziraju pojave poplava na sljedećim područjima: Imotsko-Bekijsko polje - vodotok Matica, dolina Mlade nizvodno od Humca – vodotok Mlade i Mostarsko blato – od Uzarića do ponorskih zona. Pored toga, općenito možemo reći da je ugroženost od poplava prisutna na područjima uz vještačke akumulacije, odnosno prirodna jezera (Tribistovo i Peć Mlini).

Izrada Plana zaštite i spašavanja od poplava u Županiji

Uzimajući u obzir naprijed navedene opasnosti (uzroke) od pojave poplava, kao i područja koja mogu biti ugrožena njihovim djelovanjem a u skladu s Procjenom ugroženosti i procjenama ugroženosti općina/gradova, u cilju smanjenja ugroženosti života i zdravlja ljudi i zaštite životne sredine od poplava, sukladno člancima 4. i 5. Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara ("Službene novine Federacije BiH", broj: 8/11), pristupa se izradi Plana zaštite i spašavanja od poplava u Županiji u tri faze, i to:

I - Za fazu preventivne zaštite, u kojoj se utvrđuju one mjere i aktivnosti zaštite /obrane/ od poplava i drugih štetnih djelovanja voda (erozija, bujica), čijim poduzimanjem se sprječavaju ili ublažavaju posljedice takvog djelovanja na područjima koja mogu biti zahvaćena tim djelovanjem.

Navedene mjere i aktivnost propisane su važećom zakonskom regulativom iz mjerodavnosti resornih ministarstava Županije, iz djelokruga poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, zatim prostornog planiranja i građenja, zaštite okoliša, prometa i komunikacija. Preventivne mjere zaštite i spašavanja podrazumjevaju planiranje mjera zaštite, gradnju i upravljanje zaštitnim vodnim objektima koje su dužni sprovoditi pravne i fizičke osobe, odnosno vlasnici ili korisnici vodnih objekata i postrojenja na području Županije, odnosno općina/gradova.

II - Za fazu spašavanja, u kojoj se utvrđuju one mjere i aktivnosti koje podrazumjevaju neposredno spašavanje i zaštitu ljudi i materijalnih dobara u vrijeme djelovanja prirodne nepogode i druge nesreće – poplava, što podrazumjeva vremenski period od početka do završetka djelovanja prirodne nepogode - poplava,

III – Za fazu otklanjanja nastalih posljedica, u kojoj se utvrđuju one mjere i aktivnosti koje se ostavaraju poslije prestanka djelovanja prirodne nepogode i druge nesreće – poplava i traju dok se u cijelini ne saniraju sve posljedice koje su nastale djelovanjem poplava, odnosno dok se ne osiguraju osnovni uvjeti za život i rad na području pogodenom poplavom.

Dokument broj - IV - 6

I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE	MJERE ZAŠTITE ISPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI		NOSITELJI AKTIVNOSTI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
	UZROK	POSLEDICE			
Poplave mogu prouzročiti opasnost po ljude i materijalna dobra: - ljudske žrtve, povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi, - velike štete na materijalnim dobrima uslijed pлављenja privatnih, gospodarskih i drugih objekata, - gubitak poljoprivrednih kultura i drugih prinosova, - zamčuvanje izvorišta vode za piće, - pojavе erozija zemljišta (krizišta, odronavanje itd.), - nestaćica poljoprivrednih proizvoda i namirnice biljnog podrijetla koja uzrokuju nedostatak hrane za prehranu ljudi i životinja - i druge posljedice po ljudi, materijalna dobra i okoliš.	U fazi preventivne zaštite, s ciljem smanjenja ugroženosti ljudi i materijalnih dobara od štetnog djelovanja voda (poplava, erozija i bujica) u područjima oko riječka i jezera, poduzimaju se sljedeće mјere i aktivnosti:	1. Mjere koje se odnose na upravljanje vodama 1.1. Resoma Županijska ministarstva iz djelokruga <i>upravljanja vodama</i>, prostornog uređenja i građenja, zaštite okoliša, svako u okviru svoje mjerodavnosti prema odredbama važećeg Zakona o vodama: - osiguravaju planiranje mјera zaštite, gradnju i upravljanje zaštitnim vodnim objektima, a naročito gradnju nasipa, brana, pregrada, objekata za stabilizaciju dna i obala, objekata za odvodnje unutarnjih voda i druge aktivnosti zaštite od štetnog djelovanja voda na ugroženom području, - u cilju smanjenja stupnja ugroženosti ljudi i materialnih dobara od štetnog djelovanja voda, utvrđuju područja ugrožena poplavama, odnosno erozijom površinskih voda, uzimajući u obzir prirodne mogućnosti i uvjet za nastanak štetnog djelovanja voda, broj potencijalno ugroženih stanovnika i veličinu moguće štete na zemljištu, objektima i drugim dobrima, sukladno odredbama Zakona o vodama izraduju strategiju i planove upravljanja vodama, programe mјera i druga predviđena dokumenta i podzakonske propise, izraduju odgovarajuće izmjene i dopune postojećih propisa s ciljem unapređenja zaštite /obrane/ od poplava i drugih štetnih djelovanja voda (erozija, bujica),	- Uprava za civilnu zaštitu - Ministarstvo gospodarstva ZZH, - Agencija za vodno područje Jadranskog sliva. - Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ZZH,	- Općinska/gradska tijela mjerodavna za vodoprivredu i mjerodavna gospodarska društva iz područja vodoprivrede, Općinske gradske službe civilne zaštite, - Pravne i fizičke osobe tj. vlasnici ili korisnici vodnih objekata i postrojenja na području Županije, - Pravne osobe i specijalizirane organizacije sposobljene za obavljanje stručnih i tehničkih poslova zaštite od poplava.	- Zakon o vodama ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke" , broj 12/15), - Zakon o vodama („Službene novine FBiH“, broj 70/06), Uredba o vristama i sadržaju planova zaštite od štetnog djelovanja voda („Službene novine Federacije BiH“ broj 26/09), - Županijski operativni plan obrane od poplava ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj 9/12), - Pravilnik o minimumu sadržine općeg aktua održavanju, korištenju i promatranju vodoprivednih objekata („Službene novine FBiH“ broj 18/07), - Zakon o poljoprivrednom zemljištu, Službene novine FBiH“, broj: 52/09/07), - Zakon o inspekcijama u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 69/05 I 19/17). - Zakon o zaštititi okoliša, („Službene novine FBiH“ broj 38/09 III 5/21,
POTRESI, RUŠENJE BRANA I DR.	Poseban zadatak u prevenciji je realizacija akcijskog plana iz programa razvoja: - Izrada studije opoplavnog vala kao posljedica rušenja brana sa mjerama preventivnog upozorenja stanovništva, - Izgradnja novih, rekonstrukcija postojećih nabavka sredstava za zaštitu od poplava	2.1. <i>Zupanijska i Federalna vodna inspekcija</i> , te druge mjerodavne inspekcije (urbanističko-građevinska inspekcija, inspekcija za zaštitu okoliša i dr.), putem pojačanog inspeksijskog nadzora osiguravaju da pravne i fizičke osobe odnosno vlasnici ili korisnici vodnih objekata i postrojenja, prilikom održavanja, korištenja i osmatranja vodnih objekata, provode sve zakonom utvrđene preventivne mјere i aktivnosti zaštite /obrane/ od poplava i drugih štetnih djelovanja voda (erozija, bujica) i postupanja u slučaju kvara ili havarije na objektu.	2. Mjere koje provode mjerodavna inspekcija, tijela Županije	3. Mjere koje provode nadležne agencije za vode	3.1. Agencija za vodno područje Jadranskog mora koja je

Dokument broj - IV - 6

I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE	MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE	NOSITELJI AKTIVNOSTI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLEDICE	4	5	6
1	2	3	4	5
	mjerodavna za upravljanje i korištenje vodnih objekata:			Zakon o zaštiti okoliša, ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke" Br.8/13 i 11/17).
	- uspostavljaju sustav za praćenje i prognozu izvanrednih hidroloških stanja i drugih prirodnih pojava, kao što su poplave, pojava bujice, erozija, leda na vodotocima na pripadajućem vodnom području i osiguravaju pravovremeno obavješćivanje stanovništva na ugroženim područjima, organiziraju, uspostavljaju i upravljaju informacijskim sustavom voda (ISV) u skladu sa Zakonom o vodama, pripremaju izvješće o stanju voda i predlažu potrebne mjere zaštite,			- Zakon o upravljanju otpadom ("Službene novine FBiH" 66/13),
	- Shodno Uredbi o vrstama i sadržaju planova zaštite od štetnog djelovanja voda, nabavljaju, održavaju i propisno skladisti potrebu opremu i sredstva za obranu od poplava, koja se mogu u slučaju potrebe bez teškoča opremiti prevoznim sredstvima na određena mjesto i na unaprijed utvrđeni način, što je precizirano u Federalnom operativnom planu obrane od poplava (FOP);			- Zakon o federalnim ministarstvima i drugim organima federalne uprave ("Službene novine FBiH", br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06 i 8/06, 61/06, 52/09 i 48/11),
	- pripremne mjere na zaštitnim vodnim objektima i kategorije na kojima ne postoji zaštitni vodni objekti, - mjere i aktivnosti koje se moraju poduzeti u vrijeme trajanja poplave,			-Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave ŽZH ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj 17/09, 17/11 i 9/22).
	- mjere i radnje otklanjanja posljedicapoplave.			
4.	Mjere koji provodi vlasnik,odnosno operator objekta od znatnog zaštitu od štetnog djelovanja voda:			- Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH", br. 35/05),
	- vrši monitoring na način propisan vodnim aktom i podatke o tome dostavlja u informacijski sustav voda (ISV) mjerodavne agencije za vodno područje.			Zakon o org. uprave u ŽZH Županije Zapadnohercegovačke (,"Narodne novine „br.9/06)
6.	Mjere koje provodi informacijski sustav voda (ISV)			
	- Informacijski sustav voda koji organizira, uspostavlja i kojim upravlja mjesno mjerodavna agencija za vodno područje, sukladno Zakonu o vodama, vrši prikupljanje podataka o mjerodavnosti i institucija u sektoru voda (vodni katastar, vodna knjiga, evidencija o inspekcijskim pregleđima, evidencija izdatih koncesija na vodama i vodnom dobru i dr.),			
	- podatke o mjerodavnosti i vanjskih institucija (civilna zaštita, vatrogasci, policija i dr.) koji su od znacaja za upravljanje vodama (geografski podaci i resursi,demografski,			

I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE	MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE	NOSITELJI AKTIVNOSTI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLJEDICE			
1	2	3	4	5
	- sociološki i ostali podaci), - ostvaruje vezu odnosno vrši razmjenu svih potrebnih podataka sa Županijskim operativnim centrom. 7. Mjere organiziranja, opremanja i obučavanja snaga civilne zaštite za spašavanje na vodi i pod vodom - Uprava civilne zaštite i općinske/gradiske službe civilne zaštite, u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima iz zaštite i spašavanja, provode aktivnosti na organiziranju, obučavanju i opremanju službe zaštite i spašavanja odnosno postrojbe civilne zaštite specijalizirane namjene za spašavanje na vodi i pod vodom, temeljem potreba koj je utvrđuju u procjenama ugroženosti od poplava područja Županije i općina/gradova.	- Zakon o unutarnjim poslovima Federacije BiH („Službene novine FBiH“, broj 49/05) i podzakonski propisi doneseni na osnovu ovog zakona. - Zakon o unutarnjim poslovima ZZH („Narodne novine ZZH“, broj: 12/03, 16/08 i 14/16 i 15/21), - Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj 23/20), - Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine FBiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10) i podzakonski propisi doneseni na osnovu ovog Zakona,	6	

Dokument broj - IV - 6

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE CE SE PREDUZIMATI UZ VRUĆE TRAJANJA PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE - POPLAVE				NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNIK	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLEDICE	1	2	3	4	5	6	7	
POPLAVE, POTRESI, RUŠENJE BRANA I DR.	Poplave mogu prouzročiti: - opasnost po ljude i materijalna dobra (ljudske žrtve, - porede iugrožavanje zdravlja ljudi, - velike štete namatеријалним dobrinama uslijed palačenja privatnih, gospodarskih i drugih objekata, - gubitak poljoprivrednih kultura i drugih prirodnih, - zamutivanje izvorišta vode za piće, - pojave erozija zemljišta (kлизиша, odronavanje itd.), - nestaćica poljoprivrednih proizvoda i namirnica biljnog podrijetla koja uzrokuju nedostatak hrane za prehranu ljudi i životinja POPLAVE, POTRESI, RUŠENJE BRANA I DR.	1. U fazi nastanka prirodne ili druge nesreće – poplava, na području dvije ili više općina/gradova, kada gradski/općinski grada/nacelinici na prijedlog gradskih/općinskih stožera civilne zaštite svojim odlukama progase stanje prioritne i druge nesreće – poplava i priopće sadržaj tog akta putem sredstava informiranja, na prijedlog Uprave civilne zaštite, aktivira se: 1.1. Županijski stožer koji analizira stanje na ugroženom području, nakon čega Vladi Županije dostavlja prijedlog za proglašenje stanja prirodnog ili druge nesreće - poplave, na području Županije. Stavljaju u stanje pripravnosti za djelovanje i postupanje po zapovjedi Županijskog stožera: - Županijska ministarstva (iz kolone 4 faze I ovog plana), - Županijski operativni plan obrane od poplava i individualni operativni planovi obrane od poplava pravnih osoba, - Informacijski sustav voda u nadležnoj Agenciji za vode u Federaciji BiH koji se stavlja u funkciju zaštite i spašavanja, kao dio sustava praćenja, obavješćivanja i izbjunjivanja operativnih centara civilne zaštite Federacije BiH, Županije i općina/gradova, 1.3. Ured Vlade Županije, lokalne televizijske i radio postaje i druga sredstva informiranja, 1.4. Policijske snage koje poduzimaju odgovarajuće mjere zaštite i spašavanja, zaštite imovine, osiguranja javnog reda i mira i druge mjere iz svoje mjerodavnosti na ugroženom području, 2. U fazi spašavanja, nakon što Vlada Županije svojim aktom – odlikom proglaši stanje prirodne ili druge nesreće – poplavena	Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva ŽZH, - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrb ŽZH, - Ministarstvo financija ŽZH, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Uprava civilne zaštite, - Županijski stožer, - Zavod za javno zdravstvo, - Županijsko povjerenstvo za procjenju šteta. Agenzija za vodo područje Ladanskog mora, Ministarstvo sigurnosti BiH za angažovanje: - Oružanih snaga BiH (inžinjerskih, zračnih i dr.), - Snage i sredstava	<i>Službe za zaštitu i spašavanje:</i> - Služba za zbrinjavanje, - Služba za zaštitu s visinom i drugih nepristupačnih terena - Služba za zaštitu od požara. Općinska tijela mjerodavna za vodoprovodu, prostorno planiranje i građenje, zaštitu okoliša, prometa i komunikacija, - Gospodarska društva i pravne osobe iz gradevinarstva - Javne zdravstvene ustanove, domovi zdravlja i sl. - Županijske i općinske/gradske organizacije Crvenog kriza Pravne osobe odnosno udruženja građana koja se bave sportskim i drugim aktivnostima na vodi i pod vodom (klubovi - ronilački, kajakaški, ribarska društva, plovevoznici na vodi i dr.). pravne osobe i specijalizirane organizacije ospozobljene za obavljanje stručnih tehničkih poslova	- Općinske/gradske službe civilne zaštite, - Općinski/gradski stožeri civilne zaštite - Općinska/gradska povjerenstva za projektni štetu - Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave BiH («Službeni glasnik BiH», broj 88/05), - Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave BiH («Službeni glasnik BiH», broj 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13 i 9/16), - Zakon o upravi («Službeni glasnik BiH», broj 32/02), - Sporazum o saradnji u ostvarivanju zadataka civilne zaštite, koji je zaključen između Federalne uprave civilne zaštite i Republičke uprave civilne zaštite Republike Srpske («Službenе novине Federacije BiH» broj 36/01), - Sporazum između Vijeća ministara				

Dokument broj - IV - 6

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U ZA VRIJEME TRAJANJA PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE - POPLAVE				NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNIK	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLEDICE	1	2	3	4	5	6	7	
		području Županije i sadržaj tog aktata priopći građanstvu putem medija, Županijski stožer postupa u skladu sa svojim ovlaštenjima na sljedeći način: 2.1. Donosi naredbu o angažiranju snaga i sredstava: a) službi zaštite i spašavanja, - službe za spašavanje s visina i drugih nepristupačnih mjeseta, - službe za zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništa i prvu medicinsku pomoć, - služba za zaštitu od požara 2.2. Određuje člana Županijskog stožera koji je zadužen za djelokrug vodoprovrede, odnosno mjeru zaštite i spašavanja koji će pratiti i osiguravati realizaciju utvrđenih mjera i zadataka, odnosno osigurati angažiranje predviđenih snaga i sredstava na ugroženom području. 3. Zapovjed Županijskog stožera za angažiranje snaga i sredstava navedenih službi zaštite i spašavanja, dostavlja se rukovoditeljima službi, te odgovornim osobama odgovorajućih postrojbi civilne zaštite specijalizirane namjene, koji zatim postupaju na način previden procedurom rada za djelovanje tih službi. 4. Zaduženi članovi Županijskog stožera iz točke 2.2. ovog plana, putem sredstava veze provjeravaju da li su rukovoditelj pravne osobe odnosno rukovoditelj odgovarajuće službe zaštite i spašavanja, dobili naredbu i da li su preduzeli mjeru za angažiranje snage i sredstava za zaštitu i spašavanje kako je to utvrđeno u zapovjeti i traži da ga o tome dodatno informira (shodno utvrđenom vremenu u zapovjedi). 5. Po dolasku navedenih službi zaštite i spašavanja na mjesto prirodne nepogode ili druge nesreće – poplave, traži od odgovornog rukovoditelja službe zaštite i spašavanja: - Informacije o zatečenom stanju na poplavljjenom području (kakav je intenzitet posljedica po ljudi, materijalna dobra i sl.), - Informacije o posebnim okolnostima ili	civilne zaštite Republike uprave civilne zaštite Republike Srpske - Snage i sredstava susjednih država zaštite od poplava.	civilne zaštite Republike uprave civilne zaštite Republike Srpske - Snage i sredstava susjednih država	BiH i Vlad Republike Hrvatske o saradnji u zaštiti od prirodnih i civilizacijskih katastrofa («Službeni glasnik BiH» broj 7/01 - međunarodni ugovor) - Sporazum o međusobnoj saradnji u ostvarivanju zadataka u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesteča, koji je zaključen 01.09.2005.g. između Federalne uprave civilne zaštite i Crvenog kriza FBiH («Službeni novine Federacije BiH» br. 65/05).				

Dokument broj - IV - 6

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U ZA VRIJEME TRAJANJA PRIRODNE NEPOGODE IDRUGE NESREĆE - POPLAVE	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNIK	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLEDICE					
1	2	3	4	5	6	7
		opasnosti (da li je prisutna opasnost za studionike spašavanja, po okoliš, od rušenja, ugrožena materijalna dobra velike vrijednosti i dr.), - Realnu procjenu i ocjenu trenutnog stanja, - Poduzetim mjerama angaziranju općinskih gradskih službi zaštite i spašavanja na vodi i pod vodom, pravnih osoba odnosno udruženja građana koja se bave sportskim i drugim aktivnostima na vodi i pod vodom (klubovi - tonlakački, kajakaški, ribarska društva, prijevoznici na vodi i dr.) na izvršavanju zadataka zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na vodi i pod vodom na ugroženom području i podatke o snagama u ljudstvu i sredstvima koja su angažirana na zaštiti i spašavanju, - poduzetim mjerama osiguranja prijevoza ljudi i materijalnih dobara preko rijeka i jezera, sa poplavljениh područja na neugroženo područje i drugim mjerama organizacije spašavanja i evakuacije ljudi i materijalnih dobara sa ugroženog područja, poduzetim mjerama ispumpavanja vode iz poplavljenih objekata, izvlačenje utopljenika i materijalnih dobara iz riječka, jezera i dr. - poduzetim mjerama odstranjuvanja naplavina u cilju povećanja kapaciteta protočnosti riječnog korita, - provođenju privremenih mjera kao što je postavljanje obrambenog nasipa, nasipanje, saniranje probjaja itd., - poduzetim mjerama povećanog nadzora nad zaštitnim vodnim objektima na potencijalno ugroženim okolnim područjima, - poduzetim mjerama od strane mjerodavne agencije za vode, pravnih i fizičkih osoba koji su vlasnici ili korisnici vodnih objekata, pravnih osoba ovlaštenih za obavljanje				

Dokument broj - IV - 6

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA	UZROK	POSLEDICE	MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U ZAVRHEME TRAJANJA PRIRODNE NEPOGODE IDRUKE NESREĆE - POPLAVE		NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNIK	ZAKONSKI OKVIR
			1	2	3	4	5	6
			strukčno-tehničkih poslova iz mjerodavnosti agencija za vode, - poduzetim mjerama uklanjanju opasnih i štetnih tvari koje su ekscensnim slučajem dospijele u vodu ili vodonos i druge slične mјere, - poduzetim mjerama na blagovremrenom informiranju stanovništva ugroženog područja kako bi se izbjeglo stanje stvaranja panike i olakšalo provođenje potrebnih mјera zaštite i spašavanja, - uključenim drugim snagama i sredstvima koji su stavljeni u funkciju zaštite i spašavanja na ugroženom području - vatrogasne postrojbe, ekipa Crvenog kriza, policije, oružanih snaga i dr. 6. Pripadnici određene službe zaštite i spašavanja Županije pristupaju obavljanju svih predviđenih operativnih poslova i zadatka zaštite i spašavanja iz svoje mjerodavnosti, shodno utvrđenoj proceduri radi za djelovanje tih službi, u fazi spašavanja, shodno situaciji i potrebama. 7. Zaduženi članovi Županijskog stožera iz točke 2.2. ovog plana, upoznaju Županijski stožer sa stanjem na terenu, odnosno svim prikupljenim informacija dobijenim sa područja koja su pogodena poplavama i predlažu dalje mјere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području. 8. Pored navedenog, Županijski stožer može donijeti sljedeće zapovjeđi: - da se na spašavanju ljudi i materijalnih dobara angažiraju građani sa područja općine grada, na ugroženom području, stariji od 18 godina, - da javna poduzeća, državna tijela i druge institucije stave na raspolaganje prevozna, tehnička i druga sredstva i opremu potrebu za spašavanje ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području; - za pripravnost drugih snaga civilne zaštite - da mjerodavna povjerenstva za procjenu šteta					

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U ZA VRIJEME TRAJANJA PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE - POPLAVE	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNIK	ZAKONSKI OKVIR		
UZROK	POSLEDICE	1	2	3	4	5	6	7
		vrše pregled poplavljene područja, prikupljaju preliminarene podatke i utvrđuju prelminarne posljedice koje su nastale djelovanjem poplava na ljudе, stambene i druge zgrade i objekte na pogodenom području, poljoprivredno zemljište i druga materijalna dobra i druge potrebne mјere shodno situaciji na terenu. 9. Upućivanje zahtjeva za pružanje pomoći u zračnim i drugim snagama Bosne i Hercegovine i od drugih država U slučaju prirodnih i drugih nesreća većih razmjera, kada snage i sredstva civilne zaštite i druge strukture zaštite i spašavanja nisu dovoljne da efikasno i blagovremeno osiguraju spašavanje, zbrinjavanje i smještaj ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara, Županijski stožer upućuje Federalnom stožeru civilne zaštite putem Federalne uprave civilne zaštite zahtjev za angažiranje dodatnih snaga i sredstava: ❖ Oružanih snaga BiH (inžinjerskih, zračnih i dr.) - posredstvom Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine, ❖ Republičke upravice civilne zaštite Republike Srpske, ❖ Iz susjednih i drugih država;						

III - FAZA OTKLJANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

PRIRODNA NESRECA I DRUGA NESRECA UZROK	POSLJEDICE	MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U FAZI OTKLJANJANJA NASTALIH POSLJEDICA	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
1	2	3	4	5	6	7
		Poplave mogu prouzročiti: - opasnost po ljude i materijalna dobra (ljudske žrtve, - povreda i ugrožavanje zdravila ljudi, - velike štete na materijalnim dobrima usijed plavljenja privatnih, gospodarskih drugih objekta, - gubitak poljoprivrednih kultura i drugih prinosa, - zamčuvanje izvorista i vode za piće, - pojava erozija zemljišta (klizišta, odronavanje i sl.), - nestaćica poljoprivrednih proizvoda i namirnica biljnog podrijetla koja uzrokuje nedostatak hrane za prehranu ljudi i životinja - i druge posljedice po ljudi, materijalna dobra okoliš. Poplave, potresi, rušenje obraza i dr.	U fazi otklanjanja nastalih posljedica kada se proglaši prestanak stanja prirodne ili druge nesreće – poplave, na podnuđu Županije, poduzimaju se aktivnosti na stvaranju uvjeta za normalizaciju života na ugroženom području. Resorna ministarstava, institucije, gospodarska društva i druge pravne osobe u suradnji sa gradanima i u koordinaciji sa Županijskim i općinskim gradskim strukturama civilne zaštite organiziraju i poduzimaju sljedeće mјere: 1.1. Gospodarska društava i druge pravne osobe koja obavljaju djelatnosti iz opskrbe namirnicama robe široke potrošnje vrše opskrbu stanovništva potrebnim namirnicama i drugim sredstvima radi preživljavanja i pružanje pomoći u saniranju posljedica, 1.2. Javne ustanove, pravne osobe, domovi/zdravlja i druge institucije, koje obavljaju djelatnosti iz zdravstva i opskrbe liječkovima organizirano vrši pružanje zdravstvene njegе povrijedama i oboljelim ljudima, Mjedovina tijela i pravne osobe koje obavljaju djelatnosti iz stambenih i komunalnih poslova, gradevinarstva i sl. organiziraju aktivnosti na stvaranju smještajnih stambenih i drugih uvjeta za život ljudi na pogodrenom području i utvrđuju potrebne kapacitete za zbrinjavanje povrijednih ljudi, 1.3. Odgovarajuće službe i postrojbe civilne zaštite i ekipе Crvenog kriza obavljaju aktivnosti traženja nestalih osoba, spajanja obitelji razdvojenih uslijed prirodne nesreće i druge aktivnosti, 1.4. Odgovarajuće službe i postrojbe civilne zaštite i ekipе Crvenog kriza obavljaju aktivnosti traženja nestalih osoba, spajanja obitelji razdvojenih uslijed prirodne nesreće i druge aktivnosti, 1.5. Mjedovina tijela, gospodarska društva i pravne osobe izelektroprivrede, vodoprivrede, transporta i distribucije	-Službe za zaštitu i spašavanje: - Služba za zbrinjavanje s visinom Dobrovoljne vatrogasne postrojbe općina/gradova, - Policijske snage, - Pravne osobe odnosno udruženja građana koja se bave sportskim i drugim aktivnostima na vodi i pod vodom (klubovi – ronilački, kajakaški, ribarska društva, prijevoznici na vodi i dr.), - Zavod za javno zdravstvo, - Županijsko povjerenstvo za projenu šteta. - Agencija za vodno područje Jadranorskog sliva, 1.3. Mjedovina tijela i pravne osobe koje obavljaju djelatnosti iz stambenih i komunalnih poslova, gradevinarstva i sl. organiziraju aktivnosti na stvaranju smještajnih stambenih i drugih uvjeta za život ljudi na pogodrenom području i utvrđuju potrebne kapacitete za zbrinjavanje povrijednih ljudi, 1.4. Odgovarajuće službe i postrojbe civilne zaštite i ekipе Crvenog kriza obavljaju aktivnosti traženja nestalih osoba, spajanja obitelji razdvojenih uslijed prirodne nesreće i druge aktivnosti, 1.5. Mjedovina tijela, gospodarska društva i pravne osobe izelektroprivrede, vodoprivrede, transporta i distribucije	Općinske /gradske službe civilne zaštite, - Općinski/gradski stožeri civilne zaštite Općinska/gradska povjerenstva za procjenu šteta Općinska/gradska tijela mjerodavna za vodoprivredu, prostorno planiranje i građenje, zaštite okoliša, prometa i komunikacija, Gospodarska društva i pravne osobe iz gradevinarstva a - javne zdravstvene ustanove, domovi/zdravlja i sl. - Županijske i općinske/gradske organizacije Crvenog kriza	

**III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH
POSLJEDICA**

PRIRODNA NESRECA I DRUGA NESRECA UZROK	POSLJEDICE	MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U FAZI OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
1	2	3	4	5	6	7
		plina i sl. obavljaju pregled i utvrđivanje stanja vodovodne i elektroistributivne, kao i opravke i otklanjanje kvarova u cilju uspostavljanja normalne opskrbe stanovništva plinom, vodom, električnom energijom i sl. Mjerodavna povjerenstva za procjenu šteta vrše pregled poplavljenoj područja, prikupljuju podatke i utvrđuju posljedice koje su nastale djelovanjem poplava na ljudi, stambene i druge zgrade i objekte na pogodenom području, poljoprivredno zemljište i dr. materijalna dobra. Ukoliko se procjeni da je to potrebno, stručni tijela i institucije iz poljoprivrede i zdravstva: - procjenu, odnosno potreba stručna mjerjenja zagadenosti poljoprivrednog zemljišta - utvrđuju stanje plodnosti zemljišta i planiraju njere za uređenje i ponovno zasjajvanje poljoprivrednog zemljišta odgovarajućim kulturama i dr.				

DOKUMENT BROJ - IV - 7

ZAŠTITA I SPAŠAVANJE OD POŽARA

ZAŠTITA I SPAŠAVANJE OD POŽARA

Polazeći od činjenice koja je utvrđena u Procjeni ugroženosti da su se *veliki požari* u Županiji, do sada uglavnom pojavljivali u okolnostima *prirodne nepogode – suša*, odnosno kao posljedica *tehničko – tehnoloških nesreća*, razmatramo prirodu navedenih opasnosti kao i opasnost od prirodne nepogode – *potresa*, koja indirektno može izazvati pojavu požara.

❖ Opasnosti od velikih požara na otvorenom prostoru – u šumama i na šumskom zemljištu

U "Procjeni ugroženosti", utvrđeno je, da je požar ključna opasnost za područje Županije, a posebno u ljetnim mjesecima kada temperature prelaze 40°C , što posebno pogoduje izbijanju velikih šumskih požara. Požar je pojava - opasnost koja se javlja skoro svake godine. S tim u vezi, treba napomenuti sljedeće:

Stupanj opasnosti od požara u šumama i na šumskom zemljištu ovisi od vrste šume, gustine i starosti šume, veličine šumskog kompleksa, klimatskih odnosno vremenskih prilika (suša, visoke temperature, vjetar), kao i od konfiguracije terena.

Opasnosti od požara na otvorenom prostoru češće dolaze do izražaja u periodu listanja šuma i u doba velikih vrućina (suša), a *najčešće ih uzrokuje čovjek* svojim neodgovornim ponašanjem, neznanjem odnosno neadekvatnim sprovodenjem propisanih mjera zaštite od požara u navedenim prirodnim okolnostima pri obavljanju različitih radova u šumama, na izletištima, kampovima i dr.

Požari u šumama i na šumskom zemljištu u većini slučajeva se pojavljuju tako da se kasno primjete, odnosno primjete se onda kada ih je zbog velike površine i intenziteta, te vremenskih prilika i nepristupačnosti terena, veoma teško staviti pod kontrolu ili ugasiti. Otežavajuće okolnosti u suzbijanju i gašenju šumskih požara na području Županije najčešće su:

- Nedostatak odgovarajućih planova (operativnih) za kontrolu teritorije i nositelje gašenja početnih požara,
- Nekoordinirano djelovanje i nedovoljna razina suradnje u planiranju i sprovođenju zaštite od požara između nositelja zaštite od požara;
- Nedovoljan broj profesionalnih vatrogasnih snaga, neadekvatna kadrovska popunjenoš, neadekvatna opremljenost tj. zastarjelosti i nedostatak materijalno-tehničkih sredstava za gašenje požara;
- Nepostojanje osposobljenih i opremljenih zračnih snaga za gašenje požara otvorenog prostora kao podrška vatrogasnim snagama na zemlji;

❖ Opasnosti od velikih požara uslijed tehničko – tehnoloških nesreća u objektima, pogonima, postrojenjima, transportnim sredstvima:

U sklopu većine tehničko – tehnoloških procesa u industrijskim, gospodarskim, transportnim i drugim djelatnostima, prisutne su požarno opasne tvari u čvrstom, tekućem ili plinovitom stanju koje pod određenim uvjetima i u prisustvu izvora paljenja mogu izazvati nastajanje požara odnosno eksplozija. Stupanj njihove opasnosti ovisi od fizikalno – kemijskih karakteristika, prisutne količine i uvjeta u kojima se koriste. S tim u vezi, možemo reći da su opasnosti od pojave *velikih požara i eksplozija i drugih akcidentnih situacija* najizraženije u objektima, pogonima i postrojenjima ili transportnim sredstvima u kojima se proizvode, skladište, upotrebljavaju, prerađuju, eksploriraju, prodaju, transportiraju ili distribuiraju zapaljive, eksplozivne i druge opasne tvari.

Uzroci nastanka požara ili eksplozije na mjestima ugroženim prisustvom navedenih tvari mogu biti različiti i praktično ih je nemoguće u potpunosti eliminirati, a općenito možemo reći da su najčešće u vezi sa:

- građevinskim nedostacima (nepravilan izbor primjenjenih građevinskih materijala - neodgovarajuća vatrootpornost odabranih materijala ili elementa građevinskih konstrukcija, nedovoljna izolacija dimovodnih kanala i dr.),

- tehničko - tehnološkim nedostacima (greške ili kvarovi na postrojenjima, instalacijama i uređajima uslijed nepropisnog rukovanja, održavanja i remonta; nepropisno rukovanje sa zapaljivim i eksplozivnim tvarima, nepropisno skladištenje, nepropisno obavljanje radova zavarivanja, rezanja, lemljenja i drugih radova u kojima se koriste uređaji sa otvorenim plamenom, koji varniče i sl.),

- aktivnostima ljudi - neupućenost, neznanje, nemar ili nepažnja u sprovodenju propisanih mjera zaštite od požara pri obavljanju poslova i radnih zadataka na mjestima ugroženim od prisustva zapaljivih tvari ili eksplozivnih smjesa.

❖ Opasnosti od velikih požara uslijed pojave potresa:

Potres je prirodna pojava koja indirektno može izazvati velike požare odnosno eksplozije: uslijed kidanja električnih instalacija, razaranja dimovodnih kanala ili drugih uređaja u kojima se odvijaju procesi sagorjevanja, oštećenja i pucanja plinskih instalacija, posuda pod tlakom, pri čemu, dolazi do paljenja okolne zapaljive tvari odnosno pojave eksplozija.

Izrada Plana zaštite i spašavanja od požara u Županiji

Uzimajući u obzir naprijed navedene opasnosti (uzroke) od pojave požara, možemo zaključiti da je mogućnosti pojave požara odnosno tehničko - tehnoloških nesreća, prisutna na gotovo cijelom području Županije.

Na osnovu naprijed navedenih činjenica utvrđenih u Procjeni ugroženosti, pristupa se izradi Plana zaštite i spašavanja od požara u Županiji, u tri faze:

I – za fazu preventivne zaštite, u kojoj se utvrđuju one mjere i aktivnosti zaštite od požara i eksplozija čijim poduzimanjem se sprječavaju ili ublažavaju posljedice takvog djelovanja na otvorenom prostoru, objektima, pogonima i postrojenjima koja mogu biti zahvaćena tim djelovanjem. Preventivne mjere i aktivnost zaštite od požara i eksplozija propisane su važećom zakonskom regulativom i podzakonskim propisima iz djelokruga zaštite od požara, šumarstva, te drugim propisima (iz prostornog uređenja, zaštite okoliša, unutarnjih poslova, prometa i komunikacija i dr.)

Zaštita od požara i vatrogastvo su dio jedinstvenog sustava zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Županiji koji je ureden Zakonom o zaštiti i spašavanju i Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", br. 39/03, 22/06 i 43/10), pa se zbog toga zaštita od požara i vatrogastvo organiziraju i funkcioniraju u okviru tog sustava, a vrši se na način predviđen Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", br. 64/09).

II – za fazu spašavanja, u kojoj se utvrđuju one mjere i aktivnosti koje podrazumjevaju neposredno spašavanje i zaštitu ljudi i materijalnih dobara u vrijeme djelovanja velikih požara na otvorenom prostoru, odnosno tehničko – tehnološke ili druge nesreće – požara ili eksplozija, što podrazumjeva vremenski period od početka do završetka djelovanja navedene tehničko – tehnološke ili druge nesreće,

III – Za fazu otklanjanja nastalih posljedica, u kojoj se utvrđuju one mjere i aktivnosti koje se ostavaraju poslije prestanka djelovanja tehničko – tehnološke ili druge nesreće – požara i traju dok se u cjelini ne saniraju sve posljedice koje su nastale djelovanjem požara ili eksplozija, odnosno dok se ne osiguraju osnovni uvjeti za život i rad na području pogodenom požarom ili eksplozijom.

**I - FAZA PREVENTIVNE
ZAŠTITE**

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE	IZVRŠITELJI	SURADNICI	NORMATIVNA UREDENOST U OBLASTI PREVENTIVE OSIGURANA JE KROZ PRIMJENU SLJEDEĆIH ZAKONA I PODZAKONSKIH PROPISTA:
UZROK	POSLEDICE		4	5	6
1	2	3			
Veliki požari na objektima i otvorenom prostoru mogu ozbilno ugroziti ljude, životinje i materijalna dobra i izazvati:	U fazi preventivne zaštite s ciljem spriječavanja pojave požara odnosno smanjenja posljedica požara, poduzimaju se sljedeće mјere:	1. Normativno – pravne mјere iz zaštite od požara i vatrogastva: 1.1. Potrebito je donijeti-uskladiti županijski Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu sa federalnim Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu, kako bi se osigurala primjena preventivnih mјera zaštite od požara i eksplozije i veći stupanj odgovornosti u njihovom provođenju na cijelom području Županije; 1.2. Nositelji izrađuju odgovarajućih podzakonskih propisa iz zaštite od požara, obvezano se konsultiraju sa odgovarajućim stručnim organizacijama i primjenjuju europske standard i u skladu sa međunarodnim načelima tehničkog zakonodavstva; 1.3. Tijela uprave i druge institucije, javna poduzeća Županije i općine/grada putem proračune i na drugi način osiguravaju finansijska sredstva za organizaciju i spровоđenje preventivnih mјera zaštite od požara, shodno važećem zakonskom regulativom;	Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva, - Ministarstvo finacija, - Ministarstvo unutarnjih poslova, - Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprovrede i sumarsiva, - Mjerođavna inspekcijska tijela, - Uprava civilne zaštite, - Profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe Županije i općina/gradova	- Općinske/gradske službe za civilnu zaštitu - Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, - Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprovrede i sumarsiva, - Federalno ministarstvo prostornog uređenja, - Federalno ministarstvo okoliša i turizma, - Federalno ministarstvo energije, rудarstva i industrije, - Federalno ministarstvo prometa i komunikacija,	- Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 04/09) - Zakon o prevozu opasnih tvori ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", br. 8/14), - Zakon o eksplozivnim tvarima za privrednu upotrebu ("Narodne novine Županije Zapadnoghercegovačke", br. 3/05 i 5/09) - Evropski sporazum o međunarodnom prevozu opasnog robe u cestovnom saobraćaju – ADR propisi - Zakon o unutarnjim poslovima Federacije BiH ("Službene novine FBiH", broj 49/05), - Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Narodne novine Županije Zapadnoghercegovačke", broj 23/20).
		2. Mjere na području prostornog uređenja, okoliša i turizma, 2.1. Pri izradi dokumentata prostornog uređenja Županije predviđa propisima utvrđene prostorne i tehničke mјere zaštite od požara (uvjeti za efikasno spašavanje ljudi i materijalnih dobara, razmaka i protivpožarnu udaljenost između objekata, prometne i manipulativne površine za vatrogasnoga vozila, izvode za opskrbu vodom za potrebe gašenja požara i dr.); 2.2. Pri projektiranju građevina od značaja za Županiju predviđaju odgovarajuću vrstu mјera zaštite od požara u investiciono – tehničkoj dokumentaciji; 2.3. U tijeku izgradnje građevina iz prethodnog stava i ugradnje instalacija, priključaka, opreme, uređaja, postrojenja i dr., izvođači radova primjenjuju (izvode) sve projektiранe mјere zaštite i osiguravaju njuju funkcionalnost; 2.4. Prilikom uporabe građevina od značaja za Županiju, vlasnici ili korisnici tih objekata, pogona i postrojenja održavaju u funkcionalnom stanju sve izvedene tehničke mјere zaštite od požara sukladno propisanim tehničkim normativima i standardima i primjenjuju obrazovne i sve druge propisane mјere zaštite od požara.			

I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Dokument broj - IV - 7

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE		IZVRŠITELJI		SURADNICI		NORMATIVNA UREDENOST U OBLASTI PRIMJENE OSIGURANA JE KROZ PRIME NU SLUĐEĆIH ZAKONA I PODZAKONSKIH PROPISA:					
UZROK	POSLJEDICE	1	2	3	4	5	6						
1	- Uništavanje života u šumskom tlu i tla kao sredine bez koje je ne moguće podići novu šumu uz pruženju na suvremenijim metoda rada, jer za formiranje tla u šumama trebaju stotine godina, - Devastaciju velikih šumskih površina odnosno uništavanje šumskog bogatstva, - Uništavanje, ili oštećivanje zaštićenih prirodnih područja, nacionalnih parkova, spomenika prirode, zaštićenih pejzaža,	2.5. U suradnji sa Upravom civilne zaštite i drugim stručnim institucijama iz djelokruga zaštite od požara provode aktivnosti na intenziviranju izdavačke djelatnosti (izdavanje znanstveno – stručnih časopisa, knjiga, brošura itd.). 2.6. U suradnji sa Upravom civilne zaštite programiraju образовне aktivnosti građana putem medija, tiskar i na druge načine, s ciljem unaprjeđenja protivpožarne sigurnosne kulture građana posebno u periodima kada su pojačane opasnosti od požara na otvorenom prostoru - u šumama, na šumskom i poljoprivrednom zemljištu i sl.	3.	Mjere u djelokrugu energetike, rудarstva i industrije u objektima, pogonima i postrojenjima kojima su opasnosti od požara odnosno eksplozija najizaženiji 3.1. Vlasnici odnosno korisnici elektroenergetskih postrojenja za prenos, distribuciju i korištenje električne energije, transport i distribuciju plina, skaldislenje i promet naftne i naftnih derivata, proizvodnju, preradu ili primjenu zapaljivih i eksplozivnih tvari itd., primjenjuju tehničke propise, upute i standarde koji rješavaju konkrete tehničke uvjete pri projektiranju, izgradnji i održavanju ovih objekata, pogona i postrojenja u funkciji zaštite od požara,	4.	Mjere u djelokrugu unutarnjih poslova 4.1 Osigurava primjenu važećih zakonskih i podzakonskih propisa iz prijevoza opasnih tvari (domaći propisi, Evropski sporazum o međunarodnom prijevozu opasnih tvari u cestovnom prometu – ADR propisi), od strane svih sudionika u transportnom postupku, od proizvodača opasnih tvari, preko posljicača i primaoca, do samog prevoznika opasnih tvari i vozila kojim se iste transportiraju.	4.2 Provodi inspekcijski nadzor iz svoje njerodavnosti.	5.	Mjere koje provodi Ministarstvo gospodarstva-sektor prometa i veza 5.1 Osigurava sigurnost cestovnog i željezničkog prometa 5.2. Osiguravaju održavanje cestovnog pojasa, pojasa uz pruge odnosno ispod trasa elektroenergetskih vodova koji su locirani na šumskom području ili se nalaze u neposrednoj blizini šuma, putem pravnih osoba koje imaju obvezu održavanja javnih puteva, željezničkih pruga, elektroenergetskih objekata,	6.	Mjere koje provode mjerodavna inspekcija tijela 6.1. Inspekcija iz zaštite od požara i vatrogastva (MUP i Uprava civilne zaštite) 6.2. Šumarske inspekcije 6.3. Tehničke inspekcije	- Donošenje Zapamjalnog Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu	- Pravilnik o sadržaju izvješća o stanju sigurnosti, sadržaju informacija o sigurnosnim mjerama i sadržaju unutarnjih i vanjskih planova intervencije („Službene novine FBiH“ br. 68/05), - Zakon o zaštiti prirode („Službene novine FBiH“ 66/13), - Zakon o zaštiti zraka („Službene novine FBiH“ 33/03 i 4/10),
2	POŽARI EKSPLOZIJA												
3	Poseban zadatak u prevenciji u ovoj oblasti je realizacija akcijskog plana iz Programa razvoja												
4													

I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

PRIRODNA I DRUGA NESRECA	MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE	IZVRŠITELJI	SURADNICI	NORMATIVNA UREDENOST U OBLASTI PREVENCIJE OSIGURANA JE KROZ PRIMJENU SLJEDECH ZAKONA I PODZAKONSKIH PROPISA:
UZROK	POSLJEDICE	3	4	5
1	2			6
- Imeniranje i donošenje provedbenih propisa na razm Federacije, ZZH i općina gradova.	6.4. Urbanističko ekološko inspekcije. Navedene inspekcije kroz pojačani inspekcijski nadzor osiguravaju, da županijskai tijeli uprave, upravne organizacije, institucije, pravne osobe, odnosno vlasnici ili korisnici objekata, pogona i postrojenja, transportnih sredstva, šuma i šumskog zemljišta, zaštićenih područja prirode, kulturno povijesnog naselja i dr. na području Županije, odnosno općina gradova, prilikom projektiranja, izgradnje, održavanja, korištenja navedenih objekata i prostora provode sve zakonom utvrđene preventivne mjeru i aktivnosti zaštite od požara i eksplozija.			-Zakon o federalnim ministarstvima i drugim organima federalne uprave („Službene novine FBiH“, broj 58/02, 19/03, 38/05, 2/06 i 8/06), - Zakon o Županijskim ministarstvima i drugim tijelima Županijske uprave („Narodne novine Županije Zapadnoghercegovačke“, broj 17/09, 17/11 i 9/22).
- Opravljanje i obučavanje vatrogasnih snaga u Županiji, zaštićena šuma od požara: - Izrada projekta zaštite šuma (pošumljavanja, popunjavanja, njegе potognutih nasada radi prevencije odronjavanja, klizanja tla Regulacija vodnog režima – sprečavanje brzog olicanja površinskog voda, izgrađivanja novih projekta i održavanje postojećih.	7. Mjere organiziranja, opremanja i obučavanja snaga za gašenje požara 7.1. Uprava civilne zaštite izrađuje razvojni plan i pristupa organiziranim planiranjem, opremanju i obučavanju vatrogasnih postrojbi u Županiji na način da se zadovolji: - Potpuna pokrivenost cijelog područja Županije; - Mogućnost gašenja šumskih požara i požara na otvorenom prostoru i iz zraka formiranjem odgovarajućih zračnih snaga kao podrške snagama na zemlji, - Zahtjeve specifičnih vatrogasnih intervencija u objektima stambene i industrijske izgradnje, kao i na prostorima i lokalitetima zaštićenog prirodnog i kulturno – povijesnog naselja;			- Zakon o ruderstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 26/10) - Zakon o ruderstvu („Narodne novine Županije Zapadnoghercegovačke“, broj 7/14) - Zakon o geološkim istraživanjima („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/10)
POŽAR I EKSPLOZIJA	7.2. Županijski operativni centar izrađuje jedinstvenu bazu podataka svih pravnih osoba od značaja za Županiju: - Koja se bave upotrebljom, proizvodnjom, preradom, skladишtenjem, prodajom, eksploatacijom, transportom, distribucijom i drugim djelatnostima u vezi sa opasnim tvarima (u čvrstom, tekućem ili plinovitom stanju), koje se pod određenim uvjetima mogu zapaliti ili eksplodirati na području Županije, koje imaju izradene i donešene planove zaštite od požara i koja imaju zapostena odgovorne osobe ili službe za zaštitu od požara,			-Zakon o šumama (, Narodne novine Županije Zapadnoghercegovačke“, broj 8/13 I 11/17), - Pravilnik o sadržaju Planova za zaštitu šuma od požara (Sl. novine FBiH, broj 2/04)

I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE		IZVRŠITELJI	SURADNICI	NORMATIVNA UREĐENOST U OBLASTI PREVENCIJE OSIGURANA JE KROZ PRIMJENU SLJEDUĆIH ZAKONA I PODZAKONSKIH PROPISA:
UZROK	POSLJEDICE	3	4	5	6	
1	2	- Koja su kadrovske i tehnički sposobljena za intervencije u slučaju akcidenta pri prevozu opasnih ivari, za potrebe neutraliziranja štetnih osobina odredene opasne tvari po ljudi i okoliš i drugih predviđenih aktivnosti u tim situacijama; - Javnih poduzeća zaduženih za kontrolu funkcionalnosti gradskog (uličnog) hidrantske mreže na području općina grada Županje; - Vatrogasnih postrojbi (profesionalnih i dragovoljnih, kao i vatrogasnih postrojbi u pravim osobama) na području Županije sa iskazanim kadrovskim i materijalno - tehničkim resursima; - Svih nositelja prava gospodarenja šumama i šumskim zemljištem u Županiji koji su: donijeli planove zaštite šuma od požara. Zahtjeve specifičnih vatrogasnih intervencija u objektima stambene i industrijske izgradnje, kao i na prostorima i lokalitetima zaštićenog prirodnog i kulturno – povijesnog naslijeđa; - Potrebe vatrogasnih intervencija u cestovnom prometu; - Potrebe efikasnog spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom ili eksplozijama; - Uvjeti da vatrogastvo u cjelini, odnosno vatrogasne snage postanu jedan od najvažnijih resursa, za izvođenje intervencija spašavanja ljudi i materijalnih dobara u svim prirodnim i drugim nesrećama;				
POŽARI EKSPLOZIJA						

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI FAZI SPAŠAVANJA		NOSITELJI AKTIVNOSTI		IZVRŠITELJI		SURADNICI		ZAKONSKI OKVIR	
UZROK	POSLJEDICE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Veliči požari na objektima i otvorenom prostoru mogu ozbilno ugroziti ljude, životinje i materijalna dobra i izazvati:	- gubitak ljudskih života, - povreda i ugrozavanje zdravila ljudi (opekotine, trovanje dimom i drugim otrovnim tvarinama, prelomi i druge vrste lakših i težih povreda), - velike štete na materijalnim dobitima uslijed razaranja, uništenja ili oštećenja infrastrukture, objekata, pogona, postrojenja, transportnih sredstava, - oštećenje prirodnih resursa i okoliša, a posebno unštavljanje bio	U slučaju požara velikih razmjera na području dvije ili više općina/grada, kada grado/naćelnički donesu odluku o proglašenju stanja prirodne i druge nesreće – požara na svom području, aktivira se: a) Županijski stožer koji analizira stanje na ugroženom području, nakon čega Vladi požara na području Županije. b) Stavljaju u stanje pripravnosti za djelovanje i postupanje po zapovjedi Županijskog stožera:	- Županijska ministarstva (iz kolone 4 faze I ovog plana - Pravne osobe i udruženja građana koja su proglašena za službe zaštite i spašavanja na području Županije, - Policijske snage Županije koje poduzimaju odgovarajuće mјere iz svoje mjerodavnosti na ugroženom području (zaštite imovine, osigurana javnog reda i mira i druge mјere), - Ured Vlade Županije, lokalne radio i tv postaje i druga sredstva informiranja, Crveni križ Županije i druge nevladine i humanitarne organizacije.	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva, -Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi -Ministarstvo finansija, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Županijski stožer, - Uprava civilne zaštite.	- Služba za zaštitu i spašavanje: - Služba za zbrinjavanje je ugroženog i	- Služba za zaštitu i spašavanje: - Služba za zbrinjavanje je ugroženog i	- Općinski stožeri civilne zaštite - Općinske službe civilne zaštite - Županijska i općinska/gradsk a povjerenstva za procjenu šteta, - Općinska tijela mjerodavna za vodoprovredu, prostorno planiranje i građenja, zaštite okoliša, prometa i komunikacija - Zdravstvene ustanove Županija i općina/gradova - Ured Vlade Županije, lokalne radio i tv postaje, FTV, TVBiH i ostala sredstva informiranja.	- Pored propisa navedenih u koloni 7. faze I : - Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine („Službeni listnik BiH“, broj 88/05), - Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 05/03), - Zakon upravi („Službeni glasnik BiH“, broj 32/02), - Sporazum o međusobnoj saradnji u ostvarivanju zadataka u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i dr. nesreća zaključen 01.09.2005.g., između Federalne uprave civilne zaštite i Crvenog kriza F BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 65/05 - Javna komunalna poduzeća, - Mjerodav na federalna ministarstva	- Općinski stožeri civilne zaštite - Županijska i općinska/gradsk a povjerenstva za procjenu šteta, - Općinska tijela mjerodavna za vodoprovredu, prostorno planiranje i građenja, zaštite okoliša, prometa i komunikacija - Zdravstvene ustanove Županija i općina/gradova - Specijalizirane postrojbe civilne zaštite općina/gradova - Policijske snage Županije i općina/gradova - Profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe Županije i općina/gradova - Vatrogasne postrojbe u pravnim osobama, -Interventne grupe u šumskogospodarskim društvinama,		
POŽARI EKSPLOZIJA			• Služba za zaštitu od požara ■ Službe za zaštitu i spašavanje s visinom i drugih nepristupačnih mјesta ■ Služba za zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva I prvu medicinsku pomoć								

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESRECA UZROK	POSLJEDICE	MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI FAZI SPAŠAVANJA	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
1	2	3	4	5	6	7
- Uništavanje života u šumskom tlu i tla kao sredine bez koje je ne moguće podići novu šumu uz primjenu i najavremenijih metoda rada, jer za formiranje tla u šumama trebaju stotine godina. - Devastaciju velikih šumskih površina odnosno uništavanje šumskog bogaštva, - Uništavanje ili oštećivanje zaštićenih prirodnih područja, nacionalnih parkova, spomenika prirode, zaštićenih pejzaža,	2. Određuje člana Županijskog stožera koji je zadužen za mjeru zaštite i spašavanja iz djelokruga zaštite od požara, koji će prati realizaciju naredenih mjera i zadataka od strane angažiranih snaga i sredstava na ugroženom području. 3. Zapovijed Županijskog stožera za angažiranje snaga i sredstava službi zaštite i spašavanja, dostavlja se rukovoditeljima pravnih osoba koji zatim postupaju na način predviđen <i>procedurom rada za djelovanje službi</i>. 4. Zaduženi član Županijskog stožera iz točke 2. ovog plana, putem sredstava veze provjerava da li je rukovoditelj odgovarajuće službe dobio naredbu i da li je poduzeo mjeru za angažiranje snaga i sredstava za zaštitu i spašavanje kako je to utvrđeno u zapovijedi i traži da ga o tome dodatno informira (shodno utvrđenom vremenu u zapovijedi). 5. Po dolasku službe zaštite i spašavanja na mjesto prirodne ili druge nereče, traži od odgovornog rukovoditelja službe ili postrojbe zaštite i spašavanja: a. Informacije o zatečenom stanju na opozarenom području (kakve su posljedica po njude, materijalna dobra i sl.), b. Informacije o posebnim okolnostima ili opasnostima (da li je prisutna opasnost za sudinike spašavanja, od eksplozije, po okoliš, od rušenja, ugrožena materijalna dobra velike vrijednosti i dr.).	POŽAR I EKSPLOZIJA - Uništavanje ili oštećivanje prebivališta ili staništa divljih životinja i biljaka, - Smanjenje drvenog fonda, - Velike materijalne štete i dr.				

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA UZROK	POSLJEDICE	MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI FAZI SPAŠAVANJA	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
1	2	3	4	5	6	7
		c. Realnu procjenu i ocjenu trenutnog stanja, ugroženom području i to: - poduzetim mjerama na angažiranju općinskih/gradskih vatrogasnih postrojbi-profesionalne, dobrovoljne, u pravnom osobama, zatim službi i postrojbi zaštite i spašavanja civilne zaštite, na izvršavanju zadatka zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na opožarenom području, uz davanje podatka o snagama u ljudstvu i sredstvima koja su angažirana na zaštiti i spašavanju, - uključenim drugim snagama i sredstvima koji su stavljeni u funkciju zaštite i spašavanja na ugroženom području - višenamjenske ekipе, postrojbe i službe Crvenog križa Županije i općina/gradova, policijske snage, javna komunalna poduzeća i dr) - poduzetim mjerama spašavanja i evakuacije ljudi i materijalnih dobara, sa opožarenog područja na neugroženo područje, - poduzetim mjerama povećanog nadzora otvorenog prostora - šuma, šumskog i poljoprivrednog zemljišta na okolinom području, - poduzetim mjerama na uklanjanju opasnih i zapaljivih tvari iz potencijalno ugroženog područja koje mogu biti zahvaćene požarom, - poduzetim mjerama na blagovremenu informiranju stanovništva ugroženog područja kako bi se izbjeglo stanje stvaranja panike i olakšalo provođenje potrebnih mjera zaštite i spašavanja i dr. 6. Županijski stožer rješava sva pitanja koja se pojave u vezi sa angažiranjem snaga i sredstava civilne zaštite i provođenja mjera zaštite i spašavanja i samozaštitne gradana. 7. Županijski stožer po potrebi donosi i slijedeće <i>zapovjedi</i>: - Da se na spašavanju ljudi i materijalnih dobara angažiraju građani sa područja susjedne općine/grada na ugroženom području, stariji od 18 godina,				

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA UZROK	POSLEDICE	MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI FAZI SPAŠAVANJA	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONS KI OKVIR
1	2	3	4	5	6	7
POŽAR I EKSPLOZIJA		- Da javna poduzeća, pravne osobe, državna tijela i druge institucije sa područja susjedne općine/grada, stave na raspolaganje prevozna tehnička i druga sredstva i opremu potrebnu za spašavanje ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području, - Za pripravnost dodatnih službi zaštite i spašavanja županije i općina/gradova i postrojbi civilne zaštite specijalizirane namjene općina/gradova - Da mjerodavna povjerenstva za procjenu šteta vrše pregled opožarenog područja, prikupljuju preliminarnе podatke i utvrđuju posljedice koje su nastale djelovanjem požara ili eksplozija na ljudi, stambene i druge zgrade i objekte na pogodenom području, sume, poljoprivredno zemljište i dr. 8. Upućivanje zahtjeva za pružanje pomoći u znacnim i drugim snagama Bosne i Hercegovine i od susjednih država U slučaju kada snage i sredstva civilne zaštite nisu dovoljne da efikasno i blagovremeno osiguraju lokaliziranje i gašenje požara, spašavanje, evakuaciju, zbrinjavanje i smještaj ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara, županijski stožer upućuje Federalnom stožeru civilne zaštite putem Federalne uprave civilne zaštite zahtjev za angažiranje dodatnih snaga i sredstava: ❖ Oružanih snaga BiH (inžinjerskih, zračnih itd.) ❖ postrojstvom Ministarstvu odbrane BiH, ❖ Republičke uprave civilne zaštite Republike Srpske, ❖ iz Republike Hrvatske aktiviranjem Standardnog operativnog postupka (SOP), ❖ Susjednih i drugih država;				

Dokument broj - IV - 7

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSL.JEDICA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI OTKLANJANJA NASTALIH POSL.JEDICA	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLEDICE	3	4	5	6	7
1	Veliki požari na objektima i otvorenom prostoru mogu ozbiljno ugroziti ljudi, životinje i materijalna dobra i izazvati: - gubitak ljudskih života, - povreda i ugrozavanje zdravja ljudi (opekotine, trovanje dimom i drugim otrovnim tvarima, prelomi i druge vrste lakših i težih povreda), - Velike štete namaterijalnim dobrima uslijed razaranja, uništenja ili oštećenja infrastrukture, objekata, pogona, postrojenja, transportnih sredstava, - Oštećenje prirodnih resursa i okoliša, a posebno uništanje bio – mase kaja se nakon toga duži niz godina ne može obnoviti i dobiti količine pogodne za dalju uporabu i preradu, - Uništavanje života u šumskom tlu i tla kao sredine bez koje je ne moguće podići novu šumu uz primjenu i najsuvremenijih metoda rada, - Devastaciju velikih šumskih površina odnosno uništavanje šumskog bogatstva,	Nakon proglašenja prestanka prirodne i druge nesreće – požara na području Županije, u faziji otklanjanja nastalih posljedica, poduzimaju se aktivnosti na stvaranju uvjeta za normalizaciju života na ugroženom području: 1. Mjerodavna tijela ministarstva unutarnjih poslova osiguravaju opozarenje–lokaliitet požara, za potrebe vještačenja nadenih tragova i utvrđivanja uzroka požara odnosno i provođenja istražnih radnji, 2. Resorna ministarstva, institucije, gospodarska društava i druge pravne osobe iz različitih djelatnosti u suradnji sa građanima i u koordinaciji sa županijskim i općinskim/gradskim strukturama civilne zaštite organiziraju i poduzimaju sledeće mjere: 2.1. Gospodarska društava i druge pravne osobe koje obavljaju djelatnosti iz djelokruga opskrbe namirnicama, robama i stroke potrošnje, vrše opskrbu stanovništva potrebnim namirnicama i drugim sredstvima radi preživljavanja i pružanje ponocnji u saniranju posljedica, 2.2. Javne ustanove, pravne osobe, domovi zdravlja i druge institucije, koje obavljaju djelatnosti iz zdravstva i opskrbe lijekovima organizirano vrši pružanje zdravstvene njegе povredjenim i oboljelim ljudima, 2.3. Mjerodavna tijela i pravne osobe koje obavljaju djelatnosti stambenih i komunalnih poslova, građevinarstva i sl. organiziraju aktivnosti na stvaranju smještajnih, stambenih i drugih uvjeta za život ljudi na pogodenom području i utvrđuju potrebne kapacitete za zbrinjavanje povredjenih ljudi, 2.4. Mjerodavna tijela, gospodarska društva i pravne osobe iz elektroprivrede, vodoprivrede, transporta i distribucije plina i sl. obavljaju pregled i utvrđivanje stanja vodovodne i elektrodistributivne i plinske mreže, kao i opravke i otklanjanje kvarova u cilju uspostavljanja normalne opskrbe stanovništva plinom, vodom, električnom energijom i sl. 2.5. Resorna ministarstva izrađuju planove za pošumljavanje opozarenih površina i dr. aktivnosti shodno stanjuna ugroženom području.	- Uprava civilne zaštite, - Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša - Ministarstvo gospodarstva, sa građenjem, uređenjem i održavanjem javnih i privatnih objekata, uključujući i parkovi, ulice, putni sustavi, mostove, kanale, vodovodne i kanalizacijske mreže, te objekte zaštite okoliša - Ministarstvo zdravstva, radia i socijalne skrbi, - Ministarstvo financija, unutarnjih poslova, - Ministarstvo za javno zdravstvo, - Županijsko povjerenstvo za procjenju šteta - Zavod za javno zdravstvo, - Županijsko povjerenstvo za procjenju šteta - Vatrogasne postrojbe u općina/gradova - Profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe - Županije i općina/gradova - Vatrogasne postrojbe u pravnim osobama, - Interventne grupe u šumskogospodarskim društivima, - Javne ustanove iz zdravstva, domovi zdravlja, lijekane i dr.	- Općinski/gradski stožeri civilne zaštite - Općinske/gradske službe civilne zaštite - Općinska povjerenstva za procjenju šteta, - Općinska gradска tijela mjerodavna za vodoprivredu, prostorno planiranje i građenje, zaštitu okoliša, prometa i komunikacija - Mjerodavni a federalni ministarstva	-Propisi navedeni u koloni 7. faze II,	

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

PRIRODNA I DRUGA NESRECA UZROK	POSLJEDICE 2	MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI FAZI OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA 3	NOSITELJI AKTIVNOSTI 4	IZVRŠITELJI 5	SURADNICI 6	ZAKONSKI OKVIR 7
- Uništavanje, ili oštećivanje zastizanin prirodnin područja, nacionalnih parkova, spomenika prirode, zastizanin pezaža, - Uništavanje ili oštećivanje prebivalista ili stanista divljin životinja i biljaka, - Smanjenje divjenog tonda, - Velike materijalne stete i dr. Poseban zadatak u prevenciji je realizacija akcijskog plana iz "Programa razvoja"	3. Mjerodavna povjernstva za procjenu šteta vrše pregled opožarenog područja, prikupljuju podatke i utvrđuju posljedice koje su nastale djelovanjem požara na ljudi, šume i šumsko zemljište, stambene i druge zgrade i objekte i drugim štetama na opožarenom području.	- Pravne osobe iz vodoopskrbe, elektrodistribucije, transporta i distribucije pina i sl. - Pravne osobe iz prometa i komunikacija, - vatrogasne jedinice i interventne grupe u šumskoprirednim drustvima,				

DOKUMENT BROJ: IV - 8

PRVA MEDICINSKA POMOĆ

PRVA MEDICINSKA POMOĆ

Procjenom ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća utvrđeno je da zbog loših higijenskih prilika (stanovanje, neprimjerna prehrana, opskrba vodom i širenje otpadnih tvari, prenos zoonoza) zatim neplanirane migracije stanovništva a posebno prirodnih i drugih nesreća (poplave, potresi i sl.), područje Županije je ugroženo od zaraznih bolesti. Ovo iz razloga što postoji stalna opasnost od unosa pojedinih uzročnika koji mogu dovesti do ugrožavanja zdravlja ljudi. Isto tako, a prema epidemiološkim procjenama, za vrijeme trajanja prirodnih i drugih nesreća, epidemije zaraznih bolesti mogu se javiti mnogo češće nego za vrijeme normalnih prilika.

U cilju sprječavanja i smanjenja ugroženosti ljudi od zaraznih bolesti potrebno je shodno čl. 4. i 5. Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara ("Službene novine Federacije BiH", broj: 8/11), izraditi Plan prve medicinske pomoći.

Ovaj plan se razrađuje u tri faze, i to:

1. Faza – I - **preventivna zaštita** obuhvaća protuepidemijske i higijenske mjere zaštite stanovništva, s ciljem smanjenja posljedica po ljudi i materijalna dobra, odnosno provođenje redovitih planskih aktivnosti mjerodavnih tijela i ustanova radi stvaranja preduvjeta za sprječavanje nastanka prirodnih i drugih nesreća. U ovoj fazi mjerodavna tijela Federacije, Županije i općina/gradova svako iz svoje mjerodavnosti, dužni su:

- Izvršiti izmjene i dopune odnosno donošenje zakonskih i podzakonskih propisa iz zdravstva, a i drugih propisa koji su u neposrednom dodiru sa ovom tematikom.

- Izraditi odgovarajuće planove zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na svim razinama organiziranja,

- Ostvariti neposrednu suradnju sa tijelima i institucijama iz zdravstva koji kroz redovitu djelatnost ostvaruju provođenje zaštite i spašavanja ljudi,

- Shodno razvojnim planovima vršiti nabavu labaratorijske opreme koja može da zadovolji uvjete institucija koja će obavljati dijagnosticiranje zaraznih bolesti,

- Planirati i u suradnji sa mjerodavnim institucijama osigurati određene zalihe krvi i krvne plazme, lijekova i sanitetskog materijala, kao i cijepiva.

- Na svim razinama organiziranja utvrditi pregledne, odnosno posjedovati baze podataka o medicinskim ljekarnama, veledrogerijama, ustanovama koje imaju odobrenje za DDD poslove, stručnim kadrovima koji rade u medicinskim ustanovama, bolničkim i drugim kapacitetima na području Županije u koje bi se u određenim situacijama mogli smjestiti oboljeli i povrijedjeni,

- Shodno Programu razvoja potrebito je razvijati znanstvena i stručna istraživanja o vrstama i rasprostranjenosti epidemija, s prijedlogom mjera koje treba poduzeti u prevenciji i po pojavi.

2. Faza – II - **faza spašavanja** podrazumjeva pružanje prve pomoći standardnim i priručnim sredstvima na licu mjesta, medicinsku trijažu ranjenih, ozlijedenih i oboljelih ljudi, sanitetsku evakuaciju i transport do najbliže zdravstvene ustanove radi pružanja opće medicinske pomoći ili do odgovarajuće specijalističke zdravstvene ustanove radi potpunog medicinskog zbrinjavanja.
U izuzetnim slučajevima kada prirodna ili druga nesreća zahtjeva na ugroženom području organiziraju se i formiraju pokretne bolnice. Županijski stožer preuzima sve aktivnosti oko rukovođenja i upravljanja akcijama zaštite i spašavanja te izdaje odgovarajuće zapovjedi mjerodavnim ministarstvima i službama zaštite i spašavanja.

PREGLED MEDICINSKIH USTANOVA NA PODRUČJU ŽUPANIJE

- Sveučilišna klinička bolnica Mostar (HNŽ) – ležajeva 743,
- Dom zdravlja u Širokom Brijegu
  - Ambulanta Kočerin,
  - Ambulanta Uzarići,
- Dom zdravlja u Posušju
  - Ambulanta Rakitno,
  - Ambulanta Vir,
- Dom zdravlja u Grudama
  - Ambulanta Sovići,
  - Ambulanta Drinovci,
  - Ambulanta Tihaljina,
- Dom zdravlja u Ljubuškom;
  - Ambulanta Vitina.

3. Faza – III - **otklanjanje nastalih posljedica** i stvaranje uvjeta za normalizaciju života na ugroženom području. U ovoj fazi, mjerodavna tijela i institucije u prvom redu medicinske ustanove vrše obilazak ugroženog područja, vrše odgovarajuće procjene, trijažu i liječenje oboljelih, a u suradnji sa javnim komunalnim poduzećima vrše sanaciju ugroženog područja odnosno identifikaciju i ukop umrlih.

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR
Uzrok	Posljedice						
1	2	3	4	5	6	7	8
	Prirodne i druge nesreće koje su definirane člankom 3. Zakona o zaštiti i spašavanju, mogu prouzročiti niz posljedica, koje se odnose na: a) ranjavanje, ozljedivanje, oboljenje i smrt ljudi, b) pojavu epidemija (zaraznih bolesti ljudi), c) nestaćica poljoprivrednih proizvoda za prehranu ljudi, d) nedostatak vode za lude i onečišćenje vode zapice, e) rijeke i vodotoci su mikrobiološki onečišćeni, f) nedostatak smještajnog prostora za smještaj većeg broja ljudi, g) narušavanje higijenskih uvjeta života stanovništva, što povećava mogućnost pojave i širenja velikog broja bolesti u epidemiskom obliku - Posebna zadaća u prevenciji je realizacija akcijskog plana iz Programa razvoja koji se odnosi na razvijanje znanstvenih i stručnih istraživanja o vrstama i rasprostranjenosti epidemija, s predlogom mjera koje treba poduzeti u prevenciji i po pojavi.	U fazi prevencije u medicinskom zbrinjavanju gradana sva tijela, organizacije, pravne osobe, kroz redovit rad poduzimaju sve mjere na unapređenju medicinske zaštite građana kao i mjere koje će u slučaju većeg ugrožavanja ljudskih života smajiti te posljedice, a naročito: -vrše izradu ili ažuriranje odgovarajućih zakonskih i podzakonskih, odnosno provedbenih propisa iz djelokruga zdravstva, -ostvaruju suradnju sa mjerodavnim tijelima koji se kroz svoju redovitu cijelostnost bave zaštitom i spašavanjem ljudi, -izraduju planove zaštite i spašavanja o epidemijama na svim razinama organiziranja -sachinjavaju odnosno utvrđuju bazu podataka o medicinskim hlekarnama, bolničkim kapacitetima za smještaj ljudi, hjudskim i materijalnim potencijalima tih ustanova, -osiguravaju potreblja finansijska sredstava, kojima treba dovesti do odgovarajuće spremnosti za zaštitu ljudi i odgovora na pojavu epidemija, kako za spriječavanje, suzbijanje i gašenje epidemija tako i spriječavanje zdravstvenih posljedica prouzročenim prirodnim i drugim nesrećama, -u sredinama koje nemaju pripremljene objekte-karantine za smještaj oboljelih od epidemije, s planski odrediti objekti, te izvršiti njihovo prilagodavanje kako bi u situaciji epidemije mogli imati funkciju karantena, -vrše osiguranje dovoljne količine krvi za redovite i izvanredne prilike, lijekova i drugog sanitetskog materijala	- Ministarstvo zdravstva, radu i socijalne skrbi ŽZH, - Županijska tijela mjerodavna za robne rezerve, - Županijski crveni križ - Ministarstvo zdravstva, radu i socijalne skrbi ŽZH, - Crveni križ - Mjerodavna općinska gradska tijela - Žavod zajavno zdravstvo ŽZH, - Zdravstvene ustanove	- Služba za zbrinjavanje ugroženog i nastrandali stanovništva i prvu medicinsku pomoći - Županijski crveni križ - Mjerodavna općinska gradska tijela - Žavod zajavno zdravstvo ŽZH, - Zdravstvene ustanove	Federalno ministarstvo zdravstva. - Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH - Crveni križ Federacije BiH - Federalna direkcija robnih rezervi	- Zakon o zdravstvenoj zaštiti (“Službene novine Federacije BiH, broj: 29/97, 46/10 i 75/13), - Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 29/05) - Zakon o crvenom križu Federacije BiH (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 28/06), - Zakon o veterinarstvu (“Službene novine FBiH”, broj: 46/00),	

MEDICINSKA POMOC

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR
1	Uzrok	Posljedice	4	5	6	7	8
			- kroz provođenje odgovarajućih mjera s ciljem preventivne zaštite stanovništva od raznih zaraznih oboljenja, planiraju i osiguravaju dovoljne količine imunoloških sredstava za cijepljenje stanovništva, - redovito vršeće dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije u stambenim i drugim objektima, - redovito se provodi aktivnosti i vrši kontrola higijenski ispravne vode za piće kao i sanitarna zaštita izvorišta i objekata za javnu opskrbu vodom za piće, - održavaju sanitarno-tehnische uvjet u javnim zgradama, sredstvima javnog prometa i na javnim mjestima				

MEDICINSKA POMOĆ

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR
Uzrok	Posljedice	3	4	5	6	7	8
1.	Kad dođe do pojave prirodne i druge nesreće koje su definirane člankom 3. Zakona o zaštiti i spašavanju, ugroženi su ljudi i materijalna dobra. Izdavačaju se sljedeće posljedice: a) ranjavanje, ozlijedivanje, oboljenje i smrt ljudi, b) pojava epidemija(zaražnih bolesti ljudi), c) nestaćica poljoprivrednih proizvoda za prehranu ljudi, d) nedostatak vode za ljudе i onečišćenje vode zapice, e) rijeke i vodotoci su mikrobiološki onečišćeni, f) nedostatak smještajnog prostora za smještaj većeg broja ljudi, g) nanošeni su higijenskih uvjeti života stanovništva, što povećava mogućnost pojava i širenja velikog broja bolesti u epidemiskom obliku	U slučaju prirodnih nesreća većih razmjera koja zahtijevaju maksimalnu medicinsku zaštitu ugroženog stanovništva provode se sljedeće mјere i postupci: - nakon procjene stanja na ugroženom području i utvrđivanja stanja aktivirat će se Županijski stožer, - stavljaju se u funkciju zaštite i spašavanja ljudi, mjerodavna ministarstva i institucije iz medicinske djelatnosti, - nakon proglašenja prirodne i druge nesreće, Županijski stožer izdaje zapovijed za angažiranje službi za zaštitu i spašavanje na ugroženom području, kao i zapovijed za angažiranje drugih snaga i sredstava pravnih osoba i građana koji mogu pomoći u provođenju medicinske zaštite, - organizacija smještaja za stradale (škole, hoteli i sl. – veza dokument IV -3)	- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, - Zavod za javno zdravstvo ŽZH, - Županijski stožer - Županijski crveni križ - Službe za zaštitu i spašavanje - Službe zaštite i spašavanja i postrojbecivilne zaštite općina/gradova - Mjerodavne zdravstvene ustanove - Mjerodavna općinska/gradska tijela	Federalno ministarstvo zdravstva. - Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH -Crveni križ Federacije BiH -Federalna direkcija robnih rezervi			

MEDICINSKA POMOĆ

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR
1	Uzrok	Posljedice	4	5	6	8
2	3					
	Kad dođe do pojave prirodne i druge nesreće koje su definirane člankom 3. Zakona o zaštiti i spašavanju, ugroženi su ljudi i materijalna dobra. Izdavajuju se slijedeće posljedice: a) ranjavanje, ozlijedivanje, oboljenje i smrt ljudi, b) pojava epidemija (zaraznih bolesti ljudi), c) nestaćica poljoprivrednih proizvoda za prehranu ljudi, d) nedostatak vode za ljudi i onečišćenje vode zapice, e) rijeke i vodotoci su mikrobiološki onečišćeni, f) nedostatak smještajnog prostora za smještaj većeg broja ljudi, narušeni su higijenski uvjeti života stanovništva, što povećava mogućnost pojавi širenja velikog broja bolesti u epidemijском obliku	-osiguranje medicinskim lijekovima, krviju i krvnom plazmom, sanitetskim i drugim materijalom za potrebe zdravstvenog osiguranja ugroženih, - labaratorijsko ispitivanje uzoraka i prijavljivanje eventualnih zaraznih bolesti, - kako ne bi došlo do širenja zaraznih bolesti vrši se sustavno suzbijanje prijenosnika zaraznog oboljenja, i to zavaranjem graničnih prijelaza, izvajanjem oboljelih ljudi od zdravih smještanjem u bolničke kapacitete ili karantene.				
	MEDICINSKA POMOC					
	1.					
	9)					

III – FAZA- OTKLANJANJE POSLJEDICA

Red. broj	Uzrok	PRIRODNA NESREĆA Posljedice	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR
							1
		Nakon proglašenja prestanka prirodnih ili drugih nesreća koje su definirane člankom 3. Zakona o zaštiti i spašavanju, a kojima su bili ugroženi ljudi i materijalna dobra izdvajaju se slijedeće mjere na saniranju tih posljedica: a) medicinsko zbrinjavanje ozlijedenih i pokop poginulih, b) monitoring i praćenje stanja epidemija (zaraznih bolestijudi), c) osiguranje poljoprivrednih proizvoda za prehranu ljudi, d) osiguranje vode zapice, e) monitoring i praćenje stanja rijeka i vodotoka, f) osiguranje smještajnog prostora, monitoring i praćenje higijenskih uvjeta života stanovništva, radi onemogućavanja ponovnog pojavljivanja i širenja velikog broja bolesti u epidemijском obliku.	Nakon proglašenja prestanka stanja prirodne i druge nesreće, sve zdravstvene ustanove prelaze na redovit način rada s tim da poduzimaju sljedeće mjere: - vrši se procjena posljedica i šteta na svim materijalnim dobrima. -mjerodavna tijela i institucije u prvom redu medicinske ustanove vrše obilazak ugroženog područja, vrše odgovarajuće procjene, trijazu i liječenje oboljelih, a u suradnji sa javnim komunalnim preduzećima vrše sanaciju ugroženog područja odnosno identifikaciju i pokop umrlih,	Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbii, - Zavod za javno zdravstvo ZZH	- Službe za zaštitu i spašavanje - Službe zaštite i spašavanja i postrojbecivline zaštite općina/gradova -Zdravstvene organizacije (bolnice, domovi zdravlja) - Komunalna poduzeća	- Federalno ministarstvo zdravstva. - Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH	

PRIRODNE I DRUGE NESREĆE

DOKUMENT BROJ: IV - 9

**ZAŠTITA I SPAŠAVANJE ŽIVOTINJA
(EPIZOOTIJE) I NAMIRNICA
ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA**

ZAŠTITA I SPAŠAVANJE ŽIVOTINJA (EPIZOOTIJE) I NAMIRNICA ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA

Procjenom ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća utvrđeno je da područje Županije može biti ugroženo od zaraznih bolesti životinja(epizootije), a što može prouzročiti, osim ekonomskih šteta, opasnost i po zdravlje ljudi, a u slučaju pojave zoonoza (skupina zaraznih bolesti zajedničkih ljudima i životinjama) kao što su bruceloza, antrax, tuberkoloza, bjesnoća i suga može doći do epidemije odnosno pandemije.

U cilju smanjenja ugroženosti od zaraznih bolesti, u skladu s člancima 4. i 5. Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara ("Službene novine Federacije BiH", broj: 8/11), izrađuje se Plan zaštite i spašavanja životinja i namirnica životinjskog podrijetla u tri faze, i to:

1. Faza – I -**preventivne zaštite** podrazumjeva sprječavanje i lokaliziranje pojava parazitnih, zaraznih i uzgojnih bolesti, nadzor životinja, sirovina, proizvoda i otpadaka životinjskog podrijetla, kontrolu ispravnosti stočne hrane i vode, s ciljem smanjenja šteta na materijalnim dobrima, odnosno smanjenje posljedica po ljude. Pored toga, u ovoj fazi utvrđuju se područja u Županiji koja mogu biti zahvaćena zaraznom bolesti.

Zatim, da mjerodavna tijela izvrše odgovarajuće izmjene i dopune ili donesu nove zakonske i provedbene akte iz djelokruga veterinarstva, a pojačanim inspekcijskim nadzorom sprječe unos i distribuciju zaraženih životinja i namirnica životinjskog podrijetla koje ne zadovoljavaju propisane standarde.

Kroz ovu fazu mjerodavna državna, federalna i županijska tijela iz djelokruga veterinarstva, zdravstva i okoliša koji kroz redovitu djelatnost ostvaruju provođenje zaštite ljudi i životinja od epizootija, ostvare punu suradnju radi sprječavanja, širenja zaraznih bolesti na životnjama.

Radi blagovremenog utvrđivanja odnosno laboratorijskog dijagnosticiranja životinja i namirnica životinjskog podrijetla sagledavaju se mogućnosti, a vrši se i nabavka odgovarajućih laboratorija ili dodatne laboratorijske opreme koja može da zadovolji uvjete za dijagnosticiranje životinja i namirnica životinjskog podrijetla za potrebe institucija koje će se baviti ili već obavljaju ove poslove.

Radi neškodljivog uklanjanja leševa životinja, odnosno proizvoda životinjskog podrijetla proizvedenih od oboljelih životinja zaraženim zaraznim bolestima, a s ciljem sprječavanja širenja zaraznih bolesti na ljude i životinje, potrebno je na više lokaliteta osigurati izgradnju objekata za neškodljivo uklanjanje lešina i klaoničkih otpada.

Radi sprječavanja širenja bolesti, odnosno liječenja životinja potrebno je na svim razinama organiziranja utvrditi pregled, odnosno sačiniti bazu podataka o veterinarskim ljekarnama, stručnim kadrovima koji rade u veterinarskim stanicama i drugim institucijama koje se bave veterinarstvom.

Radi zaštite namirnica životinjskog podrijetla sačiniti bazu podataka o vrsti i količini proizvoda životinjskog podrijetla, kao i prostora, odnosno skloništa za smještaj i zbrinjavanje istih od eventualne kontaminacije kemijskim i drugim sredstvima i sl.

U skladu sa Programom razvoja, planirano je sudjelovanje institucija i stručnih kadrova Županije u izradi pod- projekta „Prikupljanje, sistematizacija i proučavanje provedenih međunarodnih i domaćih znanstvenih i stručnih istraživanja o vrstama i rasprostranjenosti epizootija, s prijedlogom mjera koje treba poduzeti u prevenciji i po pojavi“ koji će se izraditi na razini Federacije. Nositelji izrade navedenog projekta su Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalna uprava civilne zaštite, županijska tijela mjerodavna za veterinarstvo, mjerodavna gospodarska društva iz djelokruga veterinarstva i mjerodavne općinske/gradske službe za veterinarstvo.

2. Faza - II – **spašavanje**, to jest, u fazi odgovora na prirodnu i drugu nesreću, organiziraju se i provode mjere i postupci, odnosno vrši se spašavanje ugroženih životinja i namirnica životinjskog podrijetla u odgovarajuća skladišta za tu namjenu. To čine odgovarajuće službe zaštite i spašavanja, gospodarska društva, pravne osobe i građani u slučaju nastanka ili u tijeku prirodne nesreće.

U slučaju da prirodna i druga nesreća bude takvih razmjera da pored ugrožavanja ljudi može ili je već prouzročila štete na materijalnim dobrima (životinje i namirnice životinjskog podrijetla), i kada je Vlada Županije proglašila stanje prirodne ili druge nesreće, koja je obuhvatila cijelu Županiju zahtjeva sveobuhvatne mjere i angažiranje svih Županijskih i općinskih/gradskih tijela vlasti, pravnih subjekata, udruženja i građana na borbi i suzbijanju epizootija.

Temeljem toga, Županijski stožer izdaje odgovarajuće zapovjedi mjerodavnim tijelima iz djelokruga veterinarstva Županije i općina/gradova, kao i svim institucijama, naznačenim u prethodnom stavku, za sudjelovanje u zaštiti i spašavanju ljudi, životinja i materijalnih dobara.

3. Faza – III - **otklanjanje nastalih posljedica** podrazumjeva stvaranje uvjeta za normalizaciju života na ugroženom području. Nakon prestanka prirodne i druge nesreće, ove aktivnosti provode mjerodavna izvršna tijela vlasti, ministarstva i resorne službe svako u svojoj mjerodavnosti. Nastavljaju se vršiti procjene šteta na materijalnim i drugim dobrima.

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

PRIRODNA NESREĆA			Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR
R / b	Uzro k	Posljedice		5	6	7	8
1	2	3	4				
		Masovne pojave epizootija mogu ugroziti životinje i materijalna dobra, a za posljedicu mogu imati i masovne epidemije(pandemije) koje ugrožavaju i živote ljudi. Izdrajaju se sljedeće pojave: a) pojavu epizootija (zaražnih bolesti kod životinja), kao i bolesti koje se sa životinjom prenose na ljude (zoonoz); b) pojava pandemija kao masovnih zaražnih bolesti koja dovodi do smrtnih posljedica po ljude; c) kontaminaciju poljoprivrednog zemljišta raznim fekalnim tvarima odnosno otpadnim tvarima koje mogu ugroziti životinje; d) kontaminaciju vodočaka i izvorišta pitke vode i time prouzročiti nedostatak vode za piće za ljude i za napajanje životinja. Posebna zadaća u prevenciji je realizacija akcijskog plana iz Programa razvoja, 1 izrada pod-projekta "Prikupljanje, sistematisacija i proučavanje provedenih međunarodnih i domaćih znanstvenih i stručnih istraživanja o rasprostranjenosti epizootija, s preddlogom mjera koje treba poduzeti u prevenciji i popojavi"	U cilju poduzimanja preventivnih mjera zaštite i spašavanja potrebno je da mjerodavna tijela iz Ministarstva gospodarstva svojim ovlastima izvrše: -iznjene i dopune, odnosno donošenje zakonskih i podzakonskih ili provedbenih akata iz djelokruga veterinarskoga, -iniciranje donošenja državnih mjera koje bi onemogućile ili ublažile posljedice epizootija, odnosno epidemija, -kroz inspekcijski nadzor u svim gospodarskim društvinama i pravnim osobama koje se bave proizvodnjom i prometom životinja i namirnica životinjskog podrijetla provjere funkcionalnost provedbenih propisa. -pojačanje inspekcijskog nadzora pri uvozu zaraženih životinja i namirnica životinjskog podrijetla koje ne zadovoljavaju propisane standard i sprječiti unos zaraznih bolesti, - pored navedenog mjerodavna tijela i institucije su dužni: -ostvarivati punu suradnju sa mjerodavnim federalnim ili županijskim tijelimaka koji se kroz svoju redovitu djelatnost bave zaštitom i spašavanjem životinja i namirnica životinjskog podrijetla, -sačiniti registar životinja (krupne i sitne stoke), -sačiniti registar objekata za smještaj životinja, U okviru plana zaštite i spašavanja životinja i namirnica životinjskog podrijetla sačiniti i plan zbrinjavanja životinja i namirnica životinjskog podrijetla:	-Ministarstvo gospodarstva poljoprivrede, šumarskoga, okoliša, -Ministarstvo gospodarstva, -Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, -Zavod za javno zdravstvo ŽZH, -Županijska tijela mjerodavna za rovine rezerve, -Mjerodavna inspeksijska tijela	-Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i zaštite okoliša, -Ministarstvo gospodarstva, -Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, -Zavod za javno zdravstvo ŽZH, -Županijska tijela mjerodavna za rovine rezerve, -Mjerodavna inspeksijska tijela	-Zakon o federalnim ministarstvima i drugim organima federalne uprave („Službene novine FBiH“, br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 52/09 i 48/11), Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave ŽZH („Narodne novine ŽZH, broj 17/09, 17/11 i 9/22). -Zakon o veterinarsku (“Službene novine FBiH”, br. 46/00), -Zakon o veterinarsku BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 34/02),	

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA Uzrok	Posljedice	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSK I OKVIR		
1	2	3	Masovne pojave epizootija mogu ugroziti životinje i materijalna dobra, a za posljedicu mogu imati i masovne epidemije koje ugrožavaju i žive ljudi. Izdvajaju se sljedeće pojave: a) pojавu epizootija (zaraznih bolesti kod životinja), kao i bolesti koje se sa životinjom prenose na ljude (zoonoze); b) pojava epidemija (pandemija) kao masovnih zaraznih bolesti koja dovodi do snrtnih posljedica po ljudi; c) kontaminaciju poljoprivrednog zemljišta raznim fekalnim tvarima odnosno otpadnim tvarima koje mogu ugroziti životinje; d) kontaminaciju vodoftoka i izvorišta pitke vode i time prouzročiti nedostatak vode za piće za ljude i za napajanje životinja. Posebna zadaća u prevenciji je realizacija akcionskog plana iz Programa razvoja, i izrada podprojekta "Prikupljanje, sistematizacija i proučavanje provedenih međunarodnih i domaćih znanstvenih i stručnih istraživanja o vristama i rasprostranjenosti epizootija, s prijedlogom mera koje treba poduzeti upravljanju i pojavu"	4	a. izvršiti registraciju objekata vodoopskrbe, odnosno određiti rezervnu izvorušta na kojima bi se moglo vršiti napajanje stoke, b. osigurati finansijska sredstva za provođenje preventivnih i operativnih mjera zaštite životinja i namirnice životinjskog podrijetla, to jest provođenje vakcinacije, osiguranja lijekova i drugog sanitetskog materijala, c. izvršiti nabavu odgovarajućih laboratorijskih ili dodatne laboratorijske opreme koja može da zadovolji uvjete za dijagnostisanje životinja i namirnica životinjskog podrijetla, za potrebe institucija koje će se baviti ili već obavljaju ove poslove, d. osigurati izgradnju objekata za neškodljivo uklanjanje leševa životinja, odnosno proizvoda životinjskog projekla proizvedenih od oboljelih životinja, e. sačiniti bazu podataka o veterinarskim ljekarnama, stručnim kadrovima koji rade u veterinarskim ustanovama i drugim institucijama koje se bave veterinarstvom, f. sačiniti bazu podataka o vrsti i količini proizvoda životinjskog podrijetla, kao i prostora, odnosno skloništa sa smještaj i zbrinjavanje istih od eventualne kontaminacije kemijskim i drugim sredstvima i sl., Sprovoditi dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju prostora i objekata u kojima borave životinje	5	6	7	8

ZARAZNE BOLESNI ŽIVOTINJA - EPIZOOTIE

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR	
1	Uzrok	Postjedice	4	5	6	7	8
1	Kad dođe do masovnih pojava epizootija ugrožene su životinje i materijalna dobra, a za posljedice imaju masovne epidemije koje ugrožavaju i živote ljudi.	U slučaju pojave zaraznih bolesti kod životinja (epizootija) većih razmjera, provode se sljedeće mjere i postupci: -nakon procjene stanja na ugroženom području i utvrđivanja stanja aktivirati će se Županijski stožer odnosno općinski /gradski stožeri civilne zaštite, -stavljaju se u funkciju zaštite i spašavanja životinja i nanimica životinjskog porijekla mjerodavna tijela i institucije iz djelogruga zaštite i spašavanja životinja i nanimica životinjskog podrijetla, -iniciraju se mjere za koje su mjerodavna državna tijela BiH (zatravanje graničnih prijelaza, zabranu ulaska ili izlaska iz države, kontrola teritorije i id.). -aktiviraju se odgovarajuće snage i sredstva pravnih osoba, a odnose se na sve veterinarske ljekarne, MTS i kadrovi kojima raspolažu veterinarske stanice, -angajira se Služba za veterinarske poslove a potrebi i druge Županijske službe za zaštitu i spašavanje. -radi zaštite stočnog fonda, a u nedostatku stočne hrane prouzročene velikim sušama, županijska tijela mjerodavna za robne rezerve (kada budu formirana) tržište opskrbljuje dodatnim količinama stočne hrane iz robnih rezervi. -vrši se zbrinjavanje ugroženih i nastradalih životinja i nanimica životinjskog podrijetla, -nakon evakuacije i zbrinjavanja životinja pristupa se pružanju prve veterinarske pomoći	-Ministarstvo gospodarstva ŽZH – sektor poljoprivrede, šumarstva i veterinarskoga ministarstva, --Ministarstvo zdravstva rada i socijalne skrbi, -Zavod za javno zdravstvo ŽZH, -Županijska mjerodavna tijela za robne rezerve, - Županijski stožer - Mjerodavna inspekcijska tijela	-Pravne osobe koja se bave veterinarskom djelatnošću, - Službe za zaštitu i spašavanje ŽZH i općina/gradova i postojbe specijalizirane namjene općinad/gradova - Zdravstvene ustanove	-Općinska/gradska tijela mjerodavna za djelatnosti poljoprivrede, vodopривреде, šumarstva i zdravstva, - Općinski /gradski stožer civilne zaštite		

ZARAZNE BOLESTI ŽIVOTINA-EPIZOOTE

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI I OKVIR
Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7
	Kad dođe do masovnih pojava epizootija i ugrožene su životinje i materijalna dobra, a za posljedice imai i masovne epidemije koje ugrožavaju i živeće ljudi. Izdvajaju se sljedeće posljedice: a) pojавu epizootija (zaraznih bolesti kod životinja), kao i bolesti koje su prenesene sa životinja na ljude (zoonoze); b) pojавu epidemija kao masovnih zaraznih bolesti koja dovodi do smrtnih posljedica po ljudi; c) kontaminacija poljoprivrednog zemljišta raznim fekalnim tvarima odnosno opadnim tvarima koje mogu ugroziti životinje; d) kontaminacija vodočaka i izvorišta pitke vode i time prouzročiti nedostatak vode za piće za ljude i za napajanje životinja.	-kako ne bi došlo do širenja zaraznih bolesti vrši se izdvajanje oboljelih životinja od zdravih životinja, -donosi se zapovijed o zabrani ili ograničavanju kretanja životinja, odnosno zabranjuje se održavanje stocnih sajmova, izložbi, kao i zabranu rada tržnica, i obavljanja trgovine životinjama, i trgovine proizvodima životinjskog porijekla, hranom za životinje i drugim predmetima kojima se može prenosi zarazno oboljenje, - s obzirom da u ovom periodu prijeti opasnost da se zaraza prenese i na ljude zabranjuje se klanje kopitara, papkara i peradi, - ograničava se i kretanje osoba koje dolaze u dodir sa zaraženom ili na zarazu sumnjičivom životinjom, te proizvodima životinjskog podrijetla koji potječu od takve životinje, - u ovom periodu odnosno u ovoj fazi vrši se dezinfekcija, deratizacija i dezinfekcija predmeta, opreme, objekata, prijevoznih sredstva te drugih mjesto, područja i površina na kojima je boravila zaražena životinja, odnosno bili proizvodi životinjskog podrijetla	-	-	-	8

ZARAZNE BOLESNI ŽIVOTINJA - EPIZOOTIJE

III – FAZA - OTKLANJANJE POSLJEDICA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSK I OKVIR
Uzrok	Posljedice		4	5	6	8
1	2	3				
		Nakon završetka masovnih pojava epizootija-zoonoza kojima su bile ugrožene životinje, ljudi i materijalna dobra, izdvajaju se sljedeće mjere za sanaciju tih posljedica: a) kompletan asanacija područja, praćenje stanja epizootija (zaražnih bolesti kod životinja), kao i bolesti koje su prenešene sa životinja na ljudе (zoonoze) – radi onemogućavanja ponovnog pojavljivanja; praćenje stanja pandemija, kao masovnih zaražnih bolesti koje dovode do smrtnih posljedica po ljudi – radi onemogućavanja ponovnog pojavljivanja; praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta praćenje stanja na vodotocima i izvorštima pitke vode	Nakon proglašenja prestanka epizootije, odnosno epidemije i radi oticanja posljedica poduzimaju se sljedeće mjere: - vrši se procjena posljedica i šteta na svim materijalnim dobrima -poduzinaju mjeru na saniranju posljedica - poduzinaju se mjeru za praćenje stanja koje će onemogućiti ponovnu pojavu bolesti-epizootije, -osiguravaju dovoljne količine hrane i vode za prehranu ljudi i životinja, - vrši se ispitivanje i kontrola zemljišta koje je bilo ugroženo epizootijom, -vrši se ispitivanje i kontrola kvaliteta stočne hrane, -radi osiguranja zoologijenskih i drugih veterinarsko- zdravstvenih uvjeta uzgoja i koristenja životinja vrši se dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija,	-Pravne osobe koja se bave veterinarskom djelatnošću, - Službe za zaštitu i spašavanje Županije i općina gradova i postojbe specijalizirane namjene općina gradova, - Zdravstvene ustanove	-Općinska tijela mjerodavna za djelatnosti iz poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, i zdravstva,- Općinski/gradski stožer civilne zaštite - Općinsko/gradsko povjerenstvo za procjenu šteta	

ZARAZNE BOLESTI ŽIVOTINJA - EPIZOOTIJE

DOKUMENT BROJ: IV - 10

ASANACIJA TERENA

ASANACIJA TERENA

Asanacija terena podrazumjeva sve postupke i mjere koje se sastoje na poduzimanju sanitarno-higijenskih i sanitarno-tehničkih mjera na terenu, u naselju i stambenim i drugim objektima, u cilju sprječavanja širenja zaraze, epidemije i drugih štetnih posljedica po ljude i materijalna dobra, a obuhvaća organiziranje i provedbu sljedećih radnji: uklanjanje, identifikaciju i pokop poginulih ljudi, uklanjanje leševa uginulih životinja, dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju objekata i terena i uklanjanja otpadnih i štetnih tvari koje ugrožavaju zdravlje i život ljudi i okoliša.

Kako u normalnim uvjetima, tako i uvjetima prirodne i druge nesreća glavni stručni nositelji asanacije terena su specijalizirane službe u okviru svoje djelatnosti i to: zdravstvena, veterinarska, komunalna poduzeća i druge specijalizirane organizacije koje rade na zaštiti čovjekove okoline, kao i tijela unutarnjih poslova.

Pri sprovođenju mjera asanacije terena potrebno je utvrditi:

- 1.1. Zadatke i dužnosti svih specijaliziranih postrojbi civilne zaštite općina/gradova za asanaciju terena,
- 1.2. Vrijeme i način uvođenja u akciju i vrijeme i način sprovođenja određenih mjer asanacije,
- 1.3. Materijalno-tehničku opremljenost postrojbi civilne zaštite za asanaciju i njihov način opskrbe u toku provođenja asanacionih mjera,
- 1.4. Način i mjesto uklanjanja zagađenih voda iz vodnih objekata,
- 1.5. Privremeni način opskrbe higijenski ispravnom vodom za vrijeme provedbe asanacionih mjera vode i vodnih objekata,
- 1.6. Način i mjesto uklanjanja otpadnih i zagađenih tvari,
- 1.7. Mjesto i način uklanjanja uginulih životinja,
- 1.8. Način transporta i sredstva za transport životinjskih leševa do mjesta uklanjanja ili prerade,
- 1.9. Sabirni punktovi i druge mjere oko uklanjanja životinjskih leševa,
- 1.10. Mjesto i način sahranjivanja leševa ljudi,
- 1.11. Sabirni punktovi za identifikaciju i sudsko-medicinsku ekspertizu,
- 1.12. Način transporta leševa ljudi do sabirnih punktova i od tih punktova do mjesta za sahranjivanje,
- 1.13. Mjere dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije u toku sprovođenja svih asanacionih radnji.

Županijski stožer neposredno rukovodi asanacijom terena na isti način kao i sa ostalim mjerama zaštite i spašavanja. Županijski stožer sudjeluje u izradi Procjene ugroženosti, procjeni raspoloživih snaga i mogućnosti i načinu provedbe, planiranju, programiranju, organiziranju, ostvarivanju, usmjeravanju aktivnosti, izvršavanju zadataka i kontroli istih. Nakon provedbe naprijed navedenih mjer vrši kontrolu i pruža stručnu pomoć nižim tijelima rukovodenja (stožerima), i pravnim osobama.

Županijski stožer i članovi stožera pojedinačno rade na provođenju zadataka po mjeri asanacije terena, stalno i neposredno surađuju sa općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite. Kroz ovu suradnju ostvaruju uvid u stanje u određenim općinama/gradovima, upućuju općinske/gradske stožere na poduzimanje potrebnih mjer, ocjenjuju potrebu i predlažu angažiranje postrojbi specijalizirane namjene i drugih snaga i sredstava iz drugih općina/gradova, na područja koja su više ugrožena i koja vlastitim snagama i sredstvima nisu u mogućnosti da izvrše postavljene zadatke.

Svi subjekti u organiziranju i provođenju asanacije terena treba međusobno da koordiniraju, da se dopunjaju i da djeluju kao cjelina.

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA Uzrok	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSK I OKVIR	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Kad dođe do pojave prirodne ili druge nesreće kao što su pojava epizootije, epidemije, kontaminacija poljoprivrednog zemljišta raznim fekalnim tvarima, odnosno otpadnim tvarima i nastane nestaćica poljoprivrednih proizvoda za prehranu životinja, kao i nedostatak i onečišćenje vode za napajanje životinja, dolazi do masovnih uginuća životinja.	U fazi prevencije radi eventualnog provedbe mjera asanacije sva mjerodavna tijela su dužna: -utvrditi privremeni plan opskrbe higijenski ispravnom vodom za vrijeme provođenja asanacionih mjera vode i vodnih objekata, -unaprijed utvrditi način i mjesto uklanjanja opadnih i zagadenih tvori, -unaprijed odrediti mjesto i način uklanjanja uginulih životinja, -utvrditi način transporta i sredstva za transport životinjskih leševa do mesta uklanjanja ili pterade, -unaprijed odrediti sabirne punktove i druge mjere oko uklanjanja životinja, -odrediti mjesto i način sahranjivanja ljudi, -odrediti sabirne punktove za identifikaciju i sudsko- medicinsku eksperitu	-Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbij Županije, Ministarstvo gospodarstva ŽZH-sektor poljoprivrede, šumarstva I veterinarstva.	-Pravne osobe koje se bave komunalnom djelatnošću kao i zdravstvene i veterinarske ustanove	-Općinski/tijela injerodavna za zdravstvo, poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo,	-Zakon o veterinarstvu BiH („Službeni glasnik BiH“, br: 34/02), -Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službeni novine FBiH“, br. 29/05)	-Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Službeni novine FBiH“, br.29/97, 46/10 i 75/13)

ASANACIJA
TERENA

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Ivršitelji	Suradnici	ZAKONSK I OKVIR
1	2	3	4	5	6	7
	Kad dođe do pojave prirodne ili druge nesreće kao što su pojava epizootije, epidemije, kontaminacija poljoprivrednog zemljišta raznim fekalnim tvarinama, odnosno otpadnim tvarinama i nastane nestaćica poljoprivrednih proizvoda za prehranu životinja, kao i nedostatak i onečišćenje vode za napajanje životinja, dolazi do masovnih uginuća životinja.	U slučaju prirodne nesreće većih raznijera, koja zahtjeva asanaciju, provode se slijedeće mjere i postupci: - stavljaju se u funkciju zaštite i spašavanja zdravstvene, veterinarske i druge ustanove i organizacije koje će provoditi mjere asanacije, - nakon proglašenja prirodne i druge nesreće i stavljanja u funkciju Županijskog stožera odnosno općinskog gradskog stožera civilne zaštite, Županijski stožer, prema potrebi, izdaje zapovjed za angažiranje snaga i sredstava, a koji su određeni za asanaciju, - u slučaju potrebe aktiviraju se i druge odgovarajuće snage i sredstiva pravnih osoba na zaštititi i spašavanju s tim da će Županijski stožer donositi zapovjedi prema saznanjima o resursima koje imaju druge pravne osobe i usmjeravati na ugrožena područja.	- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, - Ministarstvo unutarnjih poslova Županije, - Županijski stožer - Zavod za javno zdravstvo ŽZZH - Županijski crveni križ	- Pravne osobe koje se bave komunalnom djelatnošću kao i zdravstvene i veterinarske ustanove - Policijske snage - Službe za zaštitu i spašavanje	- Općinska/gradska tijela mjerodavna za zdravstvo, poljoprivredu, vodoprovodu i šumarstvo, - Federalno ministarstvo zdravstva, - Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH - Crveni križ Federacije BiH - Federalno ministarstvo unutarnjih poslova	8

ASANACIJA TERENA

III – FAZA- OTKLANJANJE POSLJEDICA

Red. broj	PRIRODNA NESRECA	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSK I OKVIR
Uzrok	Postjedice		5	6	7	8
1	2	3				
		Nakon prestanka prirodnih i drugih nesreća koje su doveli do masovnih uginuća životinja, vrši se: a) monitoring i praćenje stanja epizootija (zaraznih bolesti kod životinja) b) monitoring i praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta, praćenje stanja na vodotocima i izvoristima pitke vode. c)	Nakon proglašenja prestanka stanja prirodne i druge nesreće u mjeri asanacija provode se sljedeće aktivnosti: -vrši se procjena posljedica i šteta na svim materijalnim dobrima. -naknadno uklanjanje, identifikacija i pokop poginulih ljudi, -naknadno uklanjanje leševa uginulih životinja, -redovito vršenje dezinfekcije, dezinfekcija i deratizacija objekata i terena, -naknadno uklanjanje otpadnih i štetnih tvari koje ugrožavaju zdravlje i život ljudi i okoliša.	Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbii - Županijski stožer za javno zdravstvo ŽZH - Županijski crveni križ - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta	-Pravne osobe koje se bave komunalnom djelatnošću kao i zdravstvene i veterinarske ustanove - Policijske snage - Službe za zaštitu i spašavanje	Federalno ministarstvo zdravstva. - Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH - Crveni križ Federacije BiH - Federalno povjerenstvo za procjenu šteta

DOKUMENT BROJ- IV - 11

ZAŠTITA OKOLIŠA

ZAŠTITA OKOLIŠA

U cilju smanjenja ugroženosti okoliša, (zrak, voda i tlo), od prirodnih i drugih nesreća, koje mogu izazvati direktnе ili indirektnе posljedice po živote ili zdravlje ljudi, izrađuje se Plan zaštite i spašavanja okoliša.

- 1. Faza – I - preventivne zaštite** obuhvaća mjere i postupke, odnosno redovite planske aktivnosti mjerodavnih tijela i institucija radi stvaranja preduvjeta za onemogućavanje nastanka prirodnih i drugih nesreća, a ako se desi prirodna i druga nesreća da posljedice budu što manje štetne za društvenu zajednicu.

U ovoj fazi mjerodavna tijela Županije dužna su:

- 1.1** Ažurirati odgovarajuće zakonske odnosno provedbene akte iz djelokruga zaštite okoliša i druge propise koji su u neposrednom dodiru sa ovom tematikom,
- 1.2** Izraditi odgovarajuće planove zaštite okoliša,
- 1.3** Organizirati odgovarajuću obuku iz djelokruga zaštite okoliša,
- 1.4** Osigurati finansijska sredstva za provođenje preventivnih i drugih mjera zaštite okoliša,
- 1.5** Radi blagovremene zaštite od kemijskih agenasa sačinjavati baze podataka industrijskih onečišćivača i redovito ažurirati popise rizičnih lokaliteta i pravnih osoba kemijske industrije i petrokemijske industrije u kojima se proizvode, koriste u proizvodnji, skladište ili odlažu opasne kemijske tvari i druge izvore rizika po ljude, materijalna dobra i životnu sredinu (rizike lokalnih i prekograničnih razmjera) sa podacima o vrsti onečišćenja i potencijalnoj opasnosti po okoliš u cjelini,
- 1.6** Formirati i ospozobljavati stručne ekipe i osigurati opremu i sredstva za brze intervencije u zaštiti ljudi i materijalnih dobara od opasnosti i posljedica tehnološke ili ekološke nesreće,
- 1.7** Redovitim inspekcijskim nadzorom osigurati provođenje svih mjera zaštite okoliša, utvrđenih zakonom i podzakonskim propisima,
- 1.8** Kao dio dugoročnih preventivnih mjer, u skladu sa Programom razvoja, potrebno je realizirati projekt “Izrada katastra izvorišta vode za piće”. Nositelji izrade navedenog projekta su: Ministarstvo gospodarstva - sektor vodoprivrede, Agencija za vodno područje sliva Jadranskog mora, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša i Uprava civilne zaštite.
- 1.9** Kao dio dugoročnih preventivnih mjer, u skladu sa “Programom razvoja”, potrebno je realizirati projekt “Izrada katastra područja ugroženog opasnim otpadom s akcentom na poljoprivredno zemljište”. Nositelji izrade navedenog projekta su Ministarstvo gospodarstva-sektor poljoprivrede, šumarstva i veterinarstva, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša i mjerodavne službe općina /gradova za gospodarstvo.

- 2. Fazom - II – spašavanje** to jest, u fazi odgovora na prirodnu i drugu nesreću, organiziraju se i provode mjere i postupci koji se sastoje u poduzimanju brzih aktivnosti i mjera zaštite i spašavanja od uništavanja i zagađivanja okoliša, koje je nastalo kao rezultat drugih prirodnih nesreća, a pored ostalog nastalih uslijed:
  - 2.1** Tehničko-tehnoloških havarija u industriji, posebno kemijskoj, farmaceutskoj i petrokemijskoj, u prometu, kao i drugih nesreća i katastrofa čije posljedice mogu ugroziti okoliš a naročito prirodne resurse,
  - 2.2** Ispuštanja toksičnih i štetnih kemijskih i drugih tvari u okoliš iz industrijskih i termoenergetskih postrojenja, motornih vozila i individualnih ložišta u domaćinstvima u količinama koje uzrokuju koncentracije u vodi, zraku i tlu iznad maksimalno dozvoljenih granica,
  - 2.3** Odlaganja komunalnog, industrijsko-tehnološkog i drugog čvrstog i tečnog otpada,
  - 2.4** Djelovanja vremenskih nepogoda na okoliš (snježne padavine, poplave, suša klizišta), kao i drugih prirodnih nepogoda.

Nakon proglašenja stanja prirodne i druge nesreće na području Županije, Županijski stožer donosi odgovarajuće zapovjedi za angažiranje ministarstava i drugih županijskih tijela, službi za zaštitu i spašavanje Županije.

Županijski stožer usmjerava provodenje svojih zapovjedi u općinama/gradovima na aktiviranju snaga i sredstava gospodarskih društava koja se bave proizvodnjom i prometom kemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih tvari, pravnih osoba koje prevoze ili se koriste tim sredstvima, odgovarajućih službi zaštite i spašavanja, pravnih osoba i građana.

Prilikom predlaganja zapovjedi Županijskom stožeru, treba voditi računa da je ova mjeru uvijek povezana sa drugim mjerama zaštite i spašavanja kako je to obrađeno u fazi prevencije i obrazloženju rada Županijskog stožera po drugim mjerama.

- 3. U fazi III - faza otklanjanja nastalih posljedica** stvaraju se uvjeti za normalizaciju života na ugroženom području.

Nakon proglašenja prestanka stanja prirodne i druge nesreće, ove aktivnosti provode mjerodavna izvršna tijela vlasti, ministarstva i resorne službe svatko u svojoj mjerodavnosti.

Nastavljaju se vršiti procjene šteta na materijalnim i drugim dobrima, i nakon toga provođenje svih drugih sanacijskih mjeru, ispitivanje poljoprivrednog zemljišta, ispitivanje higijenske ispravnosti vode.

I FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	
1.	Uzrok	Posljedice	2.	3.	4.	5.	6.	7.
			Mjerodavna tijela Županije svako iz svoje mjerodavnosti: 1.1 Vrše izradu ili ažuriranje odgovarajućih zakonskih i podzakonskih, odnosno provedbenih propisa, koji će biti uskladjeni sa direktivama i drugim propisima Evropske unije., 1.2 Izradjuju odgovarajuće planove zaštite i spašavanja, 1.3 Pripremaju odgovarajuće planove i programe obuke mjerodavnih struktura i vrše njihovu realizaciju, 1.4 Pripremaju i usvajaju Unutarnje planove intervencije, 1.5 Pripremaju i usvajaju vanjske planove intervencije, 1.6 Ostvaruju punu suradnju sa mjerodavnim federalnim ili županijskim tijelima koji se putem svojih redovitih djelatnosti bave zaštitom okoliša, 1.7 Vrše stalni monitoring kvalitete vode za piće, poljoprivrednog zemljišta, kvalitete zraka i druge, 1.8 Donose Unutarnje i vanjske planove intervencije u gospodarskim društvima,	-Zakon o federalnim ministarstvima i drugim organima federalne uprave, ("Službene novine Federacije BiH, br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 8/06 i 48/11), Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave ("Narodne novine Županije Zapadnoghercegovačke, broj 17/09 ,17/11 i 9/22). -Zakon o vodama, ("Službene novine Federacije BiH, broj: 70/06), -Zakon o šumama, ("Narodne novine Županije Zapadnoghercegovačke", broj 8/13, 11/17 i 6/20) -Zakon o zaštiti okoliša, ("Službene novine Federacije BiH, br. 15/21), -Zakon o zaštiti okoliša ŽZH ("Narodne novine ŽZH", broj 8/13) -Zakon o zaštiti prirode, ("Službene novine Federacije BiH, br. 66/13), -Zakon o zaštiti zraka, ("Službene novine Federacije BiH, br. 33/03, 4/10), -Zakon o upravljanju otpadom, ("Službene novine Federacije BiH, br. 33/03, 72/09 i 92/17),	- Ministarstvo gospodarstva ŽZH - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH, - Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Zavod za javno zdravstvo ŽZH - Mjerodavna inspekcijska tijela - Županijsko povjerenstvoza procjenu šteta - Agencija za vodno područje Jadranског mora,	- Služba za radiološko-kemijsko-biološku zaštitu ŽZH- kada se formira, - Po potrebi druge službe zaštite I spašavanja ŽZH - Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom komercijalnih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih tvari, te pravne osobe koje prevoze ili se koriste tim sredstvima,	- Općinska/gradsk a službe civilne zaštite, - Općinske/gradsk a tijela za javno zdravstvo, inspekcijske poslove - Federalni zavod za javno zdravstvo, - Federalno ministarstvo prostornog uređenja, -Federalno ministarstvo okoliša i turizma, -Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprovode i sumarsrva, -Federalno ministarstvo zdravstva,	

ZASTITA OKOLIŠA

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Saradnici	
1.	Uznak	Posljedice	2.	3.	4.	5.	6.	7.
			1.9 Vrše planiranje i uređenje prostora, 1.10 Provode i primjenjuju prostorni plan, 1.11 Uskladju prostorne planove sa prostornim planom 1.12 Izdaju okolišne dozvole za gospodarska društva, 1.13 Organiziraju i ospozljavaju stručne ekipe za bize intervencije spašavanja u okviru pravnih osoba, 1.14 Osiguravaju opremu za bize intervencije spašavanja u okviru pravnih osoba, 1.15 Planiraju pravovremeno sklanjanje i dislokaciju opasnih tvari u sigurne objekte, odnosno područja kojima ne prijeti opasnost, 1.16 Vrše stalni inspekcijski nadzor u preradi, prometu i skladištenju opasnih tvari, 1.17 Izgradiju sanitarnе deponije u cilju pravilnog odlaganja svih vrsta otpada, 1.18 Uklanjanju sve divlje deponije koje ugrožavaju zdravlje ljudi i okoliš, 1.19 Izraduju registar odlagališta i uspostavljaju kontinuirani nadzor nad opasnim otpadom, 1.20 Vrše nabavu stacionarnih i pokretnih spalonica otpada,	- Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 64/09) - Zakon o prometu eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova, ("Službeni list SR BiH", broj: 39/89 i 36/90), - Zakon o prostornom uređenju ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 4/99, 15/01, 10/03, 18/11) - Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije BiH, ("Službene novine Federacije BiH", broj:02/06, 72/07, 32/08, 4/10 i 45/10) - Uredba o vrstama i sadžaju planova zaštite od štetnog djelovanja voda ("Službene novine Federacije BiH", broj 26/09) - Pravnik o sadžaju planova za zaštitu šuma od požara, ("Službene novine Federacije BiH, br. 21/04), - Uputa o utvrđivanju dozvoljenih štetnih opasnih tvari u zemljištu i metode njihovog ispitivanja, ("Službene novine Federacije BiH, br. 11/99), - Pravnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće („Službeni glasnik BiH“, broj, 40/10) - Pravnik o graničnim vrijednostima opasnih i štetnih tvari za tehnološke otpadne vode prije njihovog ispuštanja u sustav javne kanalizacije odnosno drugi prijemnik ("Službene novine FBiH, broj: 50/07),				

ZASTITA OKOLIŠA

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Saradnici
1.	Uznak	Posljedice	4.	5.	6.	7.	
2.	3.						
			1.21 Izradjuju registre industrijskih onečišćivača i redovito ažuriraju popise rizičnih lokaliteta i pravnih osoba kemijske industrije u kojima se proizvode, skladište, koriste u prometnici, prevoze ili odlazu opasne kemijske tvari koje mogu izazvati štetne posljedice po ljudi, materijalna dobra i životnu sredinu.	- Pravilnik o sadžaju izvješća o stanju sigurnosti, sadžaju informacija o sigurnosnim mjerama i sadžaju unutarnjih i vanjskih planova intervencije, ("Službene novine Federacije BiH, broj: 68/05), - Uredba o sadžaju i nositeljima jedinstvenog informacionog sustava, metodologiji prikupljanja i obradi podataka, te jedinstvenim obrazcima na kojima se vode evidencije, ("Službene novine Federacije BiH, broj: 33/07), - Uredba o tehničkim svojstvima građevina moraju zadovoljavati glede sigurnosti te načinu korištenja i održavanja građevina, ("Službene novine Federacije BiH, broj: 29/07), - Uredba o građevinama i zahvatima od značaja za Federaciju BiH i djelatnostima i zahvatima koji mogu u znatnoj mjeri utjecati na okoliš, život i zdravlje ljudi Federacije BiH i šire, za koju urbanističku saglasnost izdaje Federalno ministarstvo prostornog uredenja, ("Službene novine Federacije BiH, broj: 85/07), - Uredba o uređenju gradilišta, obavezenoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima ugradenju, ("Službene novine Federacije BiH, broj: 29/07), - Pravilnik o graničnim vrijednostima opasnih i štetnih tvari za vode koje se nakon prečišćavanja iz sustava javne kanalizacije ispuštaju u prirodnji prijemnik, ("Službene novine FBiH, broj: 50/07),			

ZASTITA OKOLIŠA

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	
	Uznak	Posljedice						
-	2	3	1. Poplava kao prirodna pojava može prouzročiti niz posljedica, koje se odnose na: 1.1 Plavljenje privatnih, gospodarskih i drugih objekata, 1.2 Veliike materijalne štete na privatnim, gospodarskim i drugim infrastrukturnim objektima 1.3 Kontaminaciju poljoprivrednog i drugog zemljišta raznim fekalnim tvarima i drugim štetnim tvarima koje mogu ugroziti bilje, 1.4 Zamucivanje i zagadivanje izvorišta, odnosno vode za piće, 1.5 Klizanjem tla mogu biti ugroženi objekti stanovanja, gospodarski, pomoćni i infrastrukturni objekti,	1. U slučaju nastanka poplava većih razmjera, Županijski stožer nareduje: - angažiranje Službi za zaštitu i spašavanje, - u slučaju potrebe Županijski stožer izdaje zapovjedi za angažiranje snaga i sredstava gospodarskih društava i drugih pravnih osoba i gradana na zaštitu i spašavanju ljudi i materijalnih dobara - privremeno sklanjanje i dislokaciju opasnih tvari u odgovarajuće sigurne objekte,	Primjenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita	- Županijski stožer, - Ministarstvo gospodarstva, - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi - Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, -Zavod za javno zdravstvo ŽZH, - Agencija za vodno područje Jadranskog mora.	- Šlužba za radioško- kemijsko- biološku zaštitu (kada bude formirana), - Po potrebi druge službe zaštite i spašavanja - Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom kemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih tvari, te pravne osobe koje prevoze ili se koriste tim sredstvima,	- Općinska/gradska tijela mjerodavna za prostorno uređenje, okoliš, poljoprivredu, vodoprovodu, šumarstvo, i zdravstvo

UGROZAVANJE OKOLIŠA

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	PRIMORDNA NESREĆA	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	
1	Uzrok	Posljedice	4	5	6	7	
1	2.	2. Požar kao pojava može prouzročiti niz negativnih posljedica a odnose se na: 2.1 Ugrožavanje i gubitak ljudskih života djelovanjem prirodnih i drugih nesreća, kao i tehničko-tehnoloških havarija u industrijskim postrojenjima sa otrovnim tvarima. 2.2 Rušenje objekata i zatupavanje ljudi u ruševinama, 2.3 Velike materijalne štete na privatnim, gospodarskim i drugim infrastrukturnim objektima. 2.4 Kontaminaciju – zagadivanje RKB-agencima, ljudi, životinja i okoliša (zraka, vode izzemljišta),	2. U slučaju da doce do požara većih razmjera, Županijski stožer nareduje angažiranje: - profesionalnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava, - angažiranje Službi za zaštitu i spašavanje Županije.	Primenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita	- Županijski stožer, - Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva ŽZH, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Mjerođavna inspekcijska tijela	- Službe za zaštitu i spašavanje, - Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom kemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih tvari, te pravne osobe koje prevoze ili se koriste tim sredstvima,	- Općinska/gradsk a tijela mjerodavna za prostorno uredjenje, okoliš, poljoprivredu, vodoprovodu šumarstvo, i zdravstvo, - Općinski/gradski stožeri civilne zaštite,
2.	UGROŽAVANJE OKOLIŠA	3.	3. U slučaju nastanka tehničko-tehnoloških nesreća, Županijski stožer nareduje angažiranje: - službi za zaštitu i spašavanje.	Primenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva ŽZH, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Mjerođavna inspekcijska tijela, - Zavod za javno zdravstvo ŽZH.	- Služba za RKB zaštitu ŽZH (kada se formira) - Po potrebi druge službe zaštite i spašavanja, - Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom kemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih tvari, te pravne osobe koje prevoze ili se koriste tim sredstvima,	Općinska/gradsk a tijela mjerodavna za prostorno uredjenje, okoliš, poljoprivredu, vodoprovodu šumarstvo, i zdravstvo, - Općinski/gradski stožeri civilne zaštite,
3.	UGROŽAVANJE OKOLIŠA	3.1 Kontaminaciju – zagadivanje ljudi, životinja i okoliša (zraka, vode i zemljišta) RKB agencima, 3.2 Rušenje objekata i zatrpanje ljudi u ruševinama, 3.4 Velike materijalne štete na privatnim, gospodarskim i drugim infrastrukturnim objektima.	3. U slučaju nastanka tehničko-tehnoloških nesreća, Županijski stožer nareduje angažiranje: - službi za zaštitu i spašavanje.	Primenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva ŽZH, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Mjerođavna inspekcijska tijela, - Zavod za javno zdravstvo ŽZH.	- Služba za RKB zaštitu ŽZH (kada se formira) - Po potrebi druge službe zaštite i spašavanja, - Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom kemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih tvari, te pravne osobe koje prevoze ili se koriste tim sredstvima,	Općinska/gradsk a tijela mjerodavna za prostorno uredjenje, okoliš, poljoprivredu, vodoprovodu šumarstvo, i zdravstvo, - Općinski/gradski stožeri civilne zaštite,

FAZA III - OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici
1.	Uzrok	Posljedice	4.	5.	6.	7
2.	3.					8
		1. Ova faza obuhvata naročito sljedeće mjere: 1.1 Vrši se analiza ispravnosti vode za piće, kao i vodotoka i podzemnih voda, 1.2 Vrši se kontrola zagadenosti zemljišta poljoprivrednog polutantima (teskim metalima) i drugim štetnim tvarinama i predlažu odgovarajuće mjere za sanaciju, 1.3 Vrši se dekontaminacija kontaminiраног zemljišta, 1.4 Vrši se zasijavanje poljoprivrednog zemljišta kulturama koje imaju kraći rok dozrijevanja, 1.5 Vrši se procjena šteta koje su izazvale prirodne i druge nesreće i tehničko-tehnološke nesreće. 1.6 Insistiranje na poduzimanju dodatnih mjera koje će onemogućiti dalje posljediće prirodnih i drugih nesreća,	- Primjenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita - Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliš, ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva ŽZH, - Zavod za javno zdravstvo ŽZH, - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta. - Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom kemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih ivari, te pravne osobe koje prevoze ili se koriste tim sredstvima,	- Službe za zaštitu i spašavanje ŽZH - Općinske/gradske službe zaštite i spašavanja i postrojbe specijalizirane namjene - Komunalna poduzeća, - Općinska/gradska povjerenstva za procjenu šteta,	- Općinska/gradska tijela mjerodavna za prostorno uređenje, okoliš, poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, i zdravstvo.	

ZASUTTA OKOLIŠA

DOKUMENT BROJ: IV - 12

ZAŠTITA BILJA I BILJNIH PROIZVODA

ZAŠTITA BILJA I BILJNIH PROIZVODA

U cilju smanjenja ugroženosti, odnosno smanjenja šteta na bilju i biljnim proizvodima, kao i šteta na šumskim kulturama, koje mogu izazvati direktnе ili indirektnе posljedice po živote ili zdravlje ljudi, izrađuje se Plan zaštite i spašavanja bilja i biljnih proizvoda.

1. **Faza – I - preventivne zaštite** obuhvaćа mjere i postupke, odnosno redovite planske aktivnosti mjerodavnih tijela i institucija radi stvaranja preduvjeta za onemogućavanje nastanka prirodnih i drugih nesreća, a ako se desi prirodna i druga nesreća da posljedice budu što manje štetne za društvenu zajednicu.

U ovoj fazi mjerodavna tijela Županije dužni su:

- 1.1. Ažurirati odgovarajuće zakonske odnosno provedbene akte iz djelokruga zaštite bilja i biljnih proizvoda i druge propise koji su u neposrednom dodiru sa ovom tematikom,
- 1.2. Izraditi odgovarajuće planove zaštite i spašavanja bilja i biljnih proizvoda,
- 1.3. Organizirati odgovarajuću obuku osoba koja se bave zaštitom bilja i biljnih proizvoda kao i proizvodnjom,
- 1.4. Osigurati odgovarajuća finansijska sredstva za provođenje preventivnih i drugih mjera zaštite bilja i biljnih proizvoda,
- 1.5. Sačinjiti odgovarajuće baze podataka o poljoprivrednim i šumskim površinama, sjetvenoj strukturi poljoprivrednog zemljišta, vrsti zasijanih usjeva, broju poljoprivrednih ljekarni i drugim podacima značajnim za zaštitu bilja i biljnih proizvoda,
- 1.6. Sačinjiti bazu podataka o mogućem skladištenju bilja i biljnih proizvoda u odgovarajuća skladišta odnosno silose u slučaju prirodnih i drugih nesreća,
- 1.7. Inspakcijskim nadzorom osigurati provođenje svih mjera zaštite bilja i biljnih proizvoda, utvrđenih zakonom i podzakonskim propisima,

- **Fazom - II – spašavanje** to jest, u fazi odgovora na prirodnu i drugu nesreću, organiziraju se i provode mjere i postupci, odnosno vrši se zaštita i uklanjanje ugroženog bilja i biljnih proizvoda u odgovarajuća skladišta za tu namjenu; sušenje, konzerviranje i prerada voća i povrća; ubiranje jestivog i ljekovitog bilja, krmnog i drugih vrsta bilja.

Nakon proglašenja stanja prirodne i druge nesreće na području Županije, Županijski stožer donosi odgovarajuće zapovjedi za angažiranje ministarstava i drugih županijskih tijela, županijskih službi zaštite i spašavanja, njihovih snaga i sredstava na zaštiti i spašavanju bilja i sklanjanju u sigurne prostore.

Županijski stožer, usmjerava provođenje svojih zapovjedi na tijela vlasti u općinama/gradovima na aktiviranje odgovarajućih službi (poljoprivredne službe u općini/gradu, ako su formirane), postrojbe civilne zaštite (za zaštitu i spašavanje bilja i biljnih proizvoda, RKB zaštitu, asanaciju terena, ako su formirane), gospodarskih društava iz poljoprivrede, šumarstva i opskrbe, poljoprivrednih društava i individualnih poljoprivrednih proizvođača, pravnih osoba i građana.

Prilikom predlaganja zapovjedi Županijskom stožeru, treba voditi računa da je ova mjera uvijek povezana sa drugim mjerama zaštite i spašavanja kako je to obrađeno u fazi prevencije i obrazloženju rada Županijskog stožera po drugim mjerama.

- **U fazi III - faza otklanjanja nastalih posljedica** stvaraju se uvjeti za normalizaciju života na ugroženom području.

Nakon proglašenja prestanka stanja prirodne i druge nesreće, ove aktivnosti provode mjerodavna izvršna tijela vlasti, ministarstva i resorne službe svako u svojoj mjerodavnosti.

Nastavljaju se vršiti procjene šteta na materijalnim i drugim dobrima, i nakon toga provođenje svih drugih sanacijskih mjeru, nabavka novih sadnica - pošumljavanje, ispitivanje poljoprivrednog zemljišta i drugo.

I FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	
1	Uzrok	Posljedice	4	5	6	7	8
		1. Mjerodavna tijela Županije svako iz svoje mjerodavnosti: 1.1. Vrše izradu ili ražuriranje odgovarajućih zakonskih i pozakonskih, odnosno provedbenih propisa, koji će biti uskladjeni sa direktivama i drugim propisima Europske unije, 1.2. Izrađuju odgovarajuće planove zaštite i spašavanja, 1.3. Ostvaruju suradnju sa mjerodavnim tijelima i institucijama Federacije, Županije i općina/gradova koji se putem svojih redovitih djelatnosti bave zaštitom bilja i biljnih proizvoda, 1.4. Vrše redovitu dekontaminaciju, dezinfekciju i dezinsekciju svih vrsta skladišta prije skladištenja bilja i biljnih proizvoda, 1.5. Vrše kontrolu kvalitetu i kvalitetu poljoprivrednih proizvoda i njihovih predevenina, mineralnih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja, 1.6. Planski pristup izgradnji sustava za navodnjavanje 1.7. Izrađuju baze podataka o materijalno-tehničkim sredstvima i opremi koja se koristi za zaštitu bilja i biljnih proizvoda u Županiji,	- Zakon o federalnim ministarstvima i drugim organima federalne uprave ("Službene novine Federacije BiH" broj: 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 52/09, i 48/11), - Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 17/09, 17/11 i 9/22) - Zakon o zaštiti ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 23/20). - Zakon o zaštiti ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, ("Službene novine Federacije BiH", broj: 39/03, 22/06 i 43/10) -Zakon o vodama, ("Službene novine Federacije BiH" broj: 70/06), - Zakon o poljoprivrednom zemljištu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 32/09) Zakon o šumama ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj 8/13, 11/17 i 6/20)	- Ministarstvo gospodarstva ZZH, -Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ZZH, - Uprava za šume pri ministarstvu gospodarstva ZZH, - Mjerodavna županijska tijela za robne rezerve, - Zavod zajavno zdjavstvo ZZ, - Zavod za poljoprivredu	- Pravne sobe koje se nave proizvodnjom, preradom i skladištenjem biljnih i šumskih proizvoda, - Službe za zaštitu spašavanje Županije - Službe za zaštitu spašavanje i postrojbe civilne zaštite specijalizirane namjene općina/gradova,	Općinska/gradska tijela mjerodavna za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, - Federalni zavod za poljoprivredu Sarajevo, - Federalni agromediiteranski zavod Mostar, - Federalna uprava za šumarstvo, - Federalni zavod za agropedologiju	

ZASHTITA BIHLJA I BILJNIH PROIZVODA

1.

I FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

Red. broj	PRIRODNA NESRECA	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici
Uzrok	Postojedice					
1	2	3	4	5	6	7
		1.8. Izradjuju baze podataka o materijalno-tehničkim sredstvima i opremi koja se koristi za zaštitu šuma i šumskih proizvoda u Županiji. 1.9. Izraduju baze podataka o snagama i sredstvima šumsko-gospodarskih društava, 1.10. Izrađuje pregled resursa županijskih tijela za robne rezerve (kada budu formirana), 1.11. Vrše poslove praćenja oštećenosti poljoprivrednog zemljišta zagadživačima (teski metali – olovo, kadmij, živa, nikal, i dr.), 1.12. Vrše nadzor (pratjenje stanja poljoprivrednog zemljišta i proujena u i natlu), 1.13. Uspostavljaju zemljinski informacijski sustav poljoprivrednog zemljišta i vodi evidenciju poljoprivrednog zemljišta, 1.14. Daju suglasnost za uporabu poljoprivrednog zemljišta, 1.15. Izdaju mišljenja, ateste i certifikate za uporabu i korištenje poljoprivrednog zemljišta, 1.16. Vrše kontrolu higijenske ispravnosti vode za piće.	- Zakon o zaštiti od požara i vatrogaststvu ("Službenenovine Federacije BiH", broj: 64/09) - Pravilnik o sadržaju planova za zaštitu šuma od požara, ("Službenenovine Federacije BiH, broj: 21/04), - Zakon o federalnim robnim rezervama ("Službenenovine Federacije BiH, broj: 46/99) - Pravilnik o minimumu sadržaja općeg aktua o održavanju, korištenju i osmatranju vodoprivrednih objekata ("Službene novine Federacije BiH, br. 97/19), - Uredba o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šeta, ("Službene novine Federacije BiH, broj: 75/04, 38/06, 52/09 i 56/09 i 36/14), - Uputa o utvrđivanju dozvoljenih štetnih opasnih tvvari u zemljишtu i metode njihovog ispitivanja, ("Službene novine Federacije BiH, broj: 11/99), - Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće ("Službeni glasnik BiH" broj: 40/10)			

ZASHTITA BIHLJA I BILJNIH PROIZVODA

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelj aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici
1	Uzrok	Postljedice	4	5	6	8
	1. Poplava kao prirodna pojava može prouzročiti niz posljedica, koje se odnose na: 1.1. Plavljenje poljoprivrednog zemljišta što uzrokuje gubitak poljoprivrednih kultura i prinos; 1.2. Nestaćicu poljoprivrednih proizvoda i namirnicu biljnog podrijetla koja uzrokuje nedostatak hrane za prehranu ljudi i životinja, 1.3. Kontaminaciju poljoprivrednog i drugog zemljišta raznim fekalnim tvarima i drugim štetnim tvarima, 1.4. Zamutivanje i zagadjeće izvorišta, odnosno vode za piće, 1.5. Klizanje tla čime se uništava znatan broj poljoprivrednih kultura, a posebno voćarskih zasada, šuma i sl., 1.6. Kontaminaciju površinskih i podzemnih voda,	1. U slučaju nastanka poplava, Županijski stožer naređuje: - angažiranje službi zaštite i spašavanja Županije - u slučaju potrebe Županijski stožer, naređuje aktiviranje odgovarajućih snaga i sredstava gospodarskih i drugih pravnih osoba na zaštitu i spašavanju bilja i biljnih proizvoda. - prema planu a za slučaj eventualne potrebe za sklanjanje ili smještaj bilja i biljnih proizvoda koriste se pregledi: - objekata za sklanjanje, smještaj i zaštitu bilja i biljnih proizvoda i smještaj zaštitnih sredstava u Županiji, -materijalno-tehničkih sredstava i opreme koja se koristi za zaštitu bilja i biljnih proizvoda, šuma i šumskih proizvoda u Županiji,	Primenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita.	- Županijski stožer, - Ministarstvo gospodarstva ŽZH, -Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Pravne osobe koja se bave proizvodnjom, preradom i skladишtenjem biljnih i šumskih proizvoda, - Agencija za vodno područje Jadranskog mora, - Županijska tijela mjerodavna za robne reserve, - Zavod za poljoprivredu	- Službe za zaštitu i spašavanje i postrojbe specijalne i opće namjene općina/gradova	Općinska/gradsk a tijela mjerodavna za poljoprivredu, vodoprivredu, šumarstvo, i okoliš, -Županijski zavod za javno zdravstvo, - Federalni zavod za poljoprivredu Sarajevo, -Federálni agromediterski zavod Mostar,
UGROŽAVANJE BILJA I BILJNIH PROIZVODA						
				1.		

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	Uzrok	Prirodna nesreća	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici
1	2	3	4	5	6	7	8
1.		2. Požar kao pojava može prouzročiti niz negativnih posljedica a odnose se na: 2.1 Ugrožavanje i gubitak ljudskih života, 2.2 Velike ekonomske štete na šumskom zemljištu kao posljedica velikih šumskih požara, 2.3 Degradacija šumskog zemljišta koja može prouzročiti pojavu erozije šumskog zemljišta (klizista, odroniti, i dr.), 2.4 Smanjenje drvene mase,	2. U slučaju da dođe do požara većih rezmjera, Županijski stožer nareduje angažiranje: - profesionalnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava - službi za zaštitu i spašavanje Županije.	- Primjenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita.	- Županijski stožer, - Ministarstvo gospodarstva ŽZH, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Uprrava za šume pri Min.gospodars. - Mjerodavna inspekcijska tijela	- Služba za zaštitu i spašavanje - Službe zaštite i spašavanja i postrojbe specijalne i opće namjene općina/gradova	- Općinska/gradska tijela - Općinske/gradske službe civilne zaštite, - Općinski/gradski stožeri civilne zaštite,
2.		BILJNIH PROIZVODA UGROŽAVANJE BILJJA I	3. Suša kao pojava može prouzročiti niz negativnih posljedica a odnose se na: 3.1 Nedostatak vode za normalan razvoj bilja, 3.2 Smanjenje poljoprivrednih kultura posljedica suše, 3.3 Nestaćica poljoprivrednih proizvoda za prehrani ljudi i stoke, 3.4 Veće cijene poljoprivrednih proizvoda na tržištu, 3.5 Nestaćica vode za piće,	3. U slučaju suša, Županijski stožer nareduje angažiranje: - resursa mjerodavnih županijskih tijela za robne rezerve, - resursa za opskrbu stanovništva vodom za piće, - Županijskog povjerenstva za procjenu šteta koji će vršiti procjenu šteta sukladno svojim mjerodavnostima.	- Primjenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita.	- Ministarstvo gospodarstva ŽZH, - Mjerodavna županijska tijela za robne rezerve, - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta,	- Službe za zaštitu i spašavanje, - Službe zaštite i spašavanja i postrojbe specijalne i opće namjene općina/gradova, - Općinska/gradska povjerenstva za procjenu šteta
		UGROŽAVANJE BILJJA I BILJNIH PROIZVODA					- Općinska/gradska tijela - Općinske/gradske službe civilne zaštite, - Općinski/gradski stožeri civilne zaštite,

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	Uzrok	PRIRODNA NESREĆA Posljedice	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	4.	4. Pojava biljnih bolesti i štetogina u proizvodnji i prilikom skladištenja bilja i biljnih proizvoda, može prouzročiti niz negativnih posljedica a odnose se na: 4.1 Smanjenje prinosa poljoprivrednih proizvoda u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, 4.2 Gubitak dijela poljoprivrednih proizvoda u skladištilima, veće cijene proizvoda na tržištu 4.3 Veće kontrole poljoprivrednih proizvoda na tržištu 4.4 Gubitak drvene mase u šumarstvu, 4.5 Nestasica poljoprivrednih proizvoda za prehranu ljudi i stoke, 4.6 Kontaminacija okoliša (zrak, voda, tlo) raznim vrstama pesticida,	4. U slučaju masovne pojave biljnih bolesti i biljnih štetogina, Županijski stožer nareduje: - mjeru suzbijanja i zaraznih biljnih bolesti, biljnih štetogina i korova u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, kao i uskladištenih biljnih proizvoda, - vrši se sklanjanje i smještaj bilja i biljnih proizvoda u namjenske objekte, - angažiranje snaga i sredstava na kontroli kvaliteta poljoprivrednih proizvoda i njihovih prerađevina,	Primenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita.	- Županijski stožer - Ministarstvo gospodarstva ŽZH - Zavod za poljoprivrednu	- Gospodarska društva i druge pravne osobe iz proizvodnje, prometa i skladištenja bilja i biljnih proizvoda,	- Općinska/ gradска tijela mjerodavna za poljoprivredu, vodoprihvatu, šumarstvo,
4.	4.	4. Pojava biljnih bolesti i štetogina u proizvodnji i prilikom skladištenja bilja i biljnih proizvoda, može prouzročiti niz negativnih posljedica a odnose se na: 4.1 Smanjenje prinosa poljoprivrednih proizvoda u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, 4.2 Gubitak dijela poljoprivrednih proizvoda u skladištilima, veće cijene proizvoda na tržištu 4.3 Veće kontrole poljoprivrednih proizvoda na tržištu 4.4 Gubitak drvene mase u šumarstvu, 4.5 Nestasica poljoprivrednih proizvoda za prehranu ljudi i stoke, 4.6 Kontaminacija okoliša (zrak, voda, tlo) raznim vrstama pesticida,	4. U slučaju masovne pojave RKB kontaminacije bilja i biljnih proizvoda, Županijski stožer nareduje: - mjeru prekrivanja bilja, sjemena, rasada, sirovina i gotovih proizvoda radi zaštite od kontaminacije, - angažiranje snaga i sredstava na kontroli kvaliteta poljoprivrednih proizvoda i njihovih prerađevina, - angažiranje snaga i sredstava Službe za radiološko-kemijsko-biološku zaštitu - snaga i sredstava službi i postrojbi specijalne namjene općina gradova	Primenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita.	- Županijski stožer, - Ministarstvo gospodarstva ŽZH - Zavod za javno zdravstvo ŽZH	- Službe zaštite i spašavanja i postrojbe specijalne namjene općina gradova - Gospodarska društva iz poljoprivrede, - Individualni poljoprivredni proizvođači,	Općinski i gradski stožeri civilne zaštite, - Općinska/gradska tijela mjerodavna za poljoprivredu, vodoprihvatu i šumarstvo, - Federalni zavod za poljoprivredu Sarajevo, -Federalni agromediterski zavod Mostar
5.	5.	5. Kontaminacija bilja i biljnih proizvoda radiološko-kemijsko-biološkim agensima, može prouzročiti niz negativnih posljedica a odnose se na: 5.1 Smanjenje prinosa poljoprivrednih proizvoda u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, 5.2 Nestašica polj. proizvoda za prehranu ljudi i stoke, 5.3 Kontaminacija okoliša (zrak, voda, tlo) raznim vrstama RKB agensima.	5. U slučaju da dođe do pojave RKB kontaminacije bilja i biljnih proizvoda radi zaštite od kontaminacije,	Primenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita.	- Županijski stožer, - Ministarstvo gospodarstva ŽZH - Zavod za javno zdravstvo ŽZH	- Službe zaštite i spašavanja i postrojbe specijalne namjene općina gradova - Gospodarska društva iz poljoprivrede, - Individualni poljoprivredni proizvođači,	Općinski i gradski stožeri civilne zaštite, - Općinska/gradska tijela mjerodavna za poljoprivredu, vodoprihvatu i šumarstvo, - Federalni zavod za poljoprivredu Sarajevo, -Federalni agromediterski zavod Mostar,

FAZA III - OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA	Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici
1.	Uzrok	Uzrok	Uzrok	Uzrok	Uzrok	Uzrok
		Posljedice				
		1. Ova faza obuhvaća naročito sljedeće mјere: 1.1 Ponovno se vrši zasjavanje poljoprivrednog zemljišta kulturama koje imaju manji rok dozrijevanja, 1.2 Neprekidno se vrši kontrola, odnosno analiza ispravnosti vode za piće, 1.3 Vrši se kontrola zagadenosti poljoprivrednog zemljišta (težkim metalima i drugim štetnim tvarima) i predlažu se odgovarajuće mјere za sanaciju, 1.4 Prema pripremljenim planovima, uz nadzor stručnih institucija i udruženja građana počinje se sa pošumljivanjem opožarenih površina, 1.5 Vrši se procjena šteta na poljoprivrednom zemljištu prouzročena poplavama, šumskom zemljištu prouzročena šumskim požarima, na poljoprivrednim kulturama grada, od biljnih bolesti i biljnih štetocina i šteta nastalih djelovanjem RHB agenasa, 1.6 Insisitiranje na poduzimanju dodatnih mјera koje će onemogućiti dalje posljedice suše,	- Primjenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita - Ministarstvo gospodarstva ŽZH, - Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Zavod za javno zdravstvo ŽZH, - Uprava za šume pri min. gospodarstva - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta	- Služba za RKB zaštitu (kada bude formirana) - Mjerođavne općinske/gradske službe iz poljoprivrede, - Pravne osobe iz poljoprivrede, vodopрivrede i šumarstva, - Općinska/gradsko povjerenstva za procjenu šteta, - Službe zaštite i spasavanja i postrojbe specijalne namjene općina/gradova	- Služba za općinska/gradska tijela mjerodavna za poljoprivredu, vodopрivredu i šumarstvo, - Federalni zavod za agropedologiju, -Federalni zavod za poljoprivredu Sarajevo, -Federalni agromediteranski zavod Mostar, - Služba za kontrolu zemljišta (agropedologiju)	

ZASTITA BIJLA I BIJLJINI PROIZVODA

DOKUMENT BROJ - V

**DOKUMENT PLANA ZAŠTITE I
SPAŠAVANJA O PRIHVAĆANJU I
PRUŽANJU POMOĆI U ZAŠTITI I
SPAŠAVANJU S DRUGIM ŽUPANIJAMA,
REPUBLIKOM SRPSKOM I BRČKO
DISTRIKTOM BIH I MEĐUNARODNA
POMOĆ**

PRIHVAĆANJE I PRUŽANJE POMOĆI U ZAŠТИTI I SPAŠAVANJU S DRUGIM ŽUPANIJAMA, REPUBLIKOM SRPSKOM I BRČKO DISTRIKTOM BIH I MEĐUNARODNA POMOĆ

Kada Vlada Županije Zapadnohercegovačke, na prijedlog Županijskog stožera, donese Odluku o proglašenju stanja prirodne ili druge nesreće na području Županije, a snage i sredstva zaštite i spašavanja Županije nisu dovoljna za učinkovito spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća pa se procijeni da je potrebna pomoć drugih Županija FBiH, Republike Srpske, Brčko Distrikta BiH ili pomoć drugih država (međunarodna pomoć), Županijski stožer upućuje putem Federalne uprave civilne zaštite Federalnom stožeru civilne zaštite zahtjev za pomoć.

Federalni stožer može u skladu sa člankom 109. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća u FBiH, (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 39/03, 22/06 i 43/10) zapovjediti angažiranje snaga i sredstava civilne zaštite s područja druge Županije na ugroženo područje Županije Zapadnohercegovačke.

Ukoliko snage i sredstva zaštite i spašavanja Županije nisu dosta na za provođenje zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, Federacija će angažirati vlastite snage i sredstva zaštite i spašavanja na ugroženom području.

U slučaju da se dogodila prirodna ili druga nesreća velikih razmjera da raspoložive snage i sredstva Federacije Bosne i Hercegovine nisu dovoljne za spašavanja ljudi i materijalnih dobara, Federalna uprava civilne zaštite će neizostavno obavijestiti Republičku upravu civilne zaštite Republike Srpske i Službu civilne zaštite Brčko Distrikta BiH o potrebama i mogućnostima međusobnog pružanja pomoći u zaštiti i spašavanju i o snagama i sredstvima potrebnim za ostvarivanje zaštite i spašavanja. Zahtjev za pomoć upućuje ravnatelj Federalne uprave civilne zaštite, u skladu s Federalnim planom zaštite i spašavanja.

Suradnja s Republikom Srpskom u Bosni i Hercegovini provodiće se u skladu s odredbama Sporazuma o suradnji u ostvarivanju zadataka civilne zaštite („Službene novine Federacije BiH“, broj: 36/01) koji je zaključen između Federalna uprave civilne zaštite i Republičke uprave civilne zaštite Republike Srpske u Bosni i Hercegovini i odredbama Okvirnog Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/08). S obzirom da pitanje pružanja i prihvaćanja pomoći od Brčko Distrikta BiH nije pravno uređeno posebnim aktom o provođenju međusobne saradnje u zaštiti i spašavanju, suradnja će se ostvarivati identično proceduri koja je utvrđena s Republikom Srpskom.

U slučaju traženja međunarodne pomoći primjenjivati će se odredbe Okvirnog Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/08) i odredbe Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća, (“Službene novine Federacije BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), prema kojima Vlada Federacije na prijedlog Federalnog stožera civilne zaštite podnosi zahtjev Vijeću ministara Bosne i Hercegovine za traženje međunarodne pomoći za potrebe Federacije što se vrši nakon proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće na području Federacije.

Ako se prirodna ili druga nesreća dogodila u drugoj Županiji, Republici Srpskoj, Brčko Distriktu BiH pa isti zatraže pomoć od Federacije BiH, po zapovjedi Federalnog stožera civilne zaštite, snage i sredstva zaštite i spašavanja Županija će se angažirati na pružanju pomoći drugim Županijama, Republici Srpskoj, Brčko Distriktu, a također će biti angažirane na pružanju međunarodne pomoći.